

රසවාහිතී

පණ්ණාසකපා

1. සත්ථුප්පසත්ථවරණං සරණං ජනානං,
බ්‍රහ්මාදිමොළී මණ්ඩරං සමාවහන්තං,
පඨකෙරුහාහමුදුකොමලවාරුවණ්ණං;
චන්දාමී චක්කවරලක්ඛණමාදානං.
2. සිද්ධං ජිනෙන චිරකාලමනන්දිනෙන,
යං භාවකො සමධිගච්ඡති ඛෙමමග්ගං;
යං කප්පරුක්ඛ රුචිදාන මණිව භාති,
තං ධම්මමග්ග මසමං පණ්ණාමී නිව්චං.
3. සන්තින්ද්‍රියං සුගතසුනුවරං විසුද්ධං,
යං දක්ඛිණෙයාමතදං සුවිපුඤ්ඤබ්‍රෙත්තං;
තාණෙසිනං සරණමුප්ප්ඤ්ඤසබ්බදුක්ඛං,
චන්දාමී සඨස මනසං සිරසා මහග්ගං.
4. යම්පත්තමෙත්ථ රතනත්තයථොමනෙන,
පුඤ්ඤෙන තෙන දුරිතං සකලං පණුප්ප්,
චක්ඛාමහං සුමධුරං රසවාහිනීන්තං,
භො භො සුණන්තු සුප්පා හිමුදාවහා සා.
5. තත්ථතත්ථුප්පපන්නානි, චත්ථුනි අරහා පුරෙ;
අභාසුං දීපභාසාය, ධ්වපෙසුං තං පුරාතනා.
6. මහාවිහාරෙ තඨගුත්ත, වඨ්ඤපරිවෙණවාසිකො;
රට්ඨපාලොති නාමෙන, සීලාවාර ගුණාකරො.
7. හිතාය පරිචන්තෙසි, පජානං පාළිභාසනො;
පුනරුත්තාදිදොසෙහි, තමාසි සබ්බමාකුලං;
අනාකුලං කරිස්සාමි, තං සුණාථ සමාහිතා.
8. විතරාගා පුරෙ වොචුං, යස්මා තස්මා හි භාසිතං;
එතමාදරණීයඤ්ඤි, සාධු සාධුහි සබ්බදානි.

ජම්බුදීප්ප්පත්ති චත්ථුනි.

ධම්මසොණ්ඩකවග්ගො

1. ධම්මසොණ්ඩකස්ස වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකං

තත්ථ තෙසං වත්ථුන මුප්පත්තියො ද්විධා භවන්ති ජම්බුදීපෙ සිහළදීපෙවාති, තත්ථ ජම්බුදීපෙ තාළිස, සිහළදීපෙ තෙසට්ඨි, තෙසු තාව ජම්බුදීපුප්පත්තිවත්ථුනි ආවි භවිස්සන්ති, තතොපි ධම්මසොණ්ඩකස්ස වත්ථු ආදි, කථං, අම්භාකං කිර භගවතො පුබ්බෙ ඉමස්මිංයෙව හද්දකප්පෙ කස්සපොනාම සත්ථා ලොකෙ උදපාදි, තස්ස බො පන භගවතො සාසනන්තරධානතො න විරෙනෙව කාලෙන අම්භාකං බොධිසත්තො ඛාරාණසිරස්සද්දො අග්ගමහෙසියා කුච්ඡිස්මිං නිබ්බත්ති, තස්සු ප්පත්ති කාලසමනන්තරමෙව සබ්බසත්තානං මනසි ධම්මසද්දො උදපාදි, තස්මාස්ස ධම්මසොණ්ඩොතිනාම මකංසු, සො පනෙසො කුමාරො මහන්තෙන පරිවාරෙන වඩ්ඪෙන්නො සබ්බස්ප්පෙසු නිප්පත්තිං පත්වා පිතරා උපරප්පෙන පුජිතො හුත්වා දානාදයො දසකුසලකම්මපටෙ පුරෙන්නො පිතුඅව්වයෙනාමව්වෙහි රජ්ජෙනාහිසිඤ්චිතො අහොසි, සො පනෙස ධම්මසොණ්ඩකමහාරාජා දෙවනගරසදිසෙ ඛාරාණසිනගරෙ වක්කවත්තිසදිසං ඛාරාණසිරජ්ජං කාරෙන්නො මාසද්ධමාසව්වයෙන සිරිසයනගතො එවං චිත්තෙසි, මමෙවං රජ්ජසිරිමනුභවනං න සොහති ධම්මවියොගෙන, දිවාකර විරහිතො නහො වියාතිආදිනා නානාකාරණං චිත්තෙසි, තෙනෙත්ථ.

1. පුඤ්ඤෙන සීලාදිමයෙන පුබ්බෙ,
කතෙන පත්තොස්මි අතන්දිතෙන,
මසක්කසාරෙ විය දෙවරාජා;
රාජත්තමිද්ධෙ පුරමුත්තමමිහි.
2. රූපෙන භාරිතයනුස්සවෙන,
සද්දෙන සම්මා සවණාමතෙන,
ගන්ධෙන සානුස්සවසොහතෙන,
රසඤ්ඤපුඤ්ඤෙන රසෙනවාපි.
3. එස්සෙන ගත්තස්ස සුඵස්සදෙන,
සමිද්ධිපත්තොස්මි මහිද්ධිකොහං,
නෙවෙත්තකෙනෙව පමාදභාව,
මා පජ්ජිතුං යුත්තරූපන්ති ඤ්ඤත්වා.
4. දස්සාමි අභිගඤ්චි ජීවිතඤ්ච,
ධඤ්ඤං ධනං වාපි පසන්නචිත්තො,
සොස්සාමි ධම්මං සිවමාදධානං,
ජිනෙරිතං ජාතිජරාපහාණං.
5. න සොහති යථාකාසං, ජලං ධාමපතිංචිනා,
රජ්ජකරණං තථා මය්හං, චිනා ධම්මා න සොහති.
6. න සොහති භථා රත්ති, නිසානාථං චිනා සදා,
රජ්ජකරණං තථා මය්හං, චිනා ධම්මා න සොහති.
7. අලඬිකතොපි වෙ හත්ථි, චිනා දායා න සොහති,
රජ්ජකරණං තථා මය්හං, චිනා ධම්මා න සොහති.
8. යථා කල්ලොලමාලියං,
චිනා වෙලා න සොහති,
රජ්ජකරණං තථා මය්හං,
චිනා ධම්මා න සොහති.
9. යථා සුමණ්ඨිතො රාජා,
කුපටො නෙව සොහති,
රජ්ජකරණං තථා මය්හං,
චිනා ධම්මා න සොහති.
10. ධම්මමෙව සුණ්ඤ්ඤාමි, ධම්මෙ මෙ රමති මනො,
න හි ධම්මා පරං අත්ථි, ධම්මමුලං තිසම්පදන්ති.

එවං චිත්තෙත්වා පාතොව සිරිගබ්භා නික්ඛම්ම සුසප්පිතෙ සමුස්සිතසෙනච්ඡත්තෙ රාජපල්ලෙඬිකෙ අමච්චගණ පරිවුතො නිසිදි දෙවරාජාවිය විරොවමානො, නිසින්නො පන රාජා අමච්චෙ එවමාහ, යො පනෙත්ථ හොන්නො බුද්ධභාසිතෙසු ධම්මෙසු කිඤ්චිධම්මං ජානාති, සො භාසතු, සොතුමිච්ඡාමිධම්මන්ති, තෙ සබ්බෙපි මයං දෙව න ජානාමාති ආහංසු, තං සුත්වා අ න ත්ත ම නො රාජා එවං චිත්තෙසි, යන්ත්තාහං හත්ථික්ඛන්ධෙ සහස්සං යපෙත්වා

නගරෙ හෙරිංවරාපෙයාං, යං අප්පෙවනාම කොච්චි ධනලොභෙන වාතුප්පදිකායපි ගාථාය ධම්මං දෙසෙය්‍යා. තං මෙ දීඝරත්තං භිතාය සුඛාය භවිස්සතීති, තතො සො තථා කත්වාපි ධම්මදෙසකං අලභන්තො පුන ද්විසභස්සං නිවතුපඤ්චසභස්සන්තියාවකොට්ඨපකොට්ඨමිතීති, තතො ගාම නිගම ජනපදෙ, තතො සෙට්ඨිට්ඨානං සෙනාපති උපරාජට්ඨානා දයොපි, පුන සෙනවිජත්තං දමිති, රාජවෙසං පහාය අත්තානං දාසං සාවෙන්වා ධම්මදෙසෙන්තස්ස දමිතීති වත්වා හෙරි වරාපෙන්වාපි ධම්ම දෙසකමලභිත්වා සංවිග්ගො කිම්මෙ ධම්මවියොගෙන රජ්ජෙනාති අමච්චානං රජ්ජං නිය්‍යාතෙන්වා සද්ධම්මගවෙසකො ධම්මසොණ්ඩකමහාරාජා මහාවනං පාවිසි ගාම නිගම රාජධානි පරම්පරාය, තෙනෙන්ථ.

11. පුරෙ හෙරිං වරාපෙන්වා,
ධම්මසොණ්ඩො නරාධිපො;
සද්ධම්මජ්ඣෙසකං සන්ථු,
අලද්ධා ධනකොට්ඨි.
12. දාසො හොමි පහායාහං,
රාජත්තං දෙසකස්ස මෙ;
ඉච්චාහ සො මහීපාලො,
අහො ධම්මෙසු ලොලතා.
13. රජ්ජං නිය්‍යාතයිත්වාන, අමච්චානං මනොරමං,
වනං පාවිසි සො රාජා, ගවෙසං ධම්මමුත්තමන්ති.

මහාවනං පට්ටිඨක්ඛණෙ පන මහාසත්තස්ස පුඤ්ඤතෙජෙන සක්කස්සාසනං උණ්භාකාරං දස්සෙසි, අථ දෙවරාජා චිත්තෙසි අකාමං මෙ පණ්ඩුකම්බල සිලාසනං උණ්භමහොසි, කිත්තුබො කාරණන්ති ලොකං ඔලොකෙන්තො සක්කො දෙවරාජා ධම්මසොණ්ඩක මහාරාජානං සකලජම්බුදීපං විවිනිත්වා සද්ධම්මජ්ඣෙසකං අලභිත්වා වනං පට්ටිඨභාවං අද්දස, ධම්මසොණ්ඩකමහාරාජා සද්ධම්මත්ථාය රජ්ජ ධන ඛන්ථු ජීවිතම්පි පහාය අරඤ්ඤං පට්ටියො, න සො වතායං යොවා සොවා සත්තො, ඉමස්මිංයෙව කප්පෙ බුද්ධො භවිස්සති, බුද්ධබොධිසත්තො වායං අප්පෙව මහාරඤ්ඤං පට්ටියො සද්ධම්මං අලද්ධා මහාදුක්ඛං පාපුණෙය්‍යා, න වෙතං යුත්තං, අප්ප මයා තත්ථ ගන්ථබ්බං ධම්මාමතරසෙන තමහිසිඤ්චිත්වා රජ්ජෙ පහිට්ඨාපෙතුන්ති චිත්තෙන්වා අත්තභාවං විජහිත්වා භයානකං මහන්තං රක්ඛසවෙසං නිම්මිණිත්වා මහාසත්තාහිමුබො අවිදුරෙ අත්තානං දස්සෙසි, තෙනෙන්ථ.

14. බ්‍යග්ඝච්ඡසිහමහිසො රගහත්ථිදිපි,
මිගාකුලං කණ්ටකසෙලරුක්ඛං;
නරානමිත්ථො පටිසිත්ථකානානං,
ඉතොචිතො විබ්භමි ධම්මකාමො.
15. තස්සානුභාවෙන පුරිත්ථදස්ස,
සිලාසනං උණ්භමහොසි කාමං;
තෙනෙව සො ලොකමුදික්ඛමානො,
අද්දක්ඛි ධිරං විපිනෙ වරන්තං.
16. මයජ්ජ තං ධම්මරසෙන සම්මා,
සන්තප්පයිත්වා ගමනං වරන්ති;
මන්ත්වා සුභිමඤ්ජනකුට්ඨණ්ණං,
මහාමුඛං නිග්ගත භීමදායං.
17. දිත්තග්ගිසඬකාස විසාලනෙන්තං,
මජ්ඣෙක හග්ගං විපිටග්ගනාසං;
බරතම්බදායීං සනමස්සුවන්තං,
නිලොදරං ගජ්ජිතභිමසොසං.
18. කරොරුහං තික්ඛසලොභිතායතං,
විසාලධොතායතබ්ග්ගහත්ථං;
ගදායුධෙනඬිකිතමඤ්ඤබාහුං,
දට්ඨොට්ඨහිමං සවලිලාටං.
19. මනුස්සමංසාදනරත්තපානං,
භයානකං කක්ඛලයක්ඛවණ්ණං;
සුමාපයිත්වාන වනන්තරස්මිං,
දස්සෙසි අත්තං ස නරාධිපස්සාති.

අථ මහාසත්තො අත්තනො අවිදුරෙ යිතං රක්ඛසං අද්දක්ඛි, තං දිස්වානාස්ස භයංවා ඡම්භිතත්තංවා විත්ථුත්තාසමත්තංවා නාහොසි, කිමත්‍ර චිත්තෙසි, අපිනාම ඵචරුපො පිරක්ඛසො ධම්මං ජානෙය්‍යා, යන්තුනාහං තස්ස

සන්නිකෙ ධම්මං සුඤ්ඤාමි, තම්මෙ දීඝරත්තං භිත්තාය සුඛාය භවිස්සතීති චින්තෙසි. චින්තෙත්වා වපන අප්ප මයා තමුපසඬකම්ම පුච්ඡිතං වට්ටතීති ගන්ත්වා රක්ඛසෙන සද්ධිං සල්ලපත්තො ආහ.

20. අස්මිං වනස්මිං තරුසංඝධ මණ්ඩිතෙ;
සුචුල්ලිතානෙකලතාකුලාකුලෙ;
අධිග්ගහීතො සි මහානුභාව,
පුච්ඡාමි තං දෙව වදෙහි කඬ්ඛං.

21. ධම්මං ගවෙසං වනමාගතොමිහි,
පභාය රජ්ජං අපි ඤාතිසඬ්ඝං;
ජානාසි වෙ සම්ම වදෙහි මය්හං,
එකම්පි ගාථං සුගතෙන දෙසිතං.

තතො යක්ඛො ආහ.

22. ධම්මං පජානාමහමෙකදෙසං,
ජීනෙරිතං සාධුතරං රසානං,
දෙසෙමි වෙහං තව ධම්ම මග්ගං,
තුච්ඤ්ඤි කිං කාහසි දෙසකස්සාති.

අථ මහාසත්තො ආහ.

23. රජ්ජෙ ධීතො අස්සමහං සවෙ හො,
අනප්පරුපං පකරොමි පූජං;
ඉදානි එකො වනමජ්ඣපත්තො,
කරොමි කිං දෙහමිමං යපෙත්වා.

24. යදිච්ඡසි ත්වං මම මංසලොහිතං,
කරොමහං සඬගහමජ්ජ තෙන,
න චත්ථි අඤ්ඤං තව අච්චනීයං,
දෙසෙහි ධම්මං සුගත ජපසත්ථන්ති.

තතො යක්ඛො ආහ.

25. භුත්වාන මංසං සුභිතොව සත්තො,
හන්ත්වා පිපාසං රුධිරං පිචිත්වා;
ධම්මං කටෙතුං පභවාමි තුය්හං,
චත්තුං න සක්කොමි බුදාපරෙතොති.

අථ මහාසත්තො ආහ.

26. භුත්වා තුවං මං පථමඤ්ඤි යක්ඛ,
පච්ඡා තු දෙසෙස්සසි කස්ස ධම්මං;
ධම්මස්ස මය්හං තව මංසලාහං,
ත්වමෙව ජානාහි යථා භවෙය්සාති.

එවං චුත්තෙ සක්කො දෙවානම්න්දො සාධු මහාරාජ අහමෙව යුත්තං ජානාමිති චත්වා තස්සාවිදුරෙ නිගාචුකුඛ්බෙධං අඤ්ජනවණ්ණං මහත්තං පඛ්ඛතං මාපෙත්වා මහාරාජ ඉමමාරුය්හ පඛ්ඛතමුද්ධනිට්ඨිතො මම මුඛෙ පතතු, අහං පතන්ථස්ස තෙ ධම්මං දෙසෙස්සාමි, එවං සන්නෙ තුය්හං ධම්මපට්ටලාහො, මය්හංව මංසපට්ටලාහො භවිස්සතීති. තං සුත්වා මහාසත්තො අනමතග්ගෙ සංසාරෙ සංසරතො මෙ සීහඛ්ඤාග්ගච්ඡමච්ඡකච්ඡපච්ඡඛිගාදීනං හක්ඛභුතස්ස ජාතිසු පමාණං නත්ති, අප්ප මයා සම්බුද්ධස්ස ධම්මන්ථාය ජීවිතං පරිච්චජිතුං වට්ටතීති චින්තෙත්වා එවමාහ.

27. සංසාරවට්ටෙසු විචට්ටමානා,
පප්පොන්ති දුක්ඛං ජනතා අනෙකා;
එතඤ්ඤි හො අත්තතො වා පරස්ස,
අත්ථාය නාහොසි අහොසි තුච්ඡං.

28. ත්වමදින්නහාරි තිව පාරදාරිකො,
පාණානිපාතිසි මුසා අහාසි;
ත්ව මජ්ජපායිති අකාසි දොසං,
පග්ගය්හ දුක්ඛං ඛහුසො දදන්ති.

29. එතඤ්ඤි හො අත්තනො වා පරස්ස,
අත්ථාය නාහොසි අහොසි තුව්ඡං;
රුක්ඛා පපාතා පපතිත්වකෙවි,
දුබ්බන්ධියා දුග්ගවිසාදනෙන.
30. බ්‍යාධිහි නානාබරවෙදනාහි,
මරන්ති සත්තා උතුරෙදනාහි;
එතඤ්ඤි හො අත්තනො වා පරස්ස,
අත්ථාය නාහොසි අහොසි තුව්ඡං.
31. බ්‍යග්ඝච්ඡමච්ඡො රගකුච්ඡියඤ්ඤි,
මතස්ස මෙ නත්ථි පමාණසඬ්ඛා;
එතඤ්ඤි හො අත්තනො වා පරස්ස,
අත්ථාය නාහොසි අහොසි තුව්ඡං.
32. එතඡ්ඡ මෙ දුච්ච ජ මත්තදානං,
න හොති දෙවිස්සරියාදිකාය;
සබ්බඤ්ඤාභාවං පන පාපුණ්ණත්වා,
සංසාරතො නිත්තරණාය සත්තෙ.
33. ත්වං සම්ම මය්හං බහුසො පකාරි,
තස්මා තවෙනං වචනං කරොමි;
අසංකිතො දෙසය මය්හධම්මං,
සම්ඡ්ඤානෙ දානි මනොරථො තෙති.

එවඤ්ඤි පන වත්වා මහාසත්තො පබ්බතමාරුය්හ ධීතො ආහ, අහමඡ්ඡ රජ්ජෙන සද්ධිං ජීවිතඤ්ඤි සරිරමංසඤ්ඤි සද්ධම්මත්ථාය දම්මිති සොමනස්සප්පත්තො හුත්වා සම්ම ධම්මං දෙසෙහිති වත්වා තස්මිං මහාදායං මහාමුඛං විවරිත්වා ධීතෙ තස්සාහිමුඛො උපපති. අප් සක්කො දෙවානම්ත්ථො සොමනස්සො අච්ඡරියප්පත්තො අත්තභාවං විජහිත්වා අලඬිකතදිබ්බත්තභාවං මාපෙත්වා ආකාසෙ තරුණසුරියො විය ඔහාසමානො ආකාසතො පතන්තං මහාසත්තං උභොහි හත්ථෙහි දළ්භං පතිගණ්හිත්වා දෙවලොකං තෙත්වා පණ්ඩුකම්බල සිලාසනෙ නිසීදාපෙත්වා දිබ්බමයෙහි ගන්ධමාලාදිහි පුපෙත්වා සයං ධම්මං සුත්වා පසන්තො පසන්තාකාරං කත්වා කස්සපදසබලෙන දෙසිතාය අනිච්චාදිපරිදිපිකාය.

34. අනිච්චාව ත සඬ්ඛාරා, උප්පාදවයධම්මිතො;
උප්පජ්ජිත්වා නිරුජ්ඣන්ති, තෙසං වූපසමො සුබොති.

ගාථාය ධම්මදෙසනෙන තස්ස මනොරථං මත්ථකං පාපෙත්වා දෙවලොකෙ මහන්තං සිරිවිහවං දස්සෙත්වා ආනෙත්වා සකරජ්ජෙයෙව පතිට්ඨාපෙත්වා අප්පමත්තො හොති මහාරාජාති ඔවදිත්වා දෙවලොකමෙව අගමාසිති.

35. ඉති අමිතසිරිං වා ජීවිතං වාපි සත්තො,
න සුමරිය පසත්ථං ධම්මමෙවා වරන්ති;
තනුතර විහවානං අප්පමායුනමම්හො,
ඉහ කුසලපමාදො කො නු තුම්භාදිසානන්ති.

ධම්මසොණ්ඩකවත්ථුං පයමං.

2. මිගලුද්දකස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා

ඉතො කිර එක නිංසතිමෙ කප්පෙ සිබ්බිනාම සම්මාසම්බුද්ධො සමතිංස පාරමියො පුරෙත්වා පරමානිසම්බොධිං පත්වා සදෙවකං ලොකං සංසාරකන්තාරා උත්තාරෙත්තො ධම්මරතනවස්සං වස්සාපෙත්තො ධම්මහෙරිංපහරන්තො ධම්මකෙතුං උස්සාපෙත්තො එකස්මිං සමයෙ විවෙක මනුබ්බහන්තො අරඤ්ඤායතනං පාවිසි, පවිසිත්වා වපන සුපුප්ඵිකනාගපුන්තාගාදිනානාතරුසණ්ඩමණ්ඩිතෙ සුචුල්ලසුමනමාලතිප්පභුතිනානාලතාකුලෙ අනෙකවිධදිපදවතුප්පදසඬ්ඝනිසෙවිතෙ රමණීයෙ සිතලසිලාතලෙ වතුග්ගුණං සඬ්ඝාටිංසඤ්ඤාපෙත්වා නිසීදි ඡබ්බණ්ණරංසිති දිසං පුරයන්තො, තදා තත්ථ දෙවබ්බුහිමනාගසුපණ්ණාදයො සන්තිපතිත්වා දිබ්බමයෙහි ගන්ධමාලාදිහි හගවන්තං පූජයමානා ථොමයමානා නමස්සමානා අට්ඨංසු, තස්මිං පනසමාගමෙ හගවා මධුරස්සරං නිච්ඡාරෙත්තො බ්‍රහ්මසොසෙන වතුසච්චපටිසංයුත්තං ධම්මං දෙසෙති අමතවස්සං වස්සාපෙත්තොවිය. තදා එකො මිගලුද්දකො වනං පටිට්ඨො මිගසුකරෙ හන්ත්වා මංසං බාදන්තො තං යානං පත්වා අද්දස හගවන්තං ධම්මං දෙසෙත්තං. දිස්වා එකමන්තං ධීතො ධම්මං සුත්වා විත්තං පසාදෙත්වා තතො වුතො දෙවලොකෙ නිබ්බන්තිත්වා ඡසු කාමසග්ගෙසු මනුස්සෙසු අපරාපරං ඉස්සරියං අනුභවන්තො ඉමස්මිං බුද්ධුප්පාදෙ සාවත්ථියං කුලගෙහෙ නිබ්බන්තිත්වා විඤ්ඤානං පත්තො හගවතො සාසනෙ පබ්බජිත්වා එකදිවසං ධම්මං දෙසෙත්තස්ස හගවතො වතුසච්චපති සංයුත්තං ධම්මකථං.

සුත්වා වතුපටිසම්භිදාහි අරහත්තං පත්වා එකදිවසං හික්ඛුසඬ්ඝමජ්ඣගතො අත්තනො කතකම්මජපකාසනෙන පිතිවාචමුදාහරි.

1. එක තිංසෙ ඉතො කප්පෙ,
ලොකෙ උප්පජ්ජි නායකො;
පත්තිංස ලක්ඛණාතිණ්ණො,
සම්බුද්ධො ස සිඛිච්ඡයො.
2. ජලන්තො දීපරුක්ඛොව, සුරියොව නහ මුග්ගතො;
මෙරුරාජාව සම්බුද්ධො, ජනෙසග්ගො පතාපවා.
3. පුරන්තවා ධම්මනාවායං, ස නාටො සකලං පජං;
පතිට්ඨපෙන්නො සංසාර, කන්තාරා සන්තිභුමියං.
4. ධම්මකෙතුං සමුස්සෙන්නො, හනන්නො ධම්මදුන්දුහිං;
සත්තෙ දුක්ඛා පමොචෙන්නො, වසී තත්ථ ජිනො වසී.
5. එකස්මිං සමයෙ නාටො,
ලොකපජ්ජොතකො ජිනො;
විචෙකකාමො සම්බුද්ධො,
සුරම්මං කානනං ගතො.
6. පුන්තාගනාගපුගාදි, නානාපාදපසංකුලං;
ලතා ලිඬ්ගිතසාධාහි, සා මොදකුසුමායුතං.
7. කුසුමා මොදසම්මත්ත, ජප්පදාලි නිසෙච්ඡිතං;
නානාමිග ගණාකිණ්ණං, මයුරගණ නච්චිතං.
8. සීතලච්ඡොදිකාසාධු, සුපතිත්ථජලාසයං;
ආසාර සාරධාරාහි, නිජ්ඣරාසත සංකුලං.
9. ගන්ත්වාන සො මහාරඤ්ඤං,
සීතලං සිකතාතලං;
සිලාතලෙ නිසින්තොසි,
විස්සජ්ජෙන්නො ජරංසියො.
10. දෙවා තත්ථ සමාගන්ත්වා, පුප්පෙසුං ද්විපදුන්තමං;
දිඛ්ඛෙහි ගන්ධමාලාහි, නච්චෙහි තුරියෙහිව.
11. දෙවදෙවො තදා දෙව, සඬ්ඝමජ්ඣෙ නිසීදිය;
වතුසච්ච මදෙසෙසි, නිච්ජරං මධුරං ගිරං.
12. තදාහං ලුද්දකො ආසිං, මිගසුකරමාරකො;
මිගමංසෙන ජිවාමි, තෙන පොසෙමි දාරකෙ [\[පොසෙන්නොපුත්තදාරකෙ ඉතිකත්ථවි\]](#).
13. තදාහං මිගවං යාතො,
සබ්බාණො සසරාසනො;
අද්දසං චිරජං බුද්ධං,
දෙවසඬ්ඝපුරක්ඛතං.
14. වන්දංව තාරකාකිණ්ණං, මෙරුවණ්ණවමජ්ඣගං;
විරොචමාන මාසිනං, වතුසච්චජපකාසකං.
15. එකපස්සෙ යීතො තත්ථ, අස්සොසිං ධම්මමුත්තමං;
තත්ථ චිත්තං පසාදෙත්වා, සොමනස්සං පච්චෙද්ධිං.
16. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ,
යං පුඤ්ඤං පසුතං මයා;
තෙනාහං පුඤ්ඤකම්මෙන,
ජාතොසිං දෙවයොනියං.
17. සම්පත්තිමනුභුත්වාන, ඡකාමග්ගෙ පරාපරං;
දෙවසඬ්ඝපරිබ්බුල්හො, විමානෙ රතනාමයෙ.
18. මනුස්සෙසුව යං අග්ගං, තස්ස භාගී භවාමහං;
භොගෙ මෙ උභනතා නත්ථී, සද්ධම්මසවණෙ ඵලං.

19. ඉමස්මිං හද්දකෙ කජ්පෙ,
සාවන්තිපුරමුත්තමෙ;
අඩ්ඨෙ මහද්ධනෙ සාලෙ,
ජාතොහං උදිතෙ කුලෙ.
20. මහතා පරිවාරෙන, පත්තො වුද්ධිංව විඤ්ඤානං;
වාරිකං වරමානොහං, පත්තො ජෙනවනං වරං.
21. අද්දසං සහ සිස්සෙහි, නිසින්නං සුගතං තදා;
අස්සොසිං මධුරං ධම්මං, චතුසච්චජ්ජකාසකං.
22. සුත්ථාන මධුරං ධම්මං, පබ්බජිත්ථාන සාසනෙ;
අ ජරා මරං සිතිභූතං, පත්තො නිබ්බාණමුත්තමං.
23. සුතං එකමුහුත්තං මෙ, තදා ධම්මං සුදෙසිතං;
තෙනමිහි චතුරාපායෙ, න ජාතො න කුතොහයං.
24. කරමුක්ඛිජ්ජ වක්ඛාමි, කරොපෙ කගිරං මම;
මමො පමං කරිත්ථාන, ධම්මං සුණාථ සාධුකන්ති.

එවඤ්ච පන වත්ථා සත්තෙ ධම්මසවණෙ නියොජෙසීති.

25. ඉති තනුතරකාලං සාධු ධම්මං සුණිත්ථා,
අධිගතවිභවානං ආනුභාවං සුණිත්ථා;
භවවිභවසුඛං හො පත්ථයන්තා කුසිතං,
ජහථ සුණථ ධම්මං දුල්ලභං දුල්ලභස්සාති.

මිගලුද්දකස්ස වත්ථුං දුතියං.

3. තිණ්ණංජනානං වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

ජම්බුදීපස්මිං කිර පුබ්බෙ මහානිදාසො අහොසි, තදා නිදාසසුරියෙන සකිරණකරා වාපි පොක්ඛරණි නදී ගිරිකන්දරනිජ්ඣුරාදීසු උදකං නිස්සෙසං කත්ථා පිනමිච උදකෙ පරික්ඛිණෙ මච්ඡකච්ඡපාදයො යෙභුයොන විනාසං පත්තා. අථ මහාරඤ්ඤභූමියං රුක්ඛනිණලභාදයො අතිව මිලානා අහෙසුං. මිගපක්ඛිණොපිසම්මාහිතත්තා පිපාසිතො මරිචිං තොයන්තිමඤ්ඤමානා ඉතොවිතොව ධාවන්තා මහාදුක්ඛජ්ජත්තා අහෙසුං. තදා එකො සුවපොතකො පිපාසිතො තත්ථ තත්ථ පානීයං පරියෙසන්තො මහාරඤ්ඤෙ එකස්මිං පූතිපාදපෙ සට්ඨිරතනෙ නරකාචාටෙ පානීයගන්ධං සායිත්ථා ලොභෙන පාතුං ඔතිණ්ණො අතිපානෙන භාරො තත්ථෙව පතිත්ථා උග්ගන්තුං නාසක්ඛි. අථාපරොපි සජ්ජොව මනුස්සොචාති ද්වෙ ජනා තත්ථෙව පතිංසු, සජ්ජානාම විවෙකං ලද්ධාච අත්තං විජහන්ති. තස්මායං අලද්ධා විවෙකත්තං උග්ගන්තුං නාසක්ඛි. අනාලම්ඛත්තා මනුස්සොපි. තෙ උග්ගන්තුං අසක්කොන්තා මරණභයහීනා අඤ්ඤමඤ්ඤ මච්චෙයෙත්තා තත්ථෙව වසිංසු. අපෙකො බරාණසිවාසිකො මනුස්සො වනං පච්චයො තථෙව පානීයං පරියෙසමානො තං යානං පත්ථා තෙ තයොපි දිස්ථා කම්පමානභදයො වල්ලියා පිටකං බන්ධිත්ථා සික්කාය පක්ඛිපිත්ථා ඔතාරත්ථා තෙ තයොපි උද්ධරි, අථානෙන තෙ අම්භාකං ජීවිතං දින්නන්ති සොමනස්සා තස්සෙවමාහංසු, සාමි මයං තුම්හෙ නිස්සාය ජීවිතං ලභිමිහ, තුම්හෙ ඉතො පට්ඨාය අම්භාකං සභායො, මයමිපි තෙ සභායා, අම්භාකං වසනට්ඨානානි ආගන්තුකාමාති වත්ථා තෙසු තාච සුවපොතකො ආහ, සාමි බාරාණසියං දක්ඛිණද්වාරෙ මහානිග්‍රොධො අත්ථි, තත්ථාහං වසාමි, තච තථාරූපෙ කිච්චෙ සති මම සන්නිකමාගම්ම සුවාති සද්දංකරොහිති වත්ථා මෙත්තිරිං කත්ථා පක්කාමි, සජ්ජොපි සම්මාහං තස්සෙව නිග්‍රොධස්සා විදුරෙ මහන්තං වම්මිකං අත්ථි, තත්ථ වසාමි, තචත්ථෙ සති තත්ථාගන්ත්ථා දිසාතිසද්දං කරොහිති වත්ථා තථෙවපක්කාමි, මනුස්සොපි බාරාණසියං අසුකායනාම වීරියා අසුකගෙහෙ වසාමි, තචත්ථෙ සති මම සන්නිකං ආගච්ඡාති වත්ථා පක්කාමි, අථා පරභාගෙ සො උපකාරකො පුරිසො අත්තනො කිච්චෙ සඤ්ජානෙ මම සභායානං සන්නිකං ගම්ස්සාමිති සඬකෙතානුසාරෙන ගන්ත්ථා නිග්‍රොධමුලෙ ධිතො සුවස්ස සද්දමකාසි, තං සුත්ථා සුවපොතකො වෙගෙනාගන්ත්ථා තෙන සද්ධිං පටිසම්මොදිත්ථාසම්ම විරෙනා ගතොසි, ආගතකාරණං මෙ ආචික්ඛාති ආහ. සොපාහ සම්මාහං ජීවිතු මසක්කොන්තො පුත්තදාරකෙ ඤාතීනං පටිපාදෙත්ථා තච සන්නිකමාගතොමිහිති, සුවපොතකොපි සාධු සම්ම තයා කතං මම සන්නිකමාගච්ඡන්තෙන, තයා මම ජීවිතං දින්නං, මයාපි තච ජීවනුපායං කාතුං වට්ටති, යාචාහං ආගච්ඡාමි, තාවෙන්ථ ථොකං විස්සමාති වත්ථා පක්කාමි ජීවනුපායං පරියෙසමානො, තස්මිං කිර සමයෙ බාරාණසිරාජා නගරතො නික්ඛම්ම සුසජ්ජිතුයානං පටිසිත්ථා සපරිසො කිළිත්ථා මජ්ඣන්තිකසමයෙ සුචුල්ලිතං පඤ්චපදුමසඤ්ජන්ථං. මඬගලපොක්ඛරණිං දිස්ථා නභායිතුකාමො සබ්බාහරණානි ඔමුඤ්චිත්ථා රාජපුරිසෙ පටිපාදෙත්ථා නභායිතුං ඔතරි, තදා සුවපොතකො තං යානං පත්තො සාබන්තරෙ නිලිනො රාජපුරිසානං පමාදං දිස්ථා රඤ්ඤො මුත්තාහාරං ඩසිත්ථා ආකාසං පක්ඛන්දිත්ථා වෙගෙනාගන්ත්ථා අත්තනො සභායස්ස දත්ථා අජ්ජමත්තො ඉමං වලඤ්ඤෙහි සම්මාති වත්ථා අදාසි, තතො සො නං ගහෙත්ථා ඉමං කුහිං පටිසාමෙස්සාමිති වින්නොන්තො මමෙකො සභායකො අත්තොනගරෙ වසති, තස්මිං යපෙස්සාමිති වින්නෙත්ථා යථාසඬකෙතමුපගම්ම තං දිස්ථා පටිසන්ථාරං කත්ථා සුවපොතකෙත කතො පකාරං පකාසෙත්ථා ඉමං මුත්තාහාරං සාධුකං යපෙහීති වත්ථා අදාසි, තංඛණෙ රාජා නභාත්ථානුලිත්තො ආහරණානි

පිලන්ධෙන්නො මුත්තාහාරං නාද්දස. තතො රාජපුරිසා අන්තොව බහිව පරිජනෙ උපපරික්ඛිත්වා මුත්තාහාරං අපස්සන්තා නගරෙ හෙරිං වරාපෙසුං, යො මුත්තාහාරං පස්සති, තස්ස රාජා මහන්තං යසං දස්සති. තං සුත්වා සො මිත්තදුහි එවං වින්තෙසි, අභංවමිහි දුක්ඛිතො, යන්නුනාහං මුත්තාහාරං රඤ්ඤො දස්සෙත්වා සුබෙන වසෙය්‍යං, කිම්මෙ එතෙනාති තෙන කතං තථාරූපං උපකාරං අසල්ලක්ඛෙන්නො මහාමිත්තදුහි පුරිසො රාජපුරිසෙ උපසඬකම්ම මුත්තහාරං අත්තනො සන්තිකෙ යපිතභාවං කපෙසි, හො මම සන්තිකෙ එකො පුරිසො මුත්තහාරං යපෙසිති. එවං අසප්පුරිසසංසග්ගොති, තථාහි.

1. යථා සංවඩ්ඪිතො නිම්බො, මධුබිරො දසිඤ්චනා;
න යාති මධුරං තං වො, පකාර මසතං කතං.
2. සිසෙනු දක මාදාය, වඩ්ඪිතොපි නුහිතරු;
න යාති මධුරං තංවො, පකාරමසතං කතං.
3. නිච්චං බිරොදපානෙන, වඩ්ඪිතො සිව්සො යථා;
විසංව පරිවත්තෙති, තථා නිවොපකාරකං.
4. යථාත්තනා කතො අග්ගි, සිතලං න දදෙ බලු;
තථා නිවෙ කතං කාරං, අග්ගිව දහතෙ තනුං.
5. තස්මා උපපරික්ඛිත්වා, භාවභාවෙන බුද්ධියා;
කාතබ්බා මෙත්ති ජන්තුහි, නාමිත්තො ලහතෙසුබන්ති.

අපස්ස මිත්තදුහිනො වචනෙන රාජපුරිසා මුත්තාහාරංචතංච ගහෙත්වා සභණ්ඩකං පුරිසං දස්සෙසුං. අප් රාජා සභණ්ඩකං වොරං දිස්වා කුද්ධො ඉමං නෙත්වා දක්ඛිණද්වාරෙ ජීවසුලෙ උත්තාසෙථාති ආණාපෙසි, රාජපුරිසා තස්ස රාජාණං කරොන්නො අගමංසු, තෙහි නියමානො පුරිසො දක්ඛිණද්වාරා නික්ඛම්ම සප්පසභායං සරිත්වා අප්පෙවනාමෙ තස්ස සන්තිකා කිඤ්චි සොත්ථි භවෙය්‍යාති පුබ්බෙ චුත්තසඬකෙනා නුසාරෙන වම්මිකං දිස්වා සම්ම දිසාති සද්දමකාසි, සො වම්මිකා නික්ඛම්මතං තථා නියමානං දිස්වා සංවිග්ගො දුක්ඛප්පත්තො සභායස්සමෙ අප්ප් අවස්සයෙන උපත්ථම්භං භවිතුං වට්ටතිති තං සමස්සාසෙත්වා අත්තභාවං විජහිත්වා අඤ්ඤතරවෙසෙන රාජපුරිසෙ උපසඬකම්ම ඉමං පුරිසං මුහුත්තංමා මාරොථාති දළ්භං වත්වා මුහුත්තෙන රඤ්ඤො අග්ගමහෙසියා වසනට්ඨානං ගන්ත්වා සප්පවණ්ණෙන දෙවිං ඩසිත්වා තාය විසෙන මුච්ඡිතකාලෙ මනුස්සවණ්ණෙන වජ්ඣකප්පත්තො විසොසධං ජානාතිති වත්වා තංඛණෙව සභායස්ස සන්තිකං ගන්ත්වා රඤ්ඤො තව පක්කො සිතකාලෙ ගන්ත්වා උදකප්පසතෙන දෙවියා සරිරෙ පහරිත්වා නිබ්බිසං කරාහිති වත්වා පක්කාමි, අප් රාජා විසවෙජ්ජ පරියෙසන්තො තං පවත්තිං සුත්වා වජ්ඣකප්පත්තං ආනෙථාති ආණාපෙත්වා දෙවියා නිබ්බිසං කරොථාති ආහ, සො නාගරාජෙන චුත්තනයෙන නිබ්බිසමකාසි, සා සුබ්බිතා අරොගා අහොසි, රාජා තං දිස්වා තුව්‍යො තස්ස බෙත්තවත්ථුයානවාහනාදිදානෙන මහාසක්කාරමකාසි, අප් සො රාජානං උපසඬකම්ම අත්තනා කතං සබ්බං පකාසෙසි. තෙන චුත්තං.

6. එකදාහං මහාරාජ, වනං කම්මෙන කෙනවි;
ගතොද්දසං මහාවාටෙ, පතිතං සුවපොතකං.
7. අථො රගං මනුස්සංච;
දුක්ඛප්පත්තෙ බුදාපරෙ;
උක්ඛිපිං කරුණායාහං;
තෙ මෙ වොචුං තදා තයො.
8. අදාසි ජීවමම්භාකං, උපකාරොසි නො තුවං;
තව කිච්චෙ සමුප්පත්තෙ, අම්භාකං එහි සන්තිකං.
9. එවං තෙහි පචුත්තොහං, අගඤ්ඡිං සුවසන්තිකං;
තෙන කතුපකාරොහං, මනුස්සස්සාපි සන්තිකං.
10. තෙනාහං මරණප්පත්තො, අද්දසං උරගාධිපං;
සොදාසි ජීවිතං මය්හං, අලත්ථං [\[අලද්ධ ඉතිසබ්බත්ථ\]](#) විපුලං ධනං.
11. සුජනො නාවමන්තබ්බො, බුද්දකොති නරාධිප;
සුවොච උරගොවෙනෙ, මිත්තධම්මෙ පතිට්ඨිතා.
12. කාරණඤ්ඤ මනුස්සෙසො,
අම්හෙහි සමජාතිකො;
කතුපකාරො එවම්පි,
දිසො ජාතො නරාධමො.
13. අකස්මා දෙව කුප්පන්ති, පසිදන්තිනිමිත්තතො;
සිලං හෙතමසාධුනං, බාලානමවිජානනං.

14. මනුස්සාපි මහාරාජ, කෙවි විස්සාසියා න වෙ;
නිරවිජානාපි භොන්තෙව, අපිමිහමනසාසයාති.

එවං සො අත්තනො පවත්තිං කට්ඨෙසි, රාජා නං සුත්වා පසන්තො ඉමස්ස පුරිසස්ස මහන්තං ගෙහං කත්වා මහාපරිහාරං කරොථාති ආණාපෙසි, සො පන මම ගෙහං නිග්‍රොධස්ස ව චමිකස්ස ව අත්තරෙ කරොථාති වත්වා තථා කාරෙත්වා තත්ථ වසන්තො රාජුපට්ඨානං කරොන්තො තෙහි සභායෙහි සද්ධිං සම්මොදමානො යාවජීවං වසින්වා ආයු පරියොසානෙ තෙහි සද්ධිං යථාකම්මං ගතොති.

15. ඉති පතිතසුඛමිහා අඬගතො වා ධනමිහා,
පරමතරපතිට්ඨා භොන්ති මිත්තා සබ්බානං;
විරහිතසබ්බං භො නත්ථි යස්මාහිවුද්ධි,
විණුථ කුසලධම්මං මිත්තවත්තා මහන්තං.

තිණ්ණං ජනානං වත්ථුං තතියං.

4. බුද්ධෙතියා වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

ජම්බුදීපෙ කිර පුබ්බෙ පාටලිපුත්තනගරෙ සත්තාසිතීකොට්ඨිතිතධනං එකං සෙට්ඨිකුලං අහොසි, තස්ස පන සෙට්ඨිනො එකායෙව ධිතා අහොසි නාමෙන බුද්ධෙතියාම, තස්සා සත්තවස්සිකකාලෙ මාතෘපිතරො කාලමකංසු, තස්මිං කුලෙ සබ්බං සාපතෙය්‍යං තස්සායෙව අහොසි, සා කිර අභිරූපා පාසාදිකා පරමාය වණ්ණපොක්ඛරතාය සමන්තාගතා දෙවච්ඡරපටිභාගා පියාව අහොසි මනාපා, සද්ධා පසන්තා රතනත්තයමාමිකා පටිවසති, තස්මිං පන නගරෙ සෙට්ඨිසෙනාපතිඋපරාජාදයො තං අත්තනො පාදපරිවාරිකං කාමයමානා මනුස්සෙ පෙසෙසුං පණ්ණාකාරෙහි සද්ධිං, සා තං සුත්වා වින්තෙසි, මය්හං මාතෘපිතරො සබ්බං විභවං පභාය මතා, මයා පන තථා අගන්තබ්බං, කිං මෙ පතිකුලෙන, කෙවලං විත්තවිනාසාය හවති, මයා පන මං ධනං බුද්ධසාසනෙයෙව නිදහිතුං වට්ටනීති වින්තෙසි, වින්තෙත්වා ව පන තෙසං න මය්හං පතිකුලෙනත්ථොති පටික්ඛිපි, සා තතො පට්ඨාය මහාදානං පවත්තෙන්ති සමණබ්‍රහ්මණො සන්තප්පෙසි, තෙනෙන්ථ.

1. වතුද්දිසායාතජිනත්‍රජානං,
ආපානභුතං සරමාසි තස්සා;
යදිච්ඡිත ජපච්චයලාභ හෙතු,
දෙවද්දුමොවාසි මහානුභාවො.
2. පුජ්ජුපහාරාදි විතානලඬකතා,
පදීප පඤ්ඤත්ත සුභාසනාවලී;
සුඛාසනාසිත වසිතිලඬකතා,
තස්සාසි තස්මිං වරදානසාලා.
3. සුඛොතහත්ථා සුවිපුඤ්ඤවිත්තා,
සදාදරා රක්ඛිතපඤ්ඤවසීලා;
බුද්ධෙතියාමා කරුණා ගුණග්ගා,
අදා මහාදානවරං පසන්ථන්ති.

අථාපරිභාගෙ එකො අස්සවාණිජකො අස්ස-වාණිජ්ජාය පුබ්බන්තාපරන්තං ගච්ඡන්තො ආගම්ම ඉමිස්සා ගෙහෙ නිවාසං ගණ්හි, අථ සො වාණිජො තං දිස්වා ධිතුසිනෙහං පති ට්ඨා පෙ ත්වා ගන්ධමාලවත්ථාලඬකාරාදීහි තස්සා උපකාරකො හුත්වා ගමනකාලෙ අම්ම එතෙසු අස්සෙසු තව රුච්චනකං අස්සං ගණ්හාහීති ආහ, සාපි අස්සෙ ඔලොකෙන්වා එකං සින්ධවපොතකං දිස්වා එතං මෙ දෙහීති ආහ, වාණිජො අම්ම එසො සින්ධවපොතකො, අප්පමත්තා හුත්වා පටිපග්ගාහීති වත්වා තං පටිපාදෙන්වා අගමාසි. සාපි තං පටිපග්ගමානා ආකාසගාමිභාවං ඤාත්වා සම්මා පටිපග්ගන්ති එවං වින්තෙසි, පුඤ්ඤකරණස්ස මෙ සභායො ලද්ධොති, අගතපුබ්බාව මෙ හගවතො සමාරං මාරබලං විධමෙන්වා බුද්ධභුතස්ස ජයමහාබොධිභූමි, යන්තූනාහං තත්ථ ගන්ත්වා හගවතො ජයමහාබොධිං වන්දෙය්‍යන්ති වින්තෙත්වා බ හු රජතසුචණ්ණමාලාදයො කාරාපෙන්වා එකදිවසං අස්ස මහිරුය්හ ආකාසෙන ගන්ත්වා බොධිමාලකෙ යත්වා ආගච්ඡන්තුඅය්‍යා සුචණ්ණමාලා පුජෙතුංති උග්ගොසෙසි. තෙනෙන්ථ.

4. යතො පට්ඨායහං බුද්ධ, සාසනෙ සුද්ධමානසා;
පසන්තා තෙන සච්චෙන, මමානුග්ගහබුද්ධියා.
5. ආගච්ඡන්තු නමස්සන්තු, බොධිං පුජෙත්තු සාධුකං;
සොණ්ණමාලාහි සම්බුද්ධ, පුත්තා අරියසාවකා.
6. සුත්වා තං වචනං අය්‍යා, බහු සීහලවාසිනො;
ආගම්ම නහසා තත්ථ, වන්දිං සුව මහිංසුවාති.

තනො ජපතුනි සා කුමාරිකා බුද්ධසාසනෙ අතීව පසන්නා නිව්වමෙව අස්ස මහිරුය්හ ආගන්ත්වා අරියෙහි සද්ධිං මහාබොධිං සුවණ්ණමාලාහි පුපෙත්වා ගච්ඡති, අප් පාටලිපුත්තනගරොපවනෙ වනවරා තස්සා අභිණ්භං ගච්ඡන්ති යා ව ආගච්ඡන්ති යා ව රුපසම්පන්නිං දිස්වා රඤ්ඤො කට්ඨං. මහාරාජ එවරුපා කුමාරිකා අස්ස මහිරුය්හ ආගන්ත්වා නිබ්බ්දං වන්දිත්වා ගච්ඡති. දෙවස්සානුරූපා අග්ගමහෙසී භවිතුන්ති, රා ජා තං සුත්වා තෙනහි භණ්ණෙ ගණ්භට්ඨං නං කුමාරිං, මම අග්ගමහෙසීං කරොමිති පුරිසෙ පයොපෙසී, තෙන පයුත්තපුරිසා බොධිපුජං කත්වා ආගච්ඡන්තිං ගණ්භාමාති තත්ථ නිලිනා ගහණසජ්ජා අට්ඨංසු, තදා සා කුමාරිකා අස්ස මහිරුය්හ මහාබොධිමණ්ඩං ගන්ත්වා විතරොගෙහි සද්ධිං පුප්ප්පුජං කත්වා වන්දිත්වා නිව්ඡන්ති, අප් තෙසු එකො ධම්මරක්ඛිත ත්ට්ටරොනාම තස්සා එව මාහ, භගිනි තං අන්තරාමග්ගෙ වොරා ගණ්භිතුකාමා යිතා, අසුකට්ඨානං පත්වා අප්පමත්තා සීසං ගච්ඡාති, සාපි ගච්ඡන්ති තං ඨානං පත්වා වොරෙහි අනුබන්ධිතා අස්සස්ස පණ්ණියා සඤ්ඤං දත්වා පක්කාමි, වොරා පච්ඡතො පච්ඡතො අනුබන්ධිංසු. අස්සො වෙගං ජ නෙ ත්වා ආකාස මුල්ලඬිසී, කුමාරිකා වෙගං සන්ධාරෙතුං අසක්කොන්ති අස්සස්ස පිට්ඨිතො පරිගලිත්වා පතන්ති මයා කතුපකාරං සර පුත්තාති ආහ, සො පතන්තිං දිස්වා වෙගෙනා ගන්ත්වා පිට්ඨියං නිසීදාපෙත්වා ආකාසතො නෙත්වා ස ක ට්ඨා නෙ යෙව පතිට්ඨාපෙසී. තස්මා.

7. තිරච්ඡානගතාපෙවං, සරන්තා උපකාරකං;
න ජහන්තිති මන්ත්වාන, කතඤ්ඤා භොන්තු පාණිනොති.

තනො සා කුමාරිකා සත්තා සීතිකොට්ඨනං බුද්ධසාසනෙයෙව චජිත්වා යාවජීවං සීලං රක්ඛිත්වා උපොසථකම්මං ක ත්වා ත තො වුතා සුත්ත ජපබුද්ධො විය දෙවලොකෙ නිබ්බන්තිති.

8. අතිතරුණවයා භො මාතුගාමාපි එවං,
විවිධකුසලකම්මං කත්ව සග්ගං චජන්ති;
කුසලඵලමහන්තං මඤ්ඤමානා භවන්තා,
භවට්ඨ කප් මුපෙක්ඛා දානමානාදිකම්මෙ.

බුද්ධෙතියා වත්ථුං වතුත්ථං.

5. අභිතුණ්ඩිකස්ස වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

ඉමස්මිං කිර හද්දකප්පමිහි අම්භාකං කිර භගවතො පුබ්බෙ කස්සපොනාම සත්ථා ලොකෙ උප්පජ්ජිත්වා සදෙවකං ලොකං සංසාරසාගරා තාරෙත්වා සබ්බබුද්ධකිව්චාති නිට්ඨපෙත්වා අත්ථං ගතො දිවසකරොවිය සෙතබ්බමිහි අනුපාදිසෙසාය නිබ්බාණධාතුයා පරිනිබ්බායී, තදා සකලජම්බුදීපවාසීනො මනුස්සා සන්තිපතිත්වා එකෙකං සුවණ්ණට්ඨකං කොට්ඨත්තං රතනවිචිත්තං බහිවිතනත්ථාය එකෙකං අඬ්ඬකොට්ඨත්තං අබ්භන්තරුපපුරුණත්ථං මනොසිලාය මත්තිකාකිව්චං කරොන්තා යොජනබ්බෙධං ථූපං කත්වා මහන්තං සක්කාරං කරොන්ති. තදා එකො අභිතුණ්ඩිකො ගාමනිගමරාජධානීසු සප්පෙ කීළාපෙත්වා ජීවිකං කප්පෙන්නො එකං ගාමකං පත්වා තත්ථ සප්පෙ කීළාපෙත්වා සන්තුට්ඨෙහි ගාමවාසීහි දින්නවිවිධොපායනො බාදනීයභොජනීයං බා දි ත්වා භුඤ්ජිත්වා තත්ථෙව නිවාසං ගහෙත්වා නිසීදි. තස්මිං කිර ගාමකෙ මනුස්සා යෙභුයොන රතනත්තයමාමකා. තස්මා තෙ රත්තිභාගෙ සයන්නා “නමො බුද්ධායාති” එවමාදිං වදන්ති. සො පන අභිතුණ්ඩිකො මිච්ඡාදිට්ඨිකො තිණ්ණං රතනානං ගුණං න ජානාති. තස්මා තෙසං තං වචනං සුත්වා සයම්පි කෙ ලීං කුරුමානො පරිභාසවසෙන “නමො බුද්ධායාති” වදනි, අට්ඨකදිවසං සො අත්තනො කීළාපනසමත්ථං එකං සප්පං භත්ථ තත්ථ පරියෙසමානො ආභිණ්ඩති. තදා එකො නාගරාජා කස්සපදසබලස්ස ථූ පං ග න්ත්වා වන්දිත්වා එකං වම්මිකං පච්ඡති. තං දි ස්වා අභිතුණ්ඩිකො වෙගෙනා ගන්ත්වා නාගරාජං ගණ්භිතුං මන්තං පරිපජි, සො මන්තං සුත්වා කුප්ඤ්ඤිත්වා තං මාරෙතුකාමො අනුබන්ධි, තං දි ස්වා අභිතුණ්ඩිකො වෙ ගෙ න පලායන්තො එකස්මිං පාසාණෙ පක්ඛලිත්වා පතමානො පුබ්බෙවුත්තපරිභාස වචනපරිවයෙන “නමො බුද්ධායාති” වදන්තො පති. තස්ස තං වචනං අනුබන්ධන්තස්ස නාගරඤ්ඤො සොනපට්ඨෙ අමතංවිය පති. අප් සො රතනත්තයගාරවෙන තස්මිං කොධං නිබ්බාපෙත්වා සම්ම මා භායී. අහං රතනත්තයමන්තානුභාවපාසෙන බද්ධො. තස්මා තු වං ඩසිතුං මය්හං අනනුරූපං. අජ්ජ ත යි පසන්තොමිහි, පණ්ණාකාරං තෙදම්මි, ගණ්භාති තිණ්ණි සුවණ්ණපුජථානි අදාසී. එවං රතනත්තයං නාම සොරාසිවිසානම්පි සප්පානං මනං පිණෙති. භොන්ති වෙත්ථ.

1. බුද්ධොති වචනං සෙට්ඨං, බුද්ධොති පද මුත්තමං;
නත්ථී තෙන සමං ලොකෙ, අඤ්ඤං සොතරසායනං.
2. ධම්මොතිවචනං සෙට්ඨං, ධම්මොති පදමුත්තමං;
නත්ථී තෙන සමං ලොකෙ, අඤ්ඤං සොතරසායනං.
3. සඬ්ඝොති වචනං සෙට්ඨං, සඬ්ඝොති පදමුත්තමං;
නත්ථී තෙන සමං ලොකෙ, අඤ්ඤං සොතරසායනං.
4. තස්ස මුඛං මුඛං නාම, යං වත්තති මුඛෙ සදා;
දුල්ලභං බුද්ධවචනං, සබ්බසම්පත්තිදායකං.

5. තස්ස මනො මනො නාම, යං වෙ මනසි වත්තති;
දුල්ලහං බුද්ධවචනං, සබ්බසම්පත්තිදායකං.
6. තමෙව කවචං දෙනෙ, තමෙව මණි කාමදො;
තමෙව සුරභී ධෙනු, තමෙව සුරපාදපො.
7. තස්සෙව සොතං සොතංව, යං සුභානි ජනො අයං
දුල්ලහං බුද්ධවචනං, සබ්බසම්පත්තිදායකං.
8. එවං විධො රගො සොරො, හළාහළුවිසො සදා;
බුද්ධොති වචනං සුත්වා, සන්තුට්ඨො දාසි ජීවිතං.
9. සොණ්ණපුප්පත්තයංවාපි, මහග්ගං බහලං අදා;
පස්ස බුද්ධොති වාචාය, ආනුභාවමහත්තතන්ති.

අප් නාගරාජා තස්ස තානි සුවණ්ණපුප්පානි දත්වා එවමාහ. සම්ම එතෙසු එකං තව පුඤ්ඤත්තාය එකං මම පුඤ්ඤත්තාය පුප්පෙහි. ඉතරෙන යාවජීවං සුඛෙන ජීවත්තො පුත්තදාරෙ පොසෙත්තො දානාදිසු අප්පමජ්ජන්තො ජීවිකං කප්පෙහි. මා හිතකම්මෙ බාවටො හොහි, මිථිජාදිට්ඨිඤ්ඤා පජභානි ඔවදිත්වා පක්කාමි. අහිතුණ්ඨිකොපි සොමනස්සප්පත්තො තෙන වුත්තනයෙනෙව ද්විති පුප්පෙහි චෙතියං පුප්පත්වා එකෙන ස හ ස්සං ලභිත්වා තෙ න පුත්තදාරෙ පොසෙත්තො කපණ්ණද්ධිකවණ්ඨිකාදීනං දානං දෙන්තො අහිතුණ්ඨිකකම්මං පභාහ කුසලමෙව උපචින්නො ආයුපරියොසානෙ සග්ගපරායනො අහොසි.

10. ඉති අවිදිතසත්තො කිඤ්චි බුද්ධානුභාවං,
ලහති ධනවිසෙසං යස්ස නාමජපකාසා;
විදිතජනනිකායො කින්නු තස්සානුභාවං,
න ලපති ජිනනාමං කිච්ච මඤ්ඤප්පභායාති.

අහිතුණ්ඨිකස්ස වත්ථුං පඤ්චමං.

6. සරණත්ථෙරස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා

සාවත්ථීයං කිරි සුමනො නාමෙ කො ගහපති අහොසි. තස්ස භරියා සුප්ථිපතිකා නාම. තෙ අගාරං අජ්ඣාචසන්නා අපරභාගෙ පුත්තංව ධිතරංව ලභිංසු. අප් තෙසං දහරකාලෙයෙව මාතාපිතරො කාලං කරොන්තා ජෙට්ඨකංපක්කොසිත්වා මයං පුත්ත තුවං පතිරුපෙ යානෙ නිවෙසිතුං නාසක්ඛිම්හ, යං නො සරෙ විභවං, සබ්බං තං ගණ්හ. ඉමායව තෙ කණ්ට්ඨිකාය වුද්ධිංත්වමෙව ජානාහිති වත්වා ජෙට්ඨකස්ස හත්ථෙ කණ්ට්ඨිකාය හත්ථං යපෙත්වා කාලමකංසු. අප් සො මාතාපිතුන්නං අවිවයෙන ආලාභනකිච්චං කත්වා වසන්තො කාලන්තරෙන කණ්ට්ඨිකං පතිරුපෙන කුලෙන සම්බන්ධිත්වා සයම්පි දාරපරිග්ගහමකාසි. අපාපරභාගෙ තස්ස කණ්ට්ඨිකා ගබ්හිනී හුත්වා එකදිවසං සාමිකං ආහ, සාමි මම භාතරං දට්ඨුකාමාමිහිති. සොපි සාධු හද්දෙති අනුරුපෙන පණ්ණාකාරෙන තාය සද්ධිං නික්ඛමි. තදා පන හගවා සුනිවත්ථො සුපාරුතො භික්ඛුසඤ්ජපරිවුසො පිණ්ඩාය නගරං පාවිසි ඡබ්බණ්ණසනබුද්ධරංසියො විස්සජ්ජෙන්තො, ත තො තෙ හගවත්තං දිස්වා පසන්නචිත්තා පඤ්චපතිට්ඨිතෙන වන්දිත්වා අට්ඨංසු, අප් සත්තා තෙසං ජයම්පතිකානං උපනිස්සයසම්පත්තිංදිස්වා තෙ සරණෙසුච සීලෙසුච පතිට්ඨාපෙත්වා එවමාහ, කදාවි වො දුක්ඛෙ උප්පන්නෙ තථාගතො අනුස්සරිතබ්බොති. තථාහි.

1. යංකිඤ්චි හයමුප්පන්නං, රාජවොරාදිසම්භවං;
තදා සරෙයා සම්බුද්ධං, නිච්ඡන්තො තදුපද්දවං.
2. යං වෙ උපද්දවං හොති, යක්ඛපෙතා දිසම්භවං;
තදා සරෙයා සම්බුද්ධං, නිච්ඡන්තො තදුපද්දවං.
3. සීහබ්බාග්ගතරච්ඡාදි, පුණ්ඩරිකාදිසම්භවං;
තදා සරෙයා සම්බුද්ධං, නිච්ඡන්තො තදුපද්දවං.
4. යමාතපග්ගි වාතාදි, උදකාසනිසම්භවං;
තදා සරෙයා සම්බුද්ධං, නිච්ඡන්තො තදුපද්දවං.
5. පජ්ජරාදිහි රොගෙහි, විසමො තුහිසම්භවං;
තදා සරෙයා සම්බුද්ධං, නිච්ඡන්තො තදුපද්දවං.
6. මච්චුනා වෙ යදා යුද්ධං, කරෙ තෙනාපි ජන්තුනා;
සරිතබ්බො තදා බුද්ධො, පත්ථෙත්තෙනත්තෙනො ජයන්ති.

තතො තෙ හගවතො වචනං පටිනන්දිත්වා වන්දිත්වා අගමංසු. අප් ජෙට්ඨකො ආගතෙ තෙ දිස්වා යථානුරූපං සක්කාර මකාසි. තස්සා සාමිකො කතිපාහං තත්ථ වසිත්වා භරියං ජෙට්ඨකස්ස පටිපාදෙන්වා මම ගාමෙ කිච්චං අත්ථීති

වත්වා පක්කාම්. අටස්සා භාතා හරියං පක්කොසිත්වා ආහ භද්දෙ ඉමිස්සා සබ්බං කත්තබ්බං කරොහීති. සා තතො පටියාය තස්සා උදකන්න පානා දිනා වෙය්‍යාවච්චං කුරුමානා එතිස්සා හත්පාදගිවුපගෙසු ආහරණෙසු ලොභං උප්පාදෙත්වා තං වුපසමෙතුං අසක්කොන්ති ආහාරු පච්ඡෙදං කත්වා ගිලානාවිය මඤ්චකං උපගුහිත්වා නිපති. අට සො ගෙහං ගන්ත්වා තං තථා සයිතං දිස්වා මඤ්චකෙ නිසින්තො කිං භද්දෙ අපාසුකන්ති පුච්ඡි, සා තුණ්හි හුත්වා කතිපයවාරෙ පුච්ඡිතා න සක්කා කටෙතුන්ති ආහ. පුන සාමිකෙන ගාල්හං නිබන්ධිතෙ සා වින්තෙසි, උජුකං මයා තස්සා පිළන්ධනාං පත්තෙමිති වුත්තෙ න ප්පතිරුපං, තස්සා පඤ්චමධුර මංසං පත්තෙමිති වුත්තෙ තං මාරෙස්සති, තදා පිළන්ධනානි මස්භමෙවාති, තතො සාමි තච කණ්ටඨිකාය පඤ්චමධුරමංසං පත්තෙමි, අලභමානාය මෙ ජීවිතං නත්තීති ආහ, තං සුත්වා සො අනෙකපරියායෙන මනුස්සමාරණං නාම භාරියන්ති වත්වා නිවාරෙන්තොපි නිවාරෙතුං නාසක්ඛි, අට තාය පටිබද්ධවිත්තො කාමමුච්ඡිතො මොහමුළ්භො හුත්වා සාධු ලභිස්සසීති තස්සා වචනං සම්පට්ඨි. තථාහි.

7. භායන්ති ඉධලොකත්ථා, භායන්ති පාරලොකිකා;
භායන්ති මහතා අත්ථා, යෙ ඉත්ථීනං වසඬගතා.
8. එසා මාතා පිතා එසො, භගිනී භාතරො ඉමෙ;
ගරුතබ්බෙ න ජානන්ති, යෙ ඉත්ථීනං වසඬගතා.
9. කාරණාකාරණන්තෙතං, කත්තබ්බංවා න වා ඉදං;
කාමන්ධන්තා න ජානන්ති, යෙ ඉත්ථීනං වසඬගතා.
10. පාණං වා අතිපාතෙන්ති, හොන්ති වා පාරදාරිකා;
භාසන්ති අලිකං වාවං, යෙ ඉත්ථීනං වසඬගතා.
11. සන්ධිවිජෙදාදිකං ටෙය්‍යං, මජ්ජිමානිකං පෙසුනං;
කරොන්ති සාහසං සබ්බං, යෙ ඉත්ථීනං වසඬගතා.
12. අහො අච්ඡරියං ලොකෙ, සරන්තානං භයා වහං;
හරියාය වසං ගන්ත්වා, සොදරිංහන්තුමිච්ඡති.

අට සො සාහසිකො පුරිසො භගිනි එව මාහ, එහි අම්ම අම්මාකං මාතාපිතුන්තං ඉණං සාධෙස්සාම, අප්පෙවනාම නො දිස්වා ඉණායිකා ඉණං දස්සන්තිති, තං සුත්වා තාය සම්පට්ඨිතෙ සුඛයානකෙ නිසීදාපෙන්වා ඉණායිකානං ගාමං ගච්ඡන්තො විය මහාඅට්ටිපත්තියානං මග්ගා ඔක්කම්ම යපෙන්වා විරවන්තිමෙව නං හත්තෙ ගහෙන්වා ඡිත්තස්සාමිති වින්තෙන්වා කෙසෙ ගහෙන්වා භූමියං පාතෙසි, තස්මිං බණෙ තස්සා කම්මජවාතා වලිංසු. සා භාතුලජ්ජාය සාමි කම්මජවාතා මෙ වලිංසු, යා වා හං විජායාමි, තාව උපධාරෙහිති වදන්තිපි අපනෙතුං අසක්කොන්ති පුත්තං විජායි, අට සො තං සම්පෙ වටරුක්කමුලෙ මාරෙස්සාමිති විකුරෙ ගහෙන්වා ආකඩ්ඪි, තස්මිං කාලෙ සා සාමි තච භාගිනෙය්‍යස්ස මුඛං ඔලොකෙන්වා තස්ස සිනෙහෙනාපි මං න මාරෙහිති වදන්ති යාචි, අට සො කක්කලො තස්සා තං කාරුණිකවචනං අසුණන්තො විය මාරෙතුං උස්සහනෙව, තතො සා කුමාරිකා අත්තනො අසරණා වින්තෙසි, මම සද්දෙනා ගන්ත්වා යො කොච්ඡි මම භාතු අනායං කරෙය්‍ය, තං න ප්පතිරුපන්ති භාතුසිනෙහෙන නිස්සද්දා අත්තනා ගතිකසරණං ආවජ්ජමානා නිපජ්ජි, අටස්සා භා ත රි මෙන්තානුභාවෙනව අනුස්සරිතසරණානුභාවෙනව තස්මිං නිග්‍රොධෙ අධිවත්ථා දෙවතා එවරුපො මාතුගාමො එත්ථ මාරිතා අභවිස්සා, අද්ධාහං දෙවසමාගමං පටිසිතුං න ලභිස්සාමිති වින්තෙන්වා එතිස්සා සා මි කො විය තං ත ජ්ජෙත්වා පලාපෙන්වා ත්වං මා භායිති සමස්සාසෙන්වා යා න කෙ ස පු ත්තං කුමාරිං නිසීදාපෙන්වා තං දිවසමෙව සාවත්ථිමාගම්ම අන්තොනගරෙ සා ලා ය නං නිපජ්ජාපෙන්වා අන්තරධායි. තථාහි.

13. සබ්බසම්පත්තිදාතාරං, සබ්බලොකකතායකං;
මනසාපි යො විභාවෙති, තං වෙ පාලෙන්ති දෙවතා.
14. මුහුත්තම්පිව යො මෙන්තං, භාවෙති යදි සාධුකං;
තං වෙ පාලෙන්ති දෙවාපි, තොසයන්ති උපායනාති.

තතො තස්සා පන සාමිකො නගරා නික්කම්ම ගච්ඡන්තො අත්තනො හරියං දිස්වා ත්වං කදා ආගතා, කෙනානිතාසීති පුච්ඡි. සා දෙවතාය ආනිතභාවං අජානන්ති කිං ත්වං හණ්ඪි, නනු තයා ආනිතාමිහීති, සොපි කිංභොති හණ්ඪි, තච භාතුගාමෙ දිට්ඨකාලතො ප්පතුති අප්ප වත්තාරො මාසා ජාතා, එත්තකං කාලං ත්වං න දිට්ඨපුබ්බා, කථං ත්වං මයා සද්ධිංආගතාති පුච්ඡි. සා තං සුත්වා තෙනහි මාඤ්ඤස්ස ඉමං රහස්සං කටෙහි සාමිති වත්වා භා ත රා අත්තනො කතං සබ්බං විත්ථාරෙතා කටෙසි. තං සුත්වා තස්ස සාමිකො සංවිග්ගො භයජ්ජන්තො හුත්වා තං අත්තනො ගෙහං පාපෙසි, තතො කතිපාහං තාය විස්සම්මිතෙ තෙ උභොපි සත්ථාරං නිමන්තෙන්වා මහාදානං දත්වා වන්දිත්වා එකමන්තෙ නිසීදිංසු, අට සා භගවතො සරණසිලානුභාවෙන අත්තනො ජීවිතපට්ටාහං පකාසෙන්වා අත්තනො පුත්තං භගවත්තං වන්දාපෙන්වා සරණොතිනාමමකංසු, සත්ථා තෙ සං අප්ඤ්ඤායං ඤාත්වා තදනුරුපං ධම්මං දෙසෙසි, දෙසනාවසානෙ උභොපි සොනාපන්නා අහෙසුං, අටස්සා පුත්තො සරණකුමාරො විසතිමෙ වස්සෙ බුද්ධසාසනෙ පබ්බජිත්වා විපස්සනං වඩ්ඪෙත්වා අරහත්තං පත්තො සරණත්තෙරොනාම පඤ්ඤායිති.

15. බණ්ඨි මනසෙවං දෙවදෙවං සරන්තා,
පරමතරපතිට්ඨං පාපුණන්තිති මන්ත්වා;
භවගති ගුණරාසිං ජානමානා ජනා භො;

හජථ සරණසිලං සබ්බථා සබ්බකාලන්ති.

සරණත්ථෙරස්ස වත්ථුං ඡට්ඨමං.

7. වෙස්සාමිත්තාය වත්ථුමිති අයමානුපුබ්බිකථා

ඡම්බුද්දිපෙ කිර කොසම්බිනගරෙ කොසම්බිරඤ්ඤො වෙස්සාමිත්තානාම අග්ගමහෙසී අහොසී. තදා හගවා කොසම්බියං පටිවසති මහතා භික්ඛුසඤ්ඤාන සද්ධිං වාරිකං වරමානො. තස්මිං සමයෙ සා රඤ්ඤො සද්ධිං විහාරං ගන්ත්වා අනොපමාය බුද්ධලීලාය මධුරෙන සරෙන දෙසෙන්තස්ස හගවතො ධම්මං සුත්වා පසන්නා සරණෙසු පතිට්ඨාය බුද්ධමාමිකා හුත්වා විහරති. අථා පරභාගෙ තස්ස රඤ්ඤො රජ්ජත්ථාය පච්චන්තරාජා යුද්ධසජ්ජො රජ්ජං වා දෙනු, යුද්ධංවාති පණ්ණං පහිණි. තං සුත්වා රාජා මහතියා සෙනාය පරිවුතො යුද්ධභූමිං ගච්ඡන්තො මහෙසියා සද්ධිං ගන්ත්වා ඛන්ධාවාරං නිවාසෙන්වා තස්සා එවමාහ. හද්දෙ සඬගාමසීසෙ ජයපරාජයො නාම න සක්කා විඤ්ඤාතුං. සචෙ මෙ පරාජයො අභවිස්ස, පුරෙතරමෙව රත්තපතාකං උස්සාපෙස්සාමි, තෙන අභිඤ්ඤාණෙන ත්වං කොසම්බිමෙව ගච්ඡාහීති අනුසාසිත්වා සඬගාම මණ්ඩලං ගන්ත්වා මහාරණං කරොන්තො අත්තනො පරාජයභාවං ඤත්වා මාතුගාමං සරිත්වා රත්තද්ධජං උස්සාපෙන්වා යුජ්ඣන්තො රණෙ පති. අථ සා රත්තපතාකං දිස්වා පරාජිතො නූන මෙ සාමිකොති භයෙන පලායිතුමාරභි. අථ තං වොරරඤ්ඤො මනුස්සා දිස්වා නූනායං රඤ්ඤො අග්ගමහෙසීති ඤත්වා අත්තනො රාජානං දස්සෙසුං, රාජා තං දිස්වා පටිබද්ධවිත්තො මමෙතං අභිසෙකං කරොථාති අමච්චෙ ආණාපෙසී. අමච්චා තං අභිසෙකත්ථාය යාචිංසු, සා න මෙ භණෙ අභිසෙකෙනත්ථොති න ඉච්ඡී. අමච්චා තමත්ථං රඤ්ඤො ආරොචෙසුං. රාජා තං පක්කොසාපෙන්වා කස්මා න ඉච්ඡසීති පුච්ඡී. සා එවමාහ.

1. සුණොහි සාධුකං දෙව, භාසමානාය මෙ වචො;
හත්තා මය්හං මතො අජ්ජ, සබ්බසම්පත්තිදායකො.
2. කත්වාන සොභිසෙකං මං, අත්තනො හදයං විය;
පාලෙති තං සරත්තස්සා, සොකග්ගි දහතෙ මනං.
3. මහාරාජ සචඤ්ඤස්ස, අස්ස මග්ගමහෙසිකා;
තම්භා දුක්ඛා න මුච්චාමි, තෙනාහං තං න පත්ථයෙ.
4. සොකග්ගිනා පදිත්තාහං, සොකෙ සොකං කථං බිපෙ;
ජලන්තග්ගිමිති කො නාම, පලාලං පක්ඛිපෙ බුධො.
5. පියවිජ්ජයොගදුක්ඛං, තං වින්තයන්ති පුනප්පුනං;
තම්භා දුක්ඛා න මුච්චාමි, තස්මාහං තං න පත්ථයෙති.

තං සුත්වා රාජා කොධෙනාහිභූතො සචෙ නාහිසිඤ්චිස්සසී, අග්ගිමිති තං පක්ඛිපිස්සාමිති වත්වා මහන්තං දාරුචිතකං කාරාපෙන්වා අග්ගිං දත්වා එකපජ්ජොතෙ ජාතෙ එත්ත පටිසාති ආහ. අථ සා යාවන්ති රාජානං ආහ.

6. පාපො නිජ්ජාපිතං රාජ, පාතනං බලු පාවකෙ;
හොති පාපඵලං තස්ස, පච්චන්තෙව පරත්ථව.
7. පුරාතනෙහි භූපාල, සමණබ්‍රහ්මණෙසුච;
මාතාපිතුසු බාලෙසු, රොගෙනා තුරඉත්ථිසු;
නජ්ජසත්ථො වධො දෙව, තස්මාහං න වධාරහාති.

තං සුත්වාපි රාජා අසද්දහන්තො මනුස්සෙ ආණාපෙසී. එතාය හත්ථපාදෙ ගහෙන්වා අග්ගිමිති පක්ඛිපථාති තෙ තථා කරිංසු, අථ සා අග්ගිමිති පක්ඛිපමානා නත්ථෙත්ථ මෙ කොචි පටිසරණොති සරණමෙව සරණං කරොමිති වින්තෙන්වා “බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි, ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි, සඬ්ඝං සරණං ගච්ඡාමි” වදන්ති මනසාව අනුස්සරන්ති අග්ගිමිති පති, තථාවධොපි අග්ගි තස්සා සරීරෙ ලොමකුපමන්තමිපි උණ්භාකාරං කාතුං නාසක්ඛි. පදුමගබ්භං පටිට්ඨා විය සිතිභූතසරීරා අහොසී. රාජා තං අච්ඡරියං දිස්වා සංවිග්ගො ලොමහට්ඨජාතො වෙගෙන තං උපසඬකමිත්වා උභොහි හත්ථෙහි පග්ගස්ග උරෙ නිපජ්ජාපෙන්වා රාජාසනෙ නිසිදාපෙන්වා අඤ්ජලිං ගග්ගස්ග යිතො කස්මා තෙ තං අග්ගි සරීරං මා පරිදහීති පුච්ඡී. සා තං කාරණං කථෙත්ති එව මාහ.

8. මාතා පිතාව ඤාතීව, පරිවාරාව සොහදා;
මන්තො සධාදයොවාපි, මහෙසක්ඛාව දෙවතා.
9. එතෙව ඤ්ඤෙව භූපාල, සත්තානං භය මාගතෙ;
රක්ඛිතුං නෙව සක්කොන්ති, හිත්වාන සරණත්තයං.
10. අගාහං බුද්ධං සරණං, බුද්ධො මෙ සරණං ඉති;
තෙන තෙජෙන මං රාජ, ජලන්තො අග්ගි නො දහි.
11. අගාහං ධම්මං සරණං, ධම්මො මෙ සරණං ඉති;

තෙන තෙජෙන මං රාජ, ජලන්තො අග්ගි නො දගි.

12. අගාහං සඬ්ඝං සරණං, සඬ්ඝො මෙ සරණං ඉති;
තෙන තෙජෙන මං රාජ, ජලන්තො අග්ගි නො දගි.
13. එවං මහානුභාවන්තං, පච්චක්ඛං එහිපස්සිකං;
නානො පද්දව විද්ධංසිං, නානාසම්පන්නිදායකං.
14. සරණත්තයඤ්ඤි යො සත්තො, න සමාදාය ගණ්හති;
ඉධවා පරත්ථවා ලොකෙ, සො සුඛං නානුභොස්සති.
15. සරණත්තයඤ්ඤි යො සත්තො, සුසමාදාය ගණ්හති;
ඉධවාපරත්ථවා ලොකෙ, සො සුඛා න විභායති.
16. තස්මා තුවම්පි භූපාල, ගණ්හාහි සරණත්තයං;
තං තෙ භවති සබ්බත්ථ, තාණං ලෙණං පරායණන්ති.

තං සුත්ථා රාජා අතිවිය පසන්නමානසො තං ඛමාපෙත්ථා මහන්තං සක්කාරසම්මානං කත්ථා අප්පජ්ජපට්ඨාය ත්ථං මම මාතාති තං මාතුවධානෙ යපෙත්ථා සරණ මගමාසි. තස්මිං සන්නිපතිත්ථා ධීනමභාජනා තං පාටිභාරියං දිස්වා සරණෙසුච සිලෙසුච පතිට්ඨාය දානාදීනි පුඤ්ඤකම්මානි කත්ථා යථාකම්මං ගතාති.

17. ඉති සරණවරං සා කෙවලං උග්ගහෙත්ථා,
ජලිතදහනමජ්ඣෙ සිතිභාවං අලත්ථ;
පරමසරණසීලං පාලයන්තා කථං වො,
න ලභථ භවභොගං නිබ්බුතිඤ්ඤාපි අන්තෙති.

වෙස්සාමිත්තාප වත්ථුං සත්තමං.

8. මහාමන්ධාතුවත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

ඉතො කිර එකනවුතිකප්පමත්ථකෙ විපස්සිනාම සම්මාසම්බුද්ධො ලොකෙ උප්පජ්ජිත්ථා පවත්තවරධම්මවක්කො සදෙවකෙහි ලොකෙහි පුජ්‍යමානො ඛන්ධුමනිනගරෙ පටිවසති. තදා සො මන්ධාතා තස්මිං නගරෙ තුන්තකාරො භුත්වා නිබ්බන්ති. තුන්තකාරකම්මෙත ජීවිකං කප්පෙන්නො විහරති. තදා සකලනගරවාසීනො බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඬ්ඝං නිමන්තෙත්ථා මහාදාන මදංසු. අථ සො එවං වින්තෙසි, සබ්බෙපිමෙ නගරවාසීනො දානං දදන්ති. අභමෙකොව සෙසො දුග්ගතත්තා, යජ්ජාභමජ්ජ ඛිජං න රොපෙමි, ඉමම්භා දුක්ඛා න පරිමුච්චිස්සාමිති. සො වෙගෙන තුන්තකාරකම්මං පරියෙසිත්ථා කිඤ්චිමුලං ලභිත්ථා තෙන එකස්සාපි දානං දාතුං ඔකාස මලද්ධා ආපණං ගන්ත්ථා රාජමාසකෙ ගහෙත්ථා වඩිකොටකං පුරෙත්ථා ආදාය බුද්ධපමුඛස්ස භික්ඛුසඬ්ඝස්ස භත්තග්ගං ගන්ත්ථා ධීනො එවං වින්තෙසි, නත්ථී දාති ඔකාසං එකස්සාපි භික්ඛුනො පත්තෙ ඔකිරිතුං, අද්ධාහං ඉමෙ ආකාසෙ විකිරිස්සාමිති අප්පෙවනාම පතමානානං එකස්සාපි භික්ඛුනො පත්තෙ එකම්පි පතෙය්‍යා, තං මෙ භවිස්සති දීඝරත්තං හිභාය සුඛායාති පසන්නමානසො උද්ධං ඛිපි, ත තො පතමානා තෙ පරිවාරිකදෙවතානඤ්ඤි භගවතො ආනුභාවෙනව ඛහි අපතිත්ථා භගවත්තමාදිං කත්ථා සබ්බෙසං භික්ඛුනං පත්තෙයෙව පතිංසු. අථ සො තං අවිජරියං දිස්වා පසන්නමානසො සිරසි අඤ්ජලිං පග්ගස්ස ධීනො එවං පත්ථනමකාසි.

1. ඉම්නා මෙ අධිකාරෙන, පසාදෙන යතිස්සරෙ;
කාමභොගීනහං අග්ගො, භවෙය්‍යං ජාතිජාතියං.
2. පහරිත්ථා යදා පාණිං, ඔලොකෙමි නභොතලං;
සත්තරතනසම්පන්නං, වස්සං වස්සතු සබ්බදාති.

සො තතො පට්ඨාය දෙවමනුස්සෙසු සංසරන්නො මහන්තං දිබ්බසම්පන්නිං අනුභවිත්ථා ඉමස්මිං හද්දකප්පෙ ආදිම්භි මහාසම්මතො නාම රාජා අභොසි. තස්ස පුත්තො රොජො නාම. තස්ස පුත්තො වරරොජො නාම, තස්ස පුත්තො කල්‍යාණො නාම, තස්ස පුත්තො වරකල්‍යාණො නාම. වරකල්‍යාණස්ස පුත්තො උපොසථො නාම. උපොසථස්ස පුත්තො මන්ධාතා නාම භුත්වා නිබ්බන්ති. සො සත්තහි රතනෙහි වතුහි ව ඉද්ධිහි සමන්නාගතො වක්කවත්තිරජ්ජං කාරෙසි, තස්ස වාමහත්ථං සම්මිඤ්ජිත්ථා දක්ඛිණහත්ථො අප්පොට්ඨිතෙ ආකාසතො දිබ්බමෙසා විය ජණ්ණුප්පමාණං සත්තරතනවස්සං වස්සති. එවරුපො අවිජරියො අභොසි. සො වතුරාසිතිවස්සසහස්සානි කුමාරකීළං කීළි. වතුරාසිතිවස්සසහස්සානි ඔපරජ්ජං කාරෙසි. වතුරාසිතිවස්සසහස්සානි වක්කවත්තිරජ්ජං කාරෙසි, ආයු පනස්ස අසඬ්ඛෙය්‍යාං අභොසි. සො එකදිවසං කාමතණ්හං පුරෙතුං අසක්කොන්නො උක්කණ්ඨිතාකාරං දස්සෙසි, අම්චිවා දෙව කින්නබො උක්කණ්ඨා සිති පුච්ඡිංසු. සො භණෙ මය්හං පුඤ්ඤකම්මෙ ඔලොකියමානෙ ඉමං රජ්ජං නප්පහොති, කතරන්තු බො යානං රමණීයන්ති. දෙවලොකො මහාරාජාති. සො වක්කරතනං අභිභුක්කිරිත්ථා පරිසාය සද්ධිං වාතුමහාරාජිකදෙවලොකං අගමාසි, අථස්ස වත්තාරො මහාරාජානො දිබ්බමාලගන්ධං- භත්ථා දෙවගණපරිවුතා පච්චුග්ගමනං කත්ථා තං ආදාය වාතුමහාරාජිකදෙවලොකං ගන්ත්ථා රජ්ජං අදංසු, තස්ස පරිසාය පරිවුතස්ස තස්මිං රජ්ජං කරොන්තස්ස දීඝො අද්ධා විතිවත්තො. සො තත්ථපි තණ්හං පුරෙතු මසක්කොන්නො

උක්කණ්ඩිතා කාරං දස්සෙයි. තතො චත්තාරො මහාරාජානො කින්තුබො මහාරාජ උක්කණ්ඩිතොති පුච්ඡංසු. ඉමමිහා දෙවලොකා කතරන්තු බො ධානං රමණීයන්ති, දෙව පරෙසං උපට්ඨාකමනුස්සසදිසා මයං. තාවතිංසදෙවලොකො ඉතො සතගුණෙන රමණීයොති. මන්ධාතා චක්කරන්තං අබ්භුක්කිරිත්වා අත්තනො පරිසපරිචුතො තාවතිංසාහිමුබො පායාසී, අපස්ස සක්කො දෙවරාජා දිබ්බමාලගන්ධහත්ථො දෙවගණපරිචුතො පච්චුග්ගමනං කත්වා තං හත්ථෙ ගහෙන්වා ඉතො එහි මහාරාජාති ආහ. තතො රඤ්ඤො දෙවගණපරිචුතස්ස ගමනකාලෙ පරිණායකරන්තං චක්කරන්තං ආදාය සද්ධිංපරිසාය මනුස්සපථං ඔත්රිත්වා අත්තනො සරං පාවිසී. සක්කො මන්ධාතුං සක්කභවනං නෙන්වා දෙවතා ද්වෙ කොට්ඨාසෙ කත්වා අත්තනො රජ්ජං මජ්ඣෙ භින්දිත්වා අදාසී. තතො පට්ඨාය ද්වෙපි රාජනො රජ්ජං කාරෙසුං. එවං කාලෙ ගච්ඡන්තෙ සක්කො සට්ඨිසතසහස්සාධිකාති තිස්සොව වස්සකොට්ඨො ආයුං බෙපෙත්වා වට්ඨි. අඤ්ඤො සක්කො නිබ්බන්ති, සොපි තථෙව දෙවරජ්ජං කාරෙත්වා ආයුක්ඛයෙන වට්ඨි, එතෙනු පායෙන ඡත්තිංස සක්කා වට්ඨංසු, මන්ධාතා පන මනුස්සපරිහාරෙන දෙවරජ්ජං කාරෙසියෙව, තස්සෙවං කාලෙ ගච්ඡන්තෙ භියොයාසො මත්තාය කාමතණ්හා උප්පජ්ජී, සො කිම්මෙ උපට්ඨසරජ්ජෙන. සක්කං මාරෙත්වා එකරජ්ජං කරස්සාමිති චින්තෙසී. සක්කං පන මාරෙතුං න සක්කා, කාමතණ්හා පනෙසා විපත්තිමුලා. තථාහි.

3. වරමනු සුඛන්තානු, අත්තිව්ජාවිහතො නරො;
ඉධවා පරත්ථවා කිඤ්චි, න සාතං චින්දතෙ සදා.
4. තණ්හාය ජායතෙ සොකො,
තණ්හාය ජායතෙ භයං;
තණ්හාය විප්පමුත්තස්ස,
නත්ථි සොකො කුතො භයං.
5. තණ්හාදාසො නරො එත්ථ, රාජවොරාදිසම්භවං;
හත්තච්ඡෙදාදිකං දුක්ඛං, පාපුණාති විහඤ්ඤති.
6. යෙන ලොහෙන ජාතෙන, සදා ජීයන්ති පාණිනො;
බෙත්තං වත්ථුං හිරඤ්ඤංව, ගවාස්සං දාසපොරිසං;
සබ්බත්ථාමෙන සො ලොහො, පහාතබ්බොව විඤ්ඤනාති.

තතො අත්තිව්ජාවිහතස්ස තස්ස ආයුසඬ්ඛාරො පරිහාසී, ජරා සරිරං පහරි, මනුස්සසරිරඤ්ඤි නාම න දෙවලොකෙහිජ්ජති, තථ සො දෙවලොකා භස්සිත්වා බන්ධුමතීනගරුයානං පාවිසී, උයානපාලො තස්ස ආගතභාවං රාජකුලං නිවෙදෙසී. රාජා රාජකුලා ආගන්ත්වා උයානෙයෙව ආසනං පඤ්ඤාපෙසී. තතො මන්ධාතා උයානෙ පඤ්ඤත්තවරාසෙන නිපන්තො අනුට්ඨානසෙයාං කජ්ජෙසී. තතො අමට්ඨවා දෙව තුම්භාකං පරතො කින්තු කථෙසාමාති පුච්ඡංසු, මම පරතො තුම්භෙ ඉමං සාසනං මහාජනස්ස කථෙයායාථ, මන්ධාතුමහාරාජා ද්විසහස්සදීපපරිවාරෙසු වතුසු මහාදීපෙසු චක්කචත්තිරජ්ජං කාරෙත්වා වාතුමහාරාජිකෙසු රජ්ජං කාරෙත්වා ඡත්තිංසසක්කානං ආයුපරිමාණෙන දෙවලොකෙ රජ්ජං කාරෙත්වා කාලමකාසීති. සො එවං චත්වා කාලංකත්වා යථාකම්මං ගතොති ඉමමත්ථං පකාසෙතුං හගවා වතුමහාපරිසමජ්ඣෙ ඉමා ගාථායො ආහ.

7. යාවතා චන්දිමසුරියා, පරිහරන්ති දිසා හන්ති විරොවනා;
සබ්බෙව දාසා මන්ධාතා, යෙ පාණා පථවිතිස්සිතා.
8. න කභාපණ්ඩස්සෙන, තිත්ති කාමෙසු විජ්ජති;
අජ්ජස්සදා දුබ්බා කාමා, ඉති විඤ්ඤාය පණ්ඩිතො.
9. අපි දිබ්බෙසු කාමෙසු, රතිංසො නාධිගච්ඡති;
තණ්හාක්ඛයරතො හොති, සම්මාසම්බුද්ධසාවකොති.

තං සුත්වා බහු සොතාපත්තිඵලාදීනි පාපුණිංසුති.

10. ඉති ගතීනියතානං බොධියා උත්තමානං;
සකච්ඡමුපනෙත්වා දෙනි දුක්ඛාතිතණ්හා;
අනියතගතිකානං කා කථා මාදිසානං;
ජහථ තමිති මන්ත්වා හො භජවිහො තිවත්ථුංති.

මහාමන්ධාතුවත්ථුං අට්ඨමං.

9. බුද්ධචම්මවාණිජකචත්ථුමිහි අයමානුසුබ්බිකථා

ජම්බුදීපෙ කිරි පාටලිපුත්තනගරෙ බුද්ධචම්මො නාම වාණිජකො අහොසි වාණිජකම්මෙන ජීවමානො. සො අපරභාගෙ සත්ථවාහෙහි සද්ධිං ගාමනිගමජනපද රාජධානියු වාණිජ්ජං පයොජයමානො විවරති, තස්මිං සමයෙ හගවානෙකහික්ඛුසහස්සපරිචුතො ජනපදවාරිකං වරති බහු දෙවමනුස්සෙ සංසාරකන්තාරා උත්තාරෙත්තො. තදා සො හගවන්තං අද්දස ද්වත්තිංසලක්ඛණානුබාසඤ්ජනපතිමණ්ඩිතං ජලමානසුවණ්ණමෙරුං වියවිරොවමානං මහාහික්ඛුසඬ්ඛපරිචුතං, දිස්වා පරමපීතියා ථුට්ඨරො අඤ්ජලිං පග්ගෙහ හගවන්තං උපසඬ්ඛමිත්වා චන්දිත්වා

සායණ්‍යෙහි හඟවන්න. හත්තෙන නිමන්තෙසි බුද්ධසාසනෙ අපරිචිතභාවෙන. අපස්ස හඟවා විකාලභොජනා පටිච්චතා තථාගතාති ආහ. අප සො හඟවන්න. වන්දිත්වා කිං හත්තෙ හඟවන්නා විකාලෙ භුඤ්ජිස්සන්තිති, අපස්ස කථං පටිච්ච හඟවා අට්ඨවිධං පානං තථාගතානං විකාලෙ භුඤ්ජිතුං කප්පති. සෙය්‍යාපීදං, අම්බපානං ජම්බුපානං වොචපානං මොචපානං ඵාරුසකපානං මධුපානං මුද්දිකපානං සාලුකපානන්ති. තං සුත්වා වාණිජො සහසක්කාරාරසෙහි මුද්දිකපානං කත්වා බුද්ධපමුඛස්ස භික්ඛුසඤ්ජස්ස අදාසි, සභික්ඛුසඤ්ජො සත්ථා පරිභුක්තපානියරසො තස්ස ධම්මං දෙසෙත්වා ජනපදවාරිකං පක්කාමි. සොපි පසන්නමානසො හුත්වා නිවන්තො සද්ධිං වාණිජකෙහි තෙසු තෙසු ජනපදෙසු වාණිජ්ජං පයොජෙත්තො මහාවත්තනියංනාම කන්තාරං පාපුණි, තත්ත තෙසං සබ්බෙසුයෙව සකටෙසු පානියං පරික්ඛයමගමාසි. තත්ථ සබ්බමනුස්සානංව බලිවද්දානංව පානියං නාහොසි. අප සො වාණිජො පිපාසාහිභුතො තෙසු තෙසු සකටෙසු පානියං පරියෙසන්තො විවරති. අටෙකස්මිං සකටෙ මනුස්සා තං දිස්වා කාරුඤ්ඤෙන එත්ථාගච්ඡ, ඉමස්මිං කොළම්බෙ ථොකං පානියං අත්ථි පිටාති වදිංසු. ත තො සො ගන්ත්වා පානියං පිචි. තස්ස තං රසං මුද්දිකපානාරසසදිසං අහොසි, පිවන්තොව සො එවං චිත්තෙසි. සම්මාසම්බුද්ධස්ස තදා මෙ දින්නමුද්දිකපානස්ස නිස්සන්දො අජ්ජ සම්පත්තො භවිස්සතිති අවිජෙරබ්භුතචිත්තො සොමනස්සජාතො ගන්ත්වා සයමෙව වාටියා පිටානං විවරි. සකලාපි සා වාටි මුද්දිකපානෙන පරිපුණ්ණො අහොසි. තතො සො ර සව න්තං ඔජවන්තං අපරික්ඛයං දිබ්බපානසදිසං පානියං දිස්වා පරමාය පිතියා ථුට්ඨරො උග්ගොසෙසි සබ්බෙ පානියං පිවන්තුති. තං සුත්වා සබ්බෙ සන්නිපතිත්වා පානියං දිස්වා අබ්භුතචිත්තා ජාතා. වාණිජො තෙසං මජ්ඣෙ බුද්ධානුභාවං පකාසෙත්තො ආහ.

1. පස්සට්ඨං හවන්තො හො, ආනුභාවං මහෙසිනො;
අචිත්තනියමච්ඡෙරං, සන්දිට්ඨික මකාලිකං.
2. පසන්නමනසා බුද්ධෙ, දින්නං පානියකං මයා;
විපච්චති ඉදානෙව, තං දානං මුනිවාහසා.
3. ඔජවන්තං සුඛන්තංව, සීතලං මධුරො දකං;
දිබ්බපානංව දෙවානං, ජාතමබ්භුතමක්ඛයං.
4. සීලවන්තෙසු කො නාම, න දදෙය්‍ය විවක්ඛණො;
ඉධ ලොකෙ පරත්තෙව, සුඛදං දාන මුත්තමං.
5. යථි ච්ඡිතං ගහෙත්වාන, පිවන්තු මධුරො දකං;
භාජනානිව පුරෙත්වා, යන්තු සබ්බෙ යථිච්ඡිතන්ති.

එවඤ්ච පන වත්වා සබ්බෙ මනුස්සෙව බලිවද්දෙව මුද්දිකරසෙනෙව සන්තප්පෙසි. තතො තතො ආගතාපි පානියං පිවන්තොව පානියං අක්ඛයං අහොසි. තතො වාණිජො සත්ථාගෙහි සද්ධිං වාණිජ්ජං පයොජෙත්වා සකතගරං ආගච්ඡන්තො හඟවන්න. පස්සිත්වා ගම්ස්සාමිති වෙළඳනං ගන්ත්වා සත්ථාරං වන්දිත්වා කතානුඤ්ඤො එකමන්තෙ නිසීදි. සත්ථාපි තෙන සද්ධිං මධුරපටිසන්ථාරමකාසි. උපාසකොපි හත්තෙ තුම්භාකං පාටිභාරියං දිස්වා පසන්තො වන්දිත්වා ගම්ස්සාමිති ආගතොමිති, එවඤ්චෙ වඤ්ච පාටිභාරියන්ති චිත්ථාරෙන කටෙසි. අපස්ස හඟවා ධම්මං දෙසෙසි. සො ධම්මං සුත්වාන සත්ථාරං ස්වාතනාය නිමන්තෙත්වා මහාදානං දත්වා අත්තනො ගෙහමෙව අගමාසි. සො තතො පට්ඨාය දානාදීනි පුඤ්ඤානි කත්වා තතො වුතො දෙවලොකෙ ද්වාදසයොජනිකෙ කතකච්චිමානෙ දෙවච්ඡරාපරිවුතො දෙවස්සරියසමන්තාගතො නිබ්බන්ති. තස්ස පුබ්බකම්මපකාසනත්ථං තත්ථ තත්ථ රතනභාජනෙසු දිබ්බමයෙහි මුද්දිකපානෙහි පරිපුණ්ණං අහොසි. පානියං පිචිත්වා දෙවා නච්චන්ති වාදෙන්ති කීළන්තිති.

6. න විපුලජිනසාරං ජානමානො ජනෙවං,
ලහති විපුලභොගං තොයමත්තස්ස දානා;
විදිතගුණගණා හො තිසු වන්දුසු තුම්භෙ,
ලහථ බලු විසෙසං සීලවන්තෙසු දානාති.

බුද්ධවම්මවාණිජකස්ස වන්දුං නවමං.

10. රූපදෙවියා වන්දුමිති අයමානුපුබ්බිකථා

අතීතෙ කිරි විපස්සිස්ස හඟවතො කාලෙ තස්මිං නගරෙ එකා ගාමදාරිකා විහාරෙ ආභිණ්ඩන්ති එකං ගිලානභික්ඛුං දිස්වා කම්පමානභද්‍යා උපසඬ්ඛිතම්ත්වා වන්දිත්වා හත්තෙ කොතෙ ආබාධො සරීරං පිළෙතිති ප්‍රච්ඡි. තෙනාපි භගිනි බරාබාධො මෙ පිළෙතිති වුත්තෙ සා තෙනති හත්තෙ අහං තං රොගං වූපසමෙස්සාමිති නිමන්තෙත්වා ගෙහං ගන්ත්වා තං පවත්ති. මාතාපිතුන්තං කටෙත්වා තෙහි අනුඤ්ඤාතා පුන දිවසෙ නානග්ගරසෙන හෙසජ්ජාහාරං සම්පාදෙසි, තතො සො භික්ඛු පුනදිවසෙ විවරං පාරුපිත්වා භික්ඛාය වරන්තො තස්සා ගෙහං ගන්ත්වා අට්ඨාසි. සා ථෙරං ආගතං දිස්වා සොමනස්සජාතා පත්තං ගහෙත්වා ආසනං පඤ්ඤාපෙත්වා අදාසි. තත්ථ නිසින්නං තං ආභාරෙන සාධුකං පරිච්ඡිත්වා සක්කාර මකාසි. අපස්සා සද්ධාබලෙන භුත්තමත්තෙයෙව සො ආබාධො වූපසමි. තතො සො වූපසන්තරොගො දුතියදිවසෙ තස්සා ගෙහං නා ගමාසි. අප සා විහාරං ගන්ත්වා තං වන්දිත්වා කස්මානාගතත්ථාති ප්‍රච්ඡිත්වා තෙන මෙ භගිනි බ්‍යාධි වූපසමි, තස්මා නාගතොස්මිති වුත්තෙ සා සාධු හත්තෙති සොමනස්සජාතා ගෙහමෙව අගමාසි. සා තෙන පුඤ්ඤකම්මෙන කාලං කත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බන්ති. තස්සා තත්ථ ද්වාදසයොජනිකං කතකච්චිමානං නිබ්බන්ති. සා තත්ථ දෙවස්සරියං අනුභවන්ති ඡබුද්ධන්තරං බෙපෙත්වා අම්භාකං හඟවතො කාලෙ

ජම්බුදීපෙ දෙවපුත්තනගරෙ උදිච්චබ්බමණකුලෙ ජෙට්ඨබ්බාභිමණස්ස හරියාය කුච්ඡිමිහි පටිසන්ධිං ගණ්හි, සා පරිපාක මන්වාය මාතුකුච්ඡිතො නික්ඛමි. තස්සා මාතුකුච්ඡිතො නික්ඛන්තකාලතො පටියාය දිවසෙ දිවසෙ අට්ඨට්ඨනාලිමන්තං තණ්ඩුලං නිබ්බන්තති. තස්සා රූපසම්පත්තිං දිස්වා පසන්නා මාතෘපිතරො රූපදෙවීති නාම මකංසු. පච්ඡා තං පතිරූපෙන දාරකෙන නියොපෙසුං. අට්ඨස්සා තණ්ඩුල- නාලිමන්තං ගහෙත්වා පච්ඡං ආරද්ධෙ ඉච්ඡිතිච්ඡිතමංසාදිබ්බාසුච්ඡාසු සප්පිනවනිතද්ධිබ්බාදිගොරසඤ්ච ජීරමරිවාදිකට්ඨකභණ්ඩඤ්ච කදලිපනසමධ්දුලාදිඋපකරණඤ්ච භාජනානි පුරෙත්වා නිබ්බන්තති, තාය හත්ථෙන ගහිතං කිඤ්චි බාදනීයං භොජනීයංවා පුනිභාවං න ගච්ඡති, හත්තුක්ඛලිං ගහෙත්වා සකලනගරවාසීනො භොජෙත්තියාපි එකකටච්ඡුමන්තං හත්තං ගහිතට්ඨානං න පඤ්ඤායති. එවං අපරික්ඛයපුඤ්ඤා අභොසි, සකලදෙවපුත්තනගරෙ චන්දසුරියාව පාකටා අභොසි, අට්ඨ සා පඤ්චසතභික්ඛු නිමන්තෙත්වා නිව්චං සකතිවෙසනෙයෙව භොජෙති, තදා තෙසං අන්තරෙ පටිසම්භිදාපත්තො මහාසඬ්ඨසරක්ඛිතත්ථෙරොනාම ඉමිස්සා පුඤ්ඤානුභාවං දිබ්බවක්ඛුනා දිස්වා න ජානාති එසා අත්ථනා පුබ්බෙ කතකම්මං. යන්ත්තනාහං අස්සා පකාසෙය්‍යන්ති එකදිවසං තස්සා නිවෙසනෙ භුඤ්ජිත්වා අනුමොදනං කරොන්තො ජානාසි හගිති තයා පුබ්බෙ කතකම්මන්ති පුච්ඡි, න ජානාමි හන්තෙ. සොතුමිච්ඡාමිති, අට්ඨස්සා සො පුබ්බකම්මං පකාසෙත්තො.

1. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ,
විපස්සිනාම නායකො;
අභොසි ලොකෙ ලොකෙක,
නායකො ජින්නබන්ධනො.
2. තදා තස්මිං පුරෙ රම්මෙ, ආසි ත්වං ගාමදාරිකා;
ආභිණ්ඩන්ති විහාරස්මිං, අද්දක්ඛි ජිනසාවකං.
3. රොගාතුරං කිසං පණ්ඩුං, අස්සසන්තං මුහුං මුහුං;
දිස්වාන කම්පිතා චිත්තා, නිමන්තෙත්වාන තං මුනිං.
4. භෙසජ්ජඤ්චෙව හත්තඤ්ච, අදා ත්වං තෙන සො යති;
අබ්‍යාබාධො අනිසොව, අභොසි අනුපද්දවො.
5. තතො ත්වං තෙන කම්මෙන, සුකතෙන තතො වුතා;
ජානාසි දෙවලොකස්මිං, සබ්බකාමසම්ද්ධිනි.
6. තත්ථ තෙ පුඤ්ඤතෙජෙන, පාසාදො රතනාමයො;
මණ්දුපිසතාකිණ්ණො, කුටාගාරෙහි ලඬ්ඨකතො.
7. නෙකගබ්භසතාකිණ්ණො, සයනාසනමණ්ඩිතො;
අච්ඡරාසතසංකිණ්ණො, නච්චගීතාදිසංකුලො.
8. රම්භාමිබ්බමුසන්තීර, පුගපුන්නාගපාටලී;
නාගාදිතරුසණ්ඨෙහි, මණ්ඩිතුය්‍යානපන්තිහි.
9. පදුමුප්පලකළාර, කුන්දකානනමණ්ඩිතෙ;
මධුමත්තාලිපාලිහි, සාරසීසරසංකුලෙ.
10. දෙවපුත්තෙහි නෙකෙහි, තථා දෙවච්ඡරාහිව;
නිව්චුස්සවෙ මහාභොගෙ, විමානෙ මනනන්දනෙ.
11. ත්වෙමවං දෙවලොකමිහි, වින්දමානා මහායසං;
අද්ධානං චිතිනාමෙත්වා, නිබ්බුතෙ ගොතමෙ ජිනෙ.
12. ජම්බුදීපෙ ඉදානි ත්වං, නිබ්බන්තා උදිතෙ කුලෙ;
පුඤ්ඤපඤ්ඤාගුණාවාසා, රූපෙනග්ගා පියංවදා.
13. එතං තෙ දෙවලොකස්මිං, දෙවිස්සරියමබ්බුතං,
ඉමං තෙ ඉධ ලොකස්මිං, සබ්බං මානුසිකං සුබ්බං.
14. විපස්සිමුනිතො කාලෙ, ත්වං තස්සෙකස්ස භික්ඛුනො;
අදා දානං ගිලානස්ස, තස්ස තං ඵලමීදිසං.
15. කාතබ්බඤ්චි සදා පුඤ්ඤං, ඉච්ඡන්තෙන සුබ්බප්පදං;
තස්මා ත්වං සබ්බදා හද්දෙ, උස්සුක්කා කුසලෙ භවාති.

එවං සො තස්ස පුරිමත්තභාවෙ කතකම්මං පකාසෙත්වා ඉදානි පුඤ්ඤකම්මෙ අප්පමාදා භවාති අනුසාසි. සා ථෙරස්ස ධම්මදෙසනං සුත්වා පරමසොමනස්සා තතො පටියාය දානාදිසු නිරතා පුඤ්ඤානි කරොන්ති තෙනෙව සොමනස්සෙන සොනාපන්නා අරියසාවිකා අභොසිති.

16. ඉති තරුණකුමාරී පුඤ්ඤකම්මෙසු සාරං,
අවිදිතගුණමත්තා දත්ව භික්ඛුස්ස දානං;
දිව්මනුජස්සුඛං සාලත්ථ තුම්හෙ භවත්තා,
විදිතකුසලපාකා කිං න ලබ්භෙථ සන්තිං.

රූපදෙවියා වන්ද්‍රං දසමං.

ධම්මසොණ්ඩකවග්ගො පථමො.

නන්දියරාජවග්ගො

11. නන්දියරාජස්ස වත්ථුමිති අයමානුපුබ්බිකථා

ඉතො කිර කප්පසනසහස්සමත්ථකො පදුමුත්තරො නාම සත්ථා ලොකෙ උදපාදි සදෙවකං ලොකං සංසාරකන්තාරා උත්තාරෙත්තො. තස්මිං කිර සමයෙ එකො කුටුම්භිකො සත්ථු ධම්මදෙසනං සුත්ථා පසන්තමානසො බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඛ්ඛං නිමන්තෙත්වා මහාදානං සප්පේත්වා අත්තනො භවනං දෙවභවනමිව අලභිකරිත්වා බුද්ධාරහං මහාසනං පඤ්ඤාපෙත්වා ගන්ත්වා භගවන්තං යාචි කාලොයං භන්තෙ භගවතො භත්තග්ගස්ස උපසඬකමනායාති. අථ භගවා භික්ඛුසඛ්ඛපරිවුතො මහතා බුද්ධානුභාවෙන ගන්ත්වා නිසීදි පඤ්ඤත්තවරබුද්ධාසනෙ, තතො කුටුම්භිකො භට්ඨො උදග්ගො සපරිසො භගවන්තං පරිවිසති අනෙකෙහි මධුරන්තපානාදිහි. තදා තස්ස භගවතො සාසනෙ ධුතඬගධරානං අග්ගො වසභත්ථෙරොනාම මහාසාවකො සපදානවත්තෙන පිණ්ඩාය වරමානො තස්ස කුටුම්භිකස්ස ගෙහද්වාරෙ අට්ඨාසි, අථ සො ථෙරං දිස්වා භන්තෙ සත්ථා අන්තොගෙහෙ නිසින්තො, තුම්භෙපි පවිසථාති යාචි, ථෙරො අපවිසින්ත්වා අගමාසි, කුටුම්භිකො භගවන්තං උපසඬකමිත්වා තමන්තං වත්ථා කිං භන්තෙ සදෙවකෙ ලොකෙ භගවතාපි උත්තරිතරො ගුණෙන සංවිජ්ජති ආහ. අථස්ස සත්ථා පුත්තොපමං දස්සෙත්වා ථෙරස්ස ගුණෙ වණ්ණෙත්තො එවමාහ.

1. පාලෙන්ති නිම්මලං කත්ථා, පාතිමොක්ඛාදිසංවරං;
සමාදින්නධුතඬගාව, අප්පිච්ඡා මුනිසුනවො.
2. නිච්ච මන්තකයුද්ධමිති, නද්ධා යොධාව දප්පිතා;
පුඤ්ඤානං වත්ථුභූතා තෙ, දෙවමානුසකා දිනං.
3. ධාරෙමහං වණ්ණවන්තං, සිවෙය්‍යමිපිව චීවරං;
බුද්ධපුත්තා මහානාගා න ධාරෙන්නි තථාච්චිං.
4. ධාරෙන්නි තෙ පංසුකුලං, සඬ්ඝාටෙත්වා පිලොතිකෙ;
වණ්ණච්ඡාදනවොලංව, ඉච්ඡාලොභ විචජ්ජිතා.
5. සාදියාමි සදා භම්භො, උපාසකනිමන්තනං;
නෙව සාදෙන්ති සම්බුද්ධ, පුත්තො පාසකයාවනං.
6. සපදානෙන යං ලද්ධං, ලුඛංවාපි පණ්ණිකං;
තෙන තුස්සන්ති මෙ පුත්තා, රසගෙධවිචජ්ජිතා.
7. නිපජ්ජාමි අහං සාධු, සන්ථතෙ සයනෙ සුභෙ;
න තෙ සෙය්‍යං පකප්පෙන්ති, සංසාරභයභීරුකා.
8. යානා සනගමනෙන, කප්පෙන්ති ඉරියාපථං;
නෙකභූමිසමාකිණ්ණ, පාසාදෙසු වසාමහං.
9. බුද්ධපුත්තා තථාච්ඡන්තං, න කදා පවිසන්ති තෙ;
රුක්ඛමුලෙ සුසානස්මිං, අබ්භොකාසෙ රමන්ති තෙ.
10. භාවෙත්වා භවනාසාය, හෙතුං භාවනමුත්තමං;
අහං ගාමෙ වසිස්සාමි, පාපෙන්තො ජනනං සිවං.
11. රමන්ති මම පුත්තා තෙ, පන්තසෙනාසනෙ කකා;
තෙසං මහත්තරො සන්තො, ථෙරොයං වසභො මහා;
ධුතපාපො ධුතඬගග්ගො, ඤානොයං මම සාසනෙති.

එවං භගවා භත්ථං උක්ඛිපින්වා වන්දමණ්ඩලෙ පහරන්තො විය ථෙරස්ස ගුණෙ පකාසෙසි, තතො සො තස්ස ගුණකථං සුත්ථා සයම්පිතං යානන්තරං කාමයමානො යන්ත්‍රනාහං අනාගතෙ අඤ්ඤතරස්ස සම්මාසම්බුද්ධස්ස සාසනෙ ධුතඬගධරානං අග්ගො භවිස්සාමිති තං යානන්තරං පත්ථෙත්තො භගවතො පාදමුලෙ නිපජ්ජි, සත්ථා තං කාරණං උපපරික්ඛිත්වා ඉතො කප්පසනසහස්සමත්ථකො ගොතමො නාම සත්ථා උප්පජ්ජිස්සති. ත්වං තදා ධුතඬගධරානං අග්ගො හුත්වා කස්ස පොති පඤ්ඤායිස්සතිති බ්‍යාකරණ මදාසි. තතො පට්ඨාය සො සොමනස්සො පුඤ්ඤකම්මං කත්ථා තතො වුතො දෙවමනුස්සෙසු දෙවිස්සරියං අනුභවන්තො විපස්සිසම්මාසම්බුද්ධකාලෙ එකසාටකො නාම බ්‍රාහ්මණො හුත්වා මහාදානං අදාසි. තතො වුතො කස්සපසම්මාසම්බුද්ධෙ පරිනිබ්බුතෙ බාරාණසීනගරෙ බාරාණසීසෙට්ඨි හුත්වා නිබ්බත්තො දානාදිනි පුඤ්ඤානි කත්ථා තතො වචින්වා සංසාරෙ සංසරන්තො දසවස්සභගස්සා යුකෙසු මනුස්සෙසු බාරාණසීයං එකො කුටුම්භිකො හුත්වා නිබ්බත්ති. සො පනායං කුටුම්භිකො අරඤ්ඤෙ ජඬ්ඝාවිහාරං අනුච්චරන්තො පච්චන්තිමෙ ජනපදෙ අරඤ්ඤායතනෙ අඤ්ඤතරං පච්චෙකබුද්ධං අද්දස. සො ච පච්චෙකබුද්ධො තත්ථ චීවරකම්මං කරොන්තො අනුවාතෙ අප්පභොන්තෙ සංභරින්වා යපෙතුං ආරද්ධො. කුටුම්භිකො තං දිස්වා භන්තෙ කිං කරොථාති පුච්ඡි. සො පච්චෙකබුද්ධො අප්පිච්ඡතාය තෙන පුට්ඨො න කිඤ්චි

වුත්තො හොති. සො චිවරදුස්සං නප්පහොතිති ඤාත්වා අත්තනො උත්තරසාටකං පච්චෙකබුද්ධස්ස පාදමුලෙ යපෙත්වා අගමාසි. පච්චෙකබුද්ධො තං ගහෙත්වා අනුචාතකං ආරොපෙත්තො චිවරං කත්වා පාරුපි. කුටුම්භිකො ජීවිතපරියොසානො කාලං කත්වා තාවතිංසභවනෙ නිබ්බන්ධිත්වා තත්ථ යාවතායුකං දිබ්බසම්පත්තිං අනුභවිත්වා තනො චචිත්වා බාරාණසිකො තියොජනමත්තකෙ යානෙ අඤ්ඤතරස්මිං නගරෙ නිබ්බන්ධි, තස්ස මාතෘපිතරො නන්දියොති [නන්දිනිනාමං ඉතිසබ්බත්ථ] නාමං අකංසු, තස්ස සත්ත භාතරො අහෙසුං, සෙසා ඡ භාතරො නානාකම්මන්තෙසු බ්‍යාවටා මාතෘපිතුන්තං පොසෙත්ති. නන්දියො පන අකම්මසීලො ගෙහෙයෙව වසති. තස්මා තස්ස සෙසා කුජ්ඣන්ති. මාතෘපිතරොපි නන්දියං ආමන්තෙත්වා ඔවදන්ති. සො තුණ්හි හොතෙව. අට්ඨාපරස්මිං සමයෙ ගාමෙ නක්ඛන්තං සඬුසුට්ඨං, තදා සො මාතරං ආභ. අම්ම සාටකං දෙහි, නක්ඛන්තං කිළිස්සාමිති, සා ධොත- වත්ථං නිහරිත්වා අදාසි, අම්ම ථුලං ඉදන්ති, සා අඤ්ඤං නිහරිත්වා අදාසි, තම්පි පටික්ඛිපි. අට්ඨං නං මාතා ආභ. තාත යාදිසෙ මයං ගෙහෙ ජාතා, නත්ථි ඉතො සුබ්බමතරස්ස පටිලාභාය පුඤ්ඤන්ති, ලහනට්ඨානං ගම්ස්සාමි අම්මාති. පුත්ත අභං අජ්ජෙව තව බාරාණසිනගරෙ රජ්ජපටිලාභං ඉච්ඡාමිති ආභ. සො සාධු අම්මාති මාතරං වන්දිත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි. මාතුයා පනස්ස එවං අහොසි. කභං සො ගම්ස්සති, පුබ්බෙවිය ඉධවා එත්ථවා ගෙහෙ නිසිදිත්වා ආගච්ඡති, සො පන පුඤ්ඤනියාමෙන වොදියමානො ගාමනො නික්ඛමිත්වා බාරාණසිං ගන්ත්වා සෙනගුත්තස්ස ගෙහෙ පටිවසති, අට්ඨකදිවසං සො තස්ස කම්මකාරෙහි සද්ධිං සල්ලපත්තො නිසිදිත්වා පටිලායන්තො සුපිනං අද්දස. මුඛෙන අන්තං නික්ඛමිත්වා සකලජම්බුදිපෙ පත්ථරිත්වා අත්තොකුච්ඡිමෙව පාවිසි. පබුද්ධො සො හිතො මහාසද්දමකාසි. අට්ඨං මහාසෙනගුත්තො පුච්ඡි. නන්දියො සුපිනං අද්දසන්ති ආභ. අට්ඨ තෙන කිදිසන්ති පුට්ඨො කට්ඨෙ, තනො සෙනගුත්තො තං අත්තනො කුලුපගං පරිබ්බාජිකං පුච්ඡි කො තස්ස විපාකොති. පරිබ්බාජිකා යදි හො ඉත්ථි පස්සති. සත්තදිවසබ්බන්තරෙයෙව අභිසෙකං ලහති, යදි පුරිසො පස්සති, තට්ඨ රාජා හොතිති කට්ඨෙ. සෙනගුත්තො තස්සා තං කට්ඨං සුත්වා ඉමං මම ඤාතිං කරොමිති අත්තනො සත්ත ධිතරෙ පක්කොසිත්වා පටිපාටියා පුච්ඡි. නන්දියස්ස සන්තිකෙ වසථාති, සෙසා සබ්බා න ඉච්ඡිංසු, න මයං ජානාම එතං අධුනාගතං කුලවන්තං වා දුක්කුලවන්තංවාති. අට්ඨ කණ්ටධීකං පුච්ඡි. සා යස්ස මං මාතෘපිතරො දස්සන්ති. තෙසං වචනං න භින්දිස්සාමිති සම්පට්චිඡි, අට්ඨ සෙනගුත්තො නන්දියං පක්කොසිත්වා අත්තනො ධිතරං දත්වා තස්ස මහාසම්පත්ති මදාසි. තනො සත්තමෙ දිවසෙ නන්දියො තත්ථ තත්ථ ආභිණ්ඩන්තො රඤ්ඤො මඬගලුය්‍යානං පස්සිස්සාමිති ගන්ත්වා ධම්මගලසිලාපට්ටෙසසිසං පාරුපිත්වා නිපජ්ජි, සො ව බාරාණසිරඤ්ඤො කාලඬකතස්ස සත්තමො දිවසො හොති. අමච්චාව පුරොහිතොව රඤ්ඤො සරිරකිච්චං කාරෙත්වා රාජධිගණෙ නිසිදිත්වා මන්තයිංසු. රඤ්ඤො එකාව ධිතා අත්ථි, පුත්තො පනස්ස නත්ථි. අරාජිකං රජ්ජං න තිට්ඨති. ථුස්සරථං විස්සජ්ජෙස්සාමාති. තෙ කුමුදපත්තවණ්ණෙ වත්තාරො සින්ධුවෙ යොජෙත්වා සෙනවිස්ත්තපමුඛංපඤ්චවිධරාජකකුඩභණ්ඩං රථස්මිංයෙව යපෙත්වා රථං විස්සජ්ජෙත්වා පච්ඡන්තො තුරියානි පග්ගණ්භාපෙසුං. රථො පාවිද්ධාරෙන නික්ඛමිත්වා උය්‍යානාභිමුඛො අහොසි. පරිවයෙන උය්‍යානාභිමුඛො ගච්ඡති. නිවන්තෙමාති කෙච්ඡි ආභංසු. පුරොහිතො මා නිවාරයිත්ථාති ආභ. රථො කුමාරකං පදක්ඛිණං කත්වා ආරොහණසජ්ජො හුත්වා අට්ඨාසි. පුරොහිතො පාරුපණකණ්ණං අපනෙත්වා පාදනලානි ඔලොකෙන්තො තිට්ඨතු අයං දිපො. ද්විසභස්සදීප පරිවාරෙසු වතුසු මහාදිපෙසු එකරජ්ජං කාතුං සමන්ථොතිවත්වා තස්ස ධිතිං උපධාරෙතුං තික්ඛන්තුං තුරියානි පග්ගණ්භාපෙසි. අට්ඨ කුමාරො මුඛං විවරිත්වා ඔලොකෙන්වා කෙන කාරණෙන ආගතත්ථාති ආභ, දෙව තුම්භාකං රජ්ජං පාපුණාතිති, රාජා කභන්ති, දෙවන්තං ගතො සාමිති, කති දිවසා අතික්කන්තාති, අජ්ජ සත්තමො දිවසොති. පුත්තො වා ධිතා වා නත්ථිති, ධිතා අත්ථි දෙව. පුත්තො න විජ්ජති, තෙනහි කරිස්සාමි රජ්ජන්ති, තෙ තාවදෙව අභිසෙකමණ්ඩපං කාරෙත්වා රාජධිතරං සබ්බාලඬකාරෙහි අලඬකාරිත්වා උය්‍යානං නෙත්වා කුමාරස්ස අභිසෙකං අකංසු, අට්ඨස්ස කතාභිසෙකස්ස සතසභස්සග්ගනකං වත්ථං ආනෙසුං, සො කිම්දං තාතාති ආභ, නිවාසනවත්ථං දෙව්‍යාති, නනු තාතා ථුලංති, මනුස්සානං පරිභොගවත්ථෙසු ඉතො සුබ්බමතරං නත්ථි දෙව්‍යාති, තුම්භාකං රාජා එවරුපං නිවාසෙසිති, ආම දෙව්‍යාති. න මඤ්ඤෙ පුඤ්ඤවා තුම්භාකං රාජාති වත්වා හන්ද සුවණ්ණභිඬකාරං ආහරථ, ලභිස්සාම වත්ථන්ති, තෙ සුවණ්ණභිඬකාරං ආහරිංසු, සො උට්ඨාය හත්ථෙ ධොවිත්වා මුඛං වික්ඛාලෙන්වා හත්ථෙත උදකං ආදාය පුරන්ථිට්ඨියාය අභිභුක්කිරි, තාවදෙව සනපථවිං භින්දිත්වා සොළසකප්පරුක්ඛා උට්ඨහිංසු, පුන උදකං හත්ථෙත ගහෙත්වා දක්ඛිණං පච්ඡිමං උත්තරන්ති එවං වතස්සොපි දිසා අභිභුක්කිරි, සබ්බදිසාසු සොළස සොළස හුත්වා වතුසට්ඨිකප්පරුක්ඛා උට්ඨහිංසු, සො එකං දිබ්බදුස්සං නිවාසෙත්වා එකං පාරුපිත්වා නන්දියරඤ්ඤො විජිතෙ සුත්තකන්තිකා ඉත්ථියො මා සුත්තං කන්තන්තුති හෙරිං වරාපෙථාති වත්වා ඡත්තං උස්සාපෙත්වා අලඬකතපටියන්තො හත්ථික්ඛන්ධවරගතො නගරං පටිසිත්වා පාසාදමභිරුය්හ මහාසම්පත්තිං අනුභවි. අහො තදා පච්චෙකබුද්ධස්ස දින්තානුචාතකස්ස විපාකො. තෙනාහු පොරාණා.

12. යථා සාසපමත්තම්භා, බීජා නිග්‍රොධපාදපො;
ජායතෙ සතසාබ්බසො, මහානීලම්බුදොපමො.
13. තට්ඨ පුඤ්ඤකම්මම්භා, අණුම්භා විපුලං ඵලං;
හොතිති අජ්ජපුඤ්ඤන්ති, නාවමඤ්ඤෙය්‍ය පණ්ඩිතොති.

එවං ගච්ඡන්තෙ කාලෙ එකදිවසං දෙවි රඤ්ඤො සම්පත්තිං දිස්වා අහො තපස්සීති කාරුඤ්ඤාකාරං දස්සෙසි. කිම්දං දෙව්‍යාති ව පුට්ඨා අතිමහති තෙ දෙව සම්පත්ති. අතිතමද්ධානං කල්‍යාණං කතන්තා. ඉදානි අනාගතස්සත්ථාය කුසලං කරොථාති ආභ. කස්ස දස්සාම. සීලවන්තා නත්ථිති. අසුඤ්ඤො දෙව ජම්බුදිපො අරහන්තෙහි, තුම්භෙ දානං සජ්ජෙථ, අභං අරහන්තෙ ලච්ඡාමිති ආභ. පුනදිවසෙ රාජා මහාරහං දානං සජ්ජාපෙසි. දෙවි සවෙ ඉම්ස්සා දිසාය අරහන්තො අත්ථි, ඉධා ගන්ත්වා අම්භාකං භික්ඛං ගණ්හන්තුති උත්තරහිමවන්තාභිමුඛි පුජ්ථාති උද්ධං බිපිත්වා උරෙන නිපජ්ජි. අට්ඨ තානි පුජ්ථාති ආකාසනො ගන්ත්වා හිමවන්තපදෙසෙ වසන්තානං පදුමවතියා පුත්තානං පඤ්චසතානංපච්චෙකබුද්ධානං ජෙට්ඨකමහාපදුමපච්චෙකබුද්ධස්ස පාදමුලෙ පතිංසු. තථාහි.

14. අහෝ පස්සථ හෝ දානි, විමිහයං පුඤ්ඤකම්මුනො;
අවෙනනාපි පුජ්ජානි, දුතකිච්චෙසු බ්‍යාවටා.
15. කත්තුකාමෙන ලොකස්මිං, සකලං අත්තනො වසං;
සබ්බත්ථාමෙන කත්තබ්බං, පුඤ්ඤං පඤ්ඤවතා සදානි.

තතො මහාපදුමපච්චෙකඛුද්ධො තං ඤාත්වා සෙසභාතරෙ ආමන්තෙසි. මාරිසා නන්දියරාජා තුම්හෙ නිමන්තෙසි. අධිවාසෙථ තස්ස නිමන්තනන්ති. තෙ අධිවාසෙත්වා තාවදෙව ආකාසෙනා ගන්ත්වා උත්තරද්වාරෙ ඔතරිංසු. මනුස්සා පඤ්චසතා දෙව පච්චෙකඛුද්ධා ආගතානි රඤ්ඤො ආරොවෙසුං, රාජා සද්ධිං දෙවියා ගන්ත්වා වන්දිත්වා පත්තෙ ගහෙත්වා පච්චෙකඛුද්ධෙ පාසාදං ආරොපෙත්වා තත්ථ තෙසං දානං දත්වා භත්තකිච්චාවසානෙ රාජා සඬ්ඝත්ථෙරස්ස දෙවි සඬ්ඝනවකස්ස ව පාදමුලෙ නිපජ්ජිත්වා අය්‍යා පච්චයෙහි න කිලමිස්සන්තු, මයං පුඤ්ඤෙන න භායස්සාම, අම්භාකං ඉධ වාසාය පටිඤ්ඤං දෙථානි පටිඤ්ඤං කාරෙත්වා උය්‍යානෙ නිවාසට්ඨානාදයො කාරෙත්වා යාවජීවං පච්චකඛුද්ධෙ උපට්ඨහිත්වා තෙසු පරිනිබ්බුතෙසු සාධුකිලනං කාරෙත්වා වන්දනා ගරුආදීහි සරිරකිච්චං කාරෙත්වා ධාතුයො ගහෙත්වා වෙතියං පතිට්ඨාපෙත්වා ඵවරුපානම්පි මහානුභාවානං මහෙසීනං මරණං භවිස්සති, කිමඬිගං පන මාදිසානන්ති සංවෙගජාතො පෙට්ඨපුත්තං රජ්ජෙ පතිට්ඨාපෙත්වා සයං පබ්බජං පබ්බජී, දෙවීපි රඤ්ඤෙ පබ්බජිතෙ අහං කිංකරිස්සාමිති පබ්බජිත්වා ද්වෙපි උය්‍යානෙ වසන්තා ඤානාභිඤ්ඤං නිබ්බත්තෙත්වා ඤානසුබ්බෙන විනිනාමෙත්තා ආයුපරියොසානෙ බ්‍රහ්මලොකෙ නිබ්බත්තිංසු. තෙ අම්භාකං භගවතො කාලෙ බ්‍රාහ්මණකුලෙ නිබ්බත්තිත්වා බුද්ධසාසනෙ පබ්බජිංසු, තදා නන්දියරාජා බුතඬිගධරානං අග්ගො මහාකස්සපත්ථෙරොනාම හුත්වා වන්දො විය සුරියො වියව ලොකෙ පාකටො හුත්වා භගවති පරි- නිබ්බුතෙ බුද්ධසාසනං අනිවිය සොහෙති. භරියාපිස්ස භද්දකාපිළානී නාම අහොසිති.

16. දත්වා පුරෙකො විපිනෙ වරන්තො,
පච්චෙකඛුද්ධස්සනුවාතමත්තං;
කත්වා සරට්ඨං කුරුදීපසොභං,
මහානුභාවො වසුධා ධිපොසි.
17. තුම්හෙව හොන්තො බලු සීලවන්තෙ,
දදාථ දානානි අනප්පකානි;
තං වො පතිට්ඨාව භවන්තරස්මිං,
චිත්තාමණං කප්පතරුංව සාරන්ති.

නන්දියරාජස්ස වත්ථුං පථමං.

12. අඤ්ඤතරමනුස්සස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා

අම්භාකං භගවති පරිනිබ්බුතෙ පාටලිපුත්තසමීපෙ අඤ්ඤතරස්මිං ගාමෙ අඤ්ඤතරො දුග්ගතමනුස්සො වසති, සො පනෙකදිවසං අඤ්ඤතරං ගාමං ගච්ඡන්තො ද්වෙ සාටකෙ නිවාසෙත්වා මහන්තං අට්ඨංපාපුණි, තදෙවං ගච්ඡන්තං දිස්වා එතස්ස වත්ථං ගණ්ඨිස්සාමිති එකො වොරො අනුබන්ධි, සො දුරතොව ආගච්ඡන්තං වොරං දිස්වා චිත්තෙසි, අහමෙතස්මා පලායිතුං වා තෙන සද්ධිංයුජ්ඣායා වා න සක්කොමි, අයමාගන්ත්වා අවස්සං අනිච්ඡන්තස්සාපි මෙ වත්ථං ගණ්ඨිස්සති. මයාපිස්ස නිරත්ථකෙන භරිතුං න සක්කා, දානවසෙනස්ස දස්සාමිති සන්තිට්ඨාන මකාසි, අථ වොරො ආගන්ත්වා වත්ථකං පරාමසි, අථ සො පුරිසො චිත්තං පසාදෙත්වා ඉමං මම වත්ථදානං භවභොගසුබ්බත්ථාය පච්චයො හොතුති වත්ථං දත්වා දුච්ඡාදිත්තා මහාමග්ගං පභාය අඤ්ඤෙන ජඬ්ඝාමග්ගෙන ගච්ඡන්තො ආසිච්ඡෙන දට්ඨො කාලං කත්වා හිමවන්තප්පදෙසෙ ද්වාදසයොජනිකෙ කනකවිමානෙ නෙකච්ඡරාසභස්සපරිවුතො නිබ්බත්ති. විමානං පනස්ස පරිවාරෙත්වා තියොජනිකෙ යානෙ කප්පරුක්ඛා නිබ්බත්තිංසු, සො මහන්තං දිබ්බසම්පත්තිං දිස්වා සොමනස්සං පවෙදෙත්තො ආහ.

1. පරිණාමිතමත්තෙන, දානස්ස සකසන්තකං;
දදානි විපුලං භොගං, දිබ්බමිස්සරියං වරං.
2. ද්වාදසයොජනුබ්බෙධං, දුද්දික්ඛං චක්ඛුමුසනං;
කුටා ගාරවරුපෙතං, සබ්බසොවණ්ණයං සුභං.
3. මම පුඤ්ඤෙන නිබ්බත්තං, නෙකරාගද්ධජාකුලං,
තථෙව පරිසුද්ධෙහි, විතානෙහි ව ලඬ්ඝතං.
4. පාසාදපරියන්තම්හි, දිබ්බවත්ථානි ලම්බරෙ;
වාතෙරිතා තෙ සොහන්ති, අවිහෙන්නාව සුධාසිනො.
5. පාසාදස්ස සමන්තා මෙ, භුමිභාගෙ තියොජනෙ;
ඉච්ඡිතිච්ඡිතදාතාරො, ජාතාසුං සුරපාදපා.
6. තත්ථ නච්චෙහි ගීතෙහි, වාදෙහි තුරියෙහි ව;

තෙ කවිජරාසහස්සෙහි, මොදාමි හවනෙ මම.

7. න සම්මා දින්නවත්ථස්ස, අක්ඛෙත්තෙ ඵලම් දිසං;
ඛෙත්තෙ සම්මා දදන්තස්ස, කො ඵලං වණ්ණසිස්සතිති.
8. එවං විධම්පි කුසලං මනුජො කරිත්වා,
පජ්ජොති දිබ්බච්චවං මුනිවණ්ණනියං;
මන්ත්වාන හො දදං දානවරං සුසීලෙ,
සද්ධාය සුද්ධමනසාස්ස විසෙසභාගිති.

අඤ්ඤතරමත්‍රස්සස්ස වත්ථුං දුතියං.

13. විසමලොමකුමාරස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා

අතීතෙ කිර ඉමස්මිං ජම්බුදීපෙ කස්සපො නාම සම්මාසම්බුද්ධො පාරමියො පුරෙත්වා සබ්බඤ්ඤානං පත්තො ලොකස්ස දුක්ඛාපනුදො සුඛාවහො පටිවසති ලොකං නිබ්බාණමභානගරවරෙ පරිපුරෙත්තො. තස්මිං සමයෙ අඤ්ඤතරො පුරිසො සත්ථු ධම්මදෙසනං සුත්වා පසන්නො භික්ඛුසඤ්ඤාස්ස දානං දෙත්තො සීලං රක්ඛත්තො උපොසථකම්මං කරොත්තො නානාවිධානි පුඤ්ඤකම්මානි කත්වා සුත්තජපබුද්ධොවිය ගන්ත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බත්ති සබ්බරතනමයෙ දිබ්බවිධානෙ දෙවච්ජරාසහස්සපරිවුතො. තත්ථ යාවතායුකං යත්වා තතො වුතො අම්භාකං හගවති පරිනිබ්බුතෙ ජම්බුදීපෙ පාටලිපුත්තනගරෙ ආණාචක්කවත්තිධම්මාසොකමහානරින්දස්ස අග්ගමහෙසියා කුච්ඡිමිති නිබ්බත්ති. තස්ස නාමං කරොත්තො සීසෙ ලොමං විසමං හුත්වා ජාතත්ථා විසමලොමකුමාරොති සඤ්ජානිංසු. සො කමෙන විඤ්ඤානං පත්තො බලසම්පන්නො අහොසි. මහාථාමො අභිරුපොව අහොසි. දස්සනියො පාසාදිකො යසපරිවාරසම්පන්නො පටිවසති. තතො අපරෙන සමයෙන ධම්මාසොකමහානරින්දො චතුරාසිතිසහස්සරාජපරිවුතො අනන්තබලවාහනො කී ලා ප රො හිමවත්තං ගන්ත්වා යථාභිරත්තං කීළිත්වා ආගච්ඡත්තො වන්දනාගං නාම ගඬගං සම්පාපුණි. සා පන යොජනවිත්ථානා නිගාචුතගම්භීරා අහොසි. තදා සා අධුනාගතෙහි ඔසෙහි මහාචේණසමාකුලා බහුමියො උභොකුලෙ උත්තරන්ති මහාවෙගා **[මහාවෙගාවච්ඡන්ති ඉතිසබ්බත්ථ]** ගච්ඡන්ති. තදා රාජා ගඬගං දිස්වා කො නාමෙත්ථ පුරිසො එවංවිධං මහාගඬගං තරිතුං සමත්ථො හවිස්සතිති ආහ. තං සුත්වා විසමලොම කුමාරො ආගන්ත්වා වන්දිත්වා අහං දෙව ගඬගං තරිත්වා ගන්තුඤ්ච ආගන්තුඤ්ච සක්කොමිති ආහ. රාජා සාධුති සම්පට්චිඡී. අථ කුමාරො ගාළ්හං නිවාසෙත්වා මකරදන්තියා කෙසෙ බන්ධිත්වා ගඬගාකුලෙ ධීතො අට්ඨාරසහත්ථං අබ්භුග්ගන්ත්වා උසහමත්තට්ඨානෙ පතිත්වා තරිතු මාරහි. තතො වණ්ඩසොතං ඡින්දිත්වා තරන්තො ගමනා ගමනකාලෙ ගණ්හනත්ථාය ආගතෙ වණ්ඩසුංසුමාරෙ පාණිනා පහරිත්වා චුණ්ණවිචුණ්ණං කරොත්තො විසසනං මාරෙත්වා උත්තාරෙත්වා තලමුග්ගම්ම රාජානං වන්දිත්වා අට්ඨාසි. රාජා තං කාරණං දිස්වා භයජ්ජත්තො එසො බො මං මාරෙත්වා රජ්ජමිපි ගහිතුං සමත්ථො. එතං මාරෙතුං වට්ටතිති වින්තෙත්වා නගරං සම්පත්තො කුමාරං පක්කොසාපෙත්වා අමච්චෙ ආහ. ඉමං හණෙ බන්ධනාගාරෙ කරොථාති. තෙ තථා කරිංසු, අථස්ස බන්ධනාගාරෙ වසන්තස්ස වත්තාරො මාසා අතික්කන්තා. තතො රාජා චතුමාසවිවයෙන දිසතො සට්ඨිහත්ථජ්ජමාණෙ සට්ඨිවෙළකලාපෙ ආහරාපෙත්වා ගණ්ඨියො සොධාපෙත්වා අත්තො අයොසාරං පුරෙත්වා රාජධිගණෙ යථාපෙත්වා විසමලොමකුමාරං බන්ධනාගාරතො ආහාරාපෙත්වා **[ආණාපෙත්වා ඉතිසබ්බත්ථ]** අමච්චෙ එවමාහ. හණෙ ස්වායං කුමාරො ඉමිනා බග්ගෙන ඉමෙ වෙළකලාපෙ චතුරඬගුලං කත්වා ඡින්දතු. නො වෙ ඡින්දතුං සක්කොති. තං මාරෙථාති ආහ, තං සුත්වා කුමාරො අහං බන්ධනාගාරෙ වී ර වු ත්ථො ජීසවිජාපීළිතො ආහාරෙන කීලම්, යන්නුනාහං ආහාරං භුඤ්චිත්වා ඡින්දෙය්‍යන්ති. තෙ නත්ථී දානි තුය්හං ආහාරන්ති ආහංසු. තෙනහි පොක්ඛරණියා පානියං පිච්ඡසාමිති ආහ. තෙ සාධුති පොක්ඛරණිං තෙසුං. කුමාරො පොක්ඛරණිං ඔතරිත්වා නභායිත්වා නිමුග්ගො යාවදත්ථං කලලං භුඤ්චිත්වා පානියං පිච්ඡිත්වා උට්ඨාය අසිපත්තං ගහෙත්වා මහාජනානං **[මහාජනානංපස්සන්තමෙව ඉතිසබ්බත්ථ]** පස්සන්තානමෙව අට්ඨාසිතිහත්ථට්ඨානං ආකාසං උල්ලඬිසිත්වා සබ්බවෙළකලාපෙ චතුරඬගුලමත්තෙන බණ්ඩාබණ්ඩං කුරුමානො ඔතරිත්වා මූලෙ ථූලඅයසලාකං පත්වා කිණිති සද්දං සුත්වා අසිපත්තං විස්සජ්ජෙත්වා රොදමානො අට්ඨාසි. තතො රාජපුරිසෙහි කිමත්තං රොදසීති වුත්තෙ එත්තකානං පුරිසානමත්තරෙ මය්හං එකොපි සුභදො නන්ති. සවෙ හවෙය්‍ය, ඉමෙසං වෙළකලාපානමත්තරෙ අයො සාරං අත්ථිභාවං කථෙය්‍ය, අහං පන ජානමානො ඉමෙ වෙළ කලාපෙ අඬගුලඬගුලෙසු ඡින්දෙය්‍යන්ති ආහ. තතො රාජා කුමාරෙන කතකම්මං ඔලොකෙත්වා පසන්නො උපරාජට්ඨානං බහුඤ්ච විභවං දාපෙසි, එවමස්ස බලසම්පත්තිලාභො නාම න ජාතිගොත්තකුලපදෙසාදීනං බලං. න පාණානිපාතාදිදුච්චරිතානං බලං. කස්සෙතං බලන්ති. කස්සපසම්මාසම්බුද්ධකාලෙ භික්ඛුසඤ්ඤාස්ස දින්නදානාදිසුවරිතකම්මවිපාකං. තෙන වුත්තං.

1. කස්සපස්ස මුනින්දස්ස, කාලෙ අඤ්ඤතරො නරො;
සම්බුද්ධමුපසංකම්ම, සුත්වා ධම්මං සුදෙසිතං.
2. පටිලද්ධසද්ධො හුත්වා, සීලවත්තාන භික්ඛුනං;
මධුරන්තපානෙ පවුරෙ, අදාසි සුමනො තදා.
3. අදාසි වීවරෙ පත්තෙ, තථෙව කායබන්ධනෙ;
අදා ධීරසලාකඤ්ච, බහු කත්තරයට්ඨියො.

4. අදා සුපස්සයං දානං, මඤ්චපියාදිකං තථා;
පාවාර කම්බලාදීනි, අදා සිතනිවාරණේ.
5. අදා හෙසජ්ජදානානි, ආරොග්ගත්ථාය භික්ඛුනං;
එවං නානාවිධං පුඤ්ඤං, කත්වාන නිදිවං ගතො.
6. තත්ථ දිබ්බවිමානම්හි, උජ්ජන්තො සො මහිද්ධිකො;
දෙවච්ඡරාපරිවුතො, දෙවසෙනාපුරක්ඛතො.
7. දිබ්බෙහි නච්චගීතෙහි, දිබ්බවාදිතතන්තිහි;
මොදමානො අනෙකෙහි, දිබ්බසම්පත්තියා සහ.
8. යාවතායුං තහිං යත්වා, ජම්බුදීපෙ මනොරමෙ;
පුරෙ පාටලිපුත්තම්හි, ධම්මාසොකස්ස රාජිනො.
9. පුත්තො හුත්වාන නිබ්බන්ති, මහාථාමො මහාබලො;
මහායසො මහාභොගො, ආසි බුද්ධාදිමාමකො.
10. කාතබ්බං කුසලං තස්මා, භවසම්පත්ති මිච්ඡතා;
පාලෙතබ්බ මථො සීලං, භාවෙතබ්බඤ්ච භාවනන්ති.

තතො කුමාරො උපරාජට්ඨානං ලභිත්වා සම්පත්තිං අනුභවමානො මොග්ගලිපුත්තතිස්සත්ථෙරමාදිං කත්වා මහාභික්ඛුසඬ්ඨස්ස වීරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයදානා දිවසෙන සක්කාරං කත්වා සීලං රක්ඛිත්වා උපොසඨකම්මං කත්වා ආයුපරියොසානෙ යථාකම්මං ගතොති.

11. එවංවිධං සුවරිතං සුමනො කරිත්වා,
භාගිස්ස නෙකච්ඡවස්ස භවාභවෙසු;
තුම්හෙපි භො සුවරිතං විභවානුරූපං,
කත්වාන නිබ්බුතිපදං කරගං කරොථාති.

විසමලොමකුමාරස්ස චන්ද්‍රං තතියං.

14. කඤ්චනදෙවියා චන්ද්‍රමිති අයමානුපුබ්බිකථා

ජම්බුදීපෙ කිර දෙවපුත්තනගරං නාම දස්සනීයං එකං නගරං අහොසි. තස්මිං සමයෙ මනුස්සා යෙභුයොන පත්තමහං නාම පූජං කරොන්ති, භගවතා පරිභුත්තපත්තං ගහෙත්වා කතානෙකපුජාවිධානා උස්සවං කරොන්ති. තං පත්තමහන්ති වුවිච්ඡි. තස්මිං සමයෙ දෙවපුත්තනගරෙ රාජා සබ්බරත්තමයං රථං සබ්බාලඬ්ඨකාරෙහි අලඬ්ඨකාරාපෙත්වා කුමුදපත්තවණ්ණෙ චන්තාරො සින්ධුවෙ යොජෙත්වා සුසික්ඛිතසිප්පාවරියෙහි සත්තරත්තපරිනිට්ඨිතෙ අසිතිහත්ථවෙළග්ගෙ සත්ථුනා පරිභුත්තං සෙලමයපත්තං මුත්තාජාලාදීහි අලඬ්ඨකරිත්වා වෙළග්ගං ආරොපෙත්වා වෙළං රථෙ යපාපෙත්වා නගරං දෙවනගරං විය අලඬ්ඨකරිත්වා ධජපතාකාදයො උස්සාපෙත්වා තොරණග්ග්ස කපන්තියොව පුණ්ණසංදීපමාලාදයොව පතිට්ඨාපෙත්වා අනෙකෙහි පුජාවිධානෙහි නගරං පදක්ඛිණං කාරෙත්වා නගරමජ්ඣෙ සුසජ්ජිතරත්තමණ්ඩපෙ පත්තධාතුං යපෙත්වා සත්තමෙ දිවසෙ මහාධම්මසවණං කාරාපෙසි. තදා තස්මිං ජනපදෙ බහු මනුස්සාව දෙවතාව යක්ඛරක්ඛසනාගසුපණ්ණාදයොව මනුස්සවෙසෙන යෙභුයොන තං සමාගමං ඔතරන්ති, එවමච්ඡරියං තං පුජාවිධානං අහොසි.

තදා එකො නාගරාජා උත්තමරූපධරං අගතපුබ්බිසුරිසං එකං කුමාරිකං ධම්මපරිසන්තරෙ නිසින්තං දිස්වා තස්සා පටිබද්ධචිත්තො අනෙකාකාරෙහි තං යා වී ත්වා තස්සා අලද්ධමානො කුජ්ඣිත්වා නාසාවාතං විස්සජ්ජෙසි ඉමං මාරෙස්සාමිති. තං තස්සා සද්ධාබලෙන කිඤ්චි උපද්දවං කාතුං සමත්ථො නාහොසි. අථස්සා නාගො පාදතො පට්ඨාය යාවසකලසිරිං භොගෙන වෙයෙත්වා සීසෙ එණං කත්වා භායාපෙත්තො අට්ඨාසි. අනඤ්ඤචිතිතාය තාය ධම්මසවණබලෙන අණුමත්තම්පි දුක්ඛං නාහොසි. පහාතාය රත්තියා තං දිස්වා මනුස්සා කිමෙතන්ති කාරණං පුච්ඡිංසු, සාපි තෙසං කථෙත්වා එවං සච්චකිරියමකාසි. තථාහි.

1. බ්‍රහ්මචාරී අහොසාහං, සඤ්ජාතා ඉධ මානුසෙ;
තෙන සච්චෙන මං නාගො, බිජ්ජමෙව පමුඤ්ඤිතු.
2. කාමාතුරස්ස නාගස්ස, නොකාසමකරියතො;
තෙන සච්චෙන මං නාගො, බිජ්ජමෙව මුඤ්ඤිතු.
3. විසවානෙන බිත්තස්ස, කුපිතස්සොරගස්සහං;
අකුද්ධා තෙන සච්චෙන, සො මං බිජ්ජං පමුඤ්ඤිතු.
4. සද්ධම්මං සුණමානාහං, ගරුගාරවහන්තියා;
අස්සොසිං තෙන සච්චෙන, බිජ්ජං නාගො පමුඤ්ඤිතු.

5. අක්බරංවා පදංවාපි, අවිනාසෙන්වාච ආදිතො;
අස්සොසිං තෙන සච්චෙන, ඛිජ්ජං නාගො පමුඤ්චතුති.

සච්චකිරියාවසානෙ නාගරාජා තස්සා අතීච පසන්තො භොගං විනිවෙයේත්වා එණසතං මාපෙන්වා තං එණගබ්භෙ නිසීදාපෙන්වා බහුභි නාගමානවකෙහි සද්ධිං උදකපුජං නාම පුජ මකාසි, තං දිස්වා බහු නගරවාසීනො අවිජරියබ්භුතජාතා අට්ඨාරසකොට්ඨනෙන පුජ මකංසු. තථාහි.

6. නත්ථි සද්ධාසමො ලොකෙ, සුභදො සබ්බකාමදො;
පස්සපස්සා බලං සද්ධා, පුජෙන්තෙවං නරො රගා.
7. ඉධ ලොකෙව සාලත්ථ, භවභොග මනස්පකං;
තස්මා සද්ධෙන කාතබ්බං, රතනත්තයගාරවන්ති.

අපේවං සා පටිලද්ධමභාවිභවා යාවජීවං කොමාරිය බ්‍රහ්මචාරිණී හුත්වා ආයුපරියොසානෙ කාලං කත්වා තස්මිංයෙව නගරෙ රඤ්ඤො අග්ගමහෙසියා කුච්ඡිමිහි පටිසන්ධිං ගණ්හිත්වා දසමාසච්චයෙන මාතුකුච්ඡිතො නික්බමි. නික්බන්තදිවසෙ පනස්සා සකලදෙවපුත්තනගරෙ රතනවස්සං වස්සි. තෙනස්සා කඤ්ජනදෙවීති නාමං කරිංසු. සමන්තපාසාදිකා අහොසි. අභිරුපා දෙවච්ඡරපටිභාගා. මුඛතො උජ්ජලගන්ධො වායති. සරිරතො වන්දනගන්ධො වායති. සකලසරිරතො බාලසුරියො විය රංසියො නිව්ඡාරෙන්ති වතුරතනගබ්භෙ පදීපකිච්චං නාම නත්ථි. සබ්බො ගබ්භො සරිරා ලොකෙන එකො භාසො භොති, තස්සා රූපසම්පත්ති සකලජම්බුදීපෙ පාකටා අහොසි. තතො සකලජම්බුදීපවාසී රාජානො තස්සා අත්ථාය පිතුරඤ්ඤො පණ්ණාකාරාති පභිණංසු. සා පන පඤ්චකාමෙ අනනුලිත්තා පිතරං අනුජානාපෙන්වා හික්බුතු පස්සයං ගන්ත්වා පබ්බජිත්වා විපස්සනං වඩ්ඪෙත්වා සහ පටිසම්භිදාහි අරහත්තං පාපුණ්ති.

8. සුත්වාන සාදරවසෙන කුමාරිකෙවං;
ධම්මඤ්ඤි සීලමමලං පරිපාලයන්ති;
ලද්ධාන නෙකච්චවං ච්චවං පයාතා,
මා හො පමජ්ජප් සදා කුසලජ්ජයොගෙති.

කඤ්චනදෙවියා වන්දුං චතුත්ථං.

15. බ්‍යග්ඝස්ස වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

ජම්බුදීපෙ වූලරට්ඨා සන්තෙ බාරාණසීනගරෙ එකං පංසුපබ්බතං විනිවිජ්ඣිත්වා මහාමග්ගො භොති, තත්ථ වෙමජ්ඣෙ එකො බ්‍යග්ඝො අත්තනො අත්ඨපිතරං පබ්බතගුහායං කත්වා පොසෙන්තො වසති. තස්සෙව පබ්බතස්ස වනද්වාරෙ තුණ්ඩිලො නාම එකො සුවපොතකො රුක්ඛස්මිං වසති. තෙ උභොපි අඤ්ඤමඤ්ඤං පියසභායා අහෙසුං, තස්මිං සමයෙ පච්චන්තගාමවාසී එකො මනුස්සො අත්තනො මාතුගාමෙන සද්ධිං කලහං කත්වා බාරාණසීං ගච්ඡන්තො තං වනද්වාරං සම්පාපුණ්. අථ සුවපොතකො පරිහීනත්තභාවං දුක්ඛිතං තං දිස්වා කම්පමානහදයො තං පක්කොසිත්වා හො කුහිං ගච්ඡසීති ආහ, තෙන පරබණ්ඩං ගච්ඡාමීති චුත්තෙ තුණ්ඩිලො හො ඉමස්මිං වනබණ්ඩමජ්ඣෙ එකො බ්‍යග්ඝො වසති. කක්බලො ඵරුසො සම්පත්තසම්පත්තෙ මාරෙන්වා බාදති. මා ත්ථං තෙන ගච්ඡාති ආහ. ස්වායං දුබ්භගො මනුස්සො හිතකාමස්ස තස්ස වචනං අනාදියිත්වා ගච්ඡාමෙවාති ආහ. තුණ්ඩිලො තෙනහි සම්ම යදි අනිවත්තමානො ගච්ඡසී. එසො බ්‍යග්ඝො මම සභායො. මෙ වචනං තච සන්තිකා සුත්වා න ගණ්හාතීති. තස්ස තං අනාදියන්තො සො සුවරාජෙ පදුට්ඨවිත්තො මුග්ගරෙන පහරිත්වා මාරෙන්වා අරණිං අග්ගිං කත්වා මංසං බාදි. අසප්පුරිසසංසග්ගො නාමෙ ස ඉධ ලොකපරලොකෙසු දුක්ඛාවභොයෙව. තථාහි.

1. මයා කතං මය්හමිදං, ඉති වෙස්සානරං නරො;
සමාලිඬගති සජ්ජෙමො, දහතෙවස්ස විග්ගහං.
2. මධුබීරාදිදානෙන, පෙමසා පරිපාලිතො;
සොරගො කුපිතොවස්ස, ඩසතෙවස්ස විග්ගහං.
3. එවං නිහිනජ්ච්චෙන, පාපෙන අකතඤ්ඤානා;
නරා ධමෙන දීනෙන, කතොපි බණ්ඩගමො.
4. අසාධුකො අයංතෙවං, ජානමානෙන ජන්තුනා;
මුහුත්තම්පි න කාතබ්බො, සඬගමො සො අනත්ථදොති.

තතො සො අසප්පුරිසො මංසං බාදිත්වා ගච්ඡන්තො වනබණ්ඩමජ්ඣං සම්පාපුණ්. අථ බ්‍යග්ඝො තං දිස්වා මහානාදං කරොන්තො ගහණත්ථාය උට්ඨාසී. සො බ්‍යග්ඝං දිස්වා භයජ්ජන්තො තුණ්ඩිලස්ස වචනං සරිත්වා අහං හො තච සභායතුණ්ඩිලස්ස සන්තිකා ආගතොමිහිති ආහ, තං සුත්වා බ්‍යග්ඝො අත්තනො එහි සම්මාති තං පක්කොසිත්වා අත්තනො වසනට්ඨානං තෙත්වා බාදිතබ්බාහාරෙන තං සන්තප්පෙන්වා පිතුසන්නිකෙ නිසීදාපෙන්වා පුන වනබණ්ඩ මගමාසී. අථස්ස පිතා පුත්තස්ස ගතකාලෙ තෙන සද්ධිං සල්ලපන්තො තස්ස වචනානුසාරෙන තුණ්ඩිලං මාරෙන්වා

බාදිතභාවං අඤ්ඤාසි. තතො සො පුත්තස්ස ආගතකාලෙ තව සභායො තෙන මාරිතොති ආහ. තං සුත්වා බ්‍යග්ඝො අනත්තමනො වෙගෙන තස්ස වසනට්ඨානං ගන්ත්වා සම්ම තුණ්ඩිලාති සද්දං කත්වා අපස්සන්තො ලුඤ්චිතපත්තංවස්ස දිස්වා නිස්සංසයං තෙන මාරිතො මෙ සභායොති සොචන්තො පරිදෙවන්තො ආගඤ්ථි. අප් සො අසප්පුරිසො තස්මිං තත්ථ ගතෙ තස්ස පිතරං පාසාණෙන පහරිත්වා මාරෙන්වා බ්‍යග්ඝංව දානි මාරස්සාමිති බ්‍යග්ඝාගමනමග්ගං ඔලොකෙන්තො නිලිනො අට්ඨාසි. තස්මිං බණෙ බ්‍යග්ඝොපි ආගඤ්ථි. සො තස්සා ගතකාලෙ තස්ස තෙජෙන භිතො ගන්ත්වා ජීවිතං මෙ සාමි දෙහිති පාදමුලෙ උරෙන නිපජ්ජි, බ්‍යග්ඝො පන තෙන කතකම්මං දිස්වා තස්මිං චිත්තං නිබ්බාපෙන්වා මම සභායස්ස සාසනමාදායාගතස්ස දුබ්භිතුං න යුත්තන්ති චිත්තෙන්තො තං සමස්සාසෙන්වා ගච්ඡ සම්මාති සුඛං පෙසෙසි. එවඤ්ඤි සප්පුරිසසමාගමො නාම ඉධ ලොකපරලොකෙසු සුඛාවහොයෙව, වුත්තංහි.

5. සබ්භිරෙව සමාසෙථ, සබ්භි කුබ්බෙථ සන්ථවං;
සබ්බත්ථ සන්ථවො තෙන, සෙයොහ හොති න පාපියො.
6. සුඛාවහො දුක්ඛනුදො, සදා සබ්භි සමාගමො;
තස්මා සප්පුරිසෙහෙව, සධ්ගමො හොතු ජන්තුනං.

තතො සො බ්‍යග්ඝො තෙන මෙත්තචිත්තානුභාවෙන කාලං කත්වා සග්ගෙ නිබ්බත්තොති.

7. එවංචිධොපි ඵරුසො පරමංසහොජී;
බ්‍යග්ඝො දයායුපගතො සුගතිං සුමෙධො;
තස්මා කරොථ කරුණං සතතං ජනානං,
තං වො දදාති විභවඤ්ච භවෙසු භොගන්ති.

බ්‍යග්ඝස්ස වත්ථුං පඤ්චමං.

16. ඵලකඛණ්ඩදිත්තස්ස වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

සාවත්ථීයං කිරෙකො මනුස්සො උත්තරාපථං ගච්ඡාමිති අද්ධානමග්ගපටිපන්නො ගිම්භානමාසෙ මජ්ඣිමනිකායෙ බහලාතපෙන කිලන්තො හුත්වා රුක්ඛච්ඡායං පටිසිත්වා තම්බුලං බාදන්තො ඵලකෙ නිසිදි. අප් උත්තරාපට්ඨානගච්ඡාන්තො එකො තට්ඨ ආතපෙන කිලන්තො ආගන්ත්වා පුරිමස්ස සන්තිකෙ නිසිදිත්වා හො පානීයං අත්ථිති පුච්ඡි. ඉතරො පානීයං නත්ථිති ආහ. අප්ස්ස සො මය්හමිපි හො තම්බුලං දෙහි පිපාසිතොමිහිති වත්වාපි න ලභි. චතුකභාපණෙන එකං තම්බුලපණ්ණං කිණිත්වා ලද්ධො තත්ථෙව නිසිදිත්වා බාදිත්වා පිපාසං විනොදෙන්වා තෙන උපකාරෙන තස්ස සිනෙහං කත්වා අත්තනො ගමනට්ඨාන මගමාසි, අපා පරභාගෙ සො පට්ඨනං ගන්ත්වා නාවාය වණ්ජජත්ථාය ගච්ඡන්තො සමුද්දමජ්ඣං පාපුණි. තතො සත්තමෙ දිවසෙ නාවා භිජ්ජි. මනුස්සා මච්ඡකච්ඡපානං හක්ඛා ජාතා. සො එව පුරිසො අරොගො හුත්වා එකං ඵලකඛණ්ඩං උරෙ කත්වා සමුද්දං තරති. අපෙ තරොපි තට්ඨ නාවාය භින්නාය සෙසො හුත්වා සමුද්දං තරන්තො පුරිමෙන සමාගමි. අප් තෙ සත්තදිවසං සමුද්දෙ තරන්තා අඤ්ඤමඤ්ඤං සඤ්ජානිංසු. තෙසු කභාපණෙ දත්වා තම්බුලං ගහිතො එකං ඵලකඛණ්ඩං උරෙ කත්වා තරති. ඉතරස්සෙතං නත්ථි. අප් සො කභාපණෙ ගහෙන්වා දිත්තතම්බුලමත්තස්සො පකාරං සරිත්වා අත්තනො ඵලකඛණ්ඩං තස්ස අදාසි. සො තස්මිං සයිත්වා තරන්තො තං පභාය අගමාසි, අපරො අනාධාරකෙන තරන්තො ඔස්සට්ඨවිරියො උදකෙ ඔසිදිතුමාරති. තස්මිං බණෙ සමුද්දෙ අධිවත්ථා මණිමෙඛලා නාම දෙවධිතා ඔසිදන්තං තං දිස්වා සප්පුරිසොති තස්ස ගුණානුස්සරන්ති වෙගෙනා ගන්ත්වා තං අත්තනො ආනුභාවෙන සමුද්දනීරං පාපෙසි. ඉතරංපි සා එතස්සෙව ගුණානුභාවෙන තීරං පාපෙසි. අප් ඵලකෙනොතිණ්ණපුරිසො තං දිස්වා විමිහිතො කපං පුරතො අහොසි සම්මාති පුච්ඡි. සො න ජානාමි. අපිව බො සුබ්බෙනෙව තීරං පත්තොස්මිති ආහ. අප් දෙවධිතා දිස්සමානකසරිරෙනෙව අත්තනා ආනිතභාවං ආරොචෙන්ති ආහ.

1. යො මාතරං පිතරංවා, ධම්මෙන ඉධ පොසති;
රක්ඛන්ති තං සදා දෙවා, සමුද්දෙ වා ථලෙපි වා.
2. යො වෙ බුද්ධඤ්ච ධම්මඤ්ච, සංසඤ්ච සරණං ගතො;
රක්ඛන්ති තං සදා දෙවා, සමුද්දෙ වා ථලෙපි වා.
3. පඤ්චවිධං අට්ඨවිධං, පාතිමොක්ඛඤ්ච සංවරං;
පාලෙති යො තං පාලෙන්නි, දෙවා සබ්බත්ථ සබ්බදා.
4. කායෙන වාචා මනසා, සුවරිත්තං වරති ධ යො;
පාලෙන්නි තං සදා දෙවා, සමුද්දෙ වා ථලෙපි වා.
5. යො සප්පුරිසධම්මෙසු, ධිතො ධ කතවෙදිකො;
පාලෙන්නි තං සදා දෙවා, සමුද්දෙ වා ථලෙපි වා.

තතො සො ආහ.

6. නෙව දානං අදාසාහං, න සීලං පරිපාලයිං;
කෙන මෙ පුඤ්ඤකම්මෙන, මමං රක්ඛන්ති දෙවතා;
පුච්ඡාමි සංඝයං තුය්හං, තං මෙ අක්ඛන්ති දෙවතෙති.

දෙවතා ආහ.

7. අගාධා පාරගෙ භීමෙ, සාගරෙ දුරිතා කරෙ;
භීන්නනාවො තරන්තො ත්වං, හදයෙ කත්වා කලිඬිගරං.
8. යත්වා සප්පුරිසෙ ධම්මෙ, අත්තාන මනවෙක්ඛිය;
බණ්ඩන්තං වස්ස පුරිසස්ස, අදාසි ඵලකං සකං.
9. තං තුය්හං මිත්තධම්මඤ්ච, දානඤ්ච ඵලකස්ස තෙ;
පතිට්ඨාසි සමුද්දස්මිං, ඵවං ජානාහි මාරිසාහි.

ඵවඤ්ච වත්වා සා තෙ දිබ්බාභාරෙන සන්තප්පෙන්වා දිබ්බවත්ථාලඬිකාරෙහි අලඬිකරිත්වා අත්තනො ආනුභාවෙන සාවත්ථිනගරෙයෙව තෙ පතිට්ඨාපෙසි. තතො පට්ඨාය තමෙව ආරම්මණං කත්වා තෙ දානං දදන්තා සීලං රක්ඛන්තා උපොසථකම්මං කරොන්තා ආයුපරියොසානෙ සග්ගපරායණා අහෙසුං.

10. ඵවං පරිත්තකුසලෙනපි සාගරස්මිං,
සත්තා ලභන්ති සරණං බලු දෙවතාහි;
තුම්හෙපි සප්පුරිසතං න විනාසයන්තා,
මා හො පමජ්ජථ සදා කුසලප්පයොගෙති.

ඵලකබණ්ඩදින්නස්ස වත්ථුං ඡට්ඨමං.

17. වොරසභායස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා

අම්භාකං භගවති පරිනිබ්බුතෙ ඡම්බුදීපෙ දෙවදහනගරෙ ඵකො මනුස්සො දුක්ඛිතො තත්ථ තත්ථ විචරන්තො පච්චන්තෙ අඤ්ඤකරං ගාමං ගන්ත්වා තත්ථ ඵකස්මිං කුලගෙහෙ නිවාසං කප්පෙසි. තත්ථ මනුස්සා තස්ස යාගුහත්තං දත්වා පොසෙසුං, තතො සො තත්ථ මනුස්සෙහි මිත්තසන්ථවං කත්වා කතිපාහං තත්ථ වසිත්වා අඤ්ඤට්ඨානං ගන්ත්වා අපරභාගෙ වොරකම්මං කරොන්තො ජීවිකං කප්පෙති. අපේකදිවසං වොරෙන්තං තං රාජපුරිසා ගහෙන්වා රඤ්ඤො දස්සෙසුං. රාජා තං බන්ධනාගාරෙ කරොථාති ආණාපෙසි, තෙ තං බන්ධනාගාරං නෙත්වා සඬ්ඛිකාහි බන්ධිත්වා ආරක්ඛකානං පටිපාදෙන්වා අගමංසු, බන්ධනාගාරෙ වසන්තස්ස තස්ස ද්වාදසසංවච්ඡරාති අතික්කන්තාති. තතො අපරභාගෙ තස්ස පුබ්බසභායො පච්චන්තගාමවාසී මනුස්සො කෙනචි කම්මෙන දෙවදහ මාගතො තත්ථ තත්ථ ආභිණ්ඩන්තො බන්ධනාගාරෙ බද්ධං තං අද්දස. දිස්වා තස්ස හදයං කම්පි, සො රොදිත්වා පරිදෙවිත්වා කිං තෙ මයා කත්තබ්බං සම්මාති පුච්ඡී. තතො තෙන සම්ම බන්ධනාගාරෙ වසන්තස්ස මෙ ඉදාති ද්වාදසසංවච්ඡරාති අතික්කන්තාති, ඵත්තකං කාලං දුබ්භොජනාදිනා මහාදුක්ඛං අනුභොමි. යාවාහං ආහාරං පරියෙසිත්වා භුඤ්ජිත්වා ආගමිස්සාමි. තාව මං ඉතො මුඤ්චනුපායං ජානාහිති චුත්තෙ සො සප්පුරිසො.

1. රූපෙන කිත්තු ගුණසීලවිච්ඡින්නෙන,
මිච්ඡාලයස්ස කිත්තවස්ස ධියා කිමත්ථං;
දානා දිවාගවිගතෙන ධනෙන කිං වා;
මිත්තෙන කිං බාසනකාලපරම්මුඛෙනාති.

ඵවඤ්ච පන වත්වා සාධු සම්ම කරොමි තෙ වචනන්ති ආරක්ඛකානං සන්තිකං ගන්ත්වා හොන්තො යාවෙසො භත්තං භුඤ්ජිත්වා ආගච්ඡති. තාවාහං තස්ස පාටිභොගො භවිස්සාමි. විස්සජ්ජෙථ නන්ති ආහ, තෙහි න සක්කා හො ඵතං විස්සජ්ජෙත්තුං, අපි ව බො යාවායං ආගච්ඡති. තාව ත්වං අයසඬ්ඛිකාය බද්ධො නිසීදිස්සසි, ඵවං තං විස්සජ්ජෙස්සාම, නො වෙ න සක්කාති ආහංසු, සො ඵවම්පි හොතු සම්මාති වත්වා තස්ස පාදතො සඬ්ඛිකං මුඤ්චිත්වා අත්තනො පාදෙ කත්වා බන්ධනාගාරං පටිසිත්වා ඉතරං මුඤ්චාපෙසි. සොපි අසප්පුරිසො බන්ධනා මුත්තො න පුන තං යාන මගමාසි, අහො අකතඤ්ඤුනො පකතිං ඤාතුං භාරියං. යථාහ.

2. වාරිපුරෙ යථා සොබ්භෙ, නෙවන්තො විසමං සමං;
පඤ්ඤායතෙවංසාධුස්ස, භාවං මනසි සම්භවං.
3. භාසන්ති මුඛතො ඵකං, විත්තෙන්ති මනසා පරං;
කායෙනෙකං කරොන්තෙවං, පකතායමසාධුතං.
4. තෙසං යො භාවමඤ්ඤාසි, සොව පණ්ඩිතජාතිකො;
බහුස්සුතොපි සොයෙව, පරවිත්තවිදුපි සො.

අප්පස්ස ඛන්ධනාගාරෙ වසන්තස්ස ද්වාදසසංවච්ඡරානි අනික්කන්තානි. එත්තකං කාලං ජීවිතාපිළිතෙන තෙන ආභාරත්තාය පරො න යාවිතපුබ්බො, අනුච්ඡිට්ඨාභාරං ලභනදිවසතො අලභනදිවසායෙව බහුතරා භොන්ති, අප් ද්වාදසසංවච්ඡරානික්කමෙ රඤ්ඤො පුත්තො නිබ්බන්ති. තදා රාජා අත්තනො විජිතෙ සබ්බඛන්ධනාගාරානි විවරාපෙසී. අත්තමසො මිගපක්ඛිනොපි ඛන්ධනා මුඤ්ඤවාපෙසී. ද්වාරෙ විවට්ඨත්තෙයෙව ඛන්ධනාගාරෙ මනුස්සා ඉච්ඡිතිච්ඡිතට්ඨානං අගමංසු. සො පනෙකොව තෙහි සද්ධිං අගන්ත්වා ඔහීයී. ආරක්ඛකෙහි ත්වං හො කස්මා න ගච්ඡසීති චූත්තෙ අහං හො පඤ්ඤාතභාවෙන ඉදානි න ගමිස්සාමි. අනිව පරිහීනගත්තොස්මි. අන්ධකාරෙ ගමිස්සාමිති වත්වා අන්ධකාරෙ ආගතෙ නික්ඛම්ම අන්තොනගරෙ විස්සාසිකානං අභාවෙන කුතො ආභාරං ලභිස්සාමිති විත්තෙන්තො නික්ඛම්ම රත්තන්ධකාරෙ ආමකසුසාන මගමාසී. එත්ථාභාරං ලභිස්සාමිති. තත්ථ සො අධුනා නික්ඛිත්තමතමනුස්සං දිස්වා මනුස්සට්ඨිනා මංසං ඡිත්තීත්වා සිසකපාලෙ පක්ඛිපිත්වා තිහි මනුස්සසීසෙහි කතඋද්ධනෙ යපෙත්වා චිතකතො ඔමුක්කඅලාතෙහි අග්ගිං කත්වා සුසානං නිබ්බාපනත්ථායා භතඋදකෙන මනුස්සට්ඨිනා ආලොලෙන්තො මංසං පචිත්වා ඔතාරෙන්වා සාබාහඩ්ගෙන හිරිකොපීණං පට්ඨිතාදෙන්වා නිවත්ථපිලොකිකං වාතාවරණං කත්වානිසීදි. තස්මිං බණෙ තත්ථ පිප්පලිරුක්ඛෙ අධිවත්ථා දෙවතා තස්ස තං කිරියං දිස්වා පුච්ඡිස්සාමි තාව නන්ති තං උපසඬකමිත්වා එවමාහ. හො ත්වං සනතරතිමීරාකුලෙ මහාරත්තියං තත්ථ තත්ථ විකිණ්ණතරට්ඨිසමාකිණ්ණෙ සොණසිගාලාදිකුණපාදකාකුලෙ මනුස්සමංසභක්ඛයක්ඛරක්ඛසාකුලෙ තත්ථ තත්ථ පජ්ජලන්තානෙකචිතකභයානකෙ සුසානෙ මනුස්සමංසං පචිත්වා කිංකරොසීති පුච්ඡන්ති ආහ.

5. රත්තන්ධකාරෙ කුණපාදකෙහි,
සමාකුලෙ සිවථිකාය මජ්ඣෙ;
මනුස්සමංසං පච්ඡි ධ සීසෙ,
චදෙහි කිං තෙන පයොජනං තෙති.

අප් සො ආහ.

6. න යාගහෙතු න ව දානහෙතු,
සුසානමජ්ඣමිහි පවාමි මංසං;
බුදාසමං නත්ථි නරස්ස අඤ්ඤං,
බුදාවිනාසාය පවාමිමම්භොති.

තතො දෙවතා තං තථා භොතු, ඉමිනා පිලොතිකෙන වාතාවරණං කරොසී. කිමත්ථමෙතන්ති පුච්ඡන්ති.

7. නිවත්ථසාබො හිරිසංවරාය,
පිලොතිකං තත්ථ පසාරයන්තො;
කරොසී වාතාවරණඤ්ච සම්ම,
කිමත්ථමෙතං වද පුච්ඡිතො මෙති.

සො තස්සා වික්ඛන්තො ආහ.

8. සුභා සුභාමිස්සිතසිතවාතො,
සයං අචිත්තොව අචිත්තභාවා;
දෙහං චුසිත්වාන අසාධුකස්ස,
අකතඤ්ඤුනො මිත්තපධංසකස්ස.
9. සමාවහන්තො යදි මෙ සරිරෙ,
චුසාති [චුසාතිසාසඬගතිමජ්ජදානි ඉතිකත්තව] තං වායු මමා විසිත්වා;
දුක්ඛං දදාතීති විසංව තං හො,
පරිවජ්ජිතුං බද්ධම්මං කුචෙලන්ති.

දෙවතා ආහ.

10. කි මකාසී හො සො කතනාසකො තෙ,
ධනඤ්ච ධඤ්ඤං තව නාසයී ව;
මාතා පිතා ඛන්ධවො ඛෙන්ත වත්ථු,
විනාසිතා තෙන චදෙහි කිං තෙති.

තතො සො ආහ.

11. යං රාජතො භොති භයං මහන්තං,
සබ්බස්ස හරණාදිවධාදිකඤ්ච;
අකතඤ්ඤුනා සප්පුරිසෙන භොති,
ආරාව සො හො පරිවජ්ජනීයො.

12. යමක්ථි වොරාරිභයඤ්ඨි ලොකෙ,
අපො දකෙනාපි ව පාවකෙන;
අකතඤ්ඤානා තං සකලමිපි හොති,
ආරාව සො හො පරිවජ්ජනියො.
13. පාණාතිපාතමිපි අදින්නදානං,
පරස්ස දාරුපගමං මුසා ව;
මජ්ජස්ස පානං කලහඤ්ථ පෙසුනං,
සමිථං ගිරං ධුත්තජනෙහි **[අක්ඛඤ්ඤාදියොගං ඉතිකත්ථවි]** යොගං.
14. සබ්බං අනත්ථං අසිවං අනිට්ඨං,
අපායිකං **[අපායිකං ඉතිකත්ථවි]** දුක්ඛමනන්ත මඤ්ඤං;
අකතඤ්ඤානා සප්පුරිසෙන හොති;
ආරාව සො හො පරිවජ්ජනියොති.

වත්වා අත්තනා අසප්පුරිසසංසග්ගෙනානුභූතං සබ්බං දුක්ඛං කපේසි, තතො දෙවතා අහමිපි හො සත්ථුනො මඬගලසුත්තදෙසනාදිවසෙ ඉමස්මිංයෙව රුක්ඛෙ නිසින්නො.

අසෙවනා ව බාලානං, පණ්ඩිතානඤ්ථ සෙවනා;
පූජා ව පූජනියානං, එතං මඬගල මුත්තමන්ති.

ගාථාය බාලස්ස දොසෙ අස්සොසිංති වත්වා තස්ස පසන්නො තං අත්තනො විමානං තෙත්වා නභාපෙත්වා දිබ්බවත්ථාලඬකාරෙහි අලඬකරිත්වා දිබ්බන්තපානං දත්වා මහත්තං සක්කාරසම්මානං කත්වා අත්තනො ආනුභාවෙන තස්මිං නගරෙ රජ්ජෙ අභිසිඤ්ඤාපෙසි. සො තත්ථ රජ්ජං කරොන්නො දානාදීනි පුඤ්ඤානි කත්වා ආයුපරියොසානෙ යථාකම්මං ගතොති.

15. එවං අසාධුජනසඬගමසන්නිවාසං,
සඤ්චජ්ජ සාධුසුචිසජ්ජනසඬගමෙන;
දානාදි නෙකකුසලං පරිපුරයන්තා,
සග්ගා පවග්ගචිතං අභිසම්භුතාපාති.

වොරසභායස්ස වත්ථුං සත්තමං.

18. මරුත්තබ්බාත්මණස්ස වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

ජම්බුදිපෙ වන්දනාගා නාම ගඬගාතීරෙ හොමගාමං නාම අත්ථි. තස්මිං එකො මරුත්තො නාම බ්බාත්මණො පටිවසති. තදා සො වොහාරත්ථාය තක්කසීලං ගන්ත්වා ගෙහං ආගච්ඡන්තො අත්තරාමග්ගෙ එකාය සාලාය කුට්ඨරොගා තුරං සුනබං දිස්වා තස්මිං කාරුඤ්ඤෙන නීලවල්ලිතක්කම්බිලෙන මද්දිත්වා පායෙසි. සුනබො වූපසන්නරොගො පාකතිකො හුත්වා බ්බාත්මණෙන අත්තනො කතුපකාරං සල්ලක්ඛෙන්තො තෙනෙව සද්ධිං අගමාසි. අපරභාගෙ බ්බාත්මණස්ස හරියා ගබ්භං පටිලභි, පරිපුණ්ණගබ්භාය නාය විජායනකාලෙ දාරකො තිරියම්පතිත්වා අත්තොගබ්භෙයෙව මතො. තදා තං සත්ථෙත ඛණ්ඩාඛණ්ඩිකං ඡින්දිත්වා නිහරිංසු, අප්ථ බ්බාත්මණො තං දිස්වා නිබ්බන්දහදයො සරාවාසං පභාය ඉසිපබ්බජ්ජං පබ්බජිත්වා අරඤ්ඤෙවිහරති. අප්ථස්ස හරියා අඤ්ඤෙන සද්ධිං සංවසන්ති අයං මං පභාය පබ්බජිතොති බ්බාත්මණෙ පදුට්ඨවිත්තා හො බ්බාත්මණං මාරෙහිති සාමිකෙන සද්ධිං මන්තෙසි. තෙසං මන්තනං සුනබො සුත්වා බ්බාත්මණෙනෙව සද්ධිං වරති. අපේකදිවසං තස්සා සාමිකො තා ප සං මාරෙස්සාමිති ධනු කලාපං ගහෙත්වා නික්ඛමි, තදා තාපසො ඵලාඵලත්ථාය අරඤ්ඤං ගතො. සු න බො අස්සමෙයෙව ඔ හී යි. පුරිසො තාපසස්සාගමනමග්ගං ඔලොකෙන්තො ගච්ඡන්තරෙ නිලීනො අවිජී. සුනබො තස්ස පමාදං ඔලොකෙන්වා ධනුනො ගුණං බාදිත්වා ඡින්දි. සො සුන ගුණං පාකතිකං කත්වා ආරොපෙසි. එවං සො ආරොපිතං ආරොපිතං බාදතෙව, අප්ථ සො පාපපුරිසො තාපසස්සාගමනං ඤත්වා තං මාරෙස්සාමිති ධනුනා සද්ධිං අගමාසි. අප්ථස්ස සුනබො පාදෙ ඩසිත්වා පාතෙත්වා තස්ස මුඛං බාදිත්වා දුබ්බලං කත්වා භුඬකාරමකාසි, එවඤ්ඨි සප්පුරිසා අත්තනො උපකාරකානං පච්චුපකාරං කරොන්ති. චුත්තඤ්ඨි.

1. උපකාරං කරොන්නො සො, සුනබො කතවෙදිකො;
සත්තුපසාතකං කත්වා, ඉසිනො දාසී ජීවිතං.
2. තිරච්ඡානාපි ජානන්ති, ගුණමත්තනි කතං සදා;
ඉති උත්ථාන මෙධාවී, කතඤ්ඤා හොන්තු පාණිනොති.

තතො තාපසො සුනබස්ස සද්දෙනා ගන්ත්වා තස්ස තං විජපකාරං දිස්වා කාරුඤ්ඤෙන පටිජිග්ගිත්වා වූපසන්නවණං බලප්පත්තං පොසෙත්වා තත්ථෙව වසන්නො ඤානාභිඤ්ඤං නිබ්බන්තෙත්වා ආයුපරියොසානෙ බ්බාත්මලොකපරායණො අහොසිති.

3. සුත්වාන සාධු සුනබෙන කතුපකාරං,
මෙන්තිංදිසස්ස පකතං ඉසිනා ව සුත්වා;
සම්මා කරොථ කරුණුඤ්ච පරුපකාරං,
තං සබ්බදා භවති වො භවභොගහෙතුති.

මරුත්තබ්බාත්මණස්ස වත්ථුං අට්ඨමං.

19. පානියදිත්තස්ස වත්ථුමිති අයමානුපුබ්බිකථා

ඡම්බුදිපෙ අඤ්ඤතරස්මිං ජනපදෙ කිරෙ කො මනුස්සො රට්ඨතො රට්ඨං ජනපදතො ජනපදං විවරන්තො අනුක්කමෙන වන්දනාගානදීතිරං පත්වා නාවං අභිරුහිත්වා පරතිරං ගච්ඡති. අපාපරා ගබ්භිනිත්ථී තාය එව නාවාය ගච්ඡති, අප් නාවා ගඬිගාමජ්ඣප්පත්තකාලෙ තස්සා කම්මජවාතා වලිංසු. තතො සා විජායිතුමසක්කොන්ති කිලන්තා පානියං මෙ දෙථ, පිපාසිතාමිති මනුස්සෙ යාචි. තෙ තස්සා වචනං අසුණන්තා විය පානියං නාදංසු, අප් සො ජානපදිකො තස්සා කරුණායන්තො **[කරුණායපානියං, කරුණායන්තොපානියං, කරුණායතොයං ඉතිවකත්ථි]** තොයං ගහෙන්වා මුඛෙ ආසිඤ්චි, තස්මිං බණෙ සා ලද්ධස්සාසා සුබෙන දාරකං විජායි, අප් තෙ තීරං පත්වා කතිපයදිවසෙන අත්තතො අත්තතො යානං පාපුණංසු. අපාපරහාගෙ සො ජානපදිකො අඤ්ඤතරකිච්චං පටිච්ච තස්සා ඉත්ථියා වසනනගරං පත්වා තත්ථ තත්ථ ආභිණ්ඩන්තො නිවාසනට්ඨානං අලභිත්වා නගරද්වාරෙ සාලං ගන්ත්වා තත්ථ නිපජ්ජී. තස්මිංයෙව දිවසෙ වොරා නගරං පටිසිත්වා රාජගෙහෙ සන්ධිං ඡිත්දිත්වා ධනසාරං ගහෙන්වා ගච්ඡන්තා රාජපුරිසෙහි අනුබන්ධා ගන්ත්වා තායෙව සාලාය ඡඩ්ඛෙන්වා පලායිංසු. අප් රාජපුරිසා ආගන්ත්වා වොරෙ අපස්සන්තා තං ජානපදිකං දිස්වා අයං වොරොති ගහෙන්වා පච්ඡාබාහං ගාල්හං බන්ධිත්වා පුන දිවසෙ රඤ්ඤො දස්සෙසුං. රඤ්ඤා කස්මා භණෙ වොරකම්ම මකාසිති පුච්ඡිතො නාහං දෙව වොරො, ආගන්තුකොමිති චුත්තෙ රාජා වොරෙ පරියෙසිත්වා අලභන්තො අයමෙව වොරො, ඉමං මාරොථාති ආණාපෙසි. රාජපුරිසෙහි තං ගාල්හං බන්ධිත්වා ආසාතනං නිතෙ සා ඉත්ථී තං තථා නියමානං දිස්වා සඤ්ජානිත්වා කම්මපමානභදයා මුහුත්තෙන රඤ්ඤො සන්තිකං ගන්ත්වා වන්දිත්වා දෙව එසො න වොරො ආගන්තුකො මුඤ්චෙත්තං දෙවති ආහ. රාජා තස්සා කථං අසද්දහන්තො යජ්ජෙනං මොවෙතු මිච්ඡසි. තස්සග්ගෙනාකං ධනං දන්වා මුඤ්චාපෙහිති, සා සාමි මම ගෙහෙ ධනං නත්ථී. අපිව මම සත්තපුත්තෙහි සද්ධිං මං දාසිං කරොහි, එතං මුඤ්ච දෙවති ආහ, අප් රාජා ත්වං එතං අධුනාගතොති වදසි. එතං නිස්සාය පුත්තෙහි සද්ධිං අත්තානං දාසත්තං සාවෙසි. කිමෙසො තෙ ඤාති වා, උදාහු උපකාරකොති පුච්ඡන්තො ආහ.

1. කිංතෙ හොති අයං පොසො, තුවං පුච්ඡාමි සංසයං;
භාතා වා තෙ පිතා හොති, පති වා දෙවරො තව.
2. ඤාති සාලොහිතො කිත්තු, උදාහු ඉණදායකො;
අපොපකාරකො කිත්තු, කස්මාස්ස දෙසි ජීවිතංති.

තතො සා ආහ.

3. එසො මෙ පුරිසො දෙව, කතපුබ්බොපකාරකො;
අතාණමෙකිකං **[අත්තානමෙකිකං ඉතිකත්ථි]** වෙසො, දුක්ඛිතං මරණෙ යිතං.
4. විජායිතු මසක්කොන්තිං, ගබ්භිනිං දුක්ඛවෙදිනි;
තොයෙන මං උපට්ඨාසි, තෙනාහං සුබ්බිතා තදා.
5. භඩ්ගකල්ලොලමාලාය, උත්තරන්තං මහණ්ණවං;
පහාය පාතුං කූපස්ස, යාති ලොකො පිපාසිතො.
6. තට්ඨෙව විජ්ජමානෙසු, ජනෙසු මනුජාධිප,
එකස්සෙව මනස්මිංහි, ගුණං තිට්ඨති සාධුකං.
7. පහත්වාන මතං භත්ථී, මංසත්ථී කෙච් ජන්තුතො;
අනුබන්ධන්ති මංසත්ථං, සසං ධාවන්ත මෙකකං.
8. තට්ඨෙව විජ්ජමානෙසු, ජනෙසු මනුජාධිප;
ගුණවන්ත මනුබන්ධන්ති, සප්පුරිසං කතවෙදිකං.
9. තස්මා සප්පුරිසෙ ධම්මෙ, පතිට්ඨාස්මි නරාධිප;
අනුස්සරන්ති එතෙන, කතපුබ්බු පකාරකං.
10. අභඤ්ච මම පුත්තා ව, එතෙනමිහ සුබාපිතා;
ජීවිතමිපි පරිච්චජ්ජ, මුච්චනියො අයං මයාති.

තතො රාජා දොචාරිකං පක්කොසිත්වා තම්පි පුච්ඡිත්වා අධුනාගතභාවං ඤාත්වා තස්සා සප්පුරිසධම්මෙ සන්තුට්ඨො තෙසං උභින්නම්පි මහන්තං යසං අනුප්පදාසි. තෙ ලද්ධයසා ත තො පට්ඨාය දානාදීනි පුඤ්ඤකම්මානි කත්වා සග්ගපරායණා අහෙසුන්ති.

11. ධම්මෙ පතිට්ඨිතමනා අපි මාතුගාමා,
එවං ලභන්ති විභවඤ්ච පසංසනඤ්ච;
ධම්මඤ්ච සාධුවරිතං මනසිකරොන්තො,
ධම්මෙසු වත්තථ සදා සුවිසජ්ජනාති.

පානියදින්නස්ස වත්ථුං නවමං.

20. සභායස්ස පරිච්චන්තජීවිතකස්ස වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

භගවති පරිනිබ්බුතෙ සාවත්ථියං සොමබ්බාහිමණො සොමදත්තබ්බාහිමණොති ද්වෙ බ්බාහිමණො වසන්ති. තත්ථ සොමදත්තබ්බාහිමණෙන සද්ධිං සොමබ්බාහිමණො යෙභුයොන දුතං කීළති. අපේකදිවසං සොමදත්තො සොමබ්බාහිමණං තෙන පරාජෙත්වා තස්ස උත්තරාසඬගඤ්ච ලඤ්ජනමුද්දිකඤ්ච ගභෙත්වා අත්තනො ගෙහං ගච්ඡන්තො සොමබ්බාහිමණස්ස එහි ගෙහං ගච්ඡා- මාති ආහ. තතො සොමො නාහං සම්ම ඵකසාටකො හුත්වා අත්තරථිටීං ඔතරිතුං සක්කොමි. ගමනතො එත්ථෙව මෙ යානං වරතරන්ති ආහ, සොමදත්තෙන එවං සති සම්ම ඉමං උත්තරාසඬගං ගණ්හාති තස්ස තං දත්වා ඉදානි සම්ම එහිති වුත්තොපි නාගච්ඡති. පුන තෙන හො කස්මා නාගච්ඡසිති පුට්ඨො සම්ම මම හත්ථෙ මුද්දිකං අපස්සන්තා මෙ පුත්තදාරාදයො මයා සද්ධිං කලහං කරොන්තිති ආහ, අථ සො එවං සත්තෙ යදා තෙ පහොති. තදා මය්හං දෙහිති මුද්දිකමිපි දත්වා තං ගභෙත්වා ගෙහං අගමාසි. අථ තෙ එත්තකෙන සභායා අගෙසුං. අපරභාගෙ සොමදත්තබ්බාහිමණං අයං පරදාරකම්මං අකාසිති මනුස්සා ගභෙත්වා රඤ්ඤො දස්සෙසුං. රාජා තස්ස රූපසම්පත්තිං දිස්වා රාජාණං අකත්වා මා හො පුන එවමකාසිති ඔවදිත්වා විස්සජ්ජෙසි. රාජා නං යාවතතියවාරං ඔවදත්තො විස්සජ්ජෙත්වා චතුත්ථෙවාරෙ ගච්ඡෙත්තං ආසාතනං නෙත්වා මාරෙථාති ආණාපෙසි. එවං පාපකම්මෙ නිරතා අනෙකාකාරෙන ඔවදත්තාපි න සක්කා නිවාරෙතුං. තථාහි.

1. සොණා වෙව සිගාලා ව, වායසා නිලමක්ඛිකා;
ඉච්චෙනෙ කුණපෙ සත්තා, න සක්කා තෙ නිසෙධිතුං.
2. තථා පාණාතිපාතෙසු, පරදාරෙ සුරාය ව;
මුසාවාදෙසු ථෙයොසු, සත්තසත්තා න වාරියාති.

තතො රාජපුරිසා තං බන්ධිත්වා පක්කමීංසු. තදා සොමබ්බාහිමණො සොමදත්තං තථා නියමානං දිස්වා කම්පමානභද්දො රාජපුරිසානං සන්තිකං ගන්ත්වා ඉමං හො මුහුත්තං මා මාරෙථ. යාව රාජානං ජානාපෙස්සාමිති වත්වා රඤ්ඤො සන්තිකං ගන්ත්වා වන්දිත්වා ධිතො දෙව මම ජීවිතං සොමදත්තස්ස බ්බාහිමණස්ස දස්සාමි. එතං මුඤ්චථ. යදි මාරෙතුකාමා, මං මාරෙථාති ආහ. රාජා තුණ්හි **[තුට්ඨො ඉතිකත්ථි]** අහොසි, රාජපුරිසා සොමදත්තං මුඤ්චිත්වා සොමබ්බාහිමණං ආසාතනං නෙත්වා මාරෙසුං, අහො කතඤ්ඤුනො කතවෙදිතා.

හොති චෙත්ථ.

3. කකුපකාර මත්තානං, සරන්තා කෙච් මානුසා;
ජීවිතං දෙන්ති සොමොව, සොමදත්තස්ස අත්තනොති.

සො තෙන ජීවිතදානෙන දෙවලොකෙ නිබ්බන්තිත්වා මහත්තෙ කනකච්චමානෙ දෙවච්ඡරාසහස්සපරිවුතො දිබ්බසම්පත්තිමනුභොන්තො පටිවසති. තදා සොමදත්තබ්බාහිමණො එසො මං මරණප්පත්තං මොවෙසිති වත්වා තස්සත්ථාය දානං දත්වා පත්තිං අදාසි. තාවදෙවස්ස තතො බහුතරං දෙවස්සරියං අහොසි දෙවානුභාවඤ්ච. තතො සො සොමදෙවො අත්තනො දෙවස්සරියං ඔලොකෙන්තො සභායස්ස අත්තනො ජීවිතදානං අද්දස. දිස්වා අත්තභාවං විජ්ඣිත්වා මාණවකචණ්ණෙන සොමදත්තබ්බාහිමණං උපසඬකමිත්වා පටිසන්ථාරං කත්වා අත්තානං දෙවලොකෙ නිබ්බන්තභාවං පකාසෙත්වා තං ගභෙත්වා අත්තනො ආනුභාවෙන දෙවලොකං නෙත්වා යථාකාමං සම්පත්ති මනුභවාති වත්වා සත්තාහං දෙවස්සරියං දත්වා සත්තමෙ දිවසෙ නෙත්වා තස්ස ගෙහෙයෙව පතිට්ඨාපෙසි. තත්ථ හි දිබ්බසම්පත්ති මනුභුතස්ස මනුස්සසම්පත්ති පටික්කලා හොති. තතො සො දිබ්බසම්පත්තිමනුස්සරන්තො කිසො දුබ්බලො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො අහොසි. අපේකදිවසං දෙවපුත්තො තං ඔලොකෙන්තො තථා දුක්ඛප්පත්තං දිස්වා න සක්කා මනුස්සෙන දිබ්බසම්පත්තිමනුභවිතුන්ති ඉච්ඡිතිවිජිතසම්පත්තිදායකං එකං චිත්තාමණං දත්වා තස්ස හරියමිපි අත්තනො ආනුභාවෙන රූපවත්ථං යසවත්තං වණ්ණවත්තං අතික්කන්තමනුස්සිත්ථිවණ්ණං අකාසි, අපරභාගෙ තෙ ජයම්පතිකා පච්චක්ඛන්තො දිට්ඨදිබ්බසම්පත්තිවිභවා දානං දත්වා සිලං රක්ඛිත්වා සභායදෙවපුත්තස්ස සන්තිකෙයෙව නිබ්බන්තිංසුති.

4. මන්දෙන නන්දිතමනා උපකාරකෙන,
පාණමිපි දෙන්ති සුජනා ඉති චිත්තයිත්වා;
මිත්තද්දු මා හවථ හො උපකාරකස්ස;
පාසංසියා හවථ සාධුජනෙහි නිච්චංති.

සභායස්ස පරිච්චන්තජීවිතකස්ස වත්ථුං දසමං.

නන්දියරාජවග්ගො දුතියො.

යක්බවඤ්චිතවග්ගො

21. යක්බවඤ්චිත වත්ථුමිති අයමානුපුබ්බිකං

භගවති පරිනිබ්බූතමිති කොසලරඤ්ඤො කිර ජනපදෙ තුණ්ඩගාමොනාම අහොසි. තත්ථෙට්ඨො බුද්ධදාසො නාම මනුස්සො “යාවජ්චං බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි. බුද්ධො මෙ සරණං තාණං ලෙණං පරායණන්ති” එවං ජීවිතපරියන්තං බුද්ධං සරණං ගතො පටිවසති, තස්මිං සමයෙ එකො ජනපදවාසිකො තත්ථ තත්ථ ආභිණ්ඩන්තො තං තුණ්ඩගාමං පත්වා තස්සෙව සරෙ නිවාසං කප්පෙසි, තස්ස පන ජානපදිකස්ස සරීරෙ එකො යක්බො ආවිසිත්වා පිළෙති, තදා තස්ස ගාමස්ස පටිසනකාලෙ යක්බො බුද්ධදාසො පාසකස්ස ගුණතෙජෙන තස්ස ගෙහං පවිසිතුං අසක්කොන්තො තං මුඤ්චිත්වා බහිගාමෙ සත්තාහං අට්ඨාසි තස්සාගමනං ඔලොකෙන්තො. තතො සො ජානපදිකො සත්තදිවසං තත්ථ වසිත්වා සත්තමෙ දිවසෙ සකරට්ඨං ගන්තුකාමො ගාමා නික්බමි. අථ තං තථා නික්බන්තං දිස්වා යක්බො අග්ගහෙසි, අථ සො තං එත්තකං කාලං කුභිංගනොසිති පුච්ඡි. යක්බො හො තවත්ථාය එත්ථ වසන්තස්ස මෙ සත්තාහං අතික්කන්තන්ති. තතො සො කො තෙ මයා අත්ථො, කිං තෙ දමිමිති, අථ යක්බෙන හො අහං බුදාය පිළිතො භත්තෙන මෙ අත්ථොති වුත්තො සො එවං සති කස්මා මං අන්තොගෙහෙ වසන්තං න ගණ්හිති ආහ. යක්බෙන හො තස්මිං සරෙ බුද්ධං සරණං ගතො එකො උපසකො අත්ථි, තස්ස සීලතෙජෙන ගෙහං පවිසිතුමසක්කොන්තො අට්ඨාසිත්ති වුත්තො ජානපදිකො සරණං නාම කිත්ති අජානන්තො කිත්ති වත්වා සො සරණං අග්ගහෙසිති යක්බං පුච්ඡි. යක්බො “බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි”ති වත්වා සරණං අග්ගහෙසිති ආහ. තං සුත්වා ජානපදිකො ඉදානි ඉමං වඤ්චෙස්සාමිති චිත්තෙන්වා තෙනහි යක්බ අහමිපි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමිති ආහ. එවං වුත්තමත්තෙයෙව යක්බො මහාසද්දං කරොන්තො භ යෙ න භමන්තො පලාසි, එවං සම්මාසම්බුද්ධස්ස සරණං ඉධලොකෙ භයො පද්දව නිවාරණත්ථං හොති, පරලොකෙ සග්ගමොක්ඛාවහං. තථාහි.

1. බුද්ධොති වචනං එතං, අමනුස්සානං භයාවහං;
බුද්ධභත්තිකජන්තුනං, සබ්බදා මුද්ධාවහං.
2. සබ්බොපද්දවනාසාය, පච්චක්ඛදිබ්බමොසධං;
දිබ්බමන්තං මහාතෙජං, මහායන්තං මහබ්බුතං.
3. තස්මා සො දාරුණො යක්බො,
දිස්වා තං සරණං යිථං;
උබ්බිග්ගො ව භයජ්ජන්තො,
ලොමහට්ඨො ව ඡමිහිතො.
4. භමන්තො ධාවිතං දිස්වා, තිම්මරොව සුරියුග්ගතෙ,
සිම්බලිතුලභට්ඨංව, වණ්ඩවාතෙන බණ්ඩිතං.
5. යං දුක්ඛං රාජවොරාරි, යක්බපෙනා දිසම්භවං;
නිච්ඡන්තෙන මනුස්සෙන, ගන්තබ්බං සරණන්තයංති.

තතො ජානපදිකො සරණාගමනෙ මහාගුණං මහානිසංසං ඔලොකෙන්වා බුද්ධෙ සගාරවො සජ්ජෙමො “ජීවිතපරියන්තං බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි”ති සරණං ගන්ත්වා තෙනෙව සරණාගමනානුභාවෙන ජීවිතපරියොසානෙ සුත්තජ්ජබුද්ධොවිස දෙවලොකෙ නිබ්බන්තිති.

6. දිස්වාන එවං සරණං ගතං තං,
අපෙන්නි යක්බාපි මහබ්බයෙන;
පාලෙථ සීලං සරණඤ්ච තස්මා,
ජභාථ දුරිතං සුගතිං භජවිහොති.

යක්බවඤ්චිතවත්ථුං පථමං.

22. මිච්ඡදිට්ඨිකස්ස වත්ථුමිති අයමානුපුබ්බිකං

භගවති ධර්මානෙ රාජගහනගරෙ කිර එකො බ්‍රහ්මභත්තිකො මිච්ඡාදිට්ඨිකො පටිවසති, තත්ථෙට්ඨ සම්මාදිට්ඨිකොසි. තෙසං උභින්නමිපි ද්වෙ පුත්තා අහෙසුං. තෙ එකතො කිළන්තා වඩ්ඪන්ති. අථාපරභාගෙ ගුළකිළංකිළන්තානං සම්මාදිට්ඨිකස්ස පුත්තො “නමො බුද්ධාය”ති වත්වා ගුළ්හං බිපන්තො දිවසෙ දිවසෙ ජිනාති. මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස පුත්තො “නමො බ්‍රහ්මනො”ති වත්වා බිපන්තො පරාජෙති, තතො මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස පුත්තො නිච්චං ජිනන්තං සම්මාදිට්ඨිකං කුමාරං දිස්වා සම්ම ත්වං නිච්චමෙව ජිනාසි, කිං වත්වා ගුළං බිපසිති පුච්ඡි. සොහං සම්ම “නමො බුද්ධාය”ති වත්වා බිපාමිති ආහ. සොපි තතො පට්ඨාය “නමො බුද්ධාය”ති වත්වා බිපති, අථ තෙ යෙභුයොන දුතෙ සමසමාව හොන්ති. අපරභාගෙ මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස පුත්තො පිතරා සද්ධිං දාරුනමත්ථාය වනං ගන්ත්වා සකට්ඨෙත දාරුං ගහෙන්වා ආගච්ඡන්තො නගරද්වාරසමීපෙ සකට්ඨං විස්සජ්ජෙන්වා තිණෙ බාදනත්ථාය ගොණෙ

විස්සජ්ජේසී, ගොණා තිණං බාදන්තො අඤ්ඤෙහි ගොරුපෙහි සද්ධිං අන්තොනගරං පවිසිංසු. අට්ඨස්ස පිතා ගොණෙ පරියෙසන්තො සකටං ඔලොකෙහීති පුත්තං නිවත්තෙන්වා නගරං පවිට්ඨො අහොසි, අට්ඨ සායණ්භෙ ජාතෙ මනුස්සා නගරද්වාරං පිදහිංසු, තතො කුමාරො ඛනිනගරෙ දාරුසකටස්ස හෙට්ඨා සයන්තො නිද්දුපගතො අහොසි. අට්ඨ තස්සා රත්තියා සම්මාදිට්ඨිකො ච මිච්ඡාදිට්ඨිකො චාති ද්වෙ යක්ඛා ගොවරං පරියෙසමානා සකටස්ස හෙට්ඨා නිපන්නං කුමාරං අද්දසංසු, තෙසු මිච්ඡාදිට්ඨිකො ඉමං බාදාමිති ආහ. අට්ඨාපරො මා එව මකාසි, “නමො බුද්ධායා”ති වාවකො එසොති, බාදාමෙවෙනත්ති වත්වා ඉතරෙන යාවතතියං වාරියමානොපි ගන්ත්වා තස්ස පාදෙ ගහෙන්වා ආකඩ්ඪී. තස්මිං බණෙ දාරකො පුබ්බපරිවයෙන “නමො බුද්ධායා”ති ආහ තං සුත්වා යක්ඛො භයජ්ජන්තො ලොමහට්ඨො හත්ථං විස්සජ්ජෙන්වා පටික්කම්ම අට්ඨාසි. අහො අච්ඡරියං බුද්ධානුභාවං අබ්භුතං, එවං අත්තං අනියාතෙන්වා පරිවයෙන “නමො බුද්ධායා”ති චුත්තස්සපි භයං ඡම්භිතත්තං උපද්දවං වා න හොති. පගෙව අත්තං නියාතෙන්වා යාවජීවං බුද්ධං සරණං ගතස්සාති. චුත්තඤ්ඤි.

1. යථාපි සිබ්බෙනා නාදං, භූජඨිගානං භයාවහං;
එවං බුද්ධොති වචනං, අමනුස්සානං භයාවහං.
2. යථා මත්තස්ස ජජ්ජෙන, විලයං යාති කිබ්බිසං;
එවං බුද්ධොති වචනෙන, අපයන්ති **[පහායන්ති ඉතිසබ්බත්ථ]** පිසාවකා.
3. අග්ගිං දිස්වා යථා සිත්ථං, දුරතොව විලීයති;
දිස්වානෙවං සරණගතං, පෙනා පෙන්තිව **[පෙනාපෙන්තාව ඉතිකත්ථවි]** දුරතො.
4. පවරං බුද්ධඉච්චෙන, මක්ඛරද්වයමබ්භුතං;
සබ්බො පද්දවනාසාය, ථීරපාකාර මුග්ගතං.
5. සත්තරතනපාසාදං, තමෙව චජීරං ගුහං;
තමෙව නාවං දීපං තං, තමෙව කවචං සුහං.
6. තමෙව සිරසි භාසන්තං, කිරීටං රතනාමයං;
ලලාටෙ තිලකං රම්මං, කජ්ජුරං නයනද්වයෙ.
7. තාඩඬිකං කණ්ණයුගලෙ, සොණ්ණමාලා ගලෙ සුහා;
එකාවළි තාරභාර, භාරා ජත්තුසු ලඬිකතා.
8. අඬිගදං බාහුමුලස්ස, කරග්ගෙ වලයං තථා;
අඬිගුලිස්වඬිගුලියඤ්ච, බග්ගං මඬිගලසම්මතං.
9. සොණ්ණා තපත්ත මුණ්භිසං, සබ්බාණංව සරාසනං;
තමෙව සබ්බාලඬිකාරං, තමෙව දුරිතාපහං.
10. තස්මා හි පණ්ඩිතො පොසො,
ලොකලොවනසත්ථුනො;
සරණං තස්ස ගන්තෙව,
ගුණනාමං එහිපස්සිකං.
11. නමොති වචනං පුබ්බං, බුද්ධායෙති ගිරං තදා;
සුපන්නෙන කුමාරෙන, මිච්ඡාදිට්ඨිකසුනුනා.
12. සුත්වා චුත්තං පිසා වාපි, මනුස්සකුණපෙ රතා;
න හිංසන්ති අහො බුද්ධ, ගුණසාරමහන්තතාති.

අට්ඨ සම්මාදිට්ඨිකයක්ඛො මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස යක්ඛස්ස එවමාහ, අයුත්තං හො තයා කතං. බුද්ධගුණෙ පහාරො දින්නො, දණ්ඩකම්මං තයා කාතබ්බංති, තෙන කිංමයා සම්ම කාතබ්බන්ති චුත්තෙ බුහුක්ඛිතස්ස ආහාරං දෙහීති ආහ. තතො සො සාධුති වත්වා යාවාහං ආගච්ඡාමි, ත්වං තාවෙන්ථ වච්ඡාහීති වත්වා බිම්බිසාරරඤ්ඤො කඤ්චනතට්ඨකෙ වඩ්ඪිතං රසභොජනං ආහරිත්වා කුමාරස්ස පිතුචණ්ණෙන දාරකං භොජෙන්වා පුන කුමාරෙන චුත්තබුද්ධවචනඤ්ච අත්තනා කතවායාමං චාති සබ්බං තට්ඨකෙ ලිඛිත්වා ඉදං රඤ්ඤායෙව පඤ්ඤායතුති අධිට්ඨාය අගමංසු, අට්ඨ පහාතාය රත්තියා රඤ්ඤො භොජනකාලෙ රාජපුරිසා තත්ථ තට්ඨකං අදිස්වා නගරං උපපරික්ඛන්තා සකටෙ දාරකඤ්ච තට්ඨකඤ්ච දිස්වා තට්ඨකෙන සද්ධිං තං ගහෙන්වා රඤ්ඤො දස්සෙසුං. රාජා තට්ඨකෙ අක්ඛරාදීති දිස්වා වාවෙන්වා තස්ස ගුණෙ පසන්තො මහන්තෙන යසෙන සද්ධිං සෙට්ඨිට්ඨානමදාසි.

13. ජිනස්ස නාමං සුපිනෙන පෙවං,
න හොති හීතිං ලපනෙන යස්මා;
තස්මා මුනින්දං සතතං සරාථං,
ගුණෙ සරන්තා සරණඤ්ච යාථාති.

මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස වත්ථුං දුතියං.

23. පාදපිඨිකාය වත්පුම්භි අයමානුපුබ්බිකපා

ඡම්බුද්දිපෙ මහාබොධිතො කිර දක්ඛිණපස්සෙ එතං පච්චන්තනගරං අහොසි. තත්ථ සද්ධාසම්පන්නො රතනත්තයමාමකො එකො උපාසකො පටිවසති. තදා එකො ඛිණාසවො භගවතා පරිභුත්තං පාදපිඨං ථවිකාය පක්ඛිපිත්වා ගතගතට්ඨානෙ පුපේන්නො අනුක්කමෙන තං නගරං සම්පාපුණිත්වා සුනිවත්ථො සුපාරුතො පත්තං ගහෙත්වා අන්තරවිටී පටිපජ්ජී යුගමත්තදසො පබ්බජ්ජාලීලාය ජනං පරිනොසෙන්නො. අථ සො උපාසකො තථා ගච්ඡන්තං ථෙරං දිස්වා පසන්නමානසො උපගන්ත්වා පඤ්චපතිට්ඨිතෙන වන්දිත්වා පත්තං ගහෙත්වා භොජෙත්වා නිබද්ධං මම ගෙහං ආගමනම්චජාමි, මමානුකම්පාය එත්ථෙව වසථ සාමිති යාවිත්වා නගරාසන්නෙ රමණීයෙ වනයංඤ්ඤෙ නදිකුලෙ පණ්ණසාලං කත්වා ථෙරස්ස තං නියායාතෙත්වා වතුපච්චයෙහි පටිජග්ගන්තො මානෙන්නො පුපේන්නො වසති. ථෙරොපි තත්ථ එසුකට්ඨානෙ භගවතා පරිභුත්තපාදපිඨධාතුං නිධාය වාලුකාහි ථූපං කත්වා නිව්චං ගන්ධධූපදීපපුප්ඵපුජාදිහි පුජයමානො වාසං කප්පෙති. තස්මිං සමයෙ තස්සො පාසකස්ස අනන්තරගෙහවාසිකො එකො ඉස්සරහත්තිකො අත්තනො දෙවතං නිබද්ධං නමස්සති. තං දිස්වාස්ස උපාසකො බුද්ධගුණෙ වත්වා අබ්බෙත්තෙ සම්ම මා විරියං කරොහි. පජ්ඣෙතං දිට්ඨිංති ආහ. තතො සො කෙරාට්ඨො ඉස්සරහත්තිකො කො තෙ සත්ථු ගුණානුභාවො, අම්භාකං ඉස්සරස්ස ගුණොව මහන්තොති වත්වා තස්ස අගුණං ගුණන්ති කථෙන්නො ආහ.

1. තිපුරං සො විනාසෙසි, ලලාටනයග්ගිනා;
අසුරෙව විනාසෙසි, තිසුලෙන මහිස්සරො.
2. ජටාකලාපමාවත්තං, නච්චතී දිනසන්ධියං;
වාදෙති භෙරිවිණාදිං, ගීතංවාපි ස ගායති.
3. භරියායො තස්ස තිස්සො, ජටායෙකං සමුබ්බහෙ;
එකමෙකෙන පස්සෙන, පස්සමානො වරෙකකං.
4. හත්ථිවම්මම්බරධරො, තෙනෙව වාරිතා තපො;
අසාදිසෙහි පුත්තෙහි, රූපෙන ව සුපාකටො.
5. රතියා ව මධුපානෙ ව, බ්‍යාවටො සබ්බදා ව සො;
මනුස්සට්ඨිධරො සීස, කපාලෙනෙස භුඤ්ජති.
6. න ජාතො න භයං තස්ස, මරණං නත්ථි සස්සතො;
ඊදිසො මෙ මහාදෙවො, නත්ථඤ්ඤස්සිදිසො ගුණොති.

තං සුත්වා උපාසකො සම්ම තුය්හං ඉස්සරස්ස එතෙ ගුණා නාම තාව භොන්තු. අගුණා නාම කිත්තකා භොන්තිති වත්වා භගවතො සකලගුණෙ සංභරිත්වා කථෙන්නො ආහ.

7. ලොකෙ සබ්බසවන්තිනං, ආධාරො සාගරො යථා;
සබ්බෙසං ගුණරාසීනං, ආධාරොව තථාගතො.
8. වරාවරානං සබ්බෙසං, ආධාරාව ධරා අයං;
තථා ගුණානං සබ්බෙසං, ආධාරොව තථාගතො.
9. එවං සන්නො වියත්තොව **[වියන්නො ඉතිකත්ථවි]**, එවං සො කරුණාපරො;
එව මිද්ධිවිධා තස්ස, එවමෙවං ගුණා ඉති.
10. බුද්ධොපි සක්කොති න යස්ස වණ්ණෙ,
කප්පමිපි වත්වා ඛයතං ගමෙතුං;
පගෙව ව බ්‍රහ්මසුරා සුරෙහි,
වත්තුං න භානන්තගුණස්ස වණ්ණන්ති.

එවං වදන්තා පන තෙ උභොපි අම්භාකං දෙවො උත්තමො අම්භාකං දෙවො උත්තමොති කලහං වඩ්ඪෙත්වා රඤ්ඤො සන්නිකමගමංසු, රාජා තෙසං කථං සුත්වා තෙනහි තුම්භාකං දෙවතානං මහන්තභාවං ඉද්ධිපාටිභාරියෙන ජානිස්සාම. දස්සෙථ තෙහි නො ඉද්ධිංති නගරෙ භෙරිං වරාපෙසි. ඉතො කිර සත්තාභව්වයෙන ඉමෙසං ද්විත්තං සත්ථාරානං පාටිභාරියාහි භවිස්සන්ති. සබ්බෙ සන්නිපතන්තුති තං සුත්වා නානාදිසාසු බහු මනුස්සා සමාගමිංසු, අථ මිච්ඡාදිට්ඨිකා අජ්ජ අම්භාකං දෙවස්ස ආනුභාවං පස්සාමාති මහන්තං පුජං කරොන්නො තත්ථ සාරං නාද්දසංසු, සම්මාදිට්ඨිකාපි අජ්ජ අම්භාකං භගවතො ආනුභාවං පස්සිස්සාමාති වාචකාථූපං ගන්ත්වා ගන්ධමාලාදිහි පුපේත්වා පදක්ඛිණං කත්වා අඤ්ජලිම්පග්ගය්හ අට්ඨංසු. අථ රාජාපි බලවාහනපරිවුතො එකමන්තෙ අට්ඨාසි. නානාසමයවාදිනොපි අජ්ජ තෙසං පාටිභාරියං පස්සිස්සාමාති මඤ්ඤාතිමඤ්ඤං කත්වා අට්ඨංසු. තෙසං සමාගමෙ සම්මාදිට්ඨිකා වාචකාථූප මහිමුඛං කත්වා අඤ්ජලිම්පග්ගය්හ සාමී අම්භාකං භගවා සබ්බබුද්ධකිව්වාති නිට්ඨාපෙත්වා අනුපාදිසෙසාය නිබ්බාණධාතුයා පරිනිබ්බාසි. සාරිපුත්තමහාමොග්ගල්ලානාදයො අසීතිමහාසාවකාපි පරිනිබ්බාසිංසු, නත්ථෙත්ථ අම්භාකං අඤ්ඤං පටිසරණන්ති වත්වා සච්චකිරියං කරොන්නා ආහංසු.

11. ආපාණකොටිං බුද්ධස්ස, සරණං නො ගතා යදි;

තෙන සච්චෙන යං ධාතු, දස්සෙතු පාටිභාරියං.

12. ආපාණකොට්ඨං ධම්මස්ස, සරණං නො ගතා යදි;
තෙන සච්චෙන යං ධාතු, දස්සෙතු පාටිභාරියං.
13. ආපාණකොට්ඨං සඬ්ඝස්ස, සරණං නො ගතා යදි;
තෙන සච්චෙන යං ධාතු, දස්සෙතු පාටිභාරියං.
14. රාමකාලෙ මුනින්දස්ස, පාදුකා වාසි අබ්භතා;
තෙන සච්චෙන යං ධාතු, දස්සෙතු පාටිභාරියං.
15. ඡද්දන්තකාලෙ මුනිනො, දායා ඡරංසිරඤ්ජිතා;
තෙන සච්චෙන යං ධාතු, නිව්ජාරෙතු ඡ රංසියො.
16. ඡාතමත්තො තදා බුද්ධො, යීනො පඬ්ඤජමුද්ධනි;
නිව්ජාරෙසාසභිංවාචං, අග්ගො සෙට්ඨොතිආදිනා;
තෙන සච්චෙන යං ධාතු, දස්සෙතු පාටිභාරියං.
17. නිමිත්තෙ චතුරො දිස්වා, නික්ඛන්තො අභිනික්ඛමං;
තෙන සච්චෙන යං ධාතු, දස්සෙතු පාටිභාරියං.
18. මාරසෙනං පලාපෙත්වා, නිසින්තො බුජ්ඣි බොධියං;
තෙන සච්චෙන යං ධාතු දස්සෙතු පාටිභාරියං.
19. ධම්මචක්කං පවත්තෙසි, ජීනො සිප්පතෙන තදා;
තෙන සච්චෙන යං ධාතු, දස්සෙතු පාටිභාරියං.
20. නන්දොපනන්දහොගින්දං, නාගං නාලාගිරිවහයං;
ආලවකා දයො යක්ඛො, බ්‍රහ්මානො ච බකා දයො.
21. සච්චකාදිනිගණ්ඨෙව, කුට්ඨන්තා දයො ද්විපේ;
දමෙසි තෙන සච්චෙන, දස්සෙතු පාටිභාරියංති.

එවඤ්ච පන වත්වා උපාසකා අමිහාකං අනුකම්මං පටිච්ච මහාජනස්ස මිච්ඡාදිට්ඨිහෙදන්තං පාටිභාරියං දස්සෙථ සාමීති ආරාධෙසුං. අථ බුද්ධානුභාවඤ්ච ථෙරානුභාවඤ්ච උපාසකානං සච්චකිරියානුභාවඤ්ච පටිච්ච වාචකාද්වුපං ද්විධා හින්දිත්වා පාදපීඨධාතු ආකාස මබ්භුග්ගන්ත්වා ඡබ්බණ්ණරංසියො විස්සජ්ජෙත්ති විලාසමානා අට්ඨාසි. අථ මහාජනා වෙලුක්ඛෙපසහස්සානි පවත්තෙන්තා සාධුකීල්හං කීළන්තා මහානාදං පවත්තෙන්තා මහන්තං පුජමකංසු. මිච්ඡාදිට්ඨිකාපි ඉමං අච්ඡරියං දිස්වා විමිහිතමානසා මිච්ඡාදිට්ඨිං හින්දිත්වා රතනත්තයපරායණා සරණං මගමංසුති.

22. චුට්ඨොපි පාදෙන ජිනස්ස ඵලං,
කලිඬගරො පා සි මහානුභාවො;
ලොකෙකනාථස්ස අනාසවස්ස,
මහානුභාවො හි අවින්තනියොති.

පාදපීඨිකාය වත්ථුං තතියං.

24. උත්තරසාමණෙරස්ස වත්ථුම්භි අයමානුපුබ්බිකථා

සො කිර පුරිමබුද්ධෙසු **[පුරිමබුද්ධෙ ඉතිසබ්බත්ථ]** කතාධිකාරො තත්ථ තත්ථ හවෙ විච්ච්චුපනිස්සයං පුඤ්ඤං උපවිනන්තො සුමෙධස්ස හගවතො කාලෙ විජ්ජාධරො හුත්වා හිමවති පටිවසති. තදා සුමෙධො නාම සම්මාසම්බුද්ධො විවෙක මනුබුහන්තො හිමවත්තං ගන්ත්වා රමණියෙ පදෙසෙ පල්ලඬ්ඤං ආභුජිත්වා නිසීදි. තදා විජ්ජාධරො ආකාසෙන ගච්ඡන්තො ඡබ්බණ්ණරංසිහි විරාජමානං හගවත්තං දිස්වා තීහි කණ්ණිකාරපුජ්ජෙහි පුජෙසි, පුජ්ජානි බුද්ධානුභාවෙන සත්ථු උපරි ඡත්තාකාරෙන අට්ඨංසු, සො තෙන භීයොසො මත්තාය පසන්තවිත්තො හුත්වා අපරහාගෙ කාලංකත්වා තාවතිංසහවතෙ නිබ්බන්තිත්වා උළාරං දිබ්බසම්පත්තිමනුභවන්තො යාවතායුකං තත්ථ ධත්වා තතො වුතො දෙවමනුස්සෙසු සංසරන්තො ඉමස්මිං බුද්ධුජ්ජාදෙ රාජගහනගරෙ බ්‍රාහ්මණමහාසාලස්ස පුත්තො හුත්වා නිබ්බන්ති. උත්තරොතිස්ස නාමං අහොසි. සො උත්තරමරුපධරො විඤ්ඤුතං පත්තො බ්‍රාහ්මණවිජ්ජාසු නිජ්ජන්තිං පත්වා ජාතියා රූපෙන විජ්ජාය සීලාවාරෙන ච ලොකස්ස මහනියො ජාතො, තස්ස තං පඤ්ඤාසම්පත්තිංදිස්වා වස්සකාරො මගධමහාමත්තො අත්තතො ධිතරං දාතුකාමො හුත්වා අත්තතො අධිප්පායං පවෙදෙසි. සො නිස්සරණජ්ඣාසයාය තං පටික්ඛිපිත්වා කාලෙනකාලං ධම්මසෙනාපතිං පයිරුපාසන්තො තස්ස සන්තිකෙ ධම්මං සුත්වා පටිලද්ධසද්ධො පබ්බජිත්වා වත්තසම්පන්නො හුත්වා ථෙරං උපට්ඨහති. තෙන ච සමයෙන ථෙරස්ස අඤ්ඤුතරො ආබාධො උප්පන්නො හොති, තස්ස හෙසජ්ජත්ථාය උත්තරසාමණෙරො පාතොව පත්තවීර මාදාය විහාරතො නික්ඛම්ම අත්තරාමග්ගෙ තළාකස්ස තීරෙ පත්තං යිපෙත්වා උදකසම්පං ගන්ත්වා මුඛං ධොවති, තදා අඤ්ඤුතරො උම්මග්ගවොරො කතකම්මො ආරක්ඛපුරිසෙහි අනුබද්ධො අග්ගද්වාරෙතෙව නගරතො නික්ඛම්තිත්වා පලායන්තො

අත්තනා ගහිතං රතනභණ්ඩිකං සාමණෙරස්ස පත්තෙ පක්ඛිපිත්වා පලායි. සො සාමණෙරොපි පත්තසමීපං
[සත්තුසමීපං ඉති පි කත්ථවි] උපගතො හොති, වොරං අනුබන්ධන්තා රාජපුරිසා සාමණෙරස්ස පත්තෙ භණ්ඩිකං දිස්වා
 අයං වොරො, ඉමිනා වොරියං කතන්ති සාමණෙරං පච්ඡාබාහං බන්ධිත්වා වස්සකාරස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස දස්සෙසුං.
 වස්සකාරො ච තදා රඤ්ඤො විනිවිජයෙ නියුත්තො හුත්වා ඡෙජ්ජහෙජ්ජං අනුසාසති. සො එසො පුබ්බෙ මම වචනං
 නාදිසි. සුද්ධපාසඤ්ඤියෙසු පබ්බජිති ච බද්ධාසාතන්තා තං කම්මං අසොධෙත්වා ජීවන්තමෙවෙනං සුලෙ
 උත්තාසෙථාති ආණා පෙසි, රාජපුරිසා තං නිමිබ්බලෙ උත්තාසෙසුං. සාමණෙරො සුලග්ගෙ නිසිත්තො උපජ්ඣායස්ස
 මෙ කො හෙසජ්ජං ආහරිස්සතිති සාරිපුත්තත්ථෙරං සරි. තතො ථෙරො තං පවත්ති. ඤත්වා සම්මාසම්බුද්ධස්ස කථෙසි,
 භගවා පි මහාසාවකපරිවුතො තස්ස ඤාණපරිපාකං ඔලොකෙත්වා තං යානමගමාසි. තතො භගවතො නික්ඛන්තභාවා
 සකලනගරෙ කොලාහලං අහොසි, මහාජනකායො සන්තිපති. අථ භගවා විජ්ජුරන්තභත්ථතලෙ
 නබමණිමයුබසමිහින්තිනිනාභාසනාය පග්ගරන්තජාතිහිඩ්ගුලකසුවණ්ණරසධාරාවිය ජාලාවගුණ්ඨිතමුදුනලුනාඩිගුලං
 භත්ථං උත්තරස්ස සීසෙ යථෙත්වා උත්තර ඉදං තෙ පුබ්බෙ කතපාපකම්මස්ස ඵලං උජ්ජන්තං, තත්ථ තයා
 පච්චවෙක්ඛණබලෙන අධිවාසනා කාතබ්බාති ආහ. තෙනෙව ආහ.

1. අතීතෙ කිර එකස්මිං, ගාමෙ ත්ව මසි දාරකො;
දාරෙකෙහි සමාගමිම, කීළන්තො කෙළිමණ්ඩලෙ.
2. ගහෙත්වා සුබ්බමං සුකං, තදා ත්වං නිමිබජල්ලියා;
උත්තාසෙසි තත්ථ සුලෙ, ජීවමානකමක්ඛිකං.
3. අපරමිපි තෙ පාපකම්මං, පවක්ඛාමී සුණොහි මෙ;
ඔවදන්තිං හිතෙන ත්වං, අතීතෙ සකමාතරං.
4. ජීවසුලෙ නිසිදාති, කොපෙනාහිසපි තුවං;
ඉමෙහි ද්විති පාපෙහි, සරං සංසාරසාගරෙ.
5. පඤ්චජාතිසතෙ අවිජ්, ජීවසුලමිහි නිමිබපෙ;
අයං තෙ වරිමා ජාති, එත්ථාපිව විපච්චි සොති.

එවමාදිනා නයෙන තස්ස අජ්ඣාසයානුරූපෙන ධම්මං දෙසෙසි, උත්තරො අමනාහිසෙකසදිසෙන සන්ථුතො
 භත්ථසම්මපස්සඤ්ජානපසාදසොමනස්සනාය උළාරං පිතිපාමොජ්ජං පටිලභිත්වා යථාපරිචිතං විපස්සනාමග්ගං
 සමාරුල්ලො ඤාණස්ස පරිපාකං ගතන්තා සන්ථු දෙසනාවිලාසෙන මග්ගපටිපාටියා සබ්බකිලෙසෙ බෙපෙත්වා
 ඡළහිඤ්ඤො අහොසි. ධම්මං සුත්වා තත්ථ සමාගතානං දෙවමනුස්සානං චතුරාසිතිපාණසහස්සානං ධම්මාහිසමයො
 අහොසිති වදන්ති. උත්තරො පන ඡළහිඤ්ඤො හුත්වා සුලතො උට්ඨන්තිවා ආකාසෙ යත්වා පාටිභාරියං දස්සෙසි.
 මහාජනා අවිජරියබ්බතවිත්තා ජාතා අහෙසුං. තාවදෙවස්ස වණොරුන්ධි, සො හික්ඛුහි ආවුසො තාදිසං දුක්ඛං
 අනුභවන්තො කථං ත්වං විපස්සනං අනුයුඤ්ඤිතුං සක්ඛිති පුට්ඨො පගෙව මෙ ආවුසො සංසාරෙ ආදීනවො
 සඬ්ඛාරානඤ්ච සභාවො සුදිට්ඨො. තස්මාහං තාදිසං දුක්ඛං අනුභවන්තොපි අසක්ඛිං විපස්සනං වඩ්ඪෙත්වා විසෙසං
 අධිගන්තුංති ආහ. අථාපරභාගෙ සො හික්ඛුසඬ්ඪසමජ්ඣෙ අත්තනො පුබ්බවරිතා පදානං පකාසෙන්තො ඉමා ගාථා
 අභාසි.

6. සුමෙධො නාම සම්බුද්ධො, ද්වන්තිංසවරලක්ඛණො;
විවෙකකාමො සම්බුද්ධො, හිමවන්ත මුපාගමී.
7. අජ්ඣාගහෙත්වා හිමවන්තං, අග්ගො කාරුණිකො මුනි;
පල්ලඬ්ඬිකං ආභුජිත්වාන, නිසිදි පුරිසුත්තමො.
8. විජ්ජාධරො තදා ආසිං, අන්තලික්ඛවරො අහං;
තිසුලං සුකතං ගස්හ, ගච්ඡාමි අම්බරෙ තදා.
9. පබ්බතග්ගෙ යථා අග්ගි, පුණ්ණමාසෙව වන්දිමා;
චනං ඕභාසතෙ බුද්ධො, සාලරාජාව ථුල්ලිතො.
10. වනග්ගා නික්ඛමිත්වාන, බුද්ධරංසි විධාවරෙ;
නලග්ගිවණ්ණසඬ්ඬිකාසා, දිස්වා විත්තං පසාදයිං.
11. විචිනං අද්දසං පුජ්ථං, කණ්ණිකාරං දෙවගන්ධිකං;
තිණ්ණ පුජ්ථානි ආදාය, බුද්ධසෙට්ඨං අපුජයිං.
12. බුද්ධස්ස ආනුභාවෙන, තිණ්ණ පුජ්ථානි මෙ තදා;
උද්ධවණ්ටා අධොපත්තා, ඡායං කුබ්බන්ති සන්ථුතො.
13. තෙන කම්මෙන සුකතෙන, වෙතනාපණ්ඩිතිව;
ජහිත්වා මානුසං දෙහං, තාවතිංසමගඤ්ජහං.
14. තත්ථ මෙ සුකතං බ්‍රාහ්මිණං, කණ්ණිකාරීති ඤායති;
සට්ඨියොජන මුබ්බෙධං, තිංසයොජනවිත්ථනං.

15. සහස්සකණ්ඩං සතභෙණ්ඩු, ධජාලු හරිතාමයං;
සතසහස්සානි බ්‍යුහානි, බ්‍යාමිභෙ පාතුරහංසු මෙ.
16. සොණ්ණමයා මණ්ණමයා, ලොහිතඬකමයා පිච;
ඵලිකා පිච පල්ලඬකා, යදිච්ඡක යදිච්ඡකා.
17. මහාරහඤ්ච සයනං, තුලිකං චිකතියකං;
උද්දලොමිකඵකන්තං, ඛිම්බොහනසමායුතං.
18. හවනා නික්ඛමිත්ථාන, චරන්තො දෙවචාරිකං;
යදා ඉච්ඡාමි ගමනං, දෙවසංසපුරක්ඛතො.
19. පුප්ඵස්ස හෙට්ඨා තිට්ඨාමි, උපරිච්ඡදනං මම;
සමන්තා යොජනසතං, කණ්ණිකාරෙහි ඡාදිතං.
20. සට්ඨිතුරියසහස්සානි, සායං පානං උපට්ඨහුං;
පරිවාරෙන්ති මං නිච්චං, රත්තින්දිවමනන්දිතා.
21. තත්ථ නච්චෙහි ගීතෙහි, තාලෙහි වාදිතෙහි ව;
රමාමි ඛිඬ්ඨාරතියා, මොදාමි කාමකාමහං.
22. තත්ථ භුත්වා ච පිත්ථා ච, මොදාමි තිදසෙ තදා;
නාරිගණෙහි සහිතො, මොදාමි බ්‍යාමිහමුත්තමෙ.
23. සතානං පඤ්චක්ඛන්තුඤ්ච, දෙවරජ්ජ මකාරයිං;
සතානං තිණ්ණක්ඛන්තුංච, චක්ඛවත්ති අභොසහං;
පදෙසරජ්ජං විපුලං, ගණනාතො අසංඛියං.
24. හවාහවෙ සංසරන්තො, මහාභොගං ලභාමහං;
භොගෙ මෙ උභතතා නත්ථි, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
25. ද්වෙ මෙ හවෙ සංසරාමි, දෙවත්තෙ අථ මානුසෙ;
අඤ්ඤං ගතීං න ඡානාමි, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
26. ද්වෙ මෙ කුලෙ පජානාමි, ඛත්තියෙ වාපි බ්‍රාහ්මණෙ;
නිවෙ කුලෙ න ඡානාමි, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
27. හත්ථියානං අස්සයානං, සිව්කං සන්දමානිකං;
ලභාමි සබ්බමෙවෙ තං, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
28. දාසිගණං දාසගණං, නාරියො ච අලඬකතා;
ලභාමි සබ්බ මෙවෙ තං, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
29. කොසෙයාකම්ඛලියානි, බොමකප්පාසිකානිච;
ලභාමි සබ්බමෙවෙතං, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
30. නචචත්ථං නචඵලං, නචග්ගරසභොජනං;
ලභාමි සබ්බමෙවෙතං, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
31. ඉමං බාද ඉමං භුඤ්ජ, ඉමමිහි සයනෙ සය;
ලභාමි සබ්බමෙවෙතං, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
32. සබ්බත්ථ පුජිතො භොමි, යසො අච්චුග්ගතො මම;
මහෙසක්ඛො සදා භොමි, අහෙජ්ජපරියො සදා;
ඤාතීනං උත්තමො භොමි, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
33. සීතං උණ්හං න ඡානාමි, පරිලාභො න විජ්ජති;
අථො චෙතසිකං දුක්ඛං, හදයෙ මෙ න විජ්ජති.
34. සුවණ්ණවණ්ණො හුත්ථාන, සංසරාමි හවාහවෙ;
වෙචණ්ණියං න ඡානාමි, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
35. දෙවලොකා චචිත්ථාන, සුක්කමුලෙන වොදිතො;
සාවත්ථියං පුරෙ ඡානො, මහාසාලෙ සුඅඬ්ඨකෙ.
36. පඤ්චකාමගුණෙ හිත්ථා, පබ්බජිංඅනගාරියං;
ඡාතියා සත්තවස්සොහං, අරහත්තමපාපුණිං.
37. උපසම්පාදයි බුද්ධො, ගුණමඤ්ඤාය චක්ඛුමා;

තරුණොව පූජනීයො හං, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.

38. දිබ්බවක්ඛං විසුද්ධං මෙ, සමාධිකුසලො අහං;
අභිඤ්ඤාපාරමිජ්ජත්තො, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
39. පටිසම්භිදා අනුප්පත්තො, ඉද්ධිපාදෙසු කොට්ඨො;
සද්ධම්මෙ පාරමිජ්ජත්තො, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
40. තිංසකප්පසහස්සම්භි, යං බුද්ධමභිපූජයිං;
දුග්ගතිං නාහිජානාමි, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
41. කිලෙසා ක්කාපිතා මය්හං, භවා සබ්බෙ සමුහතා;
නාගොව ඛන්ධනං ඡෙත්වා, විහරාමි අනාසවො.
42. ස්වාගතං වත මෙ ආසි, බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකං;
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තො, කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
43. පටිසම්භිදා වතස්සො ව, විමෙක්ඛා පිච අට්ඨිමෙ;
ඡළභිඤ්ඤා සවිජ්ජිකතා, කතං බුද්ධස්ස සාසනංති;
තං සුත්වා බහු කුසලකම්මපරායණා අහෙසුං.
44. සහෙතුකා පච්ඡිමිකාපි සත්තා,
පාපං න සක්කොන්ති ජහාතුමෙවං;
අනිච්ඡමානෙහි ජනෙහි දුක්ඛං,
ආරාව පාපං පරිවජ්ජනීයංති.

උත්තරසාමණෙරස්ස වන්දුං චතුත්ථං.

25. කචිරපට්ටන වන්දුම්භි අයමානුපුබ්බිකථා

ජම්බුදීපෙ කිර වොළුරට්ඨෙ කාචිරපට්ටනං නාම අහොසි. තත්ථ මාහිස්සරිකා බහු මිච්ඡාදිට්ඨිකා වසන්ති. තත්ථෙකස්මිං දෙවාලයෙ චිත්තකම්මං කරොන්තා එකස්මිං ඵලකෙ ඉස්සරස්ස ඔනමිත්වා වන්දනාකාරං භගවතො රූපං අකංසු. තස්මිං සමයෙ තත්ථ බහු උපාසකා තං දෙවකුලං ගන්ත්වා තත්ථ තත්ථ චිත්තකම්මානි ඔලොකෙන්තා තස්මිං ඵලකෙ තං චිත්තකම්මං අද්දසංසු. දිස්වාන තෙ අහො අම්භෙහි අපස්සිතබ්බං පස්සිතං. සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්බමකෙ සස්සමණබ්‍රාහ්මණියාසදෙවමනුස්සාය පජාය ව අපරිමාණෙසු චක්කවාළෙසු භගවතො උත්තරිතරං යපෙත්වා සමසමොපි නත්ථී. සකලෙහි සත්තනිකායෙහි වන්දනීයො පූජනීයො භගවා. අනනුරූපං තස්ස එතෙහි කතංති රොදන්තා පරිදෙවන්තා රාජද්වාරං ගන්ත්වා උග්ගොසෙසුං, තං සුත්වා රාජා තෙ පක්කොසාපෙත්වා කස්මා තුම්භෙ උග්ගොසෙථාති පුච්ඡී, තෙ එව මාහංසු. දෙව අම්භාකං භගවා දෙවාතිදෙවො සක්කාතිසක්කො බ්‍රහ්මාතිබ්‍රහ්මා මෙරුව අවලො සාගරො ගම්භීරො ආකාසොව අනන්තො පට්ඨිව පත්ථටොතිආදීහි භගවතො ගුණං වණ්ණෙසුං. තෙන වුත්තං අපදානෙ.

1. බත්තිංසලක්ඛණධරො, සුනක්ඛත්තොව වන්දිමා;
අනුබාඤ්ජනසම්පත්තො, සාලරාජාව පුල්ලිතො.
2. රංසිජාලපරික්ඛිත්තො, දිත්තොව කතකාවලො;
බ්‍යාමජ්ජපහාපරිවුතො, සතරංසි දිවාකරො.
3. සොණ්ණා නනො ජිනවරො, සමණීව සිලුවිවයො;
කරුණාපුණ්ණහදයො, විචට්ටො විය සාගරො.
4. ලොකවිස්සුතකිත්තිව, සිනෙරුව නගුත්තමො;
යසසා චිතතො ධීරො, ආකාසසදිසො මුනි.
5. අසඬගචිත්තො සබ්බත්ථ, අනිලො විය නායකො;
පතිට්ඨා සබ්බභූතානං, මහීව මුනිසුත්තමො.
6. අනුපලිත්තො ලොකෙන, තොයෙන පදුමං යථා;
කුවාදගච්ඡදහනො, අග්ගික්ඛන්ධොව සොහති.
7. අගදො විය සබ්බත්ථ, කිලෙසවිසනාසකො;
ගන්ධමාදනසෙලොව, ගුණගන්ධවිභූසිතො.
8. ගුණානං ආකරො ධීරො, රතනානංව සාගරො;
සිත්ථුව වතරාජීනං, කිලෙසමලභාරකො.

9. විජයීව මහායොධො, මාරසෙනප්පමද්දනො;
වක්කවත්තීව සො රාජා, බොජ්ඣංගිගරතනිස්සරො.
10. මහාභිසක්කසඬකාසො, දොසබ්බාධිතිකිච්ඡකො;
සල්ලකත්තො යථා වෙජ්ජා, දිට්ඨිගණ්ඩවිචාලකො.
11. සත්ථා නො භගවා දෙව, මහාබ්‍රහ්මෙහි වන්දිතො;
දෙවින්දසුරසිද්ධෙහි, වන්දනීයො සදා දරා.
12. සබ්බෙසු වක්කවාලෙසු, යෙ අග්ගා යෙ ච පුජිතා;
තෙසමග්ගො මහාරාජ, භගවා නො පතාපවාති.

අයුත්තං දෙව දෙවකුලෙහි කතංති ආභංසු. තං සුත්වා රාජා හො සබ්බෙපි මනුස්සා අත්තනො අත්තනො දෙවතානං මහත්තභාවං කථෙත්ති. තුම්භාකං පන සත්ථුනො මහත්තභාවං කථං අම්භාකං ජානාපෙථාති, උපාසකා න ගරු ත්වං මහාරාජ ඵලකං ආභරාපෙත්වා සුද්ධවත්ථෙන්න වෙයෙත්වා තං අත්තනො මුද්දිකාය ලක්ඡණ්වා සුරක්ඛිතසුගොපිතෙ එකස්මිං දෙවකුලෙ යථෙත්වා සත්තාභවිවයෙන ආභරාපෙත්වා තං ඔලොකෙථ, තදා නො සත්ථුනො මහත්තානුභාවං ජානාථාති ආභංසු, අථ රාජා තෙසං චූත්තනියාමෙනෙව කාරාපෙත්වා අත්තොදෙවකුලෙ යථෙත්වා සබ්බද්වාරාති පිදහිත්වා ලක්ඡණ්වා රක්ඛෙය්‍යාථාති නියොජෙසි. තතො තෙ උපාසකා සබ්බෙ සන්නිපතිත්වා සත්තාහං දානං දෙන්තා සීලං රක්ඛන්තා උපොසථකම්මං කරොන්තා සබ්බසත්තෙසු මෙත්තිං භාවෙන්තා සබ්බසත්තානං අත්තනා කතපුඤ්ඤෙසු පත්තිං දෙන්තා තිණ්ණං රතනානං පූජං කරොන්තා ඵවං උග්ගොසෙසු. අම්භාකං කතකුසලනිස්සන්දෙන ලොකෙ මහිද්ධිකා මහානුභාවා සබ්බෙ දෙවා ච ලොකං පාලෙන්තා වත්තාරො මහාරාජානො ච අම්භාකං සත්ථුනො උපට්ඨානාය [උපට්ඨාය ඉතිසබ්බත්ථ] ධීතභාවං දස්සෙන්තුති සච්චකිරියං අකංසු. අථ තෙසං පුඤ්ඤානුභාවෙන තස්මිං බණ්ණෙ සක්කස්ස දෙවරඤ්ඤො පණ්ඩුකම්බලසිලාසනං උණ්ණාකාරං දස්සෙසි. තතො සො මනුස්සලොකං ඔලොකෙන්තො මිච්ඡාදිට්ඨිහි කතං තං විජ්ජකාරං දිස්වා සංවිග්ගො ආගන්ත්වා ඉස්සරං භගවතො පාදෙ වන්දිත්වා සයිතාකාරං කත්වා තං පවත්තිං උපාසකානං කථෙත්වා සකට්ඨානමෙව අගමාසි. තතො සත්තමෙ දිවසෙපාතොව තෙ සබ්බෙපි රඤ්ඤො සන්තිකං ගන්ත්වා වන්දිත්වා ඵවමාහංසු. දෙව ඉස්සරො අම්භාකං භගවතො පාදෙ සිරසා වන්දිත්වා නිපන්නොති. අථ රාජා තෙසං කථං සුත්වා නගරෙ හෙරිං වරාපෙත්වා මහාපතෙ සන්නිපාතෙත්වා තෙහි පරිවුතො දෙවකුලං ගන්ත්වා ලක්ඡං හින්දාපෙත්වා ද්වාරං විවරිත්වා ඵලකං ආභරාපෙත්වා වෙඨිතසාධකෙ මොවාපෙසි. අථ රාජා ඵ මහාජනො ඵ තං මහත්තං පාටිහාරියං දිස්වා මිච්ඡාදිට්ඨිං පහාය සබ්බෙ සත්ථුනො සරණං මගමංසු. අථ රාජා තං දෙවකුලං හින්දාපෙත්වා මහත්තං රමණියං විහාරං කාරාපෙත්වා යාවජීවං පුඤ්ඤකම්මං කත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බත්ති.

13. අනබ්භුතං සත්ථු ධරියමානො,
කරොන්ති දිස්වා කුසලාති ඉද්ධිං;
යෙ තං මුනින්දෙ පරිනිබ්බුතමිහි,
කරොන්ති පුඤ්ඤාති මහබ්භුතං යෙති.

කාවීරපට්ටනවත්ථුං පඤ්චමං.

26. වොරසාතකවත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

එකස්මිං කිර සමයෙ අම්භාකං භගවා සාවත්තීයං උපනිස්සාය ජෙතවනෙ විහරති ධම්මදෙසනාය මහාජනස්ස සග්ගමොක්ඛසම්පදං දදමානො. තස්මිංසමයෙ පඤ්චසකා වොරා අට්ටිනො නගරං ආගන්ත්වා රත්තිභාගෙ වොරකම්මං කත්වා තෙන පුත්තදාරෙ පොසෙත්ති. අට්ටකදිවසං වොරා වොරකම්මත්ථාය නගරං පටිසන්තා නගරද්වාරෙ එකං දුක්ඛිතං ජනපදමනුස්සං පස්සිත්වා හම්භො කත්ථ වසතිති ප්‍රච්ඡිංසු, සො අත්තජනා ජනපදවාසිභාවං පකාසෙසි. අථස්ස තෙ කස්මා හො ඉමිනා දුක්ඛවාසෙන වස්සෙසි, එහි අම්භෙහි සද්ධිං වොරකම්මං කරොන්තො වත්ථාලඬිකාරසම්පන්නො පුත්තදාරං පොසෙහි. ඉමිනා කපණවාසෙන න වසාති ආභංසු. සො පනිමෙ යුත්තං කථෙත්තිති තෙසං වචනං සම්පට්ඨි. අථ තෙ ඵවං සති අම්භෙහි සද්ධිං ආගච්ඡාහිති වත්වා නං ගහෙන්වා අත්තොනගරං පට්ටිඨා තත්ථ තත්ථ විලුම්පන්තා වොරකම්මං අකංසු. තදා ජානපදිකො ලද්ධවිභවො ඉමමෙව වරතරන්ති තෙහි සද්ධිං වොරකම්මං කරොන්තො ජීවිකං කප්පෙසි, අට්ටකදිවසං රාජපුරිසා කතකම්මෙ තෙ සබ්බෙව ගහෙන්වා පච්ඡාභාහං ගාල්හං බන්ධිත්වා කොසලරඤ්ඤො දස්සෙසු, රාජා තෙ දිස්වා ඵවමාහ, හණ්ණෙ තුම්භාකං අත්තරෙ යො එතෙසං මාරෙන්වා ජීවිතක්ඛයං පාපෙස්සති, තස්ස ජීවිතදානං දම්මිති, තං සුත්වා තෙ වොරා සබ්බෙ අඤ්ඤමඤ්ඤාතිසුභදසම්බන්ධභාවෙන තං න ඉච්ඡිංසු. සො පන ජනපදවාසී මනුස්සො අභමෙනෙ සබ්බෙ මාරෙස්සාමිති රඤ්ඤො වත්වා තෙනානුඤ්ඤාතො තෙ සබ්බෙ මාරෙසි. තං දිස්වා තුට්ඨො රාජා තස්ස වොරසාතකම්මං අදාසි. සො වොරෙ ව චජ්ඣස්සත්තෙ ව මාරෙන්තො පඤ්චවිසතිවස්සාති වසන්තො අපරභාගෙ මහල්ලකො අහොසි. අථ සො මන්දබලන්තා කතිපයපහාරොනාපි වොරං මාරෙතුං න සක්කොති, රාජා තං ඤත්වා අඤ්ඤස්ස වොරසාතකම්මං අදාසි. අථ සො වොරසාතකම්මා [වොරසාතකම්ම ඉතිපිකත්ථවි] පරිහිනො අත්තනො ගෙහෙ වසති. තදා අඤ්ඤතරො මනුස්සො මන්තං පරිවත්තෙත්වා නාසාවාතෙන මනුස්සමාරණකමන්තං ජානාති. තථාහි හත්ථපාදකණ්ණනාසසිසාදිසු යංකිඤ්චි ඡෙජ්ජහෙජ්ජං කත්තුකාමො මන්තං පරිවත්තෙත්වා නාසාවාතං විස්සජ්ජෙති.

තං තං යානං ඡීජ්ජති භිජ්ජති, එවං මහානුභාවො සො මන්තො, අප්පං සො තං පුරිසං උපට්ඨතිත්වා මන්තං ලභිත්වා රඤ්ඤො සාසනං පෙසෙසි . අහං ඉතො පුබ්බෙ මහල්ලකත්තා වොරානං භත්ථපාදාදයො දුක්ඛෙන ඡෙජ්ජ හෙජ්ජං කරොමි, මාරෙතබ්බෙපි දුක්ඛෙන මාරෙමි. ඉදානි පනාහං තථා න කරොමි, මම මන්තානුභාවෙන ඡෙජ්ජහෙජ්ජකම්මං කරිස්සාමිති. රාජා තං සාසනං සුත්වා සාධුති තං පක්කොසාපෙත්වා යානන්තරං තස්සෙව පාකතික මකාසි. සො තතො පට්ඨාය තං කම්මං කරොන්තො පුන පඤ්චවස්සානි අතික්කාමෙසි. සො මහල්ලකො ඛිණායුකො දුබ්බලො මරණමඤ්චපරායණො හුත්වා මරණවෙදනාදුක්ඛෙන මහන්තෙන භයානකෙන සද්දෙන විස්සරං විරවන්තො නිමිලිතෙන චක්ඛුනා භයානකං නරකග්ගිජාලාපජ්ජලන්තආයකුට්ඨග්ගරාධරෙ නිරයපාලෙ ව පස්සන්තො නිපන්තො හොති, තතො තස්ස පටිවිස්සකගෙහෙ මනුස්සා තස්ස භයානකසද්දසවණෙන ගෙහං ඡට්ටෙත්වා පලායිංසු. තස්මිං කිර දිවසෙ මහාසාරිපුත්තත්තෙපරො දිබ්බචක්ඛුනා ලොකං ඔලොකෙන්තා තං වොරසාතකං තදභෙව කාලංකත්වා නිරයෙ නිබ්බත්තමානං දිස්වා මයි තත්ථ ගතෙ පනෙස මයි පසාදෙන සග්ගෙ නිබ්බත්තතිති ඤත්වා අජ්ජ මයා තස්සානුග්ගහං කාතුං වට්ටතිති පුබ්බණ්භසමයං නිවාසෙත්වා තස්ස සරද්ථාර ගගමාසි. අප්පං සො ථෙරං දිස්වා කුද්ධො කොපෙන තට්ඨවායමානදෙහො අජ්ජ තං විජ්ඣත්වා ථාලෙත්වා මාරෙස්සාමිති නිපන්තොව මන්තං පරිවත්තෙත්වා නාසාවාතං විස්සජ්ජෙසි, ථෙරො තස්මිං බණෙ නිරොධසමාපන්තො නිරොධා වුට්ඨාය සුරියො විය විරොවමානො අට්ඨාසි, අප්පං සො ථෙරස්ස තයො වාරෙ තථෙව කත්වා කිඤ්චි කාතුං අසක්කොන්තො අතිවිය විමිනිතවිත්තො ථෙරෙ විත්තං පසාදෙන්වා අත්තනො පටියත්තං පායසං ථෙරස්ස දාපෙසි, ථෙරො මඩ්ගලං වඩ්ඪෙත්වා විහාරමෙව අගමාසි, වොරසාතකො ථෙරස්ස දින්තදානං අනුස්සරන්තො තස්මිං බණෙ කාලං කත්වා සග්ගෙ නිබ්බත්ති. අහො විතරාගානං බුද්ධපුත්තානං ආනුභාවො. එවං නරකෙ නිබ්බත්තමානොපිස්ස බලෙන සග්ගෙ නිබ්බත්තොති. තථාහි.

1. දානං තාණං මනුස්සානං, දානං දුග්ගතිවාරණං;
දානං සග්ගස්ස සොපානං, දානං සන්තිකරං පරං.
2. ඉච්ඡිතිච්ඡිතදානෙන, දානං චිත්තාමණි විය;
කප්පරුක්ඛොව සත්තානං, දානං හද්දසටොවිය.
3. සීලවත්තස්ස දානෙන, චක්කවත්තිසිරිමපි ව;
ලහන්ති සක්කසම්පත්තිං, තථා ලොකුත්තරං සුඛං.
4. පාපකම්මෙසු නිරතො, ධීතොයං නරකායනෙ **[නරකාවනෙ ඉතිපිකත්ථවි]**;
සාරිපුත්තස්ස ථෙරස්ස, පිණ්ඩපාතස්ස වාහසා.
5. අපායං පරිවජ්ජෙත්වා, නෙකදුක්ඛසමාකුලං;
දෙවසඬ්ඨපරිබ්බුල්ලො, ගතො දෙවපුරං වරං.
6. තස්මා සුඛෙන්තෙ සද්ධාය, දෙප්ප දානානි කාමදං;
දානං දෙන්තෙහි සීලමපි, පාලනීයංතිසුන්දරන්ති **[පාලනංවාතිසුන්දරං ඉතිපිකත්ථවි]**.

අප්පං භික්ඛු ධම්මසභායං සන්තිපතිත්වා නිසින්නා භගවන්තං පුච්ඡිංසු, කිංභන්තෙ සො පාපො චතුසු අපායෙසු කතරස්මිං නිබ්බත්තොති. අප්පං සත්ථා අජ්ජෙස භික්ඛවෙ සාරිපුත්තස්ස දින්තදානානුභාවෙන දෙවලොකෙ නිබ්බත්තො, තස්සෙව නිස්සන්දෙන අනාගතෙ පච්චෙකබුද්ධො භවිස්සතිති ඛ්‍යාකාසීති.

7. හො සාරිපුත්තෙ නිහිතජ්ජදානං,
බණෙන පාපෙති හි සග්ගමග්ගං;
තස්මා සුඛෙන්තෙසු දදාප දානං,
කාමත්ථ වෙ සග්ගමොක්ඛං පරත්ථ.

වොරසාතකවත්ථුං ඡට්ඨමං.

27. සද්ධොපාසකස්ස චත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

අතීතෙ කිර කස්සපදසබලස්ස කාලෙ එකො පුරිසො සද්ධො රතනත්තයෙසු පසන්තො උච්ඡ්‍රයන්තකම්මෙන ජීවිකං කප්පෙන්තො පටිවසති. අප්පං සො එකං ගිලානභික්ඛුං දිස්වා තස්ස උච්චිකමත්තං සජ්ජිං අදාසි, තථෙවෙකස්ස භික්ඛුස්ස එකං ගුළපිණ්ඩං අදාසි, අථාපරස්මිංදිවසෙ එකං ඡාතජ්ඣක්කං සුනඛං දිස්වා තස්ස භත්තපිණ්ඩෙන සඬ්ගහ මකාසි, අපෙකස්ස ඉණ්ට්ඨකස්ස එකං කභාපණං අදාසි, අපෙකදිවසං ධම්මං සුණමානො ධම්මදෙසකස්ස භික්ඛුස්ස සාටකං පුපෙසි, සො එත්තකං පුඤ්ඤකම්මං කත්වා භවෙසු වරමානොහං සමුද්දපබ්බතාදිසුපි යං යං ඉච්ඡාමි. තං තං සමිජ්ඣතුති පත්ථනං අකාසි, සො අපරභාගෙ කාලං කත්වා තෙභෙව කුසලමූලෙහි සුත්තජ්ජබුද්ධො විය දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිත්වා තත්ථ මහන්තං දිබ්බසම්පත්තිං අනුභවිත්වා තතො වුතො අමිහාකං භගවතො කාලෙ සාවත්ථියං මහද්ධනෙ මහාසාලකුලෙ නිබ්බත්තිත්වා තතො සො විඤ්ඤානං පත්තො කාලෙන කාලං ධම්මං සුණන්තො සරාවාසෙ ආදීනවං පබ්බජ්ජාය ව ආනිසංසං සුත්වා පබ්බජිතො න විරෙතෙව අරහත්තං පාපුණි. සො අපරභාගෙ සත්ථාරං චන්දිත්වා පඤ්චසතභික්ඛුපරිවාරො උග්ගනගරං අගමාසි, තත්ථ සෙට්ඨිතො භරියා සද්ධා අහොසි පසන්තා. සා ථෙරං පඤ්චභි භික්ඛුසතෙහි සද්ධිං භික්ඛාය වරන්තං දිස්වා තුරිතතුරිතා ගන්ත්වා ථෙරස්ස පත්තං ගභෙත්වා සද්ධිං පඤ්චසතෙහි භික්ඛුහි හොපෙත්වා ථෙරං තත්ථ නිබ්බද්ධාසත්ථං යාවිත්වා පඤ්චසතකුටාගාරානි කාරාපෙත්වා

අලඬකරින්වා පඤ්චසතහික්කු තත්ථ වාසෙන්ති නිබ්බදං චතුපච්චයෙහි උපට්ඨානමකාසී. තතො ථෙරො තං පඤ්චසු සීලෙසු පට්ඨාපෙන්වා තත්ථ යථාහිරන්තං විහරින්වා අඤ්ඤත්ත ගන්තුකාමො අනුපුබ්බෙන පට්ටනගාමං අගමාසී, තත්ථ වසින්වා තතො නාවං අභිරුය්හ පඤ්චසතහික්කුහි පරිවුතො සමුද්දපිට්ඨෙත ගච්ඡති, සමුද්දං තරන්තස්ස තස්ස සාගරමජ්ඣෙ උදරවාතො සමුට්ඨහින්වා පිළෙති, තං දිස්වා හික්කු හන්තෙ ඉදං පුබ්බෙ කෙන වූපසමෙස්සතිති පුච්ඡිංසු, ථෙරො පුබ්බෙ මෙ ආවුසො උලුඬකමත්තෙ සජ්ජිපිතෙ රොගො වූපසම්මතිති ආහ, හික්කු හන්තෙ සමුද්දපිට්ඨෙ කථං සජ්ජිං ලභිස්සාම, අධිවාසෙථාති ආහංසු, තං සුත්වා ථෙරෙන [\[ථෙරොනනොආයස්මන්තා ඉතිසබ්බත්ථ\]](#) න නො ආයස්මන්තා සජ්ජි දුල්ලහා, මම පත්තං ගහෙන්වා සමුද්දොදකං උද්ධරින්වා ආනෙථාති වුත්තෙ හික්කු තථා අකංසු. උද්ධට්මත්තමෙව තංඋදකං පරිවත්තෙන්වා සජ්ජි අහොසී, අථ හික්කු තං දිස්වා අච්ඡරියබ්බතචින්තා ජාතා ථෙරස්ස සජ්ජිං උපනාමෙසුං, ථෙරෙන සජ්ජිනො [\[සජ්ජිනා ඉතිසබ්බත්ථ\]](#) පිතමත්තෙ සො ආබාධො වූපසම්, අථස්ස හික්කුහි කි මෙතං හන්තෙ අච්ඡරියං, න නො ඉතො පුබ්බෙ ඵලරූපං දිට්ඨපුබ්බංති වුත්තෙ ථෙරො තෙනහි කතපුඤ්ඤානං පුඤ්ඤවිපාකං පස්සිස්සථාති වත්වා සමුද්දං ඔලොකෙසී ඉදං සජ්ජි හොතුති. අථස්ස වක්ඛුපථෙ සමුද්දෙ සබ්බොදකං පරිවත්තෙන්වා සජ්ජි අහොසී. අථස්ස හික්කු අබ්බතචින්තා අඤ්ඤම්පි ඊදිසං පුඤ්ඤං අත්ථි හන්තෙති පුච්ඡිංසු, තතො ථෙරො තෙනහි පස්සථායස්මන්තා මම පුඤ්ඤන්ති වත්වා සමන්තා තත්ථ තත්ථ සනසෙලපබ්බතෙ ඔලොකෙසී, සබ්බානි තානි ගුලපිණ්ඩානි අහෙසුං, තතො වක්ඛුපථෙ සමන්තා හත්තභාජනානි දස්සෙසී සබ්බාඤ්ජනං සොපකරණං. තතො හිමවත්තං ඔලොකෙසී, සබ්බං තං සුවණ්ණමයං අහොසී. අථාහිමුඛට්ඨානෙ මහන්තං වනසණ්ඩං ඔලොකෙසී, සකලවනසණ්ඩංනානාවිරාගවත්ථෙහි සඤ්ජන්තං අහොසී, හික්කු තං තං පාටිභාරියං දිස්වා අනිච්චිමිති හන්තෙ කෙන තෙ පුඤ්ඤකම්මෙන ඵතාදිසානි පාටිභාරියානි හවිස්සන්තිති පුච්ඡිංසු, ථෙරො කස්සපදසබ්ලස්ස කාලෙ අත්තනා කතං සබ්බං තං කුසලං පකාසෙසී. තෙනෙන්ථ.

1. ඉමස්මිං හද්දකෙ කජ්ජෙ, කස්සපො නාම නායකො;
සබ්බලොකහිතත්ථාය, ලොකෙ උප්පජ්ජි වක්ඛුමා.
2. තදාහං උච්ඡ්‍යන්තම්හි, නියුත්තො ගුලකාරකො;
තෙන කම්මෙන ජීවාමි, පොසෙන්නො පුත්තදාරකෙ.
3. කිලන්තින්ද්‍රියමද්දක්ඛිං, හික්කුං රොගාතුරං තදා;
හික්ඛාචාරකවත්තෙන, සතත්ථං [\[සතමත්තමුපාගතං ඉතිසබ්බත්ථ\]](#) සමුපාගතං.
4. උලුඬකමත්තං සජ්ජිස්ස, අදදං තස්ස හික්කුනො;
සද්දහන්තො දානඵලං, දයායු දග්ගමානසො.
5. තෙන කම්මෙන සංසාරෙ, සංසරන්තො හවාහවෙ;
යත්ථිච්ඡාමි සතං තත්ථ, උප්පජ්ජති අනජ්ජකං.
6. ඉච්ඡාමහං සමුද්දස්මිං, ඵලම්පි සතමත්තනො;
තං තං සබ්බං සතං හොති, සතදානස්සිදං ඵලං.
7. සුණාථ මය්හං අඤ්ඤම්පි, පුඤ්ඤකම්මං මනොරමං;
තදා දිස්වානහං හික්කුං, රොගෙන පරිපිළිතං.
8. ගුලපිණ්ඩං ගහෙන්වාන, පත්තෙ තස්ස සමාකිරිං;
තෙන සො සුබ්බො ආසී, රොගං බ්‍යපගතං තදා.
9. තෙන මෙ ගුලදානෙන, සංසරං දෙවමානුසෙ;
යත්ථත්ථොස්මි ගුලෙනාහං, තත්ථ තං සුලභං මම.
10. සෙලාව විපුලා මය්හං, හොන්ති චිත්තානුවත්තකා;
මහන්තගුලපිණ්ඩාව, ගුලදානෙ ඉදං ඵලං.
11. අථාපි මෙ කතං පුඤ්ඤං, සුණාථ සාධු හික්ඛවො;
ජාතජ්ඣක්තං ඵන්දමානං, දිස්වාන සුනං තදා.
12. හත්තපිණ්ඩෙන සඩ්ගණ්ඨිං, තම්පි දානං ඵලාවහං;
තතො පට්ඨාය නාහොසී, අන්තපානෙන උභතතා.
13. සුලහන්තපානො සුබ්බො, අහොසිංජාතිජාතියං;
අජ්ජාපි යදි ඉච්ඡාමි, හොජනෙන පයොජනං.
14. වක්ඛුපථෙ සමන්තා මෙ, ජායන්තුක්ඛලියො බහු;
අථාපරම්පි කුසලං, අකාසිංතං සණාථ මෙ.
15. ඉණ්චධිකස්ස පොසස්ස, අදාසෙකං කභාපණං;
තෙන මෙ පුඤ්ඤකම්මෙන, අනොමභවසම්පදං.
16. පවුරං ජාතරූපඤ්ච, ලභාමි ජාතිජාතියං;
සචජ්ජ ධනකාමොහං, සනසෙලොපි පබ්බතො;

හොති හෙමමයං සබ්බං, ඉණතො මොවනෙ ඵලං.

17. අඤ්ඤම්පි මම පුඤ්ඤං හො, සුණාථ සුනිසොහනං;
කස්සපස්ස භගවතො, සාසනෙකං බහුස්සුතං.
18. දෙසෙන්තං මුනිනො ධම්මං, සුත්වා පීණිතමානසො;
පූජෙසිංසාටකං මය්හං, ධම්මස්ස ධම්මසාමිනො.
19. තෙනාහං පුඤ්ඤකම්මෙන, සංසරං දෙවමානුසෙ;
ලභාමි පටුරං චත්ථං, යං ලොකස්මිං වරං පරං.
20. ඉච්ඡමානො සවෙ අප්ප [\[ජානමානොපහංඅප්ප; ජානධානොවහංඅප්ප ඉතිකත්ථවි\]](#), හිමවත්තම්පි පබ්බතං;
නානාවිරාගචත්ථෙහි, ඡාදයිස්සං සමන්තතො.
21. සවෙ ඉච්ඡාමි අප්පෙච, චත්ථෙන්නච්ඡාදයා මිතෙ;
ජත්තවො චතුදිපස්මිං, චත්ථදානස්සිදං ඵලං.
22. එතෙසං පුඤ්ඤකම්මානං, වාහසා කාමභූමියං;
සම්පත්ති මනුභුත්වාන, සාවත්ථිපුර මුත්තමෙ.
23. ජාතො කුලෙ මහාභොගෙ,
වුද්ධිප්පත්තො සුබ්බෙධිතො;
තස්ස ධම්මං සුණිත්වාන,
පබ්බජිත්වාන සාසනෙ.
24. ලොකුත්තරං අග්ගරසං, භුඤ්චන්තො මුනිවාහසා;
කිලෙසෙ පජහිත්වාන, අරහත්තමපාපුණ්ණං.
25. කුසලං නා වමන්තබ්බං, බුද්දකන්ති කදාවිපි;
අනන්තඵලදං හොති, නිබ්බාණම්පි දදාති තං.

අථස්ස ධම්මදෙසනං සුත්වා හික්ඛු ව මහාජනො ව දානාදිකුසලකම්මං කත්වා යෙභුයොන සග්ගපරායණා අහෙසුංති.

26. මනොපසාදෙනපි අප්පපුඤ්ඤං,
එවං මහන්තං භවතීති ඤාත්වා;
මා අප්පපුඤ්ඤන්ති පමප්පථම්හො;
සරාථ දෙවිං ඉධ ලාජදායිං.

සද්ධොපාසකස්ස චත්ථුං සත්තමං.

28. කපණස්ස චත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා

අම්භාකං භගවති පරිනිබ්බුතෙ බාරාණසීනගරවාසී එකො දුග්ගතපුරිසො පරගෙහෙ භතීංකත්වා ජීවිකං කප්පෙති, තස්මිං සමයෙ නගරවාසීනො යෙභුයොන තස්මිං තස්මිං යානෙ මණ්ඩපාදයො කාරාපෙන්වා මහාදානං දෙන්ති, තං දිස්වා දුග්ගතො එවං වින්තෙසි, අහං පුබ්බෙ අකතපුඤ්ඤත්තා පරගෙහෙ භතීං කත්වා කිච්ඡෙන කසිරෙන ජීවාමි. නිවාසනපාරුපනම්පි වාසට්ඨානමත්තම්පි දුක්ඛතො ලභාමි. ඉදානි බුද්ධුප්පාදො චත්තති හික්ඛුසඬ්ඝොපි.

සබ්බෙ ඉමෙ දානං දත්වා සග්ගමග්ගං සොධෙත්ති. මයාපි දානං දාතුං වට්ටති. තම්මෙ දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය භවිස්සති. අපි ව මය්හං තණ්ඩුලනාලිමත්තම්පි නත්ථි, අකතවිරියෙන තං මත්ථකං පාපෙතුං න සක්කා, එතදත්ථායාහං උයොගං කත්වා දානං දස්සාමිති වින්තෙත්වා තතො පට්ඨාය භතීං පරියෙසමානො ගන්ත්වා තත්ථ තත්ථ භතීං කත්වා ලද්ධනිවාපෙ ව හික්ඛාවරියාය ලද්ධනිලතණ්ඩුලාදයො ව එකත්ථ සංභරිත්වා මනුස්සෙ සමාදාපෙන්වා තස්මිං මණ්ඩපං කාරාපෙන්වා වනකුසමාදිති තං අලඬ්ඝරිත්වා හික්ඛු නිමන්තෙත්වා මණ්ඩපෙ නිසීදාපෙන්වා සබ්බෙසං පායසං [\[පායාසං ඉතිසබ්බත්ථ\]](#) පටියාදෙන්වා හොජෙසි. අථ සො මරණකාලෙ අත්තනා කතං තං දානවරං අනුස්සරි. සො තෙන කුසලකම්මෙන සුත්තප්පබුද්ධො විය දෙවලොකෙ නිබ්බත්ති. තස්මිං තෙන කතපුඤ්ඤානුරූපං මහන්තං කතකවිමානං නිබ්බත්ති. සමන්තා තිගාචුතට්ඨානෙ දෙවතා නානා විධානි තුරියානි ගහෙන්වා උපහාරං කරොන්ති. නිච්චං දෙවච්ඡරාසභස්සානි [\[දෙවච්ඡරාසභස්සං ඉතිසබ්බත්ථ\]](#) තං පරිවාරෙන්වා තිට්ඨන්ති. එවං සො මහන්තං සම්පත්තිං අනුභවති. අට්ඨකදිවසං සුවණ්ණසෙලවිහාරවාසී මහාසඬ්ඝරක්ඛිතත්ථෙරො පත්තපට්ඨසම්භිදො දෙවවාරිකං වරමානො තං දෙවපුත්තං අනුපමාය දෙවසම්පත්තියා විරොවමානං දිස්වා උපසඬ්ඝම්ම ධීතො තෙන කතකම්මං පුච්ඡි. සොපිස්ස යථාභූතං බ්‍යාකායි, තෙනත්ථ.

1. සබ්බසොචණ්ණයො ආසී, පාසාදො රතනාමයො;
සොණ්ණසිඬ්ගසතාකිණ්ණො, දුද්දික්ඛො ව පහස්සරො.

2. කුටාගාර සතාකිණ්ණො, සොණ්ණමාලාසමාකුලො;
මුත්තකලාපාලමීඛන්ති, තත්ථ තත්ථ මනොරමා.
3. නෙකගබ්භසතාකිණ්ණො, සයනාසනමණ්ඩිතො;
විහත්තො භබ්බභාගෙහි, පුඤ්ඤවඩ්ඪකිනා කතො.
4. නච්චන්ති පමදා තත්ථ, හෙරිමණ්ඩලමජ්ඣගා;
ගායන්ති කාවි කීළන්ති, වාදෙන්ති කාවි තන්තියො.
5. තතො තිගාචුතෙ යානෙ, පාසාදස්ස සමන්තතො;
සභව්ඡරා දෙවපුත්තා, ගහෙන්වා ආතතාදයො.
6. මොදන්ති පරිවාරෙන්වා, නච්චගීතාදිනා සදා;
උල්ලඬ්ඝන්තිව සෙලෙන්ති, සිලාසන්ති සමන්තතො.
7. එවං මහිද්ධිකො දානි, තුවං වන්දොව භාසති;
පුච්ඡාමි තං දෙවපුත්ත, කිං කම්මමකරි පුරා.

දෙවපුත්තො ආහ.

8. අභොසිං දුග්ගතො පුබ්බෙ, ඛාරාණසිපුරුත්තමෙ;
දානං දෙන්ති නරා තත්ථ, නිමන්තෙත්වාන භික්ඛවො.
9. ජීවන්තො භතියා සොහං, දානං දෙන්තෙ මහාජනෙ;
තුට්ඨභට්ඨෙ පමුදිතෙ, එවං චිත්තෙසහං තදා.
10. සම්පන්නවත්ථාලඬ්ඝාරා, දානං දෙන්ති ඉමෙ ජනා;
පරත්ථපි පභට්ඨාව, සම්පත්තිමනුභොන්ති තෙ.
11. බුද්ධුජ්ජාදො අයං දානි, ධම්මො ලොකෙ පවත්ති;
සුසිලා දානි වත්තන්ති, දක්ඛිණෙය්‍යා ජිනොරසා.
12. අනාවට්ඨිතො [\[අවට්ඨිතොව; අන්ධට්ඨිතොව ඉතිපිකත්තවි\]](#) සංසාරො, අපායා ඛලු පූරිතා;
කල්‍යාණවිමුඛා සත්තා, කාමං ගච්ඡන්ති දුග්ගතිං.
13. ඉදානි දුක්ඛිතො හුත්වා, ජීවාමි කසිරෙනහං;
දලිද්දො කපණො දීනො, අජ්ජභොගො අනාලයො.
14. ඉදානි ඛිජං රොපෙමි, සුඛෙන්තෙ සාධුසම්මතෙ;
අජ්ජෙවනාම තෙනාහං, පරත්ථ සුඛිතො සියා.
15. ඉති චිත්තිය භික්ඛිත්වා, හතිං කත්වාන නෙකධා;
මණ්ඩපං තත්ථ කාරෙන්වා, නිමන්තෙත්වාන භික්ඛවො.
16. ආයාසෙන අදාසාහං, පායසං අමතාය සො;
තෙන කම්මවිපාකෙන, දෙවලොකෙ මනොරමෙ.
17. ජාතොමිහි දිබ්බකාමෙහි, මොදමානො අනෙකධා;
දීඝායුකො චණ්ණවන්තො, තෙජස්සීව අභොසහන්ති.

එවං දෙවපුත්තො අත්තනා කතපුඤ්ඤකම්මං චිත්තාරෙන කපෙසි, ථෙරොපි මනුස්සලොකං ආගන්ත්වා මනුස්සානං අත්තනා පච්චක්ඛන්තො දිට්ඨදිබ්බසම්පත්තිං පකාසෙසි. තං සුත්වා මහාජනො කුසලකම්මං කත්වා යෙභුයොන සග්ගෙ නිබ්බන්තොති.

18. අනාලයො දුග්ගතදීනකොපි,
දානං දදන්තො ධගතො විසෙසං;
සග්ගා පවග්ගං යදි පත්ථයච්චො,
හන්ත්වාන මච්ඡෙරමලං දදාපාති.

කපණස්ස වත්ථුං අට්ඨමං.

29. දෙවපුත්තස්ස වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

ඉතො පුබ්බෙ නාරදස්ස කිර සම්මාසම්බුද්ධස්ස කාලෙ අයං දීපො අඤ්ඤතරෙන නාමෙන පාකට්ටො අභොසි, සො පනෙකස්මිං කාලෙ දුබ්භික්ඛො අභොසි දුස්සස්සො, මහාජාතකභයං සත්තෙ පිළෙති. තස්මිං සමයෙ නාරදස්ස භගවතො එකො සාසනිකො සාවකො අඤ්ඤතරස්මිං ගාමෙ පිණ්ඩාය වරින්වා යථා ධොතපත්තොව නික්ඛමි.

අරක්කුකරණයේ ගෙන මනුස්සා එක තණ්ඩුලනාළිංපොටලිකාය බන්ධිතවා උදකෙ පක්ඛිපිත්වා පවිත්වා උදකං ගහෙන්වා පිවින්නො ජීවන්ති, තදා ථෙරං දිස්වා වන්දිත්වා පත්තං ගහෙන්වා තෙන තණ්ඩුලෙන හත්තං පවිත්වා පත්තෙ පක්ඛිපිත්වා ථෙරස්ස අදංසු. අප් තෙසං සද්ධාබලෙන සා උක්ඛලි හත්තෙන පරිපුණ්ණා අහොසි, තෙ තං අබ්බුතං දිස්වා අයාස්ස දින්නදානෙ විපාකො අප්පෙව නො දිට්ඨොති සොමනස්සජාතා මහාජනං සන්නිපාතෙත්වා තෙ හත්තං හොජෙත්වා පච්ඡා සයං භුක්ඛිංසු. හත්තස්ස ගහිතගහිතට්ඨානං පුරතෙව. තතො පට්ඨාය තෙ සම්පත්තමහාජනස්ස දානං දදන්තා ආයුපරියොසානෙ දෙවලොකෙ නිබ්බන්තිංසු, අප් සො ථෙරො හත්තං ආදාය ගන්ත්වා අරක්කුකරණයේ රුක්ඛමුලෙ නිසිදිත්වා භුක්ඛිංසුමාරති. තස්මිං කිර රුක්ඛෙ නිබ්බන්තො එකො දෙවපුත්තො ආභාරෙන කිලන්තො භුක්ඛිමානං ථෙරං දිස්වා අත්තභාවං විජහිත්වා මහල්ලකවෙසෙන තස්ස සම්පෙ අට්ඨාසි. ථෙරො අනාවජ්ජිත්වා භුක්ඛිති. දෙවපුත්තො වරිමාලොපං යපෙත්වා භුත්තකාලෙ උක්කාසිත්වා අත්තානං ධීතභාවං ජානාපෙසි. ථෙරො තං දිස්වා විජපට්ඨාසි හුත්වා වරිමං හත්තපිණ්ඩං තස්ස හත්තෙ යපෙසි, තතො සො හත්තපිණ්ඩං ගහෙන්වා ධීතො වින්තෙසි. ඉතො කිර මයා පුබ්බෙ සමණාභිමණානං වා කපණද්ධිකානං වා අත්තමසො කාකසුන්ධා දීනම්පි ආභාරං අදින්නපුබ්බං හවිස්සති, තෙනවාහං දෙවො හුත්වාපි හත්තං න ලභාමි. හන්දාහං ඉමං හත්තපිණ්ඩං ථෙරස්සෙව දස්සාමි, තං මෙ හවිස්සති දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය වාති. එවක්ඛි පන වින්තෙත්වා හත්තපිණ්ඩෙ ආසං පහාය ථෙරං උපසඬකම්ම සාමි දාසස්ස වො අලං ඉධ ලොකෙන සඬගහං. පරලොකෙන මෙ සඬගහං කරොථාති වත්වා තස්ස පත්තෙ ඔකිරි. අප්පස්ස හත්තපිණ්ඩං **[හත්තපිණ්ඩං ඉතිසබ්බන්තං]** පත්තෙ පතිතමත්තෙයෙව තිගාචුත්තට්ඨානෙ දිබ්බමයාති හත්තභාජනානිපක්ඛිංසු. දෙවපුත්තො ථෙරං පක්ඛිපිත්වාධීතෙන වන්දිත්වා තතො දිබ්බභොජනං ගහෙන්වා පට්ඨං දානං දත්වා පච්ඡා සයං භුක්ඛි. තතො දෙපුත්තො දුතියදිවසතො පට්ඨාය ථෙරස්ස ව සම්පත්තමහාජනස්ස ව මහාදානං දෙන්නො ආයුපරියොසානෙ 0 දෙවලොකෙ නිබ්බන්තිත්වා ඡසු කාමසග්ගෙසු අපරාපරං දිබ්බසම්පත්ති මනුභවමානො පදුමුත්තරස්ස භගවතො කාලෙ තතො චුතො ඛාරාණසියං අනෙකවිභවස්ස මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස කුටුම්භිකස්ස ගෙන නිබ්බන්ති. දෙවොතිස්ස නාමං අකංසු. අපරභාගෙ වික්ඛිංසු පත්තස්ස තස්ස මාතාපිතරො කාලමකංසු. සොවණ්ණමණිමුත්තාදිපුරිතකොට්ඨාගාරාදයො ඔලොකෙත්වා මම මාතාපිතරො මිච්ඡාදිට්ඨිකත්තා ඉතො දානාදිකික්ඛිකම්මං අකරිත්වා පරලොකං ගවිජන්තා කාකණිකමත්තම්පි අගහෙන්වා ගතා, අහං පන තං ගහෙන්වා ව ගම්ප්පාමිති සන්නිට්ඨානං කත්වා හෙරිං වරාපෙත්වා කපණද්ධිකවනිබ්බකෙ සන්නිපාතෙත්වා සත්තාහබ්බන්තරෙ සබ්බං සාපතෙයාං දානමුඛෙන දත්වා අරක්කුකරණයේ පවිසිත්වා ඉසිප්පබ්බජ්ජං පබ්බජිත්වා කසිණපරිකම්මං කත්වා පක්ඛිපිත්වා අට්ඨ සමාපත්තියො නිබ්බන්තෙත්වා ආකාසවාරි අහොසි. අප් තස්මිංසමයෙ පදුමුත්තරො නාම භගවා හංසවතීනගරෙ පටිවසන්නො දෙවබ්බුත්තාදිපරිචුතො වතුසවිච්ඡිංසුත්තං ධම්මං දෙසෙන්නො නිසින්නො හොති, තදා සො තාපසො ආකාසෙන ගවිජන්නො මහාජනසමාගමක්ඛිංසු භගවතො සරිරතො නික්ඛන්තප්පබ්බණ්ණරංසියො ව දිස්වා කිමෙතංති විමිහිතො ආකාසා ඔතරිත්වා මහතියා බුද්ධලිලාය නිසිදිත්වා ධම්මං දෙසෙන්නං භගවත්තං දිස්වා පසන්නමානසො පරිසන්තරෙ නිසින්නො ධම්මං සුත්වා භගවත්තං වන්දිත්වා අත්තනො අස්සමමෙව අගමාසි. අප් සො තත්තං යාවතායුකං යත්වා ආයුපරියොසානෙ තාවතිංසභවනෙ නිබ්බන්තො තිංසකප්පෙ දිබ්බසම්පත්තිමනුභවන්තො ඡසු කාමසග්ගෙසු අපරාපරියවසෙන සංසරි. එකපක්ඛිංසු අත්තභාවෙ සක්කො දෙවරාජා අහොසි, එකකට්ඨිකඅත්තභාවෙ වක්කවත්ති හුත්වා මනුස්සසම්පත්ති මනුභවිත්වා ඉමස්මිංබුද්ධජපාදෙ භගවති පරිනිබ්බතෙ සාවත්ථියං අරක්කුකරණයේ කුලගෙන නිබ්බන්තිත්වා සත්තවස්සිකො එකං හික්ඛුං ධම්මං දෙසෙන්නං අද්දස. දිස්වා තං උපසඬකම්මත්වා ධම්මං සුත්වා අනිච්ඡසක්ඛිංසු පටිලභිත්වා තත්තං නිසින්නොව අරහත්තං පාපුණි, තතො සො පත්තපට්ඨසම්භිදො අත්තනා කතපුක්ඛිකම්මං ඔලොකෙන්නො තං පුබ්බවරියං හික්ඛුන්තං මජ්ඣෙ පකාසෙන්නො ආහ. තස්මා.

1. නාරදො කිර සම්බුද්ධො, පුබ්බෙ ආසි නරුත්තමො;
ලොකං දුක්ඛා පමොවෙන්නො, දදන්තො අමතං පදං.
2. තස්මිං තු සමයෙ තස්ස, සාවකො ජින්නබන්ධනො;
හික්ඛිත්වා දීපකෙ ලද්ධ, මාභාරං පරිභුක්ඛිං.
3. රුක්ඛමුල මුපා ගක්ඛි, තත්ථාසිං රුක්ඛදෙවතා;
බුහුක්ඛිතා උදික්ඛන්ති, අට්ඨාසිං තස්ස සන්නිකෙ.
4. අදාසි මෙ හත්තපිණ්ඩං, කරුණාපුරිතන්තරො;
ගහෙන්වාන ධීතො පිණ්ඩං, සභමානො බුදුං තදා.
5. අදින්නත්තා මයා පුබ්බෙ, කික්ඛි දානං සුපෙසලෙ;
ජිසච්ඡාපිලිතො හොමි, ජානොපි දෙවයොනියං.
6. අජ්ජ ඛෙත්තං සුලද්ධංමෙ, දෙයාධම්මොපි විජ්ජති;
බිජමෙත්තං ව රොපෙමි, භවතො පරිමුත්තියා.
7. ඉති වින්තිය වන්දිත්වා, දාසස්ස සාමි වො අලං;
සඬගහං ඉධ ලොකස්මිං, කරොථ පාරලොකිකං.
8. ඉති වත්වා අදාසාහං, භුක්ඛි සොපි දයාපරො;
තෙනාහං පුක්ඛිකම්මෙන, සුධන්තමලහිං බණෙ.
9. තතො චුතො ඡදෙවෙසු, වින්දන්තො මහතිංසිරිං;

විරකාලං වසිං තත්ථ, දෙවිද්ධිහි සමඬිගිතා.

10. සතසහස්සෙ ඉතො කප්පෙ, පදුමුත්තරනාමකො;
උප්පජ්ජි ලොකනායකො, ධම්මරාජා තථාගතො.
11. මහිද්ධිකො තදා ආසිං, තාපසො කානනෙ වනෙ;
සම්පත්තපඤ්චා හිඤ්ඤාණො, ආකාසෙන වරාමහං.
12. තදා කාසෙන ගච්ඡන්තො, රම්මෙ භංසවතීපුරෙ;
බුද්ධරංසිපරික්ඛිත්තං, කෙනුමාලාවිලාසිතං.
13. දෙවසඬිසපරිබ්බුළ්භං, දෙසෙන්තං අද්දසං ජිනං;
සො තං දිස්වාන නහසා, ධීතොහං පරිසන්තරෙ.
14. ධම්මං සුත්වා උදග්ගොහං, කාලං කත්වාන සන්ථුනො;
තතො වුතො පපන්තොස්මි, තාවතිංසෙ මනොරමෙ.
15. තිංසකප්පසහස්සානි, වරන්තො දෙවමානුසෙ;
දුග්ගතිං නාහිජානාමි, ලභාමි විපුලං සුඛං.
16. එකපඤ්ඤාසතික්ඛිත්තුං, දෙවරජ්ජමකාරයිං;
අටෙකවිසතික්ඛිත්තුං, චක්කවත්ති අහොසහං.
17. පදෙසරජ්ජං කාසාහං, බහුක්ඛිත්තුං තහිං තහිං;
ඉමස්මිං හද්දකෙ කප්පෙ, නිබ්බුතෙතු **[නිබ්බුතෙසු ඉතිසබ්බත්ථ]** තථාගතෙ.
18. වොදිතො පුඤ්ඤකම්මෙන, සාවත්ථිපුරමුත්තමෙ;
උප්පජ්ජිත්වා කුලෙ සෙට්ඨෙ, ජාතියා සත්තවස්සිකො.
19. සුත්වා ධම්මං කටේත්තස්ස, හික්ඛුස්සඤ්ඤතරස්සහං;
භවස්සන්තං කරිත්වාන, අරහත්තමපාපුණිං.
20. සුදින්නං මෙ තදා දානං, සුස්සුතං ධම්මමුත්තමං;
දුක්ඛස්සන්තං අකාසාහං, තස්ස කම්මස්ස වාහසානි.

එවඤ්ච පන වත්වා බහු ජනෙ කුසලකම්මෙ නියොජෙසීති.

21. දානෙනපෙවං වරිමාය පිණ්ඩියා,
සවණාය ධම්මස්ස මුහුත්තකෙනා;
ලහන්ති සත්තා තිව්ධම්පි සම්පදං,
එලං වදෙ කො බහුදායකස්ස භො.

දෙවපුත්තස්ස වත්ථුං නවමං.

30. සිවලිත්ථෙරස්ස වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා

ඉතො කිර කප්පසතසහස්සමත්ථකෙ පදුමුත්තරො නාම සත්ථා ලොකෙ උදපාදි ධම්මදෙසනාය සත්තෙ අමතමහානිබ්බාණං පාපෙන්තො, තස්මිං සමයෙ භගවා භංසාවතියං සරාජිකාය පරිසාය මජ්ඣෙ එකං හික්ඛුං ලාභීනං අග්ගවිධානෙ යපෙසි. තදා රාජා තං දිස්වා තං යානං කාමයමානො බුද්ධපමුඛස්ස සඬිසස්ස මහාදානං දන්වා භගවතො පාදමුලෙ සිරසා නිපජ්ජි, තදාස්ස භගවා අනාගතෙ ගොතමස්ස භගවතො සාසනෙ තං යානං ලභිස්සසීති වත්වා බ්‍යාකාසි. තං සුත්වා මුදිතො රාජා පුඤ්ඤානි කත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බන්ති. තතො අපරභාගෙ බාරාණසියං සෙට්ඨිපුත්තො හුත්වා පච්චෙකබුද්ධසහස්සං චතුපච්චයදානෙන යාවජීවං පටිජග්ගිත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බන්තො මහන්තං සම්පත්ති මනුභවිත්වා තතො වුතො විපස්සිස්ස භගවතො කාලෙ ඛන්ධුමතීනගරෙ අඤ්ඤතරස්මිං කුලගෙහෙ නිබ්බන්ති. සො තස්මිං සමයෙ සෙනගුත්තවිධානෙ යත්වා රඤ්ඤො කම්මං කරොති, තදා නගරවාසීනො උපාසකගණො විපස්සිසම්මාසම්බුද්ධං උපසඬිකම්ම වන්දිත්වා භගවා භන්තෙ සසාවකො අම්භාකං අනුග්ගහං කරොතුති ස්වාතනාය නිමන්තෙත්වා මහාදානං දන්වා සබ්බෙ එකච්ඡන්දා භගවන්ත මුද්දිස්ස මහාරහං මහාපරිවෙණං කාරාපෙන්වා පරිවෙණමගෙ මහාදානං දදන්තා දානග්ගෙ අසුකං නාම තත්ථීති න වත්තබ්බන්ති වත්වා දානං පටියාදෙන්වා දානග්ගං ඔලොකෙන්තා නවදධිඤ්ච පටලමධුඤ්ච අපස්සන්තා පුරිසෙ පක්කොසිත්වා සහස්සං දන්වා දධිමධුං බිජ්පං පරියෙසිත්වා ආනෙථාති පෙසෙසුං, තෙ සහස්සං ගහෙන්වා දධිමධුං උපධාරෙතුං තත්ථ තත්ථ විවරන්තා ද්වාරන්තරෙ අට්ඨංසු, තදා අයං සෙනගුත්තො රඤ්ඤො සහන්තං දධිමධුං ආදාය ගච්ඡන්තො මහාද්වාරං සම්පාපුණි, අථ තෙ දධිමධුං දිස්වා භො කභාපණං ගහෙන්වා ඉමං දෙහීති යාවිංසු. තෙන **[තෙනදස්සාමි ඉතිපිකත්තව]** න දස්සාමීති වුත්තෙ යාවසහස්සං වඩ්ඪෙත්වා යාවිංසු. තතො සෙනගුත්තො ඉමං අප්පග්ගං සහස්සෙන යාවථ, කි මනෙන කරොථාති පුච්ඡි, තෙහි සම්බුද්ධත්ථායාති වුත්තෙ තෙනහි අභමෙව දස්සාමීති ජීරමරිවාදිහි සක්ඛරමධුථාණිකාදයො යොජෙන්වා දානග්ගං උපනාමෙසි. තං සත්ථු ආනුභාවෙන බුද්ධපමුඛස්ස අට්ඨසට්ඨිතික්ඛුසතසහස්සස්ස පහොණකං අහොසි. තතො සො

තෙන පුඤ්ඤකම්මෙන දෙවමනුස්සලොකෙසු සම්පත්ති මනුභවිත්වා අපරභාගෙ අමභාකං භගවතො කාලෙ කොලියනගරෙ මහාලිලිච්චිරඤ්ඤො උපනිස්සාය සුප්පියාය නාම අග්ගමහෙසියා කුච්ඡස්මිං පටිසන්ධිං ගණ්ඨි. සො සත්තමාසසත්තසංචච්ඡරාති මාතුකුච්ඡියං වසිත්වා සත්තදිවසාති මුල්භගබ්භො දුක්ඛමනුභවි. මාතුකුච්ඡිනො නික්ඛන්තස්ස තස්ස මාතෘපිතරො සිවලිති නාම මකංසු. එවං මහාපුඤ්ඤස්ස එත්තකං කාලං මාතුකුච්ඡිමිති දුක්ඛානුභවනං අත්තනාව කතෙන පාපබලෙන අහොසි, සො කිර අතීතෙ රාජා හුත්වා අත්තනො සපත්තරඤ්ඤා සද්ධිං සඬගාමෙන්තො මාතරා සද්ධිං මන්තෙසි. සා නගරං රුන්ධිත්වා අමීත්තෙ ගණ්ඨිතුං සක්කාති උපාය මදාසි, සොපි තස්සා වචනෙන නගරං රුන්ධිත්වා සත්තමෙ දිවසෙ අග්ගමහෙසි, තෙන පාපකම්මබලෙන මාතෘපුත්තානං එවං මහත්තං දුක්ඛං අහොසිති. තතො සා පුත්තං විජායනකාලෙ සත්තමෙ දිවසෙ භගවත්තං අනුස්සරිත්වා සුබ්බෙත භාරං මුඤ්චි. තුට්ඨා සා සත්තමෙ දිවසෙ බුද්ධපමුඛස්ස භික්ඛුසඬ්ඨස්ස මහාදානං අදාසි, අට්ඨස්සා පුත්තො සත්තවස්සිකකාලෙ ගෙහා නික්ඛම්ම සත්ථාරං දිස්වා පබ්බජ්ජං යාචි. සත්ථා සාරිපුත්තත්ථෙරස්ස නියොජෙසි, තතො සාරිපුත්තත්ථෙරෙන උපජ්ඣායෙන මොග්ගල්ලානමාවරියං කත්වා පබ්බජී, අට්ඨ සො බුරුග්ගෙයෙව අරහත්තං පත්වා බුද්ධසාසනං සොහෙසි, සො පුබ්බෙ කතපුඤ්ඤානුභාවෙන මහාපුඤ්ඤො අහොසි ලාභිනඤ්ච අග්ගො. අට්ඨකස්මිං සමයෙ භගවා රෙවතත්ථෙරං දස්සනාය බද්ධවනවිහාරං ගච්ඡන්තො නිංසභික්ඛුසහස්සෙහි සද්ධිං නිංසයොජනිකං ඡට්ටිකකන්තාරං සම්පාපුණි නිරුද්ධං අප්පහක්ඛං. යෙහෙයොන දෙවතා සිවලිත්ථෙරෙ පසන්නා. තස්මා භගවා සිවලිත්ථෙරං පුරතො වාරිකං කත්වා දෙවතාහි කාරාපිතෙ විහාරෙ වසන්නො දෙවතාහි සජ්ජිතදානං පරිභුඤ්ජන්තො රෙවතත්ථෙරං සංපාපුණිත්වා ගතකම්මං නිට්ඨාපෙත්වා ජෙනවනමාගම්ම ලාභිනං අග්ගට්ඨානෙ තං යජෙසිති. තෙන චුත්තං අපදානෙ.

1. පදුමුත්තරො නාම ජිනො, සබ්බධම්මෙසු වක්ඛුමා;
ඉතො සතසහස්සමිති, කප්පෙ උප්පජ්ජි නායකො.
2. සීලං තස්ස අසඬබ්බොයාං, සමාධි වජිරූපමො [\[වජිරූපමා ඉතිකත්ථවි\]](#);
අසංඛියං ඤාණවරං, විමුත්ති ව අනොපමා.
3. මනුජාමරනාගානං, බ්‍රහ්මානඤ්ච සමාගමෙ;
සමණබ්‍රාහ්මණාකිණ්ණෙ, ධම්මං දෙසෙති නායකො.
4. සසාවකං මහාලාභිං, පුඤ්ඤවත්තං ජුනිත්ඨරං,
යජෙසි එතදග්ගමිති, පරිසාසු විසාරදො.
5. තදාහං බත්තියො ආසිං, පුරෙ හංසවතීච්චගෙ [\[හංසාවතච්චගෙ ඉතිසබ්බත්ථවි\]](#);
සුත්වා ජිනස්ස තං වාකාං, සාවකස්ස ගුණං බහුං.
6. නිමන්තයිත්වා සත්තාහං, භොජයිත්වා සසාවකං;
මහාදානං දදිත්වාන, තං යානමභිපත්ථයිං.
7. තදා මං විනතං පාදෙ, දිස්වාන පුරිසාසහො;
සො සරෙන මහාවීරො, ඉමං වචනමබ්‍රවී.
8. තතො ජිනස්ස වචනං, සොතුකාමා මහාජනා;
දෙවදානවගන්ධබ්බො, බ්‍රහ්මානොව මහිද්ධිකා.
9. සමණබ්‍රාහ්මණා වාපි, නමස්සිසුං කතඤ්ජලී;
නමො තෙ පුරිසාජඤ්ඤ, නමො තෙ පුරිසුත්තම.
10. බත්තියෙන මහාදානං, දින්නං සත්තාහකම්මි [\[සත්තාහකංපිතො ඉතිපිකත්ථවි\]](#) නො;
සොතුකාමා එලං තස්ස, බ්‍යාකරොහි මහාමුනෙ.
11. තතො අවොච භගවා, සුණොථ මම භාසිතං;
අප්පමෙයාමිති බුද්ධස්මිං, ගුණමිති සුප්පතිට්ඨිතා.
12. දක්ඛිණා දායකං පත්වා, අප්පමෙයාඵලාවහා;
අපි වෙ ස මහාභොගො, යානං පත්ථෙති මුත්තමං.
13. ලාභී විපුලලාභිනං, යථා භික්ඛු සුදස්සනො;
තථාහංපි භවෙයාන්ති, ලච්ඡතෙ තං අනාගතෙ.
14. සතසහස්සිතො කප්පෙ, ඔක්කාකකුලසම්භවො;
ගොතමොනාම නාමෙන, සත්ථා ලොකෙ භවිස්සති.
15. තස්ස ධම්මෙසු දායාදො, ඔරසො ධම්මනිම්මිතො;
සිවලි නාම නාමෙන, හෙස්සති සත්ථුසාවකො.
16. තෙන කම්මෙන සුකතෙන, වෙනනාපණ්ඩිති ව;
ජහිත්වා මානුසං දෙහං, තාවතිංසුපගො අහං.
17. තතොපරස්මිංසමයෙ, බාරාණසිපුරුත්තමෙ;
සෙට්ඨිපුත්තො අහං ආසිං, අඬ්ඨප්පත්තො මහාධනො.

18. සහස්සමත්තෙ පච්චෙක, නායකෙ ච නිමන්තිය;
මධුරෙනන්ත්‍රපානෙන, සන්තප්පෙසිංකදාදරො.
19. තතො චුතො ඡකාමග්ගෙ, අනුභොසිංමභායසං;
දෙවච්ඡරාපරිචුතො, පාසාදෙ රතනාමයෙ.
20. එවං අචින්තියා බුද්ධා, බුද්ධධම්මා අචින්තියා;
අචින්තියෙ පසන්නානං, විපාකොපි අචින්තියො.
21. එකනචුතිතො කප්පෙ, විපස්සිනාම නායකො;
උප්පජ්ජි වාරුනයනො, සබ්බධම්මවිපස්සකො.
22. තදාහං ඛන්ධුමතියා, කුලස්සඤ්ඤතරස්ස ව;
දයිතො පත්ථිතො පුත්තො, ආසිං කම්මන්තඛ්‍යාවටො.
23. තදා අඤ්ඤතරො පුගො, විපස්සිස්ස මහෙසිනො;
පරිචෙණං අකාරෙසි, මහන්ත මිති විස්සුතං.
24. නිට්ඨිතෙ ච මහාදානං, දදං ඛජ්ජකසංයුතං;
නවං දධි මධුඤ්චෙව, විචිනං න ච මද්දස.
25. තදාහං තං ගහෙත්වාන, නවං දධි මධුමිපිව,
කම්මසාමිසරං ගච්ඡං, තමෙනං [\[තමෙසං ඉතිසබ්බත්ථ\]](#) දාන මද්දසං.
26. සහස්සමිපි ච දත්වාන, න ලතිංසු ච තං ද්වයං;
තතො එවං විචින්තෙසිං, නෙතං හෙස්සති ඔරකං.
27. යථා ඉමෙ ඡනා සබ්බෙ, සක්කරොන්ති තථාගතං;
අභමිපි කාරං කස්සාමි, සසඬිසෙ ලොකනායකෙ.
28. තදාහමෙවං චින්තෙත්වා, දධිංමධුඤ්ච එකතො;
යොජෙත්වා ලොකනාථස්ස, සසඬිසස්ස අදාසහං.
29. තෙන කම්මෙන සුකතෙන, චෙතනාපණ්ඩිති ව;
ජහිත්වා මානුසං දෙහං, තාවතිංස මගඤ්ජහං.
30. පුනාහං බාරාණසියං, රාජා හුත්වා මභායසො;
සත්තුකස්ස තදා රුද්ධො, ද්වාරරොධං අකාරයිං.
31. තතො සපත්තිතො [\[සම්පත්තිනො; සපත්තානො ඉතිවකත්ථවි\]](#) රුද්ධා, එකාහං රක්ඛිතා අහුං;
තතො තස්ස විපාකෙන, පාපුණිං නිරයං භුසං.
32. පච්ඡිමෙ ච හවෙ දානි, ජාතොහං කොලියෙ පුරෙ;
සුප්පවාසා ච මෙ මාතා, මහාලි ලිච්ඡවි පිතා.
33. ඛන්තියෙ පුඤ්ඤකම්මෙන, ද්වාරරොධස්ස වාහසා;
සත්තමාසෙ සත්තවස්සෙ, වසිංකුච්ඡිමිති දුක්ඛිතො.
34. සත්තාහං ද්වාරමුල්භොහං, මහාදුක්ඛසමජ්ජිතො;
මාතා මෙ ඡන්දදානෙන, එව මාසි සුදුක්ඛිතා.
35. සුවත්ථිතොහං නික්ඛන්තො, බුද්ධෙන අනුකම්පිතො;
නික්ඛන්තදිවසෙයෙව, පබ්බජිං අනගාරියං.
36. උප්ප්ඤ්ඤා සාරිපුත්තො මෙ, මොග්ගල්ලානො මහිද්ධිකො;
කෙසෙ ඔරොපයන්තො මෙ, අනුසාසි මහාමති.
37. කෙසෙසු ඡිජ්ජමානෙසු [\[ඡන්තමනෙසු ඉතිපිකත්ථවි\]](#), අරහත්තමපාපුණිං;
දෙවො නාගා මනුස්සා ව, පච්චයානු පනෙන්නි මෙ.
38. පදුමුත්තරනාමඤ්ච, විපස්සිංච විනායකං;
සංපුජයිං පමුදිතො, පච්චයෙහි විසෙසතො.
39. තතො තෙසං විපාකෙන, කම්මානං විපුලුත්තමං;
ලාහං ලභාමි සබ්බත්ථ, වනෙ ගාමෙ ජලෙ ථලෙ.
40. රෙවතං දස්සනත්ථාය, යදා යාති විනායකො;
තිංසතික්ඛුසහස්සෙහි, සහ ලොකග්ගනායකො.

41. තදා දෙවො පතීතෙහි [\[පඤ්ඤා ඉතිසංඛතං\]](#), මමත්ථාය මහාමනි;
පච්චයෙහි මහාවීරො, සසඬ්ඤා ලොකනායකො.
42. උපට්ඨිතො මයා බුද්ධො, ගන්ත්වා රෙවතමද්දස;
තතො ජෙනවනං ගන්ත්වා, එතදග්ගෙ යපෙසිමං.
43. ලාභීනං සිවලි අග්ගො, මම සිස්සෙසු භික්ඛවො;
සබ්බෙලොකහිතො සත්ථා, කිත්තසි පරිසාසුමං.
44. කිලෙසා කුමාරිකා මය්හං, භවා සබ්බෙ සමුහතා;
නාගොව ඛන්ධනං ජෙත්වා, විහරාමි අනාසවො.
45. ස්වාගතං වත මෙ ආසි, බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකං;
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තො, කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
46. පටිසම්භිදා වතස්සොපි, විමොක්ඛා පිච අට්ඨිමෙ;
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා, කතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සිවලිත්ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

47. සුත්වාන එතං වරිතං මහබ්බතං,
පුඤ්ඤානුභාවඤ්ච සිරිං සිරිමතං;
භිත්වා කුසීතං කුසලං කරොථ,
කාමාත්ථ කාමං භවභොගනිබ්බුතං.

සිවලිත්ථෙරස්ස වත්ථුං දසමං.

යක්ඛවඤ්චිතවග්ගො තතියො.

මහාසෙනාවගේ

31. මහාසෙනරඳුඤ්ඤා වත්පුම්භි අයමානුපුබ්බිකපා

භගවති පරිනිබ්බුතෙ පාටලිපුත්තනගරෙ මහාසෙනො නාම රාජා රජ්ජං කාරෙසි ධම්මිකො ධම්මරාජා. සො පන පිතුපිතාමභාදිනං ධනරාසිං ඔලොකෙන්වා ඉමෙ ඉමං සාපතෙයාං පභාය මච්චුනො මුඛමුපගතා. අහො සංසාරිකානං අඤ්ඤාණතා. ධනං යපෙන්වා අත්තනො විනාසඤ්ච අත්තානං යපෙන්වා ධනවිනාසඤ්ච න ජානන්තිති සම්පත්තියා අධිගමඤ්ච විනාසං වාති සබ්බං චිත්තෙන්වා ධම්මඤ්ච සුත්වා පටිලද්ධසද්ධො දිවසෙ දිවසෙ දසසහස්සානං භික්ඛුනං මධුරෙන අන්තපානෙන සන්තප්පෙන්තො අනෙකානි පුඤ්ඤානි උපවිනන්තො එකදිවසං රහො පටිසල්ලිනො එවං චිත්තෙසි. එවං රාජනියොගෙන ජනස්ස පිළුනං කත්වා දින්නදානතො සහත්ථෙන කම්මං කත්වා ලද්ධෙන දින්නදානං මහප්ඵලං මහානිසංසං භවිස්සති, එවං මයා කාතබ්බන්ති සො සුභදා මච්චස්ස රජ්ජං නියානෙන්වා අත්තනො කණ්ටඨිකං ආදාය කිඤ්චි අජානාපෙන්වා අඤ්ඤතරවෙසෙන නගරා නික්ඛම්ම උත්තරමධුරං නාම නගරං අගමාසි, තත්ථ මහාවිභවො එකො සෙට්ඨි පට්ටසති, තෙ සෙට්ඨිනො සම්ප මුපගම්ම යිතා. තෙන කිම්ත්ථායාගතාති චුත්තෙ රාජා තව ගෙහෙ භතියා කම්මං කරිස්සාමිති වත්වා තෙනානුඤ්ඤාතො තිණි වස්සානි කම්ම මකාසි, තතො එකදිවසං සෙට්ඨි තෙ දිස්වා පක්කොසිත්වා අතිව තුම්භෙ සුබ්බාලතරා. තථාපි ඉමස්මිං ගෙහෙ කම්මකරණෙන චිරං වසිත්ථ, එත්තකං කාලං කිස්මිඤ්චි කම්මෙපි කුසිත්තං න පඤ්ඤායති. පගෙව අනාවාරම්පි, යාගුභත්තං යපෙන්වා අඤ්ඤං උපකාරම්පි මම සන්තිකා නත්ථි, කෙනත්ථෙන කම්මං කරොපාති පුච්ඡි. රාජා තස්ස වචනං සුත්වා ඉමස්මිං ජනපදෙ සාලිනො මනාපභාවො බහුසො සුයති. තස්මා සාලිනමත්ථාය ඉධා ගතම්භාති ආහ, තං සුත්වා තෙසං තුට්ඨො සෙට්ඨි සාලිනං සකට්ඨසහස්සං අදාසි, රාජා සාලිලභිත්වා සෙට්ඨිනො එවමාහ, හො ඉමං අම්භාකං නගරං පාපෙපාති, තං සුත්වා සෙට්ඨි සාලුති වත්වා සාලිපරිපුණ්ණසකට්ඨසහස්සං රඤ්ඤො නගරං පාපෙසි, රාජා නගරං ගන්ත්වා සෙට්ඨිස්ස නානාවණ්ණවත්ථගිරඤ්ඤසුචණ්ණාදිභි සකට්ඨ පුරෙත්වා පටිපෙසෙන්වා මෙත්තිං ථීරං කත්වා ආහතවිභයො රාජගෙහෙ සන්තිවයමකාසි, අථ රාජා කතිපාහව්චයෙන මුසලං පග්ගස්ස සහත්ථෙනෙව චිභිං කොට්ටෙති, කොට්ටිතකොට්ටිතං කණ්ටඨිකා පප්ථොටෙති. එවං උභොපි තණ්ඩුලානං මහන්තං රාසිං කත්වා දාරුදකාදයො ආහරිත්වා අම්බිලභත්තං පචිත්වා රාජගෙහෙ පඤ්චසතආසනානි පඤ්ඤාපෙන්වා කාලං උග්ගොසෙසුං, ආගච්ඡන්තු අයා අනුකම්පං උපාදාය මම ගෙහෙ භුඤ්ජන්තුති. තං සුත්වා පඤ්චසතා භික්ඛු ආකාසෙන ආගමිංසු, රාජා තෙ යාවදත්ථං පරිච්ඡි, තතො තෙසං අත්තරෙ පියංගුදීපවාසි එකො මහාසිවත්ථෙරො නාම භත්තං ගහෙන්වා එතෙ මං පස්සන්තුති අධිට්ඨන්ති ආකාසෙන පියංගුදීපං ගන්ත්වා භත්තං පඤ්චසතානං භික්ඛුනං දත්වා පරිභුඤ්චි. තං තස්සානුභාවෙන සබ්බෙසං යාවදත්ථං අහොසි. එවං අප්පකෙනාපි දෙයාධම්මෙන සප්පුරිසා දායකානං මනං පසාදෙන්වා පතිට්ඨං කරොන්තිති. චුත්තඤ්චි.

1. අප්පකෙනපි මෙධාවි, දායකානං මනං පති;
සද්ධං වඩ්ඪෙන්නි වන්දොව, රංසිතා බිරසාගරං.
2. අට්ඨානෙ න නියොපෙන්තා, කරොන්තා නෙව සන්තිධිං;
පරිභොග මකත්ථාන, නෙව නාසෙන්නි පච්චයං.
3. න පාපෙන්තාව ථෙයාස්ස, න කරොන්තා තථෙවිණං;
චිහජන්ති සුසිලෙසු, සයං භුත්ථාන සිලවාති.

අථ රාජා කණ්ටඨිකාය සද්ධං ථත්ථෙව යිතො පියංගුදීපෙ පරිභුඤ්ජන්තෙ පඤ්චසතභික්ඛු දිස්වා හට්ඨො උදග්ගො අහොසි. අථ තෙ අපරභාගෙ අත්තනා කතං දානවරං අනුස්සරන්තා න චිරෙනෙව උභොපි සොනාපන්තා අහෙසුංති.

4. න ගණන්තාත්තනො දුක්ඛං, විභාය මහතිං සිරිං;
ආයතිංභවම්ච්ඡන්තා, සුප්පනෙවං සුභෙ රතා.
5. ආයාසෙන කතං පුඤ්ඤං, මහන්තඵලදායකං;
ඉති මන්ත්ථාන මෙධාවි, සහත්ථෙනෙව තං කරෙති.

මහාසෙනරඳුඤ්ඤා වත්පුං පථමං.

32. සුවණ්ණතිලකාය වත්පුම්භි අයමානුපුබ්බිකපා

ලඬිකාදීපෙ කිර අනුරාධපුරනගරෙ එකො මාතුගාමො [\[එකාමාතුගාමාතිවා එකාමාතුගාමොතිවා කත්ථවි\]](#) සද්ධාසම්පන්නා නිච්චං අභයුත්තරවෙතියෙ පුප්ඵපුප්ඵ කරොති, අථෙකදිවසං සා අත්තනො ධිතුයා සද්ධං තස්මිං වෙතියෙ පුප්ඵපුප්ඵත්ථාය [\[පුප්ඵපුප්ඵත්ථාය ඉතිකත්ථවි\]](#) ගන්ත්වා පුප්ඵාසනසාලාය උදකං අපස්සන්ති ධිතු හත්ථෙ පුප්ඵවඩ්ඨගොටකං යපෙන්වා සට මාදාය පොක්ඛරණිං අගමාසි, තතො සා දාරිකා මාරිරි අනාගතායයෙව [\[අනාගතෙයෙව ඉතිසබ්බත්ථ\]](#) අධොනාසනෙ පුප්ඵමුට්ඨිංගහෙන්වා මණ්ඩලං කත්වා පුප්ඵත්ථා එවං පත්ථනමකාසි. තථා හි.

1. මහාවිරස්ස ධිරස්ස, සයම්භුස්ස මහෙසිනො;
නිලොකග්ගස්ස නාට්ඨස්ස, භගවත්තස්ස සත්ථුනො.
2. ය මහං පුජ්‍යිං පුජ්‍යං, තස්ස කම්මස්ස වාහසා;
රුපිනං පවරා හෙස්සං, ආරොහපරිණාහවා.
3. මං දිස්වා පුරිසා සබ්බෙ, මුච්ඡන්තු කාමමුච්ඡිනා;
නිච්ඡරන්තු සරිරා මෙ, රංසිමාලීව රංසියො.
4. හදයඬගමා කණ්ණසුඛා, මඤ්ජුභාණී සුභා මම;
කින්නරානං යථා වාණී, එවමෙව පවත්තතුති.

අටස්සා මාතා ආගම්ම අධොතාසනෙ පුජිතානි පුජ්ථානි දිස්වා කස්මා වණ්ඩාලී අධොතාසනෙ භගවතො පුජ්ථානි පුජෙසි, අයුත්තං තයා කතන්ති ආහ, තං සුත්වා සා මාතුයා කුප්ඤ්ඤිත්වා ත්වං වණ්ඩාලීති අක්කොසි, සා එත්තකං පුඤ්ඤාපුඤ්ඤං කත්වා අපරභාගෙ තතො චූතා ජම්බුදීපෙ උත්තරමුදුරායං එකස්ස වණ්ඩාලගන්ධබ්බත්තාමණස්ස ධිතා හුත්වා නිබ්බන්ති, උත්තමරූපධරා අහොසි, තස්සා සරිරතො මෙසමුඛතො විජ්ජුල්ලතාවිය රංසියො නිච්ඡරන්ති. සමන්තා චතුර්ත්වංසිකාසනෙ සරිරජපභාය අන්ධකාරෙ විධමති. මුඛතො උප්පලගන්ධො වායති, කායතො චන්දනගන්ධො, තස්සා ද්විත්තං ථනාන මන්තරෙ සුවණ්ණවණ්ණං එකං තිලකං අහොසි, තෙන බාලසුරියස්ස විය පභා නිච්ඡරති. දිට්ඨදිට්ඨා යෙභුයොන උම්මත්තා විය කාමමදෙන විසඤ්ඤිතො හොන්ති, අහො කුසලාකුසලානං ආනුභාවො. තථා හි.

5. යෙන සා කොධසාමාතු, වණ්ඩාලී ඉති භාසිතා;
තෙන සා ආසි වණ්ඩාලී, ජෙගුච්ඡා හීනජාතිකා.
6. සල්ලක්ඛෙත්වාන සම්බුද්ධ, ගුණං පුජෙසි යං තදා;
තෙන පුඤ්ඤානුභාවෙන, සා හිරුපී මනොරමා.
7. යෙන යෙන පකාරෙන, පුඤ්ඤපාපානි යො කරෙ;
තස්ස තස්සානුරූපෙන, මොරොව ලභතෙ එලං.
8. පාපෙන ව තිරච්ඡානෙ, ජායන්ති කුසලෙන තෙ;
වණ්ණපොක්ඛරතා හොති, මොරානං කම්ම මීදිසන්ති.

තතො තස්සා මාතාපිතරො සුවණ්ණනිලකානි නාම මකංසු. තස්මිංකිර නගරෙ මනුස්සා තස්සා රූපදස්සනෙනව සවණෙනව සම්පන්නාපි වණ්ඩාලධිතා අයන්ති පරිභවභයෙන ආවාහං න කරොන්ති. අට්ඨ තස්මිං නගරෙ ජෙට්ඨවණ්ඩාලබ්බාමණස්ස පුත්තො එතමත්ථාය තස්සා මාතාපිතුන්තං සන්තිකං වත්ථාහරණගන්ධමාලාදයො පෙසෙසි සුවණ්ණනිලකං අම්භාකං දදන්තුති, තෙ තං පවත්තිං තස්සා ආරොවෙසුං. සාස්ස ජිගුච්ඡන්ති පරිභාස මකාසි. තතො බ්‍රාහ්මණස්ස පුත්තො ලජ්ජිතො රඤ්ඤො සන්තිකං ගන්ත්වා වීණං මුඤ්ඤෙත්වා ගායමානො එවමාහ.

9. ලලනා නනානී වලලොවනානී,
තරුණා රුණානී වලිතාධරාණි;
මනුජො හි යො තෙත්තපියං කරොති,
ස තු නිවජාතිං අපි නො ජහාති.

කිම්දන්ති රඤ්ඤො පුට්ඨො ආහ.

10. සමෙති කිං දෙව ජමාය මත්තිකා,
කදාව වාමීකරජාතිකාය;
සිගාලධෙතු අපි නිවජාතිකා,
සමෙති කිංසිභවරෙන දෙවති.

එවඤ්ඤා පන වත්වා දෙව ඉමස්මිංනගරෙ සුවණ්ණනිලකා නාමෙකා වණ්ඩාලධිතා අත්ථී, සා සමානජාතිකෙහි පෙසිතපණ්ණාකාරං න ගණ්හාති, කුලවන්තෙයෙව පත්ථෙති, කදා නාම කාකී සුවණ්ණභංසෙන සමාගච්ඡති දෙවති. රාජා තං සුත්වා තස්සා පිතරං පක්කොසාපෙත්වා තමත්ථං වත්වා සච්චං භණෙති පුච්ඡී, සොපි සච්චං දෙව, සා ජාතිසම්පන්නමෙව කාමෙහිති ආහ. රාජා එවං සති භණෙ පඤ්චමුදුරනගරෙ උද්දාලබ්බාමණො නාම අත්ථී, සො ජාතිසම්පන්නො මාතිතොව පිතිතොව අනුපක්කුට්ඨො, ජෙගුච්ඡා පටික්කුලා එතානි මාතුගාමෙන සද්ධිං න සංවසති. අත්තතො ගෙහතො රාජගෙහං ගච්ඡන්තොව ආගච්ඡන්තො ව සොළසබ්බරොදකසට්ඨෙ මග්ගෙ සිඤ්ඤාපෙසි. මාතුගාමෙ දිස්වා කාලකණ්ණි මයා දිට්ඨාති බ්බරොදකෙන මුඛං ධොවති. තව ධිතා සක්කොන්ති තෙන සද්ධිං සංවසතු, එතමත්ථං තව ධිතරං කට්ඨෙහිති ආහ, සොපි තං සුත්වා ගෙහං ගන්ත්වා ධිතරං පක්කොසිත්වා රඤ්ඤො චුත්තනියාමෙනෙව තස්සා කට්ඨෙසි. තාය තං සුත්වා සක්කොන්ති අහං උද්දාලබ්බාමණො සද්ධිං වසිස්සාමි, මා තුම්හෙ විත්තෙට්ඨ, පපඤ්චමි මා කරොට්ඨ, පාතොව ගම්ස්සාමිති චුත්තෙ පිතා පනස්සා සාධුති සහස්සග්ගකවිත්තකම්බලකඤ්චුකෙන ධිතු සරිරං පාරුපාපෙත්වා වීණාදිතුරියභණ්ඩානි ගාභාපෙත්වා ධිතුයා සද්ධිං

අද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජී. ගච්ඡන්තො අන්තරාමග්ගෙ අඤ්ඤාතරස්මිං නගරෙ රඤ්ඤො ගන්ධබ්බං කරොන්තො ධීතරං පිට්ඨිපස්සෙ නිසීදාපෙත්වා ගන්ධබ්බමකාසි. අඨස්ස පිට්ඨිපස්සනිසින්නා සුවණ්ණනිලකා නයනකොටියා දිට්ඨිං පාපෙන්නී සරසෙන තං ඔලොකෙත්වා පාරුතකඤ්චුකං කිඤ්චි අපනෙත්වා සරීරප්පහං පඤ්ඤාපෙසි, රාජා පනස්සා සරීරප්පහංව රූපසම්පදංව දිස්වා කාමාතුරො විගතසඤ්ඤො සම්මුළුභො හුත්වා මුහුත්තෙන පටිලද්ධස්සාසො තස්සා සස්සාමිකාස්සාමිකභාවං පුච්ඡිත්වා චණ්ඩාලධිතාති සුත්වා පරිභවහයෙන තං ආනෙතු මසක්කොන්තො එවරූපං චණ්ණපොක්ඛරසම්පන්නං ඉත්ථීරතනං අලහන්තස්ස මෙ කො අත්ථො ජීවිතෙනාති සොවන්තො පරිදෙවන්තො කාමමුච්ඡිතො කත්තබ්බා කත්තබ්බං අජානන්තො අසිං ගහෙත්වා අත්තනො සීසං සයමෙව ඡින්දිත්වා කාල මකාසි. එවමෙව අන්තරාමග්ගෙ පඤ්චරාජානො තස්සා රූපසම්පත්තිමදමත්තා අසිනා ඡින්තසීසා ජීවිතක්ඛයං පාපුණ්සු. තථා හි සත්තා හිරඤ්ඤසුවණ්ණදාසිදාස පුත්තදාරාදීසු [\[පුත්තදාරාදීහි ඉතිසබ්බත්ථ\]](#) පියං නිස්සාය කාමෙන මුච්ඡිතා අනයංඛාසනං පාපුණන්තිති. චුත්තඤ්ඤෙනං භගවතා.

11. පියතො ජායතෙ සොකො,
පියතො ජායතෙ භයං;
පියතො විජ්ජමුත්තස්ස,
නත්ථී සොකො කුතො භයං.
12. පෙමතො ජායතෙ සොකො,
පෙමතො ජායතෙ භයං;
පෙමතො විජ්ජමුත්තස්ස,
නත්ථී සොකො කුතො භයං.
13. රතියා ජායතෙ සොකො,
රතියා ජායතෙ භයං;
රතියා විජ්ජමුත්තස්ස,
නත්ථී සොකො කුතො භයං.
14. කාමතො ජායතෙ සොකො,
කාමතො ජායතෙ භයං;
කාමතො විජ්ජමුත්තස්ස,
නත්ථී සොකො කුතො භයං.
15. තණ්හාය ජායතෙ සොකො,
තණ්හාය ජායතෙ භයං;
තණ්හාය විජ්ජමුත්තස්ස,
නත්ථී සොකො කුතො භයං.

තතො සො අනුක්කමෙන පඤ්චමධුරනගරං ගන්ත්වා අත්තනො ආගතභාවං රඤ්ඤො කථාපෙත්වා තෙන අනුඤ්ඤාතො ගන්ත්වා රාජානං අද්දස. තදා උද්දාළබ්‍රාහ්මණො රඤ්ඤො අවිදුරෙ කම්බලභද්දපියෙ නිසින්තො හොති, ගන්ධබ්බබ්‍රාහ්මණොපි ධිතුයා සද්ධිං ගන්ධබ්බං කුරුමානො නිසීදි. තස්මිංඛණෙ පිතු පිට්ඨිපස්සෙ නිසින්නා සුවණ්ණනිලකා උද්දාළබ්‍රාහ්මණො කතමොති පුච්ඡිත්වා එතස්මිං භද්දපියෙ නිසින්තොං එසොති සුත්වා නිලාමලලොවනෙහි තං ඔලොකන්ති දසනරංසිනා සම්භින්තසුරත්තාධරෙන මන්දභසිතං කරොන්ති තං ඔලොකෙත්වා පාරුතකඤ්චුකං අපනෙත්වා සරීරප්පහං විස්සජ්ජෙසි. තං දිස්වා බ්‍රාහ්මණො උම්මන්තො සොකෙන පරිද්ධිඨගත්තො උණ්භවානෙන පුරිතමුඛනාසො අස්සුනා කිලින්තනෙන්තො විසඤ්ඤී අහොසි. තතො සො මුහුත්තෙන ලද්ධස්සාසො රොගිවිය රඤ්ඤො සකාසා අපසරන්තො අත්තනො ගෙහං ගන්ත්වා සුභදෙ පක්කොසිත්වා තෙසං එවමාහ. භවන්තෙත්ථ.

16. යො ආපදෙ සමුප්පන්නෙ,
උපතිට්ඨති සන්තිකෙ;
සුඛදුක්ඛෙ සමො හොති,
යො මිත්තො සොව ඤාතකො.
17. යො ගුණං භාසතෙ යස්ස, අගුණඤ්ච නිගුහති;
පටිසෙධෙත්‍යා [\[පටිසෙධෙතිකත්තබ්බා ඉතිසබ්බත්ථ\]](#) කත්තබ්බා, සො මිත්තො සොව ඤාතකො.
18. සුවණ්ණනිලකානාම, ලලනා කාමලාලයා;
නීලක්ඛිචණ්ඩකණ්ඩෙහි, විඛණ්ඩෙසි මනො මම.
19. තස්සා මුඛමිබ්බෙසෙ සත්තා, මම නෙත්තමධුබ්බතා,
අප්පමිපින සරත්තාමං, තත්ථොවා භිරමන්ති තෙ.
20. සහෙව තෙහි මෙ චිත්තං, ගතං උල්ලංසියුද්ධතො;
ලජ්ජාගම්භීරපරිඛං, ධිතිපාකාරමුග්ගතං.

21. සම්මුල්හාමි පමුල්හාමි, සබ්බා මුල්හන්ති මෙ දිසා;
තස්ස මෙ සරණං හොට්, කරොට් මම සබ්බගහන්ති.

තං සුත්වා තෙ ඵ්වමාහංසු.

22. යං ත්වමාවරිය පත්ථෙසි, වණ්ඩාලී සා අසබ්බගමා;
කිත්තු මිල්ලෙන සංයොගො, වන්දනස්ස කදා සියා.
23. අගම්මගමනා යාති, නරානං දුරතො සිරි;
කිත්තිවායු බලං බුද්ධි, අයසංව ස ගච්ඡතිති.

අට් තෙසං බ්‍රහ්මණො ආහ.

24. න පරිච්චජති ලොකොයං, අමෙජ්ඣෙ මණ්ඩුත්තමං;
ථීරතනං යුවාණි ව, දුක්කලා අපි ගාහියාති.

ඵවඤ්ච පන වත්වා තස්සා සස්සාමිකාස්සාමිකභාවං ඤත්වා ආනෙටාති ආහ, තෙ තථා අකංසු. තතො බ්‍රාහ්මණො තාය ගෙහං ආගතකාලතො පට්ඨාය වත්තාරො මාසෙ රඤ්ඤො උපට්ඨානං නෙව අගමාසි. තස්ස පන බ්‍රහ්මණස්ස සන්තිකෙ පඤ්චසතරාජකුමාරා නානාවිධාති සිප්පාති උග්ගණ්හන්ති. තෙ තං කාරණං ඤත්වා සුවණ්ණතිලකාය විජ්ජමානාය අමිහාකං සිප්පුග්ගහණස්ස අන්තරායො භවිස්සති, යෙන කෙනචි උපායෙන එතං මාරෙතුං වට්ටතිති, චිත්තෙන්වා තෙ හත්ථා වරියං පක්කොසිත්වා ලඤ්ජං දත්වා ඵ්වමාහංසු, හත්ථීං සුරාය මත්තං කත්වා සුවණ්ණතිලකං මාරෙහීති. තතො තෙ සබ්බෙ රාජධිගණෙ සන්තිපතිත්වා දුතං පාහෙසුං, ආවරියං දට්ඨුකාමමිහාති. තතො බ්‍රාහ්මණෙන ආගන්ත්වා නිසින්නෙන පටිසන්ථාරං කත්වා ආවරිය ආවරියාතිං පස්සිතුකාමමිහාති ආහංසු. අට් සො සුවණ්ණතිලකං ගහෙන්වා ආගච්ඡාති මනුස්සෙ පෙසෙසි. තෙ තථා කරිංසු, අට් තස්සා විථිමජ්ඣං සම්පත්තකාලෙ හත්ථීං විස්සජ්ජාපෙසුං. සො සොණ්ඩාය භූමියං පහරන්තො **[පහරන්තො උපධාවිත්වා ඉතිකත්ථවි]** ගච්ඡන්තො උපධාවිත්වා සොණ්ඩෙන තං උක්ඛිපිත්වා කුම්භෙ නිසීදාපෙසි. තතො රාජානො තථා තං මාරාපෙතු මසක්කොන්තා පුන දිවසෙ මනුස්සෙ පයොජෙත්වා රත්තියං මාරාපෙසුං. බ්‍රාහ්මණොපි ඵ්වරුපං ඉත්ථීං අලසිත්වා ජීවනතො මතමෙව **[මතං මෙසෙයො ඉතිකත්ථවි]** සෙයොති සොවන්තො පරිදෙවන්තො රාජධිගණෙ දාරුචිතකං කාරාපෙත්වා අග්ගිංපවිසිත්වා මතොති. ඵ්වං මාතුගාමවසබ්බගතා මහන්තං අනයබ්බසනඤ්ච මරණඤ්ච පාපුණන්තිති. චුත්තඤ්ඤෙනං භගවතා.

25. මායාවෙසා **[මායාවෙසා ඉතිකත්ථවි]** මරිච්ච,
සොකො රොගො චුපද්දවො;
බරාව බන්ධනා වෙසා,
මච්චුපාසො ගුහාසයො;
තාසු යො විස්සසෙ පොසො,
සො නරෙසු නරාධමොති.
26. අයොනිසො සා පුරිමාය ජාතියා,
පුඤ්ඤං කරිත්වා අලභිදිසං ගතිං;
ධිසම්පයුත්තං **[ධිතිසම්පයුත්තං ඉතිකත්ථවි]** කුසලං කරොන්තා,
නිබ්බාණමෙවාහිමුඛං කරොටාති.

සුවණ්ණතිලකාය වත්ථුං දුතියං.

33. කපණාය වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

භගවති පරිනිබ්බුතෙ ජම්බුදිපෙ තත්ථ තත්ථ හික්ඛුහික්ඛුණියො ව උපාසකඋපාසිකායො ව ජයමහාබොධිං වන්දිස්සාමිති යෙභුයොන ගන්ත්වා වන්දන්ති. අථා පරහාගෙ බහු හික්ඛු සබ්බමිම මහාබොධිං වන්දනත්ථාය ගච්ඡන්තා අඤ්ඤතරස්මිං ගාමකෙ හික්ඛාය වරිත්වා ආසනසාලං ගන්ත්වා කතහත්තකිච්චා ථොකං විස්සමිංසු, තදා තත්ථ එකා කපණා දුග්ගතිත්ථී තථා නිසින්නහික්ඛු දිස්වා උපසඬකමිත්වා පඤ්චපතිට්ඨිතෙන වන්දිත්වා එකමන්තෙ ධීතා අයායා කුභිං ගච්ඡන්තිති පුච්ඡි. හික්ඛු තං සුත්වා ජයමහාබොධිස්ස ආනුභාවඤ්ච තං වන්දනත්ථාය අත්තානං ගමනඤ්ච කට්ඨන්තා ඵ්වමාහංසු.

1. යත්ථාසිනො ජිනො ජෙසි, සසෙනං මකරද්ධජං;
හන්ත්වා කිලෙසසෙනඤ්ච, බුද්ධො ආසි නිරුත්තරො.
2. යං පුජෙසි මහාවීරො, ධීතො පද මකොපයං;
සත්තරත්තින්දිවං නෙත්ත, නීලනිරජරංසිනා.
3. සුරාසුරනරාදීනං, නෙත්තාලි පාළිපාතනා;

මෙවකාකාරපත්තෙහි, සිබණ්ඩිවිය භාති යො.

4. සුරපාදපොව සත්තානං, යං තිට්ඨති මහිතලෙ;
ඉහ ලොකෙ පරත්තෙ ව, දදන්තො ඉච්ඡිතිච්ඡිතං.
5. යස්ස පුරාණපණ්ණමිපි, පතීනං යො නරො ඉධ;
පුජෙති තස්ස සො දෙති, භවභොගං මහිරුභො.
6. ගන්ධමාලෙහි සලිලෙහි, යමුපාසති සදා නරො;
අප්ඤ්ඤානිකස්ස ඛණ්ඩිකා ව, දුරිතං සො නිහඤ්ඤති.
7. යො දෙති ඉහලොකත්ථං,
යො දෙති පාරලොකිකං,
සම්පදං ජයබොධිංතං,
භොති ගච්ඡාම වන්දිතුං.

තං සුත්වා උදග්ගා සොමනස්සජාතා භික්ඛූනං එවමාහ. අහං භන්තෙ පරකුලෙ භතියා කම්මං කරොන්ති දුක්ඛෙන කසිරෙන ජීවිකං කප්පෙමි. ස්වාත්තාය මෙ තණ්ඩුලනාලිපි **[හණ්ඩුලනාමිප ඉතිසබ්බත්ථ]** නත්ථී, පගෙව අඤ්ඤං ධනං, ඉමං විනා අඤ්ඤං සාටකම්පි නත්ථී, කස්මා පුබ්බෙ අකතපුඤ්ඤත්තා, තස්මා ඉමං භන්තෙ සාටකං මමානුග්ගභාය බොධිමිති ධජං බන්ධොති යාචිත්වා සාටකං ධොවිත්වා තෙසං අදාසි. භික්ඛූපි තස්සානුග්ගභාය තං ගභෙත්වා අගමංසු. සා සාටකං දත්වා පිතිපාමොජ්ජමානසා ගෙහං ගන්ත්වා තදභෙව රත්තියා මජ්ඣිමයාමෙ සත්ථකවානෙන උපහතා කාලං කත්වා තෙසං භික්ඛූනං ගමනමග්ගෙ එකස්මිං රමණියෙ ව්‍යාසණ්ඩෙ භූමිමදෙවතා හුත්වා නිබ්බත්ති, අප්පසා පුඤ්ඤානුභාවෙන තියොජනිකෙ යානෙ දිබ්බකප්පරුක්ඛා පාතුරහංසු, තත්ත තත්ත නානාවිරාගධජපතාකා ඔලම්බන්ති. දෙවපුත්තා ව දෙවධීතරො ව සබ්බාහරණවිභූසිතා තප්ප ධජපතාකාදයො ගභෙත්වා කීළන්ති. නච්චගීතාදිනෙකාති අච්ඡරියාති පයොජෙත්ති. අප් දුතියදිවසෙ තෙපි භික්ඛූ බොධිමණ්ඩලං ගච්ඡන්තා සායණ්භෙ තං යානං පත්වා අප්ප ඉමස්මිං ව්‍යාසණ්ඩෙ වසිත්වා ගම්ප්පාමාති තත්ථ වාසං උපගමිංසු, තතො තෙ රත්තිභාගෙ නානාවණ්ණධජෙ ව දෙවතාහි පයොජියමානා ගීතවාදිතාදයො ව තියොජනට්ඨානෙ කප්පරුක්ඛාති ව ඉදං සබ්බං දෙවස්සරියං තස්සානුභාවෙන නිබ්බත්තභාවං දිස්වා විමිහිතමානසා දෙවධීතරං ආමන්තෙත්වා ත්වං කෙන කම්මෙන ඉධ නිබ්බත්තාති පුච්ඡිංසු. සා භික්ඛූ වන්දිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගය්හ ධීතා භන්තෙ මං න සඤ්ජාතිත්ථාති ආහ. භික්ඛූහි න මයං සඤ්ජානාම භගිනීති චුත්තෙ සා අත්තනො සභාවං කප්පන්ති එවමාහ.

8. භීයො ආසනසාලාය, නිසිදිත්ථ සමාගතා;
තුම්භකං සන්තිකං ගම්ම, යා වරාකිභිවාදයි.
9. යා බොධිං පුජනත්ථාය, වත්ථකං පටිපාදයි;
සාහං භීයො චුතා ආසිං, රත්තියං බ්‍යාධිපිළිතා.
10. නානාසම්පත්තිසංයුත්තා, නානාභූසනභූසිතා;
විමානෙ රතනා කිණ්ණෙ, ජාතාහං එත්ථ කානතෙ.
11. භීයො පස්සිත්ථ මෙ ගත්තං, රජොපල්ලෙහි සංකුලං;
අප්ප පස්සථ මෙ ගත්තං, වණ්ණවත්තං පභස්සරං.
12. භීයො පස්සිත්ථ මෙ භන්තෙ, නිවත්ථං මලිනම්බරං;
අප්ප පස්සථ මෙ භන්තෙ, දිබ්බමම්බරමුත්තමං.
13. විකිණ්ණඵලිතග්ගෙහි, කෙසෙහි විරලා කුලං;
උඤ්ඤාභූපටික්කුලං, භීයො ආසිසිරං මම.
14. අප්ප තං පරිවත්තිත්වා, මම පුඤ්ඤානුභාවතො;
සුනීලමුදුධම්මිල්ලං, කුසුමා හරණභූසිතං.
15. පුරා මෙ සකසිසෙන, වහිතං දාරු දකාදිකං;
පුඤ්ඤෙනාහං අප්ප මාලා, භාරං සිසෙ සමුබ්බහෙ.
16. ධජත්ථාය මයා භීයො, පදින්තං පුලසාටකං;
අප්ප නිබ්බත්ති මෙ භොන්තො, මහන්තං දිබ්බසම්පදං.
17. ජානමානෙන කත්තබ්බං, දානාදීසු මහජඵලං;
දෙවලොකෙ මනුස්සෙසු, සුබදං දාන මුත්තමන්ති.

තං සුත්වා සබ්බෙ භික්ඛූ අච්ඡරියබ්‍යුත්තවිත්තා අගෙසුං. සා දෙවතා තස්සා රත්තියා අච්චයෙන භික්ඛූ නිමන්තෙත්වා දිබ්බෙහි ධජපතොජ්ජෙහි සහත්ථා සන්තප්පෙත්වා තෙහි සද්ධිං ආගච්ඡන්ති අත්තරාමග්ගෙ දානං දදමානා මහාබොධිං ගන්ත්වා සබ්බෙහි ධජපතාකා දීභි ව නානාවිධවණ්ණගන්ධසම්පන්නපුජඵලි ව දීපදූපෙහි ව බොධිං පුජෙත්වා

හික්බිත්තං විවරත්ථාය දිබ්බවත්ථානි දත්වා ආගම්ම තස්මිංයෙව වනයන්ධෙව වසන්ති නානාවිධානි පුඤ්ඤානි කත්වා තාවතිංසභවතො නිබ්බන්ති. හික්බිසි තං අවිජරියං තත්ථ තත්ථ පකාසෙන්නා බහුජනො පුඤ්ඤකම්මෙ නියොපෙසුංති.

18. එවං විධාපි කපණා ජිනසාසනම්හි,
කත්වා පසාද මථ ථුලකුචෙලකෙන;
පූජෙත්ව දිබ්බවිහවං අලහිති ඤත්වා,
පූජාපරා භවථ වත්ථුසු තිසු සම්මානි.

කපණාය වත්ථුං තතියං.

34. ඉන්ද්‍රගුත්තත්ථෙරස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා

අම්භාකං භගවතො පරිනිබ්බාණතො ඔරභාගෙ ජම්බුදීපෙ කිර පාටලිපුත්තං නාම නගරං අභොසි. තත්ථ ධම්මාසොකො නාම මහිද්ධිකො මහානුභාවො ආණාචක්කවත්ති රාජා රජ්ජං කාරෙති. උද්ධං ආකාසනො හෙට්ඨා පට්ඨියා යොජනප්පමාණෙ සකලජම්බුදීපෙ තස්ස ආණා පවත්තති, තදා සකලජම්බුදීපවාසීනො ව චතුරාසීති නගරසහස්සෙ රාජානො ව අත්තනො අත්තනො බලවාහනෙ ගහෙත්වා ආගම්ම ධම්මාසොකමහාරඤ්ඤො උපට්ඨානං කරොන්ති. තස්මිං සමයෙ දෙවපුත්තනගරෙ දෙවපුත්තො නාම මහාරාජා අත්තනො බලවාහනං ගහෙත්වා රඤ්ඤො උපට්ඨානං අගමාසි. ධම්මාසොකො දෙවපුත්තමහාරාජානං දිස්වා මධුරපටිසන්ථාරං කත්වා තුම්භාකං රට්ඨෙ බහුස්සුතා ආගතාගමා මහාගුණවත්තා අයාං අත්ථිති පුච්ඡි. තං සුත්වා දෙවපුත්තරාජා අත්ථි දෙව තස්මිං නගරෙ සීහකුම්භකං නාම මහාවිහාරං. තත්ථ අනෙකසහස්සහික්ඛු විහරන්ති සීලවත්තා අප්පිවජා සන්තුට්ඨා විවෙකකාමීනො. තෙසු සාට්ඨකථානිපිටකධරො ඉන්ද්‍රගුත්තත්ථෙරො නාම තෙසං පාමොක්ඛො අභොසි. සො අනෙකපරියායෙන සනරාමරානං හික්ඛුනං ධම්මංචණේනෙති. ගුණවා අත්තනො ගුණං නිස්සාය ලොකෙ පාකටොති. තං සුත්වා රාජා තුට්ඨමානසො ථෙරං පස්සිතුකාමො හුත්වා සම්ම ත්වමෙව ගන්ත්වා ථෙරං යාචිත්වා ඉධා නෙහිති ආහ. තං සුත්වා දෙවපුත්තරාජා අත්තනො හත්ථස්සබලවාහනා දිමහා සෙනඬගපරිවුතො ඉන්ද්‍රගුත්තත්ථෙරස්ස සන්තිකං ගන්ත්වා වන්දිත්වා අයාං අයාං ධම්මාසොකමහාරාජා දට්ඨකාමොති ආහ. ථෙරෙන සාධුති සම්පට්ඨිතෙන රාජා ථෙරෙන සම්පට්ඨිතභාවං ධම්මාසොකමහාරාජීනො පෙසෙසි. තතො ධම්මාසොකමහාරාජා සොමනස්සප්පත්තො අත්තනො ආණාපවත්තිතට්ඨානෙ රාජුනං සාසනං පෙසෙසි. සබ්බෙව ථෙරාගමනමග්ගං අලඬකරොන්තුති. අථ තෙ රාජානො තුට්ඨපභට්ඨා අත්තනො අත්තනො නගරෙ හෙරිං වරාපෙත්වා දෙවපුත්තනගරතො යාව පාටලිපුත්තනගරං එත්ථන්තරෙ පඤ්චපණ්ණාසයොජනිකං මග්ගං විසමං සමං කරොන්තො දෙවතානං දිබ්බවිථිමිව අලඬකරිත්වා ධම්මාසොකමහානරින්දස්ස එවං සාසනං පෙසෙසුං. භවත්තෙත්ථ.

1. ඉන්ද්‍රගුත්තමහාථෙර, සාමිනො ගමනාය නො;
මග්ගං අලඬකරොන්තුති, මහාරාජෙන පෙසිතං.
2. තතො තෙ අපනෙත්වාන, පාසාණකණ්ටකාදිකං;
විසමං සමං කරිත්වාන, සම්මජ්ජිත්වාන සාධුකං.
3. ධොතමුත්තා සමාභාසා, ඔකිරිත්වාන වාලුකා;
උස්සාපිතා තත්ථ තත්ථ, දුස්සතොරණපන්තියො.
4. කලධොතහෙමරම්භාදි, නානාතොරණපන්තියො;
තථා පුජ්ථමයා නෙක, තොරණුපරිතොරණා.
5. තෙසු තෙසුව යානෙසු, සඬ්ඛතා කුසුමග්ගිකා;
තථෙව ගන්ධතෙලෙහි, දීපිතා දීපපන්තියො.
6. පදුමුප්පලසන්තීර, පුජ්ථපල්ලව ලඬිකතා;
යපිතා සට්ඨාලායො, පුණ්ණා සොගන්ධවාරිහි.
7. නිලපිතා දිසම්භින්න, පතාකාහි ධජෙහි ව;
මග්ගස්ස උභතො පස්සෙ, වනමාසි සමාකුලං.
8. කෙතවො උග්ගතා තත්ථ, මන්දමන්දසම්මරණා;
අවිහයන්තාව සොහන්ති, බ්‍රහ්මොරගසුරාදයො.
9. නාගවම්පපුන්තාග, කෙතකීවකුලාදිහි;
පදුමුප්පලා දිජලජෙහි, මාලතී කුසුමා දිහි.
10. මාලාදාමෙහි නෙකෙහි, මග්ගමාසි විචිත්තකං;
පත්ථරිත්වා පාදපටෙ, සිත්තසම්මත්තභූමියං.
11. ලාජාදිපඤ්චපුජ්ථානි, විකිරිංසු මනොරමං;
අලඬකරිත්වා හත්තස්සා, කුසුමා භරණාදිහි.

12. මග්ගාලඬකරණත්ථාය, යපිතාසුං තතො තතො;
තෙසු තෙසු ව යානෙසු, හෙරිමණ්ඩලමජ්ඣකාය.
13. නච්චන්ති වාතුරා නාරී, රසභාවතිරන්තරා;
කංසවංසාදිපග්ගය්හ, වජ්ජෙන්තානෙකතන්තියො.
14. ගායන්ති මධුරං ගීතං, ගායන්තෙන්ථ ලයාන්විතං;
මග්ගොසො සාධුවාදෙහි, හෙරිතන්තිනදෙහිව.
15. කර්තං කොඤ්චනාදෙහි, භයානං හෙසිතෙහි ව;
නෙකවිටඬකසඬසෙහි, සො කර්හි සමාකුලො.
16. මග්ගස්ස උභතො පස්සෙ, දෙවකඤ්ඤපමා සුභා;
මාලාකලාපෙ පග්ගය්හ, තිට්ඨන්ති තුට්ඨමානසා.
17. තථා පුණ්ණසංචෙ ගය්හ, පදුමුප්පලසංකුලෙ,
අට්ඨමඬගලමුග්ගය්හ, තිට්ඨන්ති පමදා තහිං.
18. සීතලදකසම්පන්න, පපාහි සමලඬකතා;
සිනානත්ථං ඛතා ආසුං, පොක්ඛරඤ්ඤො තහිංතහිං.
19. තහිංතහිංකතා ආසුං, දානසාලා මනොරමා;
නිච්චතාසුමනෙකානි, දානොපකරණා තහිං.
20. එවං නෙකවිධා පූජා, අම්මෙහි පටිපාදිතා;
යපෙන්වාන මහාගඬගං, තං ජානාතු මහිපතීති.

තං සුත්ථා අසොකමහාරාජා ගඬගං අලඬකරොථාති සොළසයක්ඛෙ පෙසෙසි, තෙ සපරිවාරා තත්ථ ගන්ත්වා අත්තනො ආනුභාවෙන ගඬගාය අන්තො තිගාචුතට්ඨානෙ උදුක්ඛලපාසාණෙ යපෙසුං. යපෙන්වා ථම්මෙහ උස්සාපෙන්වා තුලාසංසාචෙ දත්වා හිමවන්තතො රත්තවන්දනසාරෙ ආහරිත්වා පදරෙ සන්ථරිත්වා අනෙකෙහි පූජාවිධානෙහි අලඬකරිත්වා රඤ්ඤො එවං සාසනං පෙසෙසුං. භවන්තෙන්ථ.

21. යමත්ථාය මයං සබ්බෙ, මහාරාජෙන පෙසිතා;
අම්මෙහි දානි තං සබ්බං, කතමෙව සුඤ්ඤාපං තං.
22. ගාචුතත්තයගම්හිරං, ගඬගං යොජනවිත්ථනං;
ථම්මෙහ පතිට්ඨපෙන්වාන, අනග්ගං රත්තවන්දනං.
23. හිමවන්තතො හරිත්වාන, සෙතුං තත්ථ සුමාපිතං;
තොරණා ව උභො පස්සෙ, රතනෙහි සුනිම්මිතා.
24. පුණ්ණකුම්භද්ධජා වෙව, පදීපාවලියො තථා;
උභො පස්සෙසු රතනානි, මාපෙන්වාලම්ඛනානිව.
25. සුවණ්ණමණිමුත්තාදි, දාමෙහි සමලඬකතා;
වාලුකත්ථාය ඔකිණ්ණා, ධොතමුත්තා පභස්සරා.
26. තෙසු තෙසු ව යානෙසු, යපිතාසුං මහාමණි;
නානාරාගවිතානෙහි, සොහිතා සෙතුනො පරි.
27. ඔලම්බිතාසුං තත්ථෙව, දිබ්බාදිකුසුමාදයො;
නිට්ඨිතං ඉධ කාතබ්බං, යුත්තං පූජාවිධිංතු නො;
දෙවොතං පටිජානාතු, ඉති වත්වාන පෙසයුංති.

තම්පි සුත්ථා අසොකො මහාරාජා තුම්මෙව ථෙරං ඉධානෙථාති තෙසංයෙව සාසනං පටිපෙසෙසි, තෙ සාධුති ඉන්දගුත්තත්ථෙරස්ස සන්තිකං ගන්ත්වා වන්දිත්වා හන්තෙ පාටලිපුත්තනගරස්ස ගමනාය කාලොති ආභංසු, තතො ථෙරො සට්ඨිසභස්සමත්තෙහි හික්ඛුසඬසෙහි පරිවුතො පඤ්චපණ්ණාසයොජනමග්ගං පටිපජ්ජී. අථාපරං දෙවපුත්තනගරවාසිනො අනෙකවිධමාලාගන්ධවාසවුණ්ණද්ධප්පනාකාදීහි අනෙකෙහි තාලාවචරෙහි නච්චගීතවාදිතෙහි පුජෙන්වා අගමංසු. අථ ථෙරො මහන්තෙන පූජාවිධානෙන ජම්බුදීපවාසීහි පූජියමානො අනුක්කමෙන වන්දනාගාය ගඬගාය සෙතුං පත්වා තත්ථ මහන්තං පූජාවිධානං ඔලොකෙන්තො එවං වින්තෙසි, එවං උළාරං පූජාවිධානං ඉදාති ජම්බුදීපෙ නාඤ්ඤස්ස හොති, මය්හමෙවෙනං කතං. අහමෙවෙන්ත උත්තමො අප්පටිමොති එවං සෙයාස්ස සෙයොහමස්මීති මානං උප්පාදෙන්වා අට්ඨාසි. තස්මීං බණෙ එකො බිණාසවත්ථෙරො තං මානෙත්ථපත්ථද්ධවෙනසා යීතං දිබ්බවක්ඛුතා දිස්වා උපසඬකම්ත්වා වන්දිත්වා ථෙරස්ස ඔවදන්තො එවමාහ. තස්මා.

28. මා මානස්ස වසී හොථ, මානො හන්තෙ වසංගතං [\[මානංහන්තෙවසිකතං ඉතිසබ්බත්ථ\]](#);
අනත්ථදො සදා හොති, පාතෙන්වාන භවා වටෙ.

29. මානෝ ප්‍රාලිතෝ සත්තෝ, තණ්හාපට්ඨසසඬගතෝ;
මක්කටොරගසොණාදි, හුත්වා ජායති ජාතිසු.
30. මා මානං සාමි පුරෙහි, අත්තානං පරිසොධය;
අපරිසුද්ධා සයො භික්ඛු, දායකං න පරිනොසති.
31. දදන්තානං සරන්තානං, පුපේන්තානං සවෙ තුවං;
මහජ්ජලං මහාභූතිං, කාමත්ථ හොථ නිබ්බණාති **[නිම්මනා ඉතිකත්තවි]**.

තං සුත්වා ථෙරො සංඝාරෙ නිබ්බන්දො තත්ථෙව යිතො තිලක්ඛණං පට්ඨපේත්වා කරජකායං සම්මසන්තො සහපටි සම්භිදාහි අරහත්තං පත්වාච නික්ඛමි. තතො ධම්මාසොකමහාරාජා බලවාහනපරිවුතො මහන්තෙන පුජාවිධානෙන පටිමග්ගං ආගම්ම වන්දිත්වා තතො දිගුණං පුජාසක්කාරං කුරුමානො මහාභික්ඛුසඬසෙන සද්ධිං ථෙරං අත්තනො නගරං නෙත්වා තස්ස ධම්මකථං සුත්වා පසන්නාමානසො පඤ්චසිලෙ පතිට්ඨාය මහන්තං විහාරං කාරෙත්වා ථෙරෙන සභාගතානං සට්ඨසහස්සානං භික්ඛූනං චතුපච්චයෙහි උපට්ඨාන මකාසි, අථ ථෙරො සාට්ඨකථං පිටකත්තයං පකාසෙන්තො තස්මිං චිරං වසිත්වා තත්ථෙව පරිනිබ්බාසි. තතො රාජා සපරිසො තස්ස සරීරනික්ඛෙපං කාරෙත්වා ධාතුයො ගහෙන්වා මහන්තං චෙතියං කාරාපෙසිති.

32. පුරාතනානං භූවි පුඤ්ඤකම්මිනං,
ගුණානුභාවෙන මහෙන්ති ඵලං;
සදෙවකා නං මනසිකරොන්තා,
පුඤ්ඤං කරොථා යතනෙ සදා දරාති.

ඉන්ද්‍රගුත්තත්ථෙරස්ස වත්ථුං චතුත්ථං.

35. සාබ්බාලපුජිකාය වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

අම්භාකං භගවා දසපාරමියො පුරෙත්වා අනුක්කමෙන තුසිතභවනෙ නිබ්බන්තො දෙවෙහි ආරාධිතො සක්කරාජකුලෙ පටිසන්ධිං ගහෙන්වා මාතුකුච්ඡිතො නික්ඛන්තො අනුක්කමෙන පරමාභිසම්බොධිං පත්වා තතො පට්ඨාය පඤ්චවත්තාලිසසංචච්ඡරාති යත්වා චතුරාසිතිධම්මක්ඛන්ධසහස්සාති දෙසෙන්වා ගණනපට්මතීතෙ සත්තෙ භවකත්තාරතො සන්නාරෙත්වා සබ්බබුද්ධකිච්චානි නිට්ඨාපේත්වා කුසිනාරායං උපවත්තනෙ මල්ලානං සාලවනෙ යමකසාලාන මන්තරෙ උත්තරසිසකං පඤ්ඤත්තෙ මඤ්චකෙ වෙසාබපුණ්ණදිවසෙ දක්ඛිණෙන පස්සෙන සතො සම්පජානො අනුට්ඨානසෙය්‍යාය නිපන්තො පච්ඡිමයාමෙ භික්ඛු ඔවදිත්වා බලවපච්චු-ස සමයෙ මහාපට්ඨිකම්පෙන්තො අනුපාදිසෙය්‍යාය නිබ්බාණධාතුයා පරිනිබ්බාසි, නිබ්බුතෙ පන භගවති ලොකනාථො ආනන්දත්ථෙරො මල්ලරාජුනං එතං පවත්තිං ආරොවෙසි. තතො කොසිනාරකා ච දෙවබ්‍රහ්මාදයො ච සන්නිපතිත්වා නච්චගීතවාදිතෙහි මාලාගන්ධාදිහි ව සක්කරොන්තා ගරුකරොන්තා මානෙන්තා පුපේන්තා වෙලවිතානාදයො කරොන්තා භගවතො සරීරං නගරමජ්ඣෙය්‍යත්ථ මකුට්ඨන්ධනං නාම මල්ලානං චෙතියං, තත්ථ නෙත්වා චක්කවත්තිස්ස සරීරං විය අභතෙන වත්ථෙත වෙයේත්වා තතො විහතෙන කප්පාසෙන වෙයේත්වාති ඵලං පඤ්චදුස්සයුගසතෙහි වෙයේත්වා ආයසාය තෙලදොණියා පක්ඛිපිත්වා අඤ්ඤස්සාය ආයසාය දොණියා පටිකුජ්ජිත්වා සබ්බගන්ධානං චිතකං කරිත්වා භගවතො සරීරං චිතකං ආරොපෙසුං. අථ මහාකස්සපත්ථෙරෙන භගවතො පාදෙ සිරසා වන්දිතෙ දෙවතානුභාවෙන චිතකො සමන්තා එකජ්ජහාරෙතෙව පජ්ජලි. භගවතො පන සරීරෙ දඩ්ඨෙ සුමනමකුළසදියා ධාතුයො අවසිස්සිංසු. තස්මිං කිර සමයෙ කොසලරඤ්ඤො ජනපදෙ අඤ්ඤතරා ගාමවාසිකා ඉත්ථි භගවති පරිනිබ්බුතෙ සාධුකිල්භං ආගච්ඡමානා අත්තරාමග්ගෙ අත්තනො සරීරෙ උප්පන්නවාතරොගෙන උපද්දනා සාධුකිල්භං සම්පාපුණ්තුං අසක්කොන්ති සත්ථු ආලාහනං ගන්ත්වා භගවතො ධාතුසරීරෙ තීණි සාබ්බපුජානි පුපේත්වා පසන්නාමානසා පඤ්චපතිට්ඨිතෙන වන්දිත්වා ගතා තාය ඵල රත්තියා මජ්ඣිමයාමෙ කාලං කත්වා තාවතිංසභවනෙ තිංසයොජනිකෙ කනකවිමානෙ නිබ්බන්ති. තස්සා පුබ්බකම්මපකාසනත්ථං චක්කමත්තානි සාබ්බපුජානි තත්ත තත්ථ ඔලම්බන්ති. තෙහෙව සබ්බං විමානං එකොභාසි **[එකොභාසි තතො ඉතිසබ්බන්ථ]** අහොසි. තතො සුගන්ධකරණ්ඩකං විය ව අහොසි, සා පන අත්තනො සොභග්ගජ්ජත්තං අත්තභාවඤ්ච විමානසම්පදඤ්ච පරිවාරසම්පත්තියො ව දිස්වා විමිහිතමානසා පුබ්බෙ කතෙන **[පුබ්බෙකිස්සමෙ, පුබ්බෙකතෙනමෙ ඉතිචකත්ථවි]** කෙන මෙ පුඤ්ඤකම්මෙනා යං ලද්ධාති ඔලොකන්ති භගවතො ධාතුසරීරස්මිං පුජිතාති තීණි සාබ්බපුජානි දිස්වා පසන්නාමානසා මහාවක්කජ්ජමාණං සාබ්බාලං හත්ථෙත ධාරෙත්ති ධාතුපුජනත්ථාය අගමාසි. තදා තත්ථ සන්නිපතිතා මනුස්සා තස්සා රූපසම්පදඤ්ච හත්තෙ මහන්තං සාබ්බාලඤ්ච දිස්වා විමිහිතමානසා අම්ම ත්වං කත්ථ වාසිකා. කත්ථ පතිමං පුජ්ථං පටිලද්ධන්ති පුච්ඡිංසු, තං සුත්වා දෙවධිතා අත්තනා භගවතො ධාතුසරීරස්ස පුජිතසාබ්බාලත්තයානුභාවෙන පටිලද්ධසම්පත්තියො ව දිබ්බවිමානඤ්ච පුබ්බෙ මතකලෙවරං වාති සබ්බං තෙසං දස්සෙන්වා ධම්මදෙසනාවසානෙ ආහ.

1. සමාගතා භවත්තා හො, පස්සන්තු මම සම්පදං;
කතමජ්ජෙන කාරෙන, සම්මාසම්බුද්ධධාතුයා.
2. සාබ්බාලාති තීණෙව, භීයොහං මුනිධාතුයා;
පුජයිත්වාන සන්තුට්ඨා, නිවත්තා තාය රත්තියා.

3. මරන්නී බරවානෙන, තමහං සුවරිතං සරිං;
තෙනාහං පුඤ්ඤකම්මෙන, තාවතීංසුපගාඅහුං.
4. තත්ථ මෙ ආසී පාසාදො, තිංසයොජනමුග්ගතො;
කුටාගාරවරාකිණ්ණො, සාබමාලාති [\[සාබමාලො ඉතිපිකත්ථවි\]](#), විස්සුතො.
5. යථා සබ්බසුගන්ධෙහි, කරණ්ඩං පරිභාවිතං;
තථා දිබ්බසුගන්ධෙහි, ගන්ධිතං භවනං මම.
6. චක්කමත්තා සාබපුප්ඵා, තත්ථ තත්ථුපලම්බරො [\[තතචත්ථුපලබ්බරො ඉතිපිකත්ථවි\]](#);
දිබ්බගන්ධා පවායන්ති, මධුබ්බහනිසෙවිතා.
7. භස්සන්ති එකපුප්ඵස්මා, තුම්බමත්තා හි රෙණුවො;
තෙහි පිඤ්ජරිතා දෙවා, කිළින්ති ච ලලන්තිව.
8. පිළන්ධිත්වාන මාලාධයා, සුදිබ්බා භරණානිව;
සභවිජරා දෙවපුත්තා, නච්චගීතාදිඛ්‍යාවටා.
9. පස්සපේමං භුජඬිගා හො, සත්තා මොහෙන පාරුතා;
හියොයා මතං පවිද්ධං මෙ, පුත්තිභූතං කලෙවරං.
10. පුළුවෙහි සමාකිණ්ණං, මක්ඛිකාගණකිළිතං;
කාකසොණාදිසත්තාන, මාහාරං කුණපාලයං.
11. පත්ථෙත්ති පුරිසා පුබ්බෙ, අනෙකොපායනෙන තං;
දට්ඨුම්පිදානි නිච්ජන්ති, තණ්හායඤ්ඤාණතා අහො.
12. ලොකපජ්ජොතකස්සාහං, විමලස්ස යසස්සිනො;
ධාතුං හියොයා මහිං සම්මා, අජ්ජ සග්ගෙ පතිට්ඨිතා.
13. හිත්වානෙ තාදිසං කායං, ලද්ධංදානි මමෙදිසං;
දිබ්බත්තභාවං සොභාහි, භාසමාන මුදික්ඛට්.
14. භාසමානාය මෙ වාවං, සුණොපේත්ථ සමාගතා;
නත්ථෙවාකතපුඤ්ඤස්ස, අණුමත්තං භවෙ සුඛං.
15. බිත්ථුමත්තම්පි යො පුඤ්ඤ, බීජං රොපෙති සාසනෙ;
න හා නත්ථලං [\[තහපනත්තථලං ඉතිපිකත්ථවි\]](#) හොති, යාව නිබ්බාණපත්තියාති.

එවං සා දෙවතා අත්තනා පටිලද්ධදිබ්බවිභවං දස්සෙත්වා ජනකායං ඔවදිත්වා දිබ්බසාබපුප්ඵෙහි ජීනධාතුං පුපේත්වා මනුස්සානං පස්සන්තානංයෙව සද්ධිං විමානෙන දෙවලොකමෙව අගමාසි. තං දිස්වා මහාජනො දානාදීනි පුඤ්ඤානි කත්වා දෙවලොකං පුරෙසිති.

16. එවඤ්ඤි සා පුප්ඵමත්තෙන ධාතුං,
පුපේත්ථ දෙවෙසු අලත්ථ භූතිං;
තුම්හෙපි හොත්තො තිදිවෙසු සාතං,
කාමත්ථ වෙ කත්ථ පුඤ්ඤානි සාධුංති.

සාබමාලපුප්ඵිකාය වත්ථුං පඤ්චමං.

36. මොරියබ්‍රහ්මණස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා

අම්භාකං භගවති පරිනිබ්බුතෙ මගධරට්ඨෙ මවලං නාම මහාගාමං අහොසි. තත්ථ මොරියොනාම බ්‍රාහ්මණො පටිවසති සද්ධො පසන්තො, තස්ස සෙනානාමෙ කා හරියා අත්ථී. සාපි සද්ධා පසන්තා රතනත්තයෙසු. තෙ උභොපි සමග්ගා සම්මොදමානා හික්ඛුසඬ්ඨං නිමන්තෙත්වා නිච්චං දානං පවත්තෙත්තා විචරාදිවතුපච්චයෙහි උපට්ඨහත්තා සීලං රක්ඛන්තා උපොසථකම්මං කරොන්තා දිවසං විනිනාමෙත්ති. අපස්ස ගෙහෙ විභවං යෙභුයොන දානාදිසු පරික්ඛයමගමාසි. තතො බ්‍රාහ්මණී සාමී නො ගෙහෙ ධනං පරික්ඛිණං. කථං දානං පවත්තෙය්‍යාමාති බ්‍රාහ්මණස්ස ආරොවෙසි, තතො බ්‍රාහ්මණො මා හද්දෙ චින්තෙසි. යෙනකෙනචි උපායෙන දානං පතිට්ඨපෙස්සාමාති වත්ථා තස්මිංයෙව අත්තනො සඋස්සාහතං පකාසොන්තො ආහ.

1. ජානමානො හි ලොකස්මිං, දානස්සෙදං ථලං ඉති;
න දජ්ජා කො සුසීලෙසු, අජ්ජම්පි දිවසම්පති.
2. සග්ගලොකනිදානානි, දානානි මතිමා ඉධ;
කොහිනාම නරො ලොකෙ, න දදෙය්‍ය හිතෙ රතොති.

එවැනිව පන වත්වා හද්දේ වන පවිසිත්වා අනෙකවිධානි පණ්ණානි ව එලානි ව පවිසිපුරං ආහරිත්වා වික්කිණිත්වාපි දානං න උපවිසිත්දිස්සාමානි වත්වා තතො පටියාය වනං ගන්ත්වා පණ්ණානි ව එලානි ව ආහරිත්වා වික්කිණිත්වා දානං දෙත්තො පටිවසති. අටෙකදිවසං බ්‍රාහ්මණො වනං පටිට්ඨො පණ්ණොනි ව එලෙහි ව පවිසිං පුරෙත්වා සිසෙනා දාය ගෙහං ආගච්ඡන්තො පුප්ඵලපල්ලවෙහි චිත්තං නෙකතරුගණනිච්ඡං සම්මත්තානෙකවාතකවතුප්දනියෙවිතං විප්පකිණ්ණානන්තපුප්ඵපත්තකිඤ්ජක්ඛච්ඡන්තවාචකාතලං සන්දමානසිකලා මලපලප්පවාහං අකද්දමානින්තසුපතින්තෙහි සුන්දරං කන්දරං දිස්වා පවිසිං තීරෙ යපෙත්වා ඔතිණ්ණො නභායති, තස්මිං බණෙ තත්ථ එකස්මිං රුක්ඛෙ අධිවත්ථො දෙවපුත්තො තං තත්ථ නභායන්තං දිස්වා කින්ත්‍රු බො එස කල්‍යාණජ්ඣාසයො වා උදාහු පාපජ්ඣාසයො සත්තොති දිබ්බවක්ඛුනා උපධාරන්තො අවිජරියපුරිසො එසො දුග්ගතොපි හුත්වා අත්තනො දානප්පවෙණියා උපවිසිප්පනහයෙන වනං ගන්ත්වා පණ්ණානි ව එලානි ව ආහරිත්වා දුක්ඛෙන කසිරෙන ජීවිකං කප්පෙත්තො දානධම්මං න උපවිසිත්දතීති චිත්තෙත්වා තස්ස ගුණාදයො පටිච්ච පවිසියං යපිතපණ්ණානි ව එලානි ව සබ්බානි සුවණ්ණානි භොන්තුති අධිට්ඨාසි. අප්පසානුභාවෙන සබ්බං සුවණ්ණං අභොහි, අප් සො සුවණ්ණපුණ්ණපවිසියං උපරි සුවණ්ණරාසිමත්ථකෙ සබ්බකාමදදං මහන්තං මණිරතනං යපෙත්වා අත්තරහිතො පටිකම්ම අටියාසි, තතො බ්‍රාහ්මණො නභාත්වා උත්තිණ්ණො පවිසියං සම්පුණ්ණසුවණ්ණවණ්ණරංසිනා සම්භින්තවිප්පොතමානමණිරතනං දිස්වා කිමෙතංති ආසඩ්ඛිතපරිසඩ්ඛිතො පවිසිසම්මං ගන්ත්වා හත්ථං පසාරෙතුං අවිසහන්තො අටියාසි. තං දිස්වා දෙවපුත්තො දිස්සමානසරිරෙන යත්වා මා ත්වං භායි බ්‍රාහ්මණ. මයා එතානි නිම්මිතානි, ගහෙත්වා ගච්ඡාහිති ආහ, අප් බ්‍රාහ්මණො දෙවපුත්තස්ස කප්පං සුත්වා අයං දෙවපුත්තො ඉමං මයා නිම්මිතං, ගහෙත්වා ගච්ඡානි වදති. කින්ත්‍රු බො සො අත්තනො ආනුභාවෙන දෙති, උදාහු මයා කතපුඤ්ඤානානි පුච්ඡිස්සාමි තංති පඤ්ජලිකොව දෙවපුත්තං පුච්ඡන්තො ආහ.

3. පුච්ඡාමි පඤ්ජලී දානි, දෙවපුත්ත මහිද්ධික;
දදාසි මෙ සුවණ්ණඤ්ඤව, කාමදං මණිමුත්තමං.
4. නාපි කො නො තුවං ඤාති,
න මිත්තො නොපකාරකො;
කිං ත්වං අත්ථවසං දිස්වා,
මම දජ්ජාසිමං ධනං.
5. කෙන තපෙන සිලෙන, කෙනාවාරගුණෙන ව;
යෙන දජ්ජාසි මෙ දෙව, කිං මෙ සුවරිතං චිතං.
6. කින්ත්‍රු පුරාතනං කම්මං, කෙන කම්මෙන දස්සසි;
අප්වා තවිද්ධියා දෙසි, තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතොති.

තතො දෙවපුත්තො න බො පනාහං බ්‍රාහ්මණ දෙවොති පරෙසං කිඤ්චි දාතුං සක්කොමි, තයා පුබ්බෙ කතසුවරිතානුභාවෙන නිබ්බත්තතීති වත්වා දිබ්බවක්ඛුනා තස්ස පුබ්බකම්මං දිස්වා තස්ස පකාසෙත්තො ආහ.

7. කස්සපෙ ලොකපජ්ජොතෙ, සම්බුද්ධෙ පරිනිබ්බුතෙ;
සබ්බත්ථ පත්ථටං ආසි, තස්ස බුද්ධස්ස සාසනං.
8. තදා පච්චන්තිමෙ ගාමෙ, ත්වමාසි කුලදාරකො;
සද්ධො ආසි පසන්තො ව, දායකො කුසලෙ රතො.
9. තදා පබ්බජිතො එකො, ගච්ඡන්තො අත්තරාපටෙ;
වොරෙහි අනුබද්ධොසි, අවිජින්තපත්තච්චරො.
10. සාබ්‍රාහ්මිගං නිවාසෙත්වා, පාරුපිත්වා තට්ඨ තං;
අත්තොගාමං පටිට්ඨොසි, එසමානො පිලොතිකෙ.
11. තතො ත්වං වරමානං තං, දිස්වා කම්පිතමානසො;
වත්ථයුගං අදාසි ත්වං, සද්දහං දානතො ඵලං.
12. පත්ථොදනෙන තං භික්ඛුං, පරිවිසිත්වා යථාබලං;
පෙසෙසි අභිවාදෙත්වා, සද්ධාය සුද්ධමානසො.
13. ඉමං ත්වං අකරී පුඤ්ඤං, තුය්හෙනං වරිතං ඉමං;
තස්ස තෙ පුඤ්ඤකම්මස්ස, අමුඛාඵල මිදිසංති.

එවැනිව පන වත්වා ඉදං තෙ බ්‍රාහ්මණ ධනං රාජාදීහි මයා අනාහරණියං කතං, ත්වං අපරිසඩ්ඛිකන්තො ගහෙත්වා යථාධිප්පායං කරොහි, ඉමං බො පන මණිරතනං ඉච්ඡිතිච්ඡිතං පසවති, තෙනාපි ආනුභාවෙන තව දානං අනුපවිසිත්දන්තො පුත්තදාරාදයො පොසෙහිති අනුසාසි, තං සුත්වා බ්‍රාහ්මණො තෙන චුත්තනියාමෙනෙව හික්ඛුසසිසස්ස මහාදානං දදන්තො සීලං රක්ඛන්තො චිරං වසිත්වා අපරභාගෙ තතො චුතො දෙවලොකෙ නිබ්බත්තීති.

14. එවං නිහීනාපී ධනෙන සන්තො,
දානත්වයං නෙව පරිච්චජන්ති;

තස්මා හි භොන්තො සති දෙයාධම්මෙ,
මා කත්ථ දානෙසු පමාදභාවංති.

මොරියබ්බාග්ග්ගස්ස වත්ථුං ඡට්ඨමං.

37. පුත්තවත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

එකස්මිං කිර සමයෙ ලඬිකාදිපවාසිනො සට්ඨිමත්තා භික්ඛු ජයමහාබොධිං වන්දිතුකාමා එකතො මන්තෙත්වා මහාතිත්ථෙත නාවං ආරුද්ධං ඡට්ඨදීපං පත්වා තාමලිත්තිපට්ඨෙතෙ **[තමලිත්තපට්ඨෙත ඉතිකත්ථවි]** ඔතරිත්වා අනුක්කමෙන පාටලිපුත්තනගරං පාපුණිංසු. අප් තස්මිං නගරෙ පිණ්ඩාය වරන්තෙ තෙ භික්ඛු එකො දුග්ගමනුස්සො දිස්වා විරෙන **[විරෙනාහංදිට්ඨා ඉතිසබ්බත්ථ]** මයා දිට්ඨා බුද්ධපුත්තාති සොමනස්සො හරියං පක්කොසිත්වා හද්දෙ ඉමෙසං අය්‍යානං දානං දාතුකාමොමිහි, පුබ්බෙ නො අකතපුඤ්ඤත්තා ඉදානි දුග්ගතා ජාතා, ඉමෙසු පුඤ්ඤක්ඛෙන්තෙසු ඛිජං නො වෙ රොපෙස්සාම, පුනපි එවමෙව හවිස්සාමාති වත්වා කිං මෙ ගෙහෙ දෙයාධම්මං අත්ථිති පුච්ඡී. සා තං සුත්වා සරෙ නො සාමි අය්‍යානං කිඤ්චි දාතබ්බං න පස්සාමි. අපි ව මම පුත්තං මාරෙත්වා දානං දාතුං සක්කාමි. සො තස්සා කථං සුත්වා හද්දෙ පුත්තං මාරෙත්වා කිං දානං දෙමාති ආහ. තාය තං සුත්වා සාමි කිං න ජානාසි, පුත්තෙ නො මනෙ සන්දිට්ඨසම්භත්තා ඤාතිමිත්තසුභජ්ජා ව අමිහාකං සන්තිකං ආගච්ඡාන්තා කිඤ්චි පණ්ණාකාරං ගහෙත්වා ආගච්ඡන්ති. මයං තෙන පණ්ණාකාරෙන දානං දස්සාමාති වුත්තෙ උපාසකො සාධු තථා කරොහිති මාතුයා එව භාරමකාසි, සා පුත්තං මාරෙතුං අවිසහන්ති ආහ. තථා හි.

1. කිච්ඡා ලද්ධං පියං පුත්තං, අමමමාති පියං වදං;
සුතීලනෙත්තං සුභමුං, කො පක්කම්තුමිච්ඡති.
2. මාතරා මාරියන්තොපි, මාතරමෙව රොදති;
මාරෙතුං තං න සක්කොමි, හදයං මෙ පවෙධන්ති.

එවඤ්ච පන වත්වා අහං සාමි න සක්කොමි පුත්තං මාරෙතුං. ත්වං මාරෙහිති පුත්තං පිතුසන්තිකං පෙසෙසි. අප් සොපි තං මාරෙතු මසක්කොන්තො එවමාහ. වුත්තඤ්චි.

3. තායන්ති පිතුනො දුක්ඛං, පුත්තා පුත්තාති කිත්තිතා;
පිතු දුක්ඛං සුඛං පුත්තා, දායාදා භොන්ති සබ්බදා.
4. තස්මා මෙ සදිසං පුත්තං, පිල්ලකං මඤ්ජුභාසනං;
න සක්කොමි අහං හද්දෙ, ජීවිතා තං වියොජිතුං.
5. අයසඤ්ච අකිත්තිඤ්ච, පජ්ජොති පුත්තසාතකො;
පාණාතිපාතකම්මමපි, කාමං සො ථුසතෙ නරොති.

එවඤ්ච පන වත්වා සො ත්වමෙව තව පුත්තං මාරෙහිති පෙසෙසි, එවං තෙන වුත්තෙ පුත්තස්ස මාරපාණුපායං පරියෙසන්තා එවමාහංසු, අමිහෙ පනිමං මාරෙතුං න සක්කොමි, අමිහාකං පච්ඡාගෙහෙ මහන්තො වම්මිකො අත්ථි, තස්මිං එකො නාගරාජා පට්ඨසති. කුමාරං තත්ථ පෙසෙස්සාම, සො තං ධිසිත්වා මාරෙස්සන්ති. ඉව්වෙනෙ එසො බො උපායො එවාති වින්තෙත්වා කුමාරං පක්කොසිත්වා අඤ්චනා වලිවලයාදිහි මණ්ඩෙන්වා තස්ස හත්ථෙ ගෙණ්ඩුං **[ගෙණ්ඩුං ඉතිසබ්බත්ථ]** යපෙත්වා තාත පච්ඡාගෙහෙ වම්මිකසමීපං ගන්ත්වා කිළාති පෙසෙසුං. තතො දාරකො ගන්ත්වා ගෙණ්ඩුකෙන කිළන්තො වම්මිකබ්ලෙ ගෙණ්ඩුකං පාතෙසි. අප් සො ගෙණ්ඩුකං ගණ්භිස්සාමිති වම්මිකසුසිරෙ හත්ථං පවෙසෙසි. තතො සජ්ජො කුජ්ඣන්ත්වා සුසුතිසද්දං කරොන්තො මහන්තං එණං කත්වා බ්ලතො සීසං උක්ඛිපිත්වා ඔලොකෙන්තො අට්ඨාසි කුමාරස්ස හත්ථතො පරිගලිතපාසංචිය. අප්ස්ස කුමාරො කිඤ්චි අජානන්තො සජ්ජස්ස ගිවං දළ්භං ගණ්භි. අප්ස්ස මාතාපිතුන්තං සද්ධාබලෙන නාගරාජා කුමාරස්ස කරතලෙ අට්ඨංසං ඉච්ඡාදායකං කණ්ඩමණිරතනං පාතෙසි. කුමාරස්ස මාතාපිතරො ද්වාරං නිස්සාය ධීතා තස්ස කිරියං ඔලොකෙන්තො තං මණිරතනං දිස්වා සීසං ගන්ත්වා පුත්තං උක්ඛිපිත්වා හත්ථතො මණිරතනං ගණ්භිංසු. තතො තෙ තං මණිරතනං පරිසුද්ධාසනෙ යපෙත්වා උපවාරං කත්වා අමිහාකං ඉදඤ්චිදඤ්ච දෙථාති අබ්බුක්කිරිංසු. අප් තෙ මණිරතනානුභාවෙන ගෙහද්වාරෙ මහන්තං මණ්ඩපං කාරෙත්වා විතානාදිනා මණ්ඩපං අලඬකරිත්වා භික්ඛුනං ආසනානි පඤ්ඤාපෙත්වා තෙ සට්ඨිමත්තෙ භික්ඛු නිසිදාපෙත්වා මහාදානං අදංසු. තතො නගරවාසිනො මණිරතනානුභාවං සුත්වා සන්තිපතිංසු. අප් තෙ තෙසං මජ්ඣෙ අත්තනො සද්ධාබලෙන මණිරතනස්ස ලාභං පකාසෙත්වා ඉමඤ්චි දානත්ථායෙව පරිච්චජ්ජාමාති එකස්මිං යානෙ පනිට්ඨාපෙත්වා තෙනානුභාවෙන යාවජීවං දානං දදන්තා සීලං රක්ඛන්තා ආයුපරියොසානෙ දෙවලොකෙ නිබ්බන්තිංසුති.

6. ඡෙත්වාන පෙමං අපි අත්තපෙසු,
දදන්ති දානං ඉධ මානුසෙවං;
න දදාති කො නාම නරො සමිද්ධො,
දානඤ්චි දානස්ස එලං සරන්තොති.

38. තෙහානිකමධුවාණිජකානං වත්ථුමභි අයමානුපුබ්බිකථා

අතීතෙ කිර ඛාරාණසියං තෙ හානිකා එකතො හුත්වා මධුං වික්කිණන්තා පුත්තදාරෙ පොසෙන්නි. තතො තෙසු එකො පච්චන්තං ගන්ත්වා මලයවාසීනං **[මලවාසීනං ඉතිපිකත්ථවි]** හත්ථතො මධුං කිණිත්වා **[වක්කිණිත්වා ඉතිසබ්බත්ථ]** ගණ්හාති, එකො ගහිතගහිතමධුං නගරං ආහරති. එකො තෙන ආහටාහටමධුනි ඛාරාණසියං නිසිදිත්වා වික්කිණාති. තස්මිං සමයෙ ගන්ධමාදනපබ්බතෙ එකො පච්චෙකඛුද්ධො වණරොගෙනා තුරො අහොසි. අථඤ්ඤතරො පච්චෙකඛුද්ධො තස්ස මධුනා එසු හවිස්සතීති ඤත්වා ගන්ධමාදනපබ්බතෙයෙව යීතො විවරං පාරුපිත්වා ආකාසෙනා ගන්ත්වා නගරද්වාරෙ ඔතරිත්වා කත්ථ මධුං ලභාමිති **[ලබ්හති ඉතිසබ්බත්ථ]** ඔලොකෙන්තො අට්ඨාසි, තදා තස්මිංපරකුලෙ හතිං කත්වා ජීවමානා එකා චෙටිකා සට්ඨාදාය උදකත්ථං තිත්ථං ගච්ඡන්ති මග්ගා ඔක්කම්ම සටං යපෙන්වා වන්දිත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි, තදා පච්චෙකඛුද්ධො හගීති එත්ථ භික්ඛාය වරන්තානං කතරස්මිං යානෙ මධු ලබ්හතීති පුච්ඡී. සා තස්ස කථං සුත්වා මධුආපණස්ස පඤ්ඤායනට්ඨානෙ යත්වා හත්ථං පසාරෙන්වා එස හන්තෙ මධුආපණොති දස්සෙන්වා යජ්ජායං පච්චෙකඛුද්ධො ආපණතො මධුං න ලභති. මම නිවත්ථවත්ථකං දත්වාපි මධුං දස්සාමිති වින්තෙන්වා ඔලොකෙන්ති තත්ථෙව අට්ඨාසි, අථ පච්චෙකඛුද්ධො අනුපුබ්බතෙ විවරන්තො **[වරන්තො ඉතිපිකත්ථවි]** මධුආපණං සම්පාපුණි, තතො කුට්ඨිකො **[කුට්ඨිකො ඉතිපිකත්ථවි]** තං දිස්වා හත්ථතො පත්තං ගහෙන්වා ආධාරකෙ යපෙන්වා මධුසටං ආදාය පත්තස්ස උපනාමෙන්තො සහසා නික්කුජ්ජී. තතො මධු පත්තං පුරෙන්වා උත්තරන්තො පුන භූමියං පග්ගෙරි. තං දිස්වා සොමනස්සො වාණිජො එවං පත්ථනමකාසි.

වුත්තඤ්ඤි මහාවංසෙ.

1. තත්ථ පත්තස්ස බුද්ධස්ස, වාණිජො සො පසාදවා;
විස්සන්දයන්තො මුඛතො, පත්තපුරං මධුං අදා.
2. පුණ්ණඤ්ඤ උප්පතීතඤ්ඤ, පතීතඤ්ඤ මහිතලෙ;
දිස්වා මධුං පසන්තො සො, එවං පණ්දභී තදා.
3. ජම්බුදීපෙ එකරජ්ජං, දානෙනානෙන හොතු මෙ;
ආකාසෙ යොජනෙ ආණා, භූමියං යොජනෙපිති.

එවඤ්ඤ පන වත්වා පත්තං අදාසි, පච්චෙකඛුද්ධො පත්තං පටිග්ගහෙන්වා තත්ථෙව යීතො.

4. ඉච්ඡිතං පත්ථිතං තුය්හං, බිජ්ජමෙව සම්ප්ඤ්ඤා;
පුරෙන්තු විත්ථසංකප්පා, වන්දො පණ්ණරසො යථා.
5. ඉච්ඡිතං පත්ථිතං තුය්හං, සබ්බමෙව සම්ප්ඤ්ඤා;
පුරෙන්තු විත්තසංකප්පා, මණිජොතිරසො යථාති.

වත්වා මඬගලං වඩ්ඪෙත්වා අගමාසි. අථන්තරාමග්ගෙ යීතා සට්ඨෙට්ඨා පච්චෙකඛුද්ධාහිමුඛං ගන්ත්වා මධුං ලභිත්ථ හන්තෙති පුච්ඡී. තෙන ලද්ධං හගීතිති වුත්තෙ කිං වත්වා සො අදාසිති පුච්ඡී. පච්චෙකඛුද්ධො සබ්බං කථෙසි. සා තං සුත්වා ථොකං හන්තෙ ඉධෙව හොථ දාසියා අනුග්ගහත්ථායාති සීසං ගෙහං ගන්ත්වා නිවත්ථපිළොතිකා අත්තනො සාටකං ධොවිත්වා ආහරිත්වා වුම්බටකං කත්වා පච්චෙකඛුද්ධස්ස අදාසි, යදා සො හන්තෙ මධුදායකො සකලජම්බුදීපෙ එකරජ්ජං කාරෙති. තදාහං තස්ස අග්ගමහෙසි හවෙයාංති වත්වා පත්ථනං කරොන්තිඑවමාහ.

6. යදා තෙ මධුදො හන්තෙ, භූභුජො හොති භූතලෙ;
තස්ස හෙස්සං තදා හන්තෙ, පියා අග්ගමහෙසිකා.
7. සුරුපාව සුවාණිව, සුයසා සුබ්බතා සුභා;
අස්සං තස්ස පියාවාථ, මනාපා ඉච්ඡදා **[ඉච්ඡදා ඉතිපිකත්ථවි]** සදාති.

තස්සාපි තදා පච්චෙකඛුද්ධො තථෙව හොතුති මඬගලං වත්වා ආකාසෙන ගන්ධමාදනමෙව අගමාසි, අථාපරහාගෙ තෙ තයොපි එකතො හුත්වා මධුලොකනං කරොන්තා තං මධුසටං කුහිංති පුච්ඡිංසු, සො තෙනත්තනා කතකම්මං වත්වා සවෙ තුම්භෙ තස්මිං පත්තිං අනුමොදෙය්‍යාථ, තං සාධු. නො වෙ. මධුඅග්ගසනකං මම හත්ථතො ගණ්හටාති වත්වා තෙහි තතො න නො අත්ථො **[නනොහත්ථො ඉතිසබ්බත්ථ]** මධුනා, කිදිසස්සෙනං අදාසිති වුත්තෙ තං සුත්වා ඉතරො පච්චෙකඛුද්ධා නාමෙ තෙ ගන්ධමාදනෙ වසන්ති කාසාවං පාරුපිත්වා කුලෙ කුලෙ භික්ඛං වරන්ති, සන්තො එතෙ සීලවන්තාති කථෙසි, අථ තෙසු ජෙට්ඨො බ්‍රාහ්මණවණ්ඩාලකාපි කාසාවං පරිද්භිත්වා වරන්ති. නුනායං වණ්ඩාලකොති මඤ්ඤාමිති ආහ, මජ්ඣිමො කුජ්ඣිත්වා තව පච්චෙකඛුද්ධං පරසමුද්දෙ බිපාහිති අවොච, අථ තෙසං කථං සුත්වා මධුදායකො මා හො තුම්භෙ අරියානං මහෙසක්ඛානං මහානුභාවානං පච්චෙකඛුද්ධානං ඵරුසං කථෙථ. නිරයදුක්ඛා න භායටාතිආදිනා අනෙකා කාරෙන නිවාරෙන්වා තෙසං ගුණං පකාසෙසි, තං සුත්වා තෙ උභොපි සාධුති පසන්තාවිත්තා අනුමොදිංසු, අපරහාගෙ තෙ කාලං කත්වා දෙවමනුස්සෙසු සංසරන්තා තත්ථ තත්ථ මහාසම්පත්තියො

අනුභවිත්වා අම්භාකං සත්ථු පරිනිබ්බාණතො ද්විත්තං වස්සසත්තං අවිවයෙන අත්තනො අත්තනො සම්පත්තව්‍යානෙ නිබ්බන්තිංසු. තෙන වුත්තං.

8. අසොකො මධුදො සන්ධි, මිත්තාදෙවී තු වෙට්කා;
වණ්ඩාලවාදී නිග්‍රොධො, තිස්සො සො පාරවාදිකොති.

තෙසු වණ්ඩාලවාදී ජෙට්ඨවාණිජො බිත්ථුසාරරඤ්ඤො ජෙට්ඨපුත්තස්ස සුමනරාජකුමාරස්ස පුත්තො හුත්වා නිබ්බන්ති. තස්සායමානුප්‍රබ්බිකවා. බිත්ථුසාරරඤ්ඤො කිර දුබ්බලකාලෙයෙව අසොකකුමාරො අත්තනා ලද්ධං උප්පෙතියා රජ්ජං පභාය ආගන්ත්වා සබ්බනගරං අත්තනො හත්ථගතං කත්වා සුමනරාජකුමාරං අග්ගහෙසි. තං දිවසමෙව සුමනස්ස රාජකුමාරස්ස සුමනා නාම දෙවී පරිපුණ්ණගබ්භා අහොසි. සා අඤ්ඤාතකවෙසෙන නික්ඛමිත්වා අවිදුරෙ අඤ්ඤතරං වණ්ඩාලගාමං සන්ධාය ගවිජන්තී ජෙට්ඨකවණ්ඩාලස්ස ගෙහතො අවිදුරෙ නිග්‍රොධො අත්ථී, තස්මිං රුක්ඛෙ අධිවත්ථාය දෙවතාය ඉතො එහි සුමනෙති වදන්තියා සද්දං සුත්වා තස්සා සම්පං ගතා, දෙවතා අත්තනො ආනුභාවෙන එකං සාලං නිමිමිණිත්වා එත්ථ වසාහිති පාදාසි. සා තං සාලං පාවිසි, ගතදිවසෙයෙව සා පුත්තං විජාසි. සා තස්ස නිග්‍රොධදෙවතාය පරිග්ගහිතත්තා නිග්‍රොධොත්තවෙව නාමං අකාසි. ජෙට්ඨකවණ්ඩාලො දිට්ඨදිවසනොප්පභුති තං අත්තනො සාමිධිතරං විය මඤ්ඤමානො නිබ්බද්ධවත්තං පට්ඨපෙසි. රාජධීතා තත්ථ සත්තවස්සානි වසි, නිග්‍රොධකුමාරොපි සත්තවස්සිකො ජාතො, තදා මභාවරුණත්ථෙරො නාම එකො අරභා දාරකස්ස හෙතුසම්පදං දිස්වා විහරමානො සත්තවස්සිකො දානි දාරකො. කාලො නං පබ්බාපෙතුංති චිත්තෙත්වා රාජධීතාය ආරොවාපෙත්වා නිග්‍රොධකුමාරං පබ්බාපෙසි, කුමාරො බුරග්ගෙයෙව අරහත්තං පාපුණි. තෙන වුත්තං මභාවංසෙ.

9. තං මභාවරුණො ථෙරො, තදා දිස්වා කුමාරකං;
උපනිස්සයසම්පන්නං, අරභා පුච්ඡි මාතරං;
පබ්බාපෙසි බුරග්ගෙ සො, අරහත්තමපාපුණිති.

සො කිර එකදිවසං පාතොව සරීරං පටිජග්ගිත්වා ආවරිග්‍රපජ්ඣායවත්තං කත්වා පත්තවිවර මාදාය මාතුඋපාසිකාය ගෙහද්වාරං ගවිජාමිති නික්ඛමි. මාතුනිවාසට්ඨානඤ්ඤවස්ස දක්ඛිණද්වාරෙන නගරං පවිසිත්වා නගරමජ්ඣෙකන ගන්ත්වා පාවිනද්වාරෙන නික්ඛමිත්වා ගන්තබ්බං හොති. තෙන ව සමයෙන අසොකො ධම්මරාජා පාවිනදිසාහිමුබො සිහපඤ්ජරෙ වඩ්ඤමති. තං බණ්ණෙයෙව නිග්‍රොධො රාජධිගණං සම්පාපුණි සන්තින්ද්‍රියො සන්තමානසො යුගමත්තං පෙක්ඛමානො, තෙන වුත්තං එකදිවසං සිහපඤ්ජරෙ ධීතො අද්දස නිග්‍රොධං සාමණෙරං රාජධිගණෙන ගවිජන්තං දන්තං ගුත්තං සන්තින්ද්‍රියං ඉරියාපට්ඨසම්පන්නන්ති. දිස්වා පනස්ස එතදහොසි. අයං ජනො සබ්බොපි වික්ඛිත්තචිත්තො හත්තමිගපට්භාගො. අයං පන දහරකො අවික්ඛිත්තො අතිවියස්ස ආලොකිතවිලොකිතං සම්මිඤ්ජනපසාරණඤ්ච සොහති. අද්ධා එතස්සබ්භන්තරෙ ලොකුත්තරධම්මො භවිස්සතීති රඤ්ඤො සහ දස්සනෙනෙව සාමණෙරෙ චිත්තං පසිදි, පෙමං සණ්ඨහි, කස්මා. පුබ්බෙ කිර පුඤ්ඤකරණකාලෙ රඤ්ඤො ජෙට්ඨකභාතා වාණිජකොයං.

10. පුබ්බෙව [පුබ්බෙන ඉතිකත්ථවි] සන්තිවාසෙන, පච්චුප්පන්නහිතෙන වා;
එවං තං ජායතෙ පෙමං, උප්පලංව යථොදකෙති.

අථ රාජා සඤ්ජාතපෙමො සබ්බමානො සාමණෙරං පක්කොසථානි අමච්චෙව පෙසෙසි, තෙ අතිවිරායන්තීති පුන ද්වෙ තයො පෙසෙසි තුරිතං ආගවිජතුති. සාමණෙරො අත්තනො පකතියා එව අගමාසි. රාජා පතිරුපාසනං ඤ්ඤත්වා නිසිද්ධානි ආහ. සො ඉතොචිතො ව විලොකෙත්වා තත්ථී දානි අඤ්ඤො හික්ඛුති සමුස්සිතසෙතවිජන්තං රාජපල්ලඤ්ඤං උපසඩ්ධමිත්වා පත්තං ගණ්හනත්ථාය රඤ්ඤො ආකාරං දස්සෙසි. රාජා තං පල්ලඤ්ඤසම්පං ගවිජන්තං එව දිස්වා චිත්තෙසි අප්පෙව දානි අයං සාමණෙරො ඉමස්ස ගෙහස්ස සාමිකො භවිස්සතීති, සාමණෙරො රඤ්ඤො හත්ථෙ පත්තං දත්වා පල්ලඤ්ඤං අභිරුහිත්වා නිසිදි. රාජා අත්තනො අත්ථාය සම්පාදිතං සබ්බං යාගුබ්ජ්ජකහත්තවිකතිං උපනාමෙසි. සාමණෙරො අත්තනො යාපනමත්තමෙව සම්පට්චිඡි. හත්තකිව්චාවසානෙ රාජා ආහ සත්ථාරා තුම්භාකං දින්නඔවාදං ජානාථාති. ජානාමි මභාරාජ එකදෙසෙනාති. තාත මය්හමිපී නං කථෙහීති. සාධු මභාරාජාති රඤ්ඤො අනුරූපං ධම්මපඵද අප්පමාදවග්ගං අනුමොදනත්ථාය අභාසි. රාජා පන අප්පමාදො අමතපදං, පමාදො මච්චුනො පදංති සුත්වාච අඤ්ඤාතං තාත, පරියොසාපෙහීති ආහ. සාමණෙරො අනුමොදනා වසානෙ ද්වන්තිංසධුවහත්තානි [ද්වන්තිංසධුරහත්තානි ඉතිසබ්බත්ථවි] ලහිත්වා පුන දිවසෙ ද්වන්තිංසහික්ඛු ගහෙත්වා රාජන්තොපුරං පවිසිත්වා හත්තකිව්ච මකාසි. රාජා අඤ්ඤෙපි ද්වන්තිංසහික්ඛු තුම්හෙහි සද්ධිංස්වෙ හික්ඛං ගණ්හන්තුති එතෙනෙව උපායෙන දිවසෙ දිවසෙ වඩ්ඤාපෙත්තො සට්ඨිසහස්සානං බ්‍රාහ්මණපරිබ්බාජකානං හත්තං උපචින්නදිත්වා අන්තොනිවෙසනෙ සට්ඨිසහස්සානං හික්ඛුනං නිව්චහත්තං පට්ඨපෙසි නිග්‍රොධත්ථෙරගතෙනෙව පසාදෙන. නිග්‍රොධත්ථෙරොපි රාජානං සපරිසං තිසු සරණෙසු පඤ්චසු සිලෙසු පතිට්ඨාපෙත්වා බුද්ධසාසනෙ පොථුප්පනිකෙන පසාදෙන අවලප්පසාදං කත්වා පතිට්ඨාපෙසි. රාජාපි අසොකාරාමං නාම මභාවිහාරං කාරාපෙත්වා සට්ඨිසහස්සානං හික්ඛුනං නිව්චහත්තං පට්ඨපෙසි. සකලජම්බුදිපෙ වතුරාසිතියා නගරසහස්සෙසු වතුරාසිතිවිහාරසහස්සානි කාරාපෙසි. තෙන වුත්තං.

11. වණ්ඩාලවාදිදොසෙන,
ජාතො වණ්ඩාලගාමකෙ;
පත්තානුමොදනා පාකා,
ආසෙ සො [අසෙසො ඉතිපිකත්ථවි] හි අනාසවොති.

අයං නිග්‍රොධත්ථෙරස්ස කථානායො.

මධ්‍යස්ථාන පන වාණිජයේ දෙවලොකතො වටිනිසා පුළුල්ව පුරා රාජකුලේ උප්පජ්ජිත්වා පියදාසො නාම කුමාරො හුන්වා ඡන්තං උස්සාපෙන්වා සකලජම්බුදීපෙ එකරජ්ජං අකාසි. කථං.

බින්දුසාරරාජස්ස එකසතපුත්තා අහෙසුං. තෙ සබ්බෙ අසොකො අත්තනා සද්ධිං එකමානිකං තිස්සකුමාරං යපෙන්වා ඝාතෙසි. ඝාතෙන්තො වත්තාරි වස්සානි අනභිසිත්තොව රජ්ජං කාරෙන්වා වතුන්නං වස්සානං අවිවයෙන තථාගතස්ස පරිනිබ්බාණතො ද්විත්තං වස්සසතනං උපරි අට්ඨාරසමෙ වස්සෙ සකලජම්බුදීපෙ එකරජ්ජාභිසෙකං පාපුණි. අප් තං සකලජම්බුදීපෙ චතුරාසිතිනගරසහස්සෙ රාජානො ආගන්ත්වා උපට්ඨතිස්සන්ති. තිණ්ණං උතුනං අනුච්ඡවිකා තයො පාසාදා අහෙසුං. එකො මහාසජ්ජිකො, එකො මොරගිවො, එකො මඬගලො නාම, තෙසු තෙකනාටකසහස්සපරිවුතො පටිවසති. යාස්ස මධ්‍යආපණං දස්සෙසි, සා අසන්ධිමිත්තා නාම දෙවච්ඡරපරිහාගා රාජධිතා හුන්වා සට්ඨිසහස්සානං ඉන්ද්‍රිතං පෙට්ඨිකා ධම්මාසොකරඤ්ඤො අග්ගමහෙසි අහොසි. අභිසෙකානන්තරං තස්ස ඉමා රාජ්ද්ධියො ආගතා, පට්ඨියා ච හෙට්ඨා යොජනප්පමාණෙ ආණා පවත්ති. තථා උපරි ආකාසෙ. අනොතත්තදහතො අට්ඨති කාපෙති සොළසපාතියසටෙ දිවසෙ දිවසෙ දෙවතා ආහරන්ති. යතො සාසනෙ උප්පන්නසද්ධො හුන්වා අට්ඨසටෙ භික්ඛුසඬ්ඨස්ස අදාසි. ද්වෙ සටෙ සට්ඨිමත්තානං තෙපිටකභික්ඛුනං ද්වෙ සටෙ අග්ගමහෙසියා අසන්ධිමිත්තාය. වත්තාරො සටෙ අත්තනා පරිභුඤ්චි දෙවතා **[දෙවතාඵවං ඉතිසබ්බන්ථ]**, එව හිමවත්තතො නාගලතාදන්තකට්ඨං සිනිද්ධං මුදුකං රසවත්තං දිවසෙ දිවසෙ ආහරන්ති, තෙන රඤ්ඤො ච මහෙසියා ච සොළසන්තං නාටකසහස්සානඤ්ච සට්ඨිමත්තානඤ්ච භික්ඛුසහස්සානං දෙවසිකං දන්තපොණකිච්චං නිජ්ජප්පති. දෙවසිකමෙවස්ස දෙවතා අගදාමලකං අගදහරිටකං සුවණ්ණවණ්ණඤ්ච ගන්ධරසසම්පන්නං අමිඛපක්කං ආහරන්ති. ඡද්දන්තදහතො පඤ්චවණ්ණං නිවාසනපාරුපනං පීතකවණ්ණං හන්ථපුඤ්ජනකපටං **[හන්ථපුච්ඡනකපටිටං ඉතිසබ්බන්ථ]** දිබ්බඤ්ච පානං ආහරන්ති. දෙවසිකමෙවස්ස අනුලෙපනගන්ධං පාරුපනත්ථාය අසුත්තමයිකං සුමනපුජ්ජපටං මහාරහඤ්ජ අඤ්ජනං නාගහවතතො නාගරාජානො ආහරන්ති. ඡද්දන්තදහතොයෙව උට්ඨිතස්ස සාලිතො නවවාහසහස්සනි දිවසෙ දිවසෙ සුවා ආහරන්ති. තෙ මුසිකා නිත්ථුසකානි කරොන්ති. එකොපි බණ්ඩතණ්ඩුලො නාහොසි. රඤ්ඤො සබ්බට්ඨානෙසු අයමෙව තණ්ඩුලො පරිභොගං ගච්ඡති. මධුමක්ඛිකා මධුං කරොන්ති. කම්මාරසාලාසු අවිජා කුටං පහරන්ති. කරවිකසකුණා ආගන්ත්වා මධුරස්සරං විකුපෙන්තා රඤ්ඤො බලිකම්මං කරොන්ති. ඉමාහි ඉද්ධිහි සමන්තාගතො රාජා එකදිවසං සුවණ්ණසඬ්ඨබලිකබන්ධනං පෙසෙන්වා වතුන්නං බුද්ධානං අධිගතරූපදස්සනං කප්පා යුක්තං මහාකාලනාගරාජානං ආනයිත්වා සෙතච්ඡන්තස්ස හෙට්ඨා මහාරහෙ පල්ලඬ්ඨකෙ නිසිදාපෙන්වා අනෙකසත වණ්ණෙහි ජලජටලජපුජ්ජෙහි සුවණ්ණපුජ්ජෙහි ච පුජං කත්වා සබ්බා ලඬ්ඨකාරපතිමණ්ඩිතෙහි සොළසහි නාටකසහස්සෙහි සමන්තතො පරික්ඛිපිත්වා අනන්තඤ්ඤාණස්ස තාව මෙ සද්ධම්මවරවක්කවත්තිනො සම්මාසම්බුද්ධස්ස **[සම්මාසම්බුද්ධරූපං ඉතිසබ්බන්ථ]** රූපං ඉමෙසං අක්ඛිතං ආපාථං කරොහිති වත්වා තෙන නිමිත්තං සකලසරිරෙ විජ්ජතිණ්ණපුඤ්ඤප්පභාවනිබ්බන්තාසිති අනුබ්බඤ්ජනපතිමණ්ඩිත ද්වන්තිංස මහාපුරිසලක්ඛණ සස්සිරිකතාය විකවකමලුප්පලපුණ්ඩරිකපතිමණ්ඩිතම්ව සලිලතලං තාරාගණරංසිජාලවිසරවිජ්ජුරිතසොභාසමුජ්ජලම්ව ගගනතලං නිලපිතලොභිතා දිහෙදං විචිත්තවණ්ණරංසිවිනද්ධබ්බාමප්පභාපරික්ඛෙපවිලාසිතාය සඤ්ච්ඡාප්පභානුරාගඉන්ද්‍රිධනුවිජ්ජුල්ලතාපරික්ඛිත්තම්ව කණකගිරිසිරං නානාවිරාගවිමලකෙතුමාලාසමුජ්ජලිතවාරුමන්ථකසොහනං නයනරසායනම්ව ච බ්‍රහ්මදෙවමනුජනාගයක්ඛගණානං බුද්ධරූපං පස්සන්තො සත්තදිවසානි අක්ඛිපුජං නාම අකාසි. රාජා කිරි අභිසෙකං පාපුණිත්වා තිණ්ණයෙව සංවච්ඡරානි බාහිරකපාසණ්ඩං පරිගණ්හි, චතුත්ථෙව සංවච්ඡරෙ බුද්ධසාසනෙ පසිදි, තස්ස පන පිතා බින්දුසාරො බ්‍රාහ්මණහත්තො අහොසි. සො බ්‍රාහ්මණානඤ්ච බ්‍රාහ්මණජාතිපාසණ්ඩානං පණ්ඩරඬ්ඨගපරිබ්බාජකානඤ්ච සට්ඨිසහස්සමත්තානං නිච්චහත්තං පට්ඨපෙසි. අසොකොපි පිතරා පවත්තිතං දානං අත්තනො අන්තොපුරෙ **[අන්තෙපුරෙ ඉතිසබ්බන්ථ]** තට්ථෙව දදමානො එකදිවසං සිහපඤ්ජරෙ ධිතො තෙ උපසම්පරිබාහිරෙන ආචාරෙන භුඤ්ජමානෙ අසංයනිත්ථියෙ අවනිතඉරියාපටෙ දිස්වා වින්තෙසි, ඊදිසං දානං උපපරික්ඛිත්වා යුත්තට්ඨානෙ දාතුං වට්ටති. එවං වින්තෙන්වා අමච්චෙ ආහ, ගච්ඡප් හණෙ අත්තනො අත්තනො සාධුසම්මතෙ සමණබ්‍රාහ්මණෙ අන්තොපුරං අභිහරප් දානං දස්සාමිති, අමච්චා සාධු දෙවනි රඤ්ඤො පටිස්සුත්වා තෙ තෙ පණ්ඩරඬ්ඨගපරිබ්බාජකා ජීවක නිගණ්ඨාදයො ආනෙන්වා ඉමෙ මහාරාජ අමිහාකං අරහන්තොති ආහංසු, අප් රාජා අන්තොපුරෙ උච්චාවචානි ආසනානි පඤ්ඤාපෙන්වා ආගච්ඡන්තුති වත්වා ආගතාගතෙ ආහ අත්තනො අනුරූපෙ ආසනෙ නිසිද්ධානි, එකච්චෙ හද්දියකෙසු එකච්චෙ එලකපියකෙසු නිසිදිංසු, තං දිස්වා රාජා නත්ථි එතෙසං අන්තො සාරොති ඤාත්වා තෙසං අනුරූපං බාදනියභොජනියං දත්වා උයොපෙසි. එවං ගච්ඡන්තෙ කාලෙ එකදිවසං සිහපඤ්ජරෙ ධිතො නිග්‍රොධසාමණෙරං දිස්වා තස්මිං ගතෙන පසාදෙන බුද්ධසාසනෙ පසන්තො සට්ඨිසහස්සමත්තෙ පාසණ්ඩියෙ අපනෙන්වා සට්ඨිසහස්සමත්තෙ භික්ඛු භොජෙන්තො බුද්ධසාසනෙ පසිදිත්වා අසොකාරාමං කාරෙන්වා තත්ථ තෙ වසාපෙන්තො එකදිවසං අසොකාරාමෙ සට්ඨිසහස්සභික්ඛුනං දානං දත්වා තෙසං මජ්ඣිකෙ නිසජ්ජ සඬ්ඨං චතුති පච්චයෙහි පචාරෙන්වා ඉමං පඤ්ඤං පුච්ඡි, හන්තෙ හගවතා දෙසිතධම්මො නාම කිත්තකො භොතිති, මහාරාජ නව අධිගානි, බන්ධනො චතුරාසිතිධම්මක්ඛන්ධසහස්සානිති. රාජා ධම්මෙ පසිදිත්වා එකෙකං ධම්මක්ඛන්ධං එකෙකච්චාරෙන පුජෙස්සාමිති එකදිවසමෙව ඡන්තවුතිකොට්ඨනං විස්සජ්ජෙන්වා අමච්චෙ ආණාපෙසි, එකමෙකස්මිං නගරෙ එකමෙකං විහාරං කාරෙන්තා චතුරාසිතියා නගරසහස්සෙසු චතුරාසිතිවිහාරසහස්සානි කාරාපෙථානි, සයඤ්ච අසොකාරාමෙ අසොකමහාවිහාරත්ථාය **[සයංවඅසොකභොවිහාරත්ථාය ඉතිපිකන්ථවි]** කම්මං පට්ඨපෙසි, සඬ්ඨො ඉන්ද්‍රගුත්තත්ථෙරං නාම මහිද්ධිකං මහානුභාවං ඛිණ්ණසවං නවකම්මාධිට්ඨායකං අදාසි, ථෙරො යං යං න නිට්ඨානි, තං තං අත්තනො ආනුභාවෙන නිට්ඨාපෙසි, එවංපිනිති සංවච්ඡරෙහි විහාරකම්මං නිට්ඨාපෙසි, එකදිවසමෙව සබ්බනගරෙහි පණ්ණානි ආගමිංසු, අමච්චා රඤ්ඤො ආරොවෙසුං නිට්ඨිතානි දෙව චතුරාසිතිමහාවිහාරසහස්සානිති. අප් රාජා භික්ඛුසඬ්ඨං උපසඬ්ඨමිත්වා හන්තෙ මයා චතුරාසිතිවිහාරසහස්සානි කාරිතානි, ධාතුයො කුතො ලච්ඡාමිති පුච්ඡි, මහාරාජ ධාතුනිධානං නාම අත්ථිති සුඤ්ඤාම, න පන පඤ්ඤායති අසුකට්ඨානෙති. රාජා රාජගහෙ වෙතියං හින්දාපෙන්වා ධාතුං

අපස්සන්තො පටිපාකතිකං කාරාපෙන්වා භික්ෂුභික්ෂුණියො උපාසකඋපාසිකායොති වතස්සො පරිසා ගහෙන්වා වෙසාලියං ගතො. තත්‍රාපි අලභිත්වා කපිලවත්ථුං ගතො, තත්‍රාපි අලභිත්වා රාමගාමං ගතො, රාමගාමෙ නාගා වෙතියං භින්දිතුං නාදංසු. වෙතියෙ නිපතිතකුද්දාලො ඛණ්ඩාවණ්ඩං හොති, එවං තත්‍රාපි අලභිත්වා අල්ලකප්පං පාවං කුසිනාරංති සබ්බවේතියාති භින්දිත්වා ධාතුං අලභිත්වා පටිපාකතිකාති කත්වා රාජගහං ගන්ත්වා වතස්සො පරිසා සන්නිපාතාපෙන්වා අත්ථි කෙනවි සුතපුබ්බං අසුකට්ඨානෙ ධාතුනිධානංති පුච්ඡි. තත්ථෙකො වීසංවස්ස සතිකො ථෙරො අසුකට්ඨානෙ ධාතුනිධානංති න ජානාමි, මය්හං පන පිනාමහත්ථෙරො මයි සත්තවස්සිකාලෙ මාලාවඬිගොටකං ගාභාපෙන්වා එහි සාමණෙර අසුකගච්ඡන්තරෙ පාසාණදුපො අත්ථි. තත්ථ ගච්ඡාමාති ගන්ත්වා පුජෙත්වා ඉමං යානං උපධාරෙතුං වට්ටති සාමණෙරාති ආහ. අහං එතමෙව ජානාමි මහාරාජාති ආහ. රාජා එතදෙව යානංති වත්වා ගච්ඡෙ හරාපෙන්වා පාසාණදුපං පංසුංව අපනෙන්වා හෙට්ඨා සුධාභූමීං අද්දස, තතො සුධා ව ඉට්ඨකායො ව හරාපෙන්වා අනුපුබ්බෙන පරිවෙණං ඔරුය්හ සත්තරතතවාලිකං අසිහත්ථාති ව කට්ඨරූපකාති සම්පරිවත්තන්තාති අද්දස, සො යක්ඛදාසකෙ පක්කොසාපෙන්වා බලිකම්මං කාරාපෙන්වාපි තෙව අත්තං පස්සන්තො දෙවතා නමස්සමානො අහං ඉමා ධාතුයො ගහෙන්වා චතුරාසීතිවිහාරසහස්සෙ නිදහිත්වා සක්කාරං කරොමි. මා මෙ දෙවතා අත්තරායං කරොන්තුති ආහ, සක්කො දෙවරාජා වාරිකං වරන්තො තං දිස්වා විස්සකම්මං ආමන්තෙන්වා තාත අසොකධම්මරාජා ධාතුයො නිහරිස්සාමිති පරිවෙණං ඔතිණ්ණො. ගන්ත්වා කට්ඨරූපාති නිහරාපෙහිති. සො පඤ්චවුලකගාමදාරකවෙසෙන ගන්ත්වා රඤ්ඤො පුරතො ධනුකහත්ථො යත්වා භාරෙමි මහාරාජාති ආහ, හර තාතාති සරං ගහෙන්වා සන්ධිමිතියෙව විජ්ඣාමි, සබ්බං විජ්ජකිරිමිත්ථ, අථ රාජා ආවිඤ්ජනෙ [\[අවිඤ්ජනෙ ඉතිපිකත්ථවි\]](#) බන්ධකුඤ්චිකමුද්දිකං ගණ්හි, මණ්ණිකන්ධං පස්සිත්වා අනාගතෙ දළිද්දරාජානො ඉමං මණ්ණිං ගහෙන්වා ධාතුනං සක්කාරං කරොන්තුති පණ්ණෙ අක්ඛරාති දිස්වා කුජ්ඣත්වා මාදිසානං පන රාජුතං. [\[රාජානං ඉතිසබ්බත්ථව\]](#) දළිද්දරාජාති වත්තුං අයුත්තංති පුතප්පුතං සට්ඨන්වා ද්වාරං විවරිත්වා අත්තොගහං පට්ටියො අට්ඨාරසවස්සාධිකානං ද්විත්තං වස්සසතානං උපරි ආරොපිතදීපා තථෙව පජ්ජලන්ති, නිලුප්පලපුජ්ථාති තංඛණංයෙව ආහරිත්වා ආරොපිතාති විය පුජ්ථසත්ථාරො තං ඛණං සන්ථතො විය ගන්ධා තං මුහුත්තං පිංසිත්වා යපිතා විය අහෙසුං. රාජා සුවණ්ණපට්ටං ගහෙන්වා අනාගතෙ පියදාසො නාම කුමාරො ඡත්තං උස්සාපෙන්වා අසොකො නාම ධම්මරාජා භවිස්සති, සො ඉමා ධාතුයො විත්ථාරිතා කරිස්සතිති වාවෙන්වා දිට්ඨොහං අයොන මහාකස්සපත්ථෙරනාති වත්වා වාමහත්ථං ආභුජිත්වා දක්ඛිණහත්ථෙත අජ්ථොටෙයි. සො තස්මිං යානෙ පරිවරණකධාතුමත්තමෙව යපෙන්වා සෙසධාතුයො සබ්බා ගහෙන්වා ධාතුසරං පුබ්බෙ පිහිතනයෙනෙව පිදහිත්වා සබ්බා යථා පකාතියායෙව කාරෙත්වා උපරිපාසාණවේතියං පතිට්ඨාපෙන්වා චතුරාසීතියා විහාරසහස්සෙසු ධාතුයො පතිට්ඨාපෙයි. අට්ඨකදිවසං රාජා විහාරං ගන්ත්වා භික්ෂුසංඝං වන්දිත්වා එකමන්තෙ නිසින්තො යදි හන්තෙ ඡන්තවුතිකොට්ඨනං විස්සජ්ජෙන්වා චතුරාසීතිවිහාරසහස්සාතිසවේතියාති කාරාපෙන්වාපි අහං න දායාදො. අඤ්ඤො කො දායාදොති, පට්ටියදායකො නාම ත්වං මහාරාජ, යො පන අත්තනො පුත්තඤ්ච ධිතරඤ්ච පබ්බාපෙති, අයං සාසනෙ දායාදො නාමාති එවං වුත්තෙ අසොකො රාජා සාසනෙ දායාදභාවං පත්ථයමානො අවිදුරෙ ධීතං මහින්දකුමාරං දිස්වා සක්ඛිස්සසි තාත ත්වං පබ්බජිතුංති ආහ. කුමාරො පකාතියා පබ්බජිතුකාමො රඤ්ඤො වචනං සුත්වා අතිවිය පාමොජ්ජජානො පුබ්බජාමි [\[පබ්බජ්ජාමි ඉතිසබ්බත්ථව\]](#) දෙව. මං පබ්බාපෙන්වා සාසනෙ දායාදො හොථාති ආහ. තෙන ව සමයෙන රාජධීතා සංඝමිත්තාපි තස්මිං යානෙ ධීතා හොති. තං දිස්වා ආහ ත්වම්පි අම්ම පබ්බජිතුං සක්ඛිස්සසිති, සාධු තාතාති සම්පට්චිජ්. රාජා පුත්තානං මනං ලභිත්වා පහට්ඨවිත්තො භික්ෂුසංඝං උපසඬකම්ත්වා හන්තෙ ඉමෙ දාරකෙ පබ්බාපෙන්වා මං සාසනෙ දායාදං කරොථාති. සඬිසො රඤ්ඤො වචනං සම්පට්චිජිත්වා කුමාරං මොග්ගලිපුත්තතිස්සත්ථෙරෙන උපජ්ඣායෙන මහාදෙවත්ථෙරෙන ආවරියෙන පබ්බජාපෙයි [\[පබ්බජ්ජාපෙයි ඉතිසබ්බත්ථව\]](#). මජ්ඣන්තිකත්ථෙරෙන ආවරියෙන උපසම්පාදෙයි, සො උපසම්පදාමාලකෙයෙව සහ පටිසම්භිදාහි අරහත්තං පාපුණ්. සඬිසමිත්තායපි රාජධීතාය ආවරියාණි ආයුපාලත්ථෙරි නාම [\[අචාරියා ආයුපාලත්ථෙරිනාම ඉතිසබ්බත්ථව\]](#). උපජ්ඣායා ධම්මපාලත්ථෙරි නාම අහොසි. රාජා පන අනෙකාකාරෙන බුද්ධසාසනං සොහෙන්වා මොග්ගලිපුත්තතිස්සත්ථෙරස්ස සභායෙන [\[සභායොන. සාභායොන. සාභායොන ඉතිපිකත්ථව\]](#) සට්ඨිසහස්සමත්තෙ දුස්සිලෙ තිත්ථියෙ බුද්ධසාසනා උප්පබ්බාපෙන්වා තතියධම්මසංගීතිං නිට්ඨාපෙයි. තස්මිං කිර සමාගමෙ භික්ෂුභික්ෂුණියො කිත්තකාති [\[කිත්තකාතිති ඉතිසබ්බත්ථව\]](#), වුත්තඤ්හි.

12. තස්මිං සමාගමෙ ආසුං, අසීතිභික්ෂුකොට්ටියො; අහෙසුං සතසහස්සාති, තෙසු බිණ්ණසවා යති.

13. නවුතිසතසහස්සාති, අහු භික්ෂුණියො තහිං; බිණ්ණසවා සික්ඛුණියො, සහස්සං ආසු තාසු වාති.

එවං සො අසොකො ධම්මරාජා සකලජම්බුදීපෙ අග්ගරාජා හුත්වා බුද්ධසාසනං සොහෙන්තො විභාසි. අයං පනෙත්ථ සඬිබෙපො, විත්ථාරො පන මහාවංසෙ වුත්තොති. වුත්තඤ්හි.

14. සම්පුණ්ණත්තා අයං තිස්සො, වෙනනායො මධුප්පදො; සබ්බත්ථ සබ්බදා සබ්බ, සම්පත්තිමහිසම්භුණිති.

මජ්ඣිමො පන වාණිජො අත්තනො පාරවාදිදොසෙන පරසමුද්දෙ ලඬිකායං නිබ්බන්ති. තස්සෙවං කථාපට්ටාටි වෙදිතබ්බා. තම්බපණ්ණදීපෙ කිර මුට්ඨිවො නාම රාජා සට්ඨිවස්සාති රජ්ජං කාරෙසි, තස්ස පුඤ්ඤපඤ්ඤාගුණොපෙතා අඤ්ඤමඤ්ඤං හිතෙසිනො දස පුත්තා අහෙසුං. ද්වෙ ව ධීතරො. සබ්බෙ තෙ සමග්ගා සම්මොදගානා වසන්ති. අථාපරස්මිං සමයෙ අම්චවා මුට්ඨිවරඤ්ඤෙ කාලකතෙ දෙවානංපියතිස්සකුමාරං අභිසිඤ්චිංසු, අභිසෙකසමකාලමෙවස්ස අනෙකාති අච්ඡරියාති අහෙසුං. තාති පකාසෙන්තා මහාවංසකථාවරියා ආහංසු.

15. දෙවනං පියතිස්සොති, විස්සුතො දුතියො සුතො;
තෙසු **[අභොගිමුට්ඨිවස්ස, දසපුත්තෙසුපුඤ්ඤවා ඉතිකත්ථව]** භාතුසු සබ්බෙසු, පුඤ්ඤපඤ්ඤාධිකො අහු.
16. දෙවනං පියතිස්සො සො, රාජාසි පිතුඅච්චයො;
තස්සාහිසෙකෙන සමං, බහුනච්ඡරියානහු.
17. ලඬකාදීපමිහි සකලෙ, නිධයො රතනානිව;
අන්තොධිතානි උග්ගන්ත්වා, පථවිතලමාරුහුං.
18. ලඬකාදීපසමිහි, හින්තනාවා ගතානි ව;
තත්ත ජාතානි ව ථලං, රතනානි සමාරුහුං.
19. ඡාතපබ්බතපාදමිහි, තිස්සො ව වෙළයට්ඨියො;
ජාතා රථපතොදෙන, සමානා පරිමාණතො.
20. තාසු එකා ලතායට්ඨි, රජතාහා තහිං ලතා;
සුවණ්ණවණ්ණා රුචිරා; දිස්සන්තෙනා මනොරමා.
21. එකා කුසුමයට්ඨිතු; කුසුමානි තහිංපන;
නානානි නානාවණ්ණානි; දිස්සන්තෙතිප්ථානි ව.
22. එකා සකුණයට්ඨි තු, තහිංපක්ඛිමිගා බහු;
නානා ව නානාවණ්ණා ව, සජ්ඣායීය දිස්සරෙ.
23. භයගජරථා මලකායා, වලයඬගුලිවෙය්කා වෙව;
කකුධම්මා පාකතිකා, ඉච්චෙ තා අට්ඨ ජාතියා.
24. මුත්තා සමුද්දා උග්ගන්ත්වා; තිරෙ වට්ටිවියට්ඨිතා;
දෙවනං පියතිස්සස්ස; සබ්බං පුඤ්ඤවිජම්භිතං.
25. ඉන්දනිලං වෙළරියං, ලොහිතඬකමණි වී මෙ;
රතනානි පනෙ තානි, මුත්තා තා තාව යට්ඨියො;
සත්තාභබ්භන්තරෙයෙව, රඤ්ඤො සන්තිකමාහරුංති.

තෙන ව සමයෙන දෙවනං පියතිස්සමභාරාජා ව අසොකො ධම්මරාජා ව අද්දිට්ඨසභායා භොන්ති. තස්මා සො එතානි රතනානි ව අඤ්ඤානි බහුනි උපායනානි මම සභායස්ස දෙථානි ධම්මාසොකමහානරින්දස්ස පණ්ණාකාරත්ථාය පෙසෙසි. සොපි තං දිස්වා පසිදිත්වා පඤ්චරාජකකුඬභණ්ඩානි ව අඤ්ඤඤව බහුපණ්ණාකාරඤ්ච අභිසෙකත්ථාය පෙසෙසි. මය්හං සභායං අභිසෙකං කරොන්තුති. න කෙවලඤ්චෙනං ආමිසපණ්ණාකාරං. ඉමං කිර ධම්මපණ්ණාකාරම්පි පෙසෙසි.

26. අහං බුද්ධං ධම්මංව; සංඝංව සරණං ගතො;
උපසකත්තං වෙදෙසිං; සකාපුත්තස්ස සාසනෙ.
27. ඉමෙසු තිසු වත්ථුසු; උත්තමෙසු නරුත්තම;
චිත්තං පසාදයිත්වාන, සද්ධාය සරණං වජාති.

අමච්චා පුත්‍ර ලඬකමාගම්ම රාජානං අභිසිඤ්චිංසු, තෙන බො පන සමයෙන මොග්ගලිපුත්තතිස්සත්ථෙරො කත්ථ තුබො අනාගතෙ සාසනං සුජපතිට්ඨිතං භවෙය්‍යාති උපපරික්ඛන්තො පච්චන්තිමෙ සුජපතිට්ඨිතං භවිස්සතිති ඤ්ඤත්වා තෙ තෙ ථෙරෙ තත්ථ තත්ථ පෙසෙත්වා මහාමහින්දත්ථෙරං ගන්ත්වා තම්බපණ්ණිදීපං පසාදෙහිති නියොපෙසි, සක්කො ව දෙවනමින්දො මහාමහින්දත්ථෙරං උපසංකමිත්වා කාලකතො භන්තෙ මුට්ඨිවො රාජා. ඉදානි දෙවනං පියතිස්සමභාරාජා රජ්ජං කාරෙති. සම්මාසම්බුද්ධෙන ව තුම්භෙ බ්‍යාකතා අනාගතෙ මහින්දො නාම හික්ඛු තම්බපණ්ණිදීපං පසාදෙස්සතිති. තස්මා තිහ බො භන්තෙ කාලො දීපවරං ගමනාය, අහම්පි සභායො භවිස්සාමිති, ථෙරො තස්ස වචනං සම්පට්ඨිත්වා අත්තසත්තමො වෙතියපබ්බතචාරතො වෙහාසං උජ්ජන්ත්වා අනුරාධපුරස්ස පුරත්ථිමදිසාය මිස්සකපබ්බතෙ පතිට්ඨති, ඉමං එතරහි වෙතියපබ්බතොතිපි සඤ්ජානන්ති. තදා තම්බපණ්ණිදීපං උස්සවදිවසො භොති, රාජා ඡණං කරොථානි අමච්චෙ ආණාපෙන්වා වත්තාලිසසභස්සපුරිසෙහි පරිවාරිතො නගරමිහා නික්ඛමිත්වා මිස්සකපබ්බතං පායාසි මිගවං කිලිතුකාමො. අථ තස්මිං පබ්බතෙ අධිවත්ථා එකා දෙවතා රඤ්ඤො ථෙරෙ දස්සෙස්සාමිති රොහිතමිගවණ්ණෙන අවිදුරෙ තිණපණ්ණානි බාදමානා විය වරති, රාජා අයුත්තං දානි පමත්තං විජ්ඣානං පියං පොඨෙසි, මිගො අම්බන්ථලමග්ගං ගහෙත්වා පලායිතුං ආරහි, රාජා තං අනුබන්ධන්තො අම්බන්ථලමෙව අහිරුහි, මිගොපි ථෙරානං අවිදුරෙ අන්තරධායි, මහින්දත්ථෙරො රාජානං අවිදුරෙ ආගච්ඡන්ත මංයෙව රාජා පස්සතු, මා ඉතරෙති අධිට්ඨතිත්වා තිස්ස තිස්ස ඉතො එහිති ආහ, රාජා තං සුත්වා වින්තෙසි. ඉමස්මිං තම්බපණ්ණිදීපෙ ජාතො මං තිස්සොති නාමං ගහෙත්වා ආලපිතුං සමත්ථො නාම නත්ථී. අයං පන ඡින්නහින්තපට්ඨරො භණ්ඩුකාසාව වසනො මං නාමෙනා උපති, කො තුබො යං භවිස්සති මනුස්සො අමනුස්සො වාති. ථෙරො ආහ.

28. සමණා මයං මහාරාජ, ධම්මරාජස්ස සාවකා;
තවෙව අනුකම්පාය, ජම්බුදීපා ඉධාගතාති.

රාජා ධම්මාසොකනරින්දෙන පෙසිතසාසනානුසාරෙන අනුස්සරමානො අය්‍යා නුබො ආගතාති තාවදෙව ආයුධං නික්ඛිපිත්වා එකමන්තං නිසීදි සම්මොදනීයං කථං කථයමානො සාරණීයං [සම්මොදනීයං-ඉතිසබ්බත්ථ] කථං කුරුමානො. තස්මිං තානිපි චත්තාලීසපුරිසසහස්සානි ආගන්ත්වා තං පරිවාරෙසුං, තදා ථෙරො ඉතරෙපි ජනෙ දස්සෙසි, රාජා දිස්වා ඉමෙ කදා ආගතාති පුච්ඡි, මයා සද්ධිංයෙව මහාරාජාති. ඉදානි පන ජම්බුදීපෙ අඤ්ඤෙපි එවරූපා සමණා සන්තීති. මහාරාජ එතරහි ජම්බුදීපො කාසාවපජ්ජොතො ඉසිවාතපට්ටානො, තස්මිං.

29. තෙවිජ්ජා ඉද්ධිප්පත්තා ව, වෙනොපරිඤ්ඤකොවිදා;
බිණ්ණසවා අරහන්තො, බහු බුද්ධස්ස සාවකාති.

රාජා තං සුත්වා පසන්තො අහොසි, අථ ථෙරො රුක්ඛොපමාදිනා තස්ස පඤ්ඤාවෙය්‍යන්තියං ඤත්වා ධම්මං දෙසෙසි සනාරාමරෙහි සාධුකාරං කාරයමානො. තෙන වුත්ථං.

30. පණ්ඩිතොති විදිත්වාන, වුල්ලහන්ථිපදොපමං;
සුත්තන්තං දෙසයි ථෙරො, මහීපස්ස මහාමති [මහීමති ඉතිපිකත්ථවි].

දෙසනාපරියොසානෙ සො සද්ධිං තෙහි නරෙහි චත්තාලීසසහස්සෙහි සරණෙසු පතිට්ඨහීති. අථස්ස රාජා ස්වෙ හන්තෙ මම ගෙහෙ හික්ඛං ගණ්භාටාති යාවිත්වා ගන්ත්වා නගරඤ්ච රාජගෙහඤ්ච අලඬිකරිත්වා ථෙරෙ නිසීදාපෙන්වා පණ්ණෙනාහාරෙන පරිවිසිත්වා අනුලාදෙවිජ්ජමුඛාහි පඤ්චසතඉත්ථිහි සද්ධිං එකමන්තං නිසීදි. අථ ථෙරො ධම්මරතන වස්සං වස්සාපෙසි. තතො තා පඤ්චසතඉත්ථියො සොතාපත්තිඵලං පාපුණිංසු. තතො හත්ථිසාලායං සහස්සං, නන්දනවනෙ සහස්සංති එවං දුතියදිවසෙ අඬ්ඬතෙය්‍යානි පාණසහස්සානි සොතාපත්තිඵලෙ පතිට්ඨාපෙසි. තතියදිවසෙ අඬ්ඬනවජ්ජමාණං පාණසහස්සංති එවං අනෙකසත්තානං අනෙකසහස්සානං අනෙකසත සහස්සානං ධම්මා මතං පායෙසි. වුත්තඤ්ඤි.

31. මහාමහින්දසුරියො, ලඬිකාවෙහාසමජ්ඣගො;
බොධනෙය්‍යම්බුජෙ කාසි, විකාසං ධම්මරංසිනා.
32. මහාමහින්දචන්දො සො, ලඬිකාවෙහාසමජ්ඣගො;
බොධෙසි ධම්මරංසිහි, වෙනෙය්‍යකුමුදාකරෙ.
33. මහාමහින්දමෙසො සො, වස්සං ධම්මම්බුච්චියා;
සාධුතං චිත්තබ්බෙසු, ජනෙසි කුසලඬිකුරෙති.

අථ රාජා සුමනසාමණෙරෙන ධම්මාසොකස්ස හත්ථො සම්මාසම්බුද්ධපරිභුත්තපත්තපුරධාතුයො ව සක්කස්ස සන්තිකා දක්ඛිණේකකධාතුව ආහරාපෙන්වා [ආහාරිත්වා-ඉතිසබ්බත්ථ] වෙතියපබ්බතෙ ථූපං ආදිංකත්වා සකලලඬිකාදිපෙ යොජනෙ යොජනෙ ථූපානි කාරෙන්වා දක්ඛිණකධාතුව නිදහිත්වා ථූපාරාමථූපඤ්ච පතිට්ඨාපෙසි. අථ සඬ්ඝමිත්තාය ථෙරියා ආනිතං ජයමහාබොධිනො දක්ඛිණමහාසාබං පතිට්ඨාපෙන්වා පූජං කාරෙසි. සබ්බො පනෙන්ථ කථාවිත්ථරො මහාවංසතො වෙදිතබ්බො.

34. පාරවාදිකදොසෙන, ජාතෙවං පරසාගරෙ;
පත්තානුමොදනා එවං, ලඬිකායං ආසි ඉස්සරො.
35. පාපමිපි එවං එලතීති මන්ත්වා,
ඤ්ඤත්වාන පුඤ්ඤස්ස ඵලං ඉදන්ති;
භො යොනියො කුබ්බථ පුඤ්ඤකම්මෙ,
ගන්ත්වාන යෙ යත්ථ න සොවයන්තීති.

තෙහාතිකමධුවාණිජකානං වත්ථුං අට්ඨමං.

39. බොධිරාජධිතුයා [බොධිරාජධිතාය ඉතිසබ්බත්ථ] වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා

හගවති පරිනිබ්බුතෙ ලඬිකායං සාසනෙ සුජ්ජතිට්ඨිතෙ තත්ථ හකුරෙළීති එකො ගාමො අහොසි, තත්ථෙකා දාරිකා ගාමාදාරිකාහි සද්ධිං තත්ථ තත්ථ කීළන්තී විහරති, තදා ගාමසමීපෙ මහාසොබ්භං භොති. තත්ථෙකො මරුත්ථරුක්ඛො සබ්බදා පාළිචුල්ලොව තිට්ඨති. මනුස්සා බුද්ධපුජනත්ථං පුජ්ජානි විචිණන්තා උදකං ඔගහෙන්වා රුක්ඛමහිරුද්ග පුජ්ජානි ඔවිණන්ති, කුමාරිකා තෙ දිස්වා මනුස්සා සුබෙන ගන්ත්වා පුජ්ජානි ඔවිණන්තුති එකං සුක්ඛපාලිහද්දදණ්ඩකං ආහරිත්වා සෙතුවං කත්වා යිපෙසි, තතො පට්ඨාය මනුස්සා තෙනගන්ත්වා පුජ්ජානි ඔවිණන්ති. අථ සා තතො වුතා තෙනෙව කුසලකම්මෙන ජම්බුදීපෙ පාටලිපුත්තනගරෙ සොමදත්තරඤ්ඤො ධිතා හුත්වා නිබ්බන්ති, උත්තමරූපධරා දෙවච්ඡරපටිභාගා අහොසි. මාතාපිතරො පනස්සා බොධිරාජකුමාරිකාති වොහරිංසු. පුබ්බෙ කතසෙතුආනුභාවෙන තස්සා සුචිරකො නාමෙකො ආකාසගාමී සින්ධවපොතකො නිබ්බන්ති. රාජධිතුයා පන පිතා

බුද්ධමාමකො ධම්මමාමකො සඤ්ඤාමාමකො හුත්වා මහන්තං පුඤ්ඤං පසවන්තො සින්ධවපොතකං දිස්වා පුඤ්ඤකරණස්ස මෙ සභායො ලද්ධොති තුට්ඨමානසො අස්සං අභිරුහිත්වා දිවසස්ස නික්ඛන්තුං ගන්ත්වා මහාබොධිං වන්දති. රාජධිතා නං දිස්වා පිතුසන්තිකං ගන්ත්වා අභිණ්භං තාත කුභිං ගච්ඡන්ති පුච්ඡී. රාජා න කිඤ්චි කට්ඨං, අප් සා පුනප්පුනං පිතරං නිබන්ධන්ති පුච්ඡී. තතො රාජා තස්සාචි කරොන්තො ඵවමාහ.

1. අමිභාකං භගවා පුබ්බෙ, පුරෙන්නො දසපාරමී;
අදාසි සිසරත්තක්ඛි, මංසං ජීවිතමෙව ව.
2. පුත්තදාරෙ ව රජ්ජෙ ව, පත්වා **[දත්වා ඉතිපිකත්ථවි]** පාරමිමත්ථකං;
අනප්පකප්පකොට්ඨං, බෙපෙත්වා කපිලවුයෙ.
3. සක්කරාජකුලෙ ජාතො, ලොකෙ අප්පටිපුග්ගලො;
සම්පත්තවක්කවත්තිත්තං, පහන්ත්වාන නරාධිපො.
4. දිස්වා නිමිත්තෙ චතුරො, නික්ඛම්ම අභිනික්ඛමං;
බොධිමුලමුපාගම්ම, නිසින්තො වජිරාසනෙ.
5. සහස්සඛාහං මාපෙත්වා, නානායුධසමාකුලං **[නානායුධසමාකුලං-ඉතිසබ්බත්ථ]**;
මහාභිතිකරං වෙසං, කාලපබ්බතසාදිසං.
6. මාපෙත්වාන සමාරුග්ග, ගිරිමෙඛලවාරණං;
මාරසෙනං සමානෙත්වා, ආගතං මකරද්ධජං.
7. පාරමිතාබලෙන තං, මාරසෙනං පලාපිය;
යත්ථාසිනො කිලෙසාරි, සහස්සං ඝාතයී ජිනො.
8. නයනං සුජලසෙකෙහි, සත්තාහං ජිනසෙවිතං;
පූජිතං දෙවබ්බන්තෙහි, සිද්ධොරගනරාදිහි;
වන්දිතුං ජයබොධිංතං, ගච්ඡාමි සතතං අහං.
9. උපාසති සදා ගන්ත්වා, යො නරො බොධිපාදපං;
ගන්ධොදදීපධුපාදි, නානාපුජාහි සාධුකං.
10. ස නරො නිරාමයො හොති, පච්චන්තෙ ව පරත්ථ ව;
පූජිතො මානිතො හොති, දීඝායු බලවා සුඛි.
11. තදත්ථං පත්ථයන්තෙන, අත්ථකාමෙන ජන්තුනා;
උපාසනීයං සද්ධාය, නිච්චං තං බොධිපාදපංති.

තං සුත්වා කුමාරිකා පීතියා පුට්ඨසරීරා පිතරං වන්දිත්වා අභමිපි තාත ගච්ඡාමි ආහ. රාජා පනස්සා උපද්දවහයෙන ගමනං න ඉච්ඡී. තතො සා යාවතතියං පිතරං යාචිත්වා රඤ්ඤො අනුඤ්ඤානා. තතො පට්ඨාය පිතරා සද්ධිං සින්ධවමාරුග්ග බොධිං වන්දිතුං සතතං ගච්ඡති. අථාපරභාගෙ රාජා මරණමඤ්චෙ නිපන්තො වින්තෙසි. ධීතා මෙ නිරන්තරං බොධිඋපට්ඨානංගච්ඡති, එතිස්සා අනාගතෙ යංකිඤ්චි භයං උප්පජ්ජමානං තතො උප්පජ්ජති. තත්ථ මෙ කිං කාතබ්බන්ති. තතො සින්ධවං පක්කොසාපෙත්වා තස්ස කණ්ණමුලෙ මන්තෙන්නො ඵවමාහ, තාත මම ධීතා අභිණ්භං තව සභායං කත්වා බොධිං වන්දිතුං ගච්ඡති. තත්ථස්සා යංකිඤ්චි භයං භවෙය්‍ය. තං නප්පතිරූපං. තත්ථ ගමනාගමනෙ මම ධීතරං රක්ඛෙය්‍යාසිති තස්ස ධීතරං පටිපාදෙත්වා කාලමකාසි. තතො රාජධිතා පිතුසරීරකිච්චං කාරෙත්වා දිවසස්ස නික්ඛන්තුං අස්සමභිරුග්ග බොධිඋපට්ඨානං ගච්ඡති. මනුස්සා පනස්සා රූපසම්පත්තිං දිස්වා විමිහිතමානසා රාජාරහං වත නො ඉදං පණ්ණාකාරං දිට්ඨං. ගන්ත්වා රඤ්ඤො ආචික්ඛස්සාම. අප්පෙව නාම රාජා සො කිඤ්චි නො දදෙය්‍යාති වින්තෙත්වා රඤ්ඤො සන්තිකං ගන්ත්වා වන්දිත්වා ධීතා ඵවමාහංසු.

12. බොධිමණ්ඩං සමාගම්ම, අභිණ්භං තුට්ඨමානසා;
වන්දන්ති යාති කඤ්ඤොකා, විජ්ජුච්ච සිරියා ජලං.
13. නීලධම්පිල්ලභාරා සා, විසාලායතලොචනා;
සොණ්ණදොලාභසවණා, සාමා සුභපයොධරා.
14. සතරංසිහි සම්මිස්ස, සඤ්ඤාමිබුද්ධසමාධරා;
තුඬගනාසා නීලහමු, භාසභාසා මනොරමා.
15. ඊදිසං නො මහාරාජා **[මහාරාජදිට්ඨපුබ්බ ඉතිපිකත්ථවි]**, දිට්ඨපුබ්බං කුදාවනං;
එහි තස්සා සිරිංදෙව, බොධිමණ්ඩම්හි දක්ඛසිති.

තං සුත්වා රාජා සචණ්ඩසංසග්ගෙනෙව තාය පටිබද්ධවිත්තො චතුරඤ්ඤානිංසෙනං ගහෙත්වා රාජධීතරං බොධිවන්දනත්ථාය ආගතකාලෙ බහිපාකාරෙ සෙනං පරික්ඛිපාපෙත්වා ගණ්හපෙතන්ති මනුස්සෙ නියොජෙසි. තතො සෙනාපි තං ගහණසජ්ජා අට්ඨාසි. රාජධිතා තෙ දිස්වා සිසං සින්ධවං උපසඬකම්ත්වා තස්ස පිට්ඨියං නිසින්තා පණ්ණියා

සඤ්ඤා අදාසි. සො තං ගහෙත්වා වෙගෙන ආකාසං පක්ඛන්දි. සා පන දුන්නිසින්නභාවෙන අස්සස්ස වෙගං සන්ධාරෙත්ව සක්කොන්ති අස්සපිට්ඨිනො පරිගි. සින්ධවො රාජධීතරං පතමානං දිස්වා රාජොවාදං සරමානො වෙගෙනාගන්ත්වා තස්සා කෙසෙ ඩංසින්වා උක්ඛිපින්වා පතමානාය තස්සා පිට්ඨිංදත්වා නිසිදාපෙත්වා ආකාසෙන තං තෙත්වා පාටලිපුත්තනගරෙයෙව පතිට්ඨාපෙසි [පාලිපුත්තනගරෙයෙවනං පට්ඨාපෙසිඉතිපිකත්ථවි].

16. තිරවිජානගතාපෙවං, සරන්තා උපකාරකං;
න ජහන්තීති මන්ත්වාන, කතඤ්ඤා භොන්තු [භොන්තිපාණිනො-ඉතිපිකත්ථවි] පාණිනොති.

තතො පට්ඨාය සා පුඤ්ඤකම්මං කත්වා සග්ගපරායනා අභොසිති.

17. යො යං දුමින්දංයතිනන්දනෙන;
සම්පුජිතං පුජයතෙ ස පඤ්ඤො;
ස භොගවා භොති අතීතිකො ව,
සබ්බත්ථ සො භොති පසත්ථරූපො.

බොධිරාජධීතුයා වත්ථුං නවමං.

40. කුණ්ඩලියා වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

ලඬිකාදිපෙ රොහණජපදෙ මහාගාමො නාම අභොසි, තත්ථ තිස්සවිහාරං නාම අනෙකසතභික්ඛුහි සමාකිණ්ණං අනෙකපරිවෙණපතිමණ්ඩිතං විහාරං අභොසි. තත්ථෙකො තිස්සො නාම සාමණෙරො පට්ටසති. සො එකස්මිංසමයෙ ජනපදවාටිකං වරන්තො පාසාණවාපිගාමෙ භික්ඛං වරින්වා යාපනමත්තං භත්තං සප්පිනා සද්ධිං ලභින්වා නික්ඛම්ම ගාමද්වාරං පත්වා මහාගාමාභිමුඛො ගච්ඡන්තො මනුස්සෙ උදකථාසුකට්ඨානං පුච්ඡී. තෙහි භන්තෙ තුම්භාකං අභිමුඛෙ අවිදුරට්ඨානෙ කකුඛන්දකන්දරං නාම සන්දමානසීතලොදකං ධවලවාලුකාතලං තත්ථ තුම්භෙ ගන්ත්වා නභාත්වා සීතලවිජායාය වාලුකාතලෙ නිසින්තො භත්තකිව්වං කත්වා ගච්ඡාති වුත්තෙ සාමණෙරො සාධුති වත්වා තත්ථ ගන්ත්වා එසුකට්ඨානෙ නිසින්තො භත්තං භුඤ්ජිතුමාරහි. තදා එකෙන වනකම්මිකෙන සද්ධිංඅරඤ්ඤං ගතා එකා සුනඛී තස්මිං කන්දරෙ එකස්මිං පබ්භාරට්ඨානෙ දාරකෙ විජායින්වා ඡාතජ්ඣක්තා පවෙධමානගත්තා දාරකානං සම්පෙතිපන්නා සාමණෙරස්ස පත්තෙ ආහාරගන්ධං ඝායින්වා නිපන්නට්ඨානතො වුට්ඨාය පවෙධමානා තස්ස සම්පං ආගම්ම නඩගුට්ඨං වාලෙන්ති අට්ඨාසි, සාමණෙරො තං දිස්වා කම්පිතමානසො අත්තනො භොජනත්ථාය වට්ටිතං පථමාලොපං තස්සා පුරතො යපෙසි, තතො සා සොමනස්සා තං භුඤ්ජී. තං දිස්වා තුට්ඨො සුනප්පුනං ආලොපං කරොන්තො තස්සා භත්තං දත්වා පත්තං ධොවින්වා ථවිකාය පක්ඛිපින්වා අගමාසි. තතො සා සුනඛී සාමණෙරගතෙන පසාදෙන තතො වුතා ජම්බුදිපෙ දෙවපුත්තනගරෙ රාජානං පට්චිව තස්ස මහෙසියා කුච්ඡිමිහි පට්ටසන්ධිං ගණ්හින්වා දසමාසව්වයෙන මාතුකුච්ඡිතො නික්ඛම්, අපස්සා සිබාමඬිගලදිවසෙ සම්පත්තෙ මාතාපිතරො පනස්සා කුණ්ඩලාවට්ටකෙසත්තා කුණ්ඩලාති නාම මකංසු. සා අනුක්කමෙන සොළසවස්සුද්දෙසිකා අභොසි, තස්මිං කිර සමයෙ තිස්සො සාමණෙරො මහාබොධිං වන්දිස්සාමිති නාවං අභිරුය්හ ජම්බුදිපං ගන්ත්වා අනුපුබ්බෙන දෙවපුත්තනගරං පත්වා සුනිවත්ථො සුපාරුතො යුගමත්තදසො භික්ඛාය වරන්තො මහාවිට්ඨිං සම්පාපුණි. රාජධීතා සීහපඤ්ජරං උග්ගාටෙන්වා අන්තරවිට්ඨිං ඔලොකෙන්ති භික්ඛන්තං සාමණෙරං දිස්වා පුබ්බසිනෙහං පට්ටලහි, තස්මිංඛණෙ තස්සා ජාතිස්සරඤාණං අභොසි. සා කිර පුබ්බෙ භික්ඛුණි හුත්වා පණ්ණසුචියා සද්ධිං පොත්ථකඤ්ච පදීපියතෙලඤ්ච දත්වා ජාතිස්සරා භවෙයාංති පත්ථනං යපෙසි, තතො සාජාතිං අනුස්සරන්ති සාමණෙරෙන අත්තනො කතුපකාරං දත්වා සොමනස්සා තං පක්කොසාපෙන්වා රාජගෙහෙ ආසනං පඤ්ඤාපෙන්වා තත්ථ නිසින්තං නානග්ගරස භොජනෙන පරිවිසින්වා ඔනීතපත්තපාණිං සාමණෙරං උපසඬකම්ත්වා වන්දින්වා එකමත්තං නිසින්තා තෙන සද්ධිං සල්ලපන්ති එවමාහ.

1. න සඤ්ජානාසි මං ධීර, පුබ්බෙනං තව දාසිකා;
තෙනාහං සුබ්බතා ආසිං, තස්මා ත්වමසි ඉස්සරොති.

තං සුත්වා සාමණෙරො ආහ.

2. නත්ථි මෙ තාදිසි දාසි, න සඤ්ජානාමි තං අහං;
කාසි ත්වං කස්ස වා ධිතා, තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතාති.

තතො සා තං සාරාපෙන්ති ආහ.

3. සාරාපෙමි තුවං අජ්ජ, යථා ජානාසිමං ඉසෙ;
බුජ්ඣස්සු බොධිතො දානි, මයා ජාතිංසරන්තියා.

4. පාසාණවාපිගාමම්හි, තම්බපණ්ණිමිහි රොහණෙ;
භික්ඛින්වාන තුවං භන්තෙ, යදා කකුඛන්දකන්දරෙ.

5. නිසිදින්වාන ත්වං භත්තං, භුත්තකාලං සරිස්සසි;
තදාහං සුනඛී ආසිං, විජාතා ලද්ධගොවරා.

6. දාරකෙ බාදිතුං මය්හ, මාසන්තා බුද්ධිජිතා;
පවෙධමානසබ්බභිගා, අට්ඨාසිං තච සන්තිකෙ.
7. දිස්වා තං මං තදා භන්තෙ, වෙධමානං බුභුක්ඛිතං;
ඡින්නභත්තො තුවං හුත්වා, මමං භත්තෙන තොසයි.
8. තදාහං මුදුවිත්තෙන, චිත්තං තයි පසාදයිං;
තෙනාහං පුඤ්ඤකම්මෙන, දුතියෙ අත්තසම්භවෙ.
9. ඉධ රාජකුලෙ ජාතා, සබ්බකාමසමිද්ධිනී;
චිත්තප්පසාදමත්තෙන, ලොකනාථස්ස සාසනෙ.
10. තදහුපබ්බජිතස්සාපි, ඊදිසා භොන්ති සම්පදා;
කිදිසං භොති සම්බුද්ධෙ, පසාදෙන ඵලං අභො.
11. අඤ්ඤානි පන කිච්චානි, පභායාත්තභිතෙ රතො;
අතන්දිතො දිවාරත්තිං, සරාතු රතනත්තයංති.

එවං සාමණෙරෙන කතුපකාරං සාරාපෙත්වා භන්තෙ තච දාසියා අනුග්ගහං පටිච්ච ඉධෙව වසථාති නිමන්තිත්වා තෙන සම්පට්ඨිතෙ මහන්තං විහාරං කාරාපෙත්වා සාමණෙරං ආදිං කත්වා අනෙකභික්ඛුසතෙ නිමන්තෙත්වා විහාරෙ වසාපෙත්වා සුලභං කත්වා චතුපච්චයෙහි උපට්ඨාසි. සාමණෙරොපි සුනඛියා දින්නදානං අනුස්සරිත්වා තුට්ඨො බුද්ධානුස්සතිං මනසිකරොන්තො න චිරෙනව අරහත්තං පත්වා තස්මිංයෙව විහාරෙ වසන්තො ආයුපරියොසානෙ තත්ථෙව පරිනිබ්බාසිති.

12. තියද්ධෙසු තිලොකස්මිං, නත්ථි වත්ථුත්තයං විනා;
සත්තාන මඤ්ඤ මිච්ඡන්ථ, දායකං සුරපාදපං.

කුණ්ඩලියා වත්ථුං දසමං.

මහාසෙනවග්ගො චතුත්ථො.

එත්තාවතා ජම්බුදීප්ප්පත්තිකථා සමත්තා.